

ผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
ที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF ORGANIZING LEARNING WITH DIFFERENTIATED INSTRUCTION BY
USING GRAPHIC ORGANIZERS
TO CREATIVE WRITING SKILLS OF FOURTH GRADE STUDENTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Elementary Education

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2019

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิง
สร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โดย

นางลักขมี แป้นสุข

สาขาวิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ วัฒนวรรณ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ วัฒนวรรณ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กীরติ คุสานนท์)

ลักษมี แป้นสุข : ผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิค
 ผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (
 EFFECTS OF ORGANIZING LEARNING WITH DIFFERENTIATED INSTRUCTION BY
 USING GRAPHIC ORGANIZERSTO CREATIVE WRITING SKILLS OF FOURTH
 GRADE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาหลัก : อ. ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลัง
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้
 ใช้เทคนิคผังกราฟิก และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัด
 กิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตสายไหม
 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 93 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย
 แผนการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก แบบทดสอบทักษะการ
 เขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน ที่มีลักษณะเป็นแบบอัตนัยโดยการเขียนเป็นเรื่องราวเชิง
 บรรยาย จำนวน 2 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (t-test)
 และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามความ
 ต่างกันระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อน
 การทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจ
 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

สาขาวิชา   ประถมศึกษา

ปีการศึกษา   2562

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6083847627 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEYWORD: DIFFERENTIATED INSTRUCTION, GRAPHIC ORGANIZER, CREATIVE
WRITING SKILLS, ELEMENTARY SCHOOL

Luxamee Paensuk : EFFECTS OF ORGANIZING LEARNING WITH
DIFFERENTIATED INSTRUCTION BY USING GRAPHIC ORGANIZERSTO CREATIVE
WRITING SKILLS OF FOURTH GRADE STUDENTS. Advisor: Instructor
CHATTRAWAN LANCHWATHANAKORN, Ph.D.

The purposes of this research were 1) to compare creative writing skills of fourth grade students before and after organizing learning with differentiate instruction by using graphic organizers and 2) to study opinions of fourth grade students who participated in differentiate instruction by using graphic organizers. The research sample included 93 in the fourth grade students of Saimai (Thatsanarom-anusorn) school studying during first semester of academic year 2019. The research instruments consisted of differentiate instruction by using graphic organizers lesson plans and 2 items of creative writing skills test. The data were analyzed by using the descriptive statistics, t-test dependent and content analysis.

The results of this research were found that 1) creative writing skills of fourth grade students after organizing learning with differentiate instruction by using graphic organizers were higher than before at statistically significant level .05 and 2) the opinions of fourth grade students who participated in differentiate instruction by using graphic organizers were satisfaction and they thought that organizing learning with differentiate instruction by using graphic organizers could develop their creative writing skills.

Field of Study: Elementary Education

Student's Signature .....

Academic Year: 2019

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรธนะกร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ความกรุณาแนะนำและเสนอแนะข้อคิดเห็น ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้ความกระจ่างชัดในทุกประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่พบ เพื่อช่วยให้งานวิจัยสมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดีด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความรัก ความเมตตา และความกรุณาที่อาจารย์มอบให้เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิติ คุวานันท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องมากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณคณะผู้ทรงคุณวุฒิ อันได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขจรรัตน์ อุดมศรี และ อาจารย์ทินกร เทพกุศล ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาโรณี ตริวิรัญญู ผู้จุดประกายความคิดในการเลือกหัวข้องานวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้วิจัยที่สนับสนุนการศึกษาต่อ โดยอนุมัติมอบทุนส่วนหนึ่งในการศึกษาระดับปริญญาโทครั้งนี้ รวมถึงกราบขอบพระคุณคณะครูและผู้บริหารโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความสนับสนุน และอำนวยความสะดวกตลอดเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ และครอบครัวเป็นอย่างสูงที่คอยดูแลห่วงใย และให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนๆ ในสาขาวิชาประถมศึกษาทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือด้วยมิตรภาพที่ดีมาโดยตลอด

ลักษมี แป้นสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามวิจัย	12
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	12
สมมติฐานของการวิจัย	12
ขอบเขตของการวิจัย	13
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	15
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	20
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	22
1.1 เหตุผลที่ต้องเรียนภาษาไทย	22
1.2 สิ่งที่ต้องเรียนรู้ในภาษาไทย	23
1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	24
1.4 คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับประถมศึกษา	24
1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ระดับประถมศึกษา	26
2. การเขียน	31

2.1 ความหมายและความสำคัญของการเขียน	31
2.2 องค์ประกอบของการเขียน	32
2.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน	34
2.4 หลักการสอนเขียน	37
3. ความคิดสร้างสรรค์.....	44
3.1 ความหมายองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์	44
3.2 ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์.....	49
3.3 อุปสรรคในการคิดสร้างสรรค์	50
3.4 แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์.....	52
4. การเขียนเชิงสร้างสรรค์	59
4.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	59
4.2 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	60
4.3 ความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	62
4.4 แนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์	65
4.5 การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์	69
5. พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยประถมศึกษา	89
6. การเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated Instruction)	90
6.1 ความหมายของการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	90
6.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ..	92
6.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	93
6.4 การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน	96
6.5 การประเมินผลสำหรับชั้นเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	102

7. เทคนิคการใช้ผังกราฟิก	104
7.1 ความหมายและความสำคัญของผังกราฟิก.....	105
7.2 ประโยชน์ของผังกราฟิกที่มีต่อการเรียนรู้และการเรียนภาษาของนักเรียน	106
7.3 รูปแบบของผังกราฟิก	109
8. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	125
9. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	135
9.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	135
9.2 งานวิจัยเกี่ยวกับผังกราฟิก	137
10. กรอบแนวคิดการวิจัย	141
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	146
1. ประชากรและตัวอย่าง	146
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	147
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	148
4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	169
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	170
6. การนำเสนอข้อมูลวิจัย.....	170
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	171
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	171
ตอนที่ 1 ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปี	
ที่ 4 ที่ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผัง	
กราฟิก	171
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตาม	
ความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	174
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	184
สรุปผลการวิจัย.....	185

อภิปรายผลการวิจัย	185
ข้อเสนอแนะ.....	203
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	205
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ	207
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	213
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	220
ภาคผนวก จ คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์	283
ภาคผนวก ฉ ผลงานนักเรียน	290
บรรณานุกรม	317
ประวัติผู้เขียน	326

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์เกณฑ์การจัดนักเรียนเป็น 3 ชั้นภูมิ.....	14
ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ระดับประถมศึกษาจาก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	26
ตารางที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ (ฉบับที่ 1) ของอรุณีย์ โรจนะไพบูลย์ (2546: 83-84)	70
ตารางที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนการแต่งนิทาน (ฉบับที่ 6) ของ อรุณีย์ โรจนะไพบูลย์ (2546: 92-93).....	74
ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินแบบฝึกการเขียนแสดงความรู้สึก แบบฝึกการเขียนแสดง ความคิดเห็นและแบบฝึกการเขียนบรรยายภาพ (สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557).....	79
ตารางที่ 6 เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557)	81
ตารางที่ 7 เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนนิทาน (สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557).....	85
ตารางที่ 8 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับความสามารถการเขียนผังมโนทัศน์ และเขียน เชิงสร้างสรรค์	87
ตารางที่ 9 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่าง บุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	149
ตารางที่ 10 กิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลขั้นตอนการสอนพื้นฐาน การเขียนซึ่งเป็นเนื้อหาเรื่อง คำประโยค และย่อหน้า	155
ตารางที่ 11 กิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลขั้นตอนการสอนเขียนเป็นเรื่อง	156
ตารางที่ 12 ตารางสังเคราะห์เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	161
ตารางที่ 13 เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องตามจินตนาการชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	165

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปรับปรุง.....	172
ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง.....	172
ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ของนักเรียนกลุ่มที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับดี.....	173
ตารางที่ 17 ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปรับปรุง.....	174
ตารางที่ 18 ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง.....	177
ตารางที่ 19 ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง.....	180
ตารางที่ 20 ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในภาพรวมของนักเรียนตัวอย่างทั้งหมด.....	200
ตารางที่ 21 แบบสรุปประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและรายการประเมินตามเกณฑ์การประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (IOC) ของแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ฉบับก่อนเรียนที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยโดยการเขียนเรื่องบรรยายภาพ.....	214
ตารางที่ 22 แบบสรุปประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและรายการประเมินตามเกณฑ์การประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (IOC) ของแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ฉบับหลังเรียนที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยโดยการเขียนเรื่องบรรยายภาพ.....	214

ตารางที่ 23	คะแนนการหาค่าความเที่ยงด้วยการทดสอบซ้ำ (Test-retest reliability) ของแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน	215
ตารางที่ 24	คะแนนการหาค่าความเที่ยงด้วยการทดสอบซ้ำ (Test-retest reliability) ของแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน	217
ตารางที่ 25	แบบสรุปประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีลักษณะเป็นแบบตอบสั้น	219
ตารางที่ 26	ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-10 ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียน การสอนเขียนเป็นคำและเป็นประโยค	229
ตารางที่ 27	ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11-20 ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียน การสอนเขียนเป็นย่อหน้า.....	233
ตารางที่ 28	ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21-32 ชั้นที่ 2 สอนเขียนเป็นเรื่อง.....	236
ตารางที่ 29	คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองจากแบบทดสอบของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1	284
ตารางที่ 30	คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองจากแบบทดสอบของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2	286
ตารางที่ 31	คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองจากแบบทดสอบของนักเรียนกลุ่มที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3	288

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ วิลเลียมส์ (Williams) (อ้างถึงใน ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2546).....	53
ภาพที่ 2 ผัง Venn diagram, Bubble chart และ Table chart หรือ grid ของ Porcaro (2012: 61).....	109
ภาพที่ 3 ผังใยแมงมุม โครงสร้างเครือข่าย และผังความสัมพันธ์เชิงลำดับของ Hall & Strangman (2008: 2)	110
ภาพที่ 4 ผังแสดงปัญหาและการแก้ปัญหา โครงร่างปัญหาและการแก้ปัญหาและผังลำดับเหตุการณ์ ของ Hall & Strangman (2008: 3).....	111
ภาพที่ 5 ผังก้างปลา ผังการเปรียบเทียบความแตกต่าง ตารางเมตริกซ์แสดงการเปรียบเทียบ และขนาดที่มีความต่อเนื่อง ของ Tracey Hall & Nicole Strangman (2008: 3-4).....	111
ภาพที่ 6 ผังกราฟิกแบบลำดับเหตุการณ์ลักษณะลูกโซ่ ของ Tracey Hall & Nicole Strangman (2008: 4)	112
ภาพที่ 7 ตัวอย่างผังความคิดเรื่องการใช้ Mind Map ของ ทิศนา แคมมณี (2555: 239)	112
ภาพที่ 8 ผังมโนทัศน์ ของ ทิศนา แคมมณี (2555: 293)	113
ภาพที่ 9 ผังแมงมุมเรื่องการวัด ของ ทิศนา แคมมณี (2555: 294)	113
ภาพที่ 10 ผังลำดับขั้นตอนการสอนแบบจุลภาค ของ ทิศนา แคมมณี (2555: 294)	113
ภาพที่ 11 ตัวอย่างผังก้างปลาหาสาเหตุของการประพุดติมิตรระเบียบวินัยของนักเรียนของ ทิศนา แคมมณี และคณะ (2534: 68 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2555: 293)	114
ภาพที่ 12 ผังวัฏจักรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning Cycle) ของ จอห์นสันและจอห์นสัน และปรับโดย แอเรนด์ (Arends, 1989: 56 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2555: 296).....	114
ภาพที่ 13 ผังแสดงความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์ 3 ด้าน ของแบร์รี่และคิง (Barry & King, 1992: 15 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2555: 297)	115

ภาพที่ 14	ผังพล็อตไดอะแกรม (Port Diagram) ของ ทิศนา แคมมณี (2555: 400).....	115
ภาพที่ 15	โครงสร้างของแผนผังรูปตัววี ของโกวิน (Novak and Gowin, 1984: 3	116
ภาพที่ 16	ผังใยแมงมุม ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 24).....	117
ภาพที่ 17	ผังมโนทัศน์ ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 25).....	117
ภาพที่ 18	เวนนไดอะแกรม ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 26)	118
ภาพที่ 19	ผังกราฟิกแบบทีชาร์ตทางเดียว ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 26).....	118
ภาพที่ 20	ผังกราฟิกแบบทีชาร์ตสองทาง ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 27)	118
ภาพที่ 21	ผังกราฟิกรูปวายุชาร์ต ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 27).....	119
ภาพที่ 22	ผังกราฟิก PMI Chart (Plus, Minus, Interesting) ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 27).....	119
ภาพที่ 23	ผังกราฟิกข้อเท็จจริง/ความคิดเห็น ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 28).....	119
ภาพที่ 24	ผังกราฟิกข้อเท็จจริง/ความคิดเห็น ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 28).....	120
ภาพที่ 25	ผังก้างปลา ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 29).....	120
ภาพที่ 26	ผังใยแมงมุม ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 29).....	120
ภาพที่ 27	ผังแสดงเหตุผล ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 30)	121
ภาพที่ 28	ผังลูกโซ่ ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 31).....	121
ภาพที่ 29	เส้นเวลา ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 31).....	121
ภาพที่ 30	ผังวัฏจักรหรือวงจร ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 32)	122
ภาพที่ 31	ผังกราฟิกแบบ Branching Diagram ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 32).....	122
ภาพที่ 32	แผนภูมิต้นไม้ ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 33)	122
ภาพที่ 33	ผัง Brainstorm ของ Drapeau (2009: 106)	123
ภาพที่ 34	ผัง Connect ของ Drapeau (2009: 120)	123
ภาพที่ 35	ผัง Create ของ Drapeau (2009: 134).....	124
ภาพที่ 36	ผัง Elaborate ของ Drapeau (2009: 151)	124

ภาพที่ 37 ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้น ระดับที่ 1 ของ McMackin & Witherell (2010).....	130
ภาพที่ 38 ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้น ระดับที่ 2 ของ McMackin & Witherell (2010).....	130
ภาพที่ 39 ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้น ระดับที่ 3 ของ McMackin & Witherell (2010).....	131
ภาพที่ 40 ผังกราฟิกระดับเบื้องต้น ของ McMackin & Witherell (2005).....	132
ภาพที่ 41 ผังกราฟิกระดับกลาง ของ McMackin & Witherell (2005).....	133
ภาพที่ 42 ผังกราฟิกระดับสูง ของ McMackin & Witherell (2005).....	134

บทที่ 1

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ภาษาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับคนไทยทุกคน เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารแล้ว ภาษาไทยยังเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นภาษาประจำชาติ เป็นความมั่นคงของชาติ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือสื่อความหมายที่คนไทยทุกคนต้องนำไปตลอดชีวิต เป็นเครื่องก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ (วรรรณี โสมประยูร, 2553; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการ การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระสำคัญไว้ 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งการเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญมากในการสื่อสาร เพราะการเขียนเป็นหลักฐานที่คงทนถาวรยิ่งกว่าทักษะอื่นๆ ในการนำเสนอข้อมูลความรู้ ความคิด และประสบการณ์ต่างๆ ของผู้ส่งสารสู่ผู้รับสาร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สอดคล้องกับ ถวัลย์ มาศจรัส (2546) ที่กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารกันระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความคิดเห็น ทรรศนะ อารมณ์ จินตนาการ และสิ่งที่ต้องการสื่อสารอื่นๆ ของตนเองผ่านงานเขียนโดยใช้สัญลักษณ์ที่กำหนดรู้ร่วมกันเป็นสื่อกลางของการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน การเขียนจึงมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์หลายประการ อีกทั้งเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการก้าวไปสู่ความก้าวหน้า มั่นคงของมนุษย์และเป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญมาก จากความสำคัญ และลักษณะของการเขียนดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การเขียนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับทักษะการฟัง การพูดและการอ่านด้วย ตามปกติคนที่ฟังมาก อ่านมาก มีความรู้และประสบการณ์

กว้างขวาง และพูดดีย่อมนเขียนได้ดี พร้อมทั้งยังสามารถเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน มาเรียบเรียงเป็น ภาษาเขียนได้ถูกต้อง (วรรณิ โสมประยูร, 2553; สนิท สัตโยภาส, 2545) และสละสลวย ทักษะการเขียน จะเกิดมีในตัวบุคคลได้ บุคคลนั้นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมออีกด้วย ดังนั้นในการที่จะสร้างสรรค์ผลงานเขียนที่มีคุณภาพได้ผู้เขียนต้องใช้ความสามารถทางภาษาไทยหลาย ด้านด้วยกัน การเขียนจึงเป็นทักษะที่ยุ่ยากซับซ้อนกว่าทักษะอื่นๆ (วรรณิ โสมประยูร, 2553; สนิท สัตโยภาส, 2545) นอกจากนี้ ความสามารถในการเขียนที่ดียังมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้นักเรียน ได้พัฒนาการศึกษาของตน การเขียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สามารถระบุความสำเร็จของนักเรียนได้ อีกด้วย (Bishop, 2013 as cited in Tayib, 2016) ด้านการสอนเขียนมีนักการศึกษาและนักวิจัย จำนวนมากยอมรับว่าการสอนทักษะการเขียนมีกระบวนการที่ยุ่ยากและซับซ้อน (Calkin (1994) and Marten, Seagraves, Thacker & Young (2005) as cited in Tayib (2016) ความเห็น ดังกล่าวสอดคล้องกับ (Chien & Seng, 2010) ซึ่งยอมรับเช่นเดียวกัน ว่าการสอนเขียนนั้น มีความจำเป็นและยุ่ยาก ดังนั้นการสอนเขียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการวิจัยและพัฒนา

สำหรับเนื้อหาด้านการเขียนในระดับประถมศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดคุณภาพผู้เรียนขั้นประถมศึกษา ด้านการเขียนไว้ว่า เมื่อผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต้องมีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจง เต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการ และมีมารยาทการเขียน และเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนต้องมี ทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยค และเขียน ข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพ ความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาท ในการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จากคุณภาพของผู้เรียนด้านการเขียนที่ระบุข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่หลักสูตรกำหนดให้ผู้เรียน ต้องเรียนรู้และผ่านเกณฑ์การประเมิน

การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารที่มีความสำคัญมากสำหรับเด็กประถมศึกษา ซึ่งการพัฒนา ทักษะทั้งในด้านการส่งสารและรับสารนั้นต้องอาศัยการคิดเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งของการสื่อสาร (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2552) สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ซึ่งกล่าวว่า การรับและการส่งสารเพื่อการสื่อสารนั้น ต้องคำนึงถึงการใช้

ทักษะการคิดด้วยเสมอเพราะภาษาเป็นสื่อทางความคิด ดังนั้น ความสามารถเชิงสร้างสรรค์ในการคิด และการเขียนของมนุษย์นั้นจึงสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น และเป็นส่วนประกอบเสริมซึ่งกันและกัน ดังจะเห็นได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ทำให้เกิดการพูด การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (สมจิตร ศรีสุข, 2550) ทั้งนี้ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดอเนกนัย (Divergent Thinking) คือ ความคิดหลายทิศทาง หลายแง่ หลายมุม คิดได้กว้างไกล มีลักษณะเป็นความคิดแฉก เป็นความคิดที่ใหม่แปลกแตกต่าง จากเดิม รวมถึงเป็นการคิดที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์ องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ 1) ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) 2) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) 3) ความคิดริเริ่ม (Originality) และ 4) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) จะเห็นได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นเกิด จากกระบวนการทางความคิดหลายๆ อย่างมารวมกัน ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นกระบวนการ ทางปัญญาในระดับสูง ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่หรือแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ซึ่งอาจเกิดจาก การคิดปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่แล้ว หรือการใช้จินตนาการคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ขึ้นมา ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้สร้างสรรค์มีอิสระทางความคิด

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียน โดยใช้ความคิดจินตนาการ ความรู้และประสบการณ์ของผู้เขียนเชื่อมโยงกับความคิดในรูปแบบ ที่มีความริเริ่มแปลกใหม่ไม่ลอกเลียนแบบใคร มีสำนวนภาษาไพเราะสละสลวยน่าอ่าน ใช้ถ้อยคำเหมาะสม มีคุณค่าทางจิตใจและสติปัญญา (ถวัลย์ มาศจรัส, 2546; สายตา ปาลี, 2546; บุญยเสนอ ตริวิเศษ, 2550; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2552; อัจฉรา ชิวพันธ์, 2561; รัตนา เหล่าทอง, ปรีชา สามัคคี และ เปรมจิต ชนวงค์, 2557; เกศินี จุฑาวิจิตร, 2557; กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล, 2561) จากการสังเคราะห์ องค์ประกอบของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ นิตยา สุตสวาท (2544) เกศินี จุฑาวิจิตร (2557) สุรรัตน์ พิมพ์เขต (2557) กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล (2561) สนิท สัตโยภาส (2546) อ้างถึงใน บุญยเสนอ ตริวิเศษ, 2550) สามารถสรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้ 1) ความคิด คือ มีจินตนาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีความแปลกใหม่ซึ่งอาจเป็นความแปลกใหม่ ด้านเนื้อหาหรือรูปแบบการนำเสนอก็ได้ ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว 2) สำนวนภาษา มีการใช้ ถ้อยคำและประโยคที่เหมาะสม ใช้ภาษาสละสลวย มีท่วงทำนองการเขียนและสำนวนภาษาดี และ 3) มีคุณค่าหรือมีประโยชน์คือ ให้แนวคิดมุมมองใหม่ๆ ทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดไปในทางที่ดี หรืออาจทำให้ผู้อ่านเกิดความบันเทิงได้

ผลจากการศึกษาและสังเคราะห์องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยพบว่า องค์ประกอบของการเขียนสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

- 1) ด้านความคิด มีความสัมพันธ์กับ ความคิดริเริ่มและความคิดละเอียดลออ เนื่องจากเป็นลักษณะความคิดที่แปลกใหม่ ซึ่งแตกต่างจากความคิดธรรมดา หรือความคิดง่าย ๆ นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับความคิดละเอียดลออ เพราะผู้เขียนต้องคิดเรียงลำดับแนวคิดอย่างละเอียดถี่ถ้วน ไม่ให้เกิดความสับสนวุ่นวาย
- 2) ด้านสำนวนภาษา ใช้ถ้อยคำและประโยคที่เหมาะสม ใช้ภาษาสละสลวย มีท่วงทำนองการเขียนและสำนวนภาษาดี มีความสัมพันธ์กับความคิดคล่องแคล่ว เนื่องจาก ผู้เขียนต้องใช้ความสามารถในการใช้ถ้อยคำอย่างคล่องแคล่ว รวมทั้งคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกันหรือคล้ายกันได้มากเพื่อที่จะได้มีคลังคำที่จะใช้เขียนได้สละสลวย ความคิดคล่องแคล่วยังเป็นความสามารถในการใช้วลีหรือประโยค กล่าวคือ สามารถที่จะนำคำมาเรียงกันอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ และเป็นความสามารถที่จะคิดสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด (อารี พันธุ์ณี, 2547) นอกจากนี้ ด้านสำนวนภาษายังมีความสัมพันธ์กับความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม เพราะเป็นความคิดที่ช่วยให้ผู้เขียนสามารถคิดใช้คำและเขียนประโยคได้อย่างหลากหลายและแปลกใหม่ สุดท้ายคือความคิดละเอียดลออ เป็นความคิดที่ช่วยให้ผู้เขียนใช้ภาษาในการเขียนได้สละสลวยมากยิ่งขึ้น ประการสุดท้าย
- 3) ด้านประโยชน์ของงานเขียน มีความสัมพันธ์กับความคิดริเริ่ม เนื่องจาก เป็นความคิดที่ผู้เขียนใช้ในการนำเสนอแนวคิดมุมมองใหม่ๆ ที่จะทำให้เกิดให้อ่านเกิดความคิดไปในทางที่ดี หรืออาจทำให้อ่านเกิดความบันเทิงได้

ผลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์และองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ได้ครบทุกองค์ประกอบ

จากความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์และองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สะท้อนได้อย่างชัดเจนว่า เป็นการเขียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาในยุคปัจจุบัน เนื่องจากการเรียนรู้และฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการพัฒนาทักษะการเขียนและทักษะการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝน (วิจารณ์ พานิช, 2560) สอดคล้องกับ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ที่ได้ระบุบทบาทของผู้เรียนประการหนึ่งไว้ว่า “ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นบุคคลที่มีความรู้ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R 8C) ตามมาตรฐานหลักสูตร” ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กำหนดให้ความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการคิดเป็นสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา นอกจากนี้ ทักษะการเขียนยังเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้หนึ่งที่มีความสำคัญที่ผู้เรียนจะใช้ในการเรียนรู้ต่อไปในระดับที่สูงขึ้น (ยศวีร์ สายฟ้า, 2557) ดังนั้น การที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มศักยภาพ จึงเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเติบโตเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ตามที่ชาติต้องการได้อีกด้วย

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังมีคุณค่าและคุณประโยชน์อีกหลายประการ ดังที่ บุนย็เสนอก ตรีวิเศษ (2550) ได้กล่าวถึงทักษะเกี่ยวกับความมีคุณค่าของการเขียนสร้างสรรค์ของ แอ็ปพลีเกตส์ (1949 อ้างถึงใน บุนย็เสนอก ตรีวิเศษ, 2550) ว่าโรงเรียนควรมีวิชาการเขียนสร้างสรรค์อยู่ในโปรแกรมการเรียน โดยมีเหตุผล 5 ประการ ได้แก่ 1) เป็นเครื่องมือทางสังคมที่จำเป็น 2) เป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูเข้าใจนักเรียน 3) เป็นโอกาสให้นักเรียนแสดงอย่างอิสระ 4) ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจที่สามารถสร้างงานเขียนได้ และ 5) เป็นหนทางที่ครูได้ค้นพบความสามารถละกระตุนพรสวรรค์ที่มีอยู่ในตัวนักเรียน สอดคล้องกับข้อสรุปของ ฌวัลย์ มาศจรัส (2546) เกี่ยวกับความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า มีความสำคัญต่อชีวิตบุคคล และสังคม โดยประการแรกมีความสำคัญต่อชีวิต คือ เกิดภูมิปัญญาด้านสำนวนภาษาใหม่ๆ สำหรับการติดต่อสื่อสารได้ทันโลกทันเหตุการณ์ เกิดอาชีพใหม่ๆ จากการใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ เช่น นักโฆษณา นักเขียน นักเขียนบทวิทยุ โทรทัศน์ โฆษก พิธีกร นักได้วาที การแสดงเดี่ยว นักแปล เป็นต้น เกิดการสืบสานรากเหง้าทางวัฒนธรรม ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การแสดง ซึ่งเป็นทั้งสาระและการบันเทิงของชีวิต ฯลฯ ประการที่สอง ความสำคัญต่อบุคคล คือ พัฒนาสมองซีกขวาในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ทำให้เกิดภูมิปัญญา (wisdom) ด้านต่างๆ ด้วยตนเอง อาทิ ภูมิปัญญาด้านภาษา ภูมิปัญญาด้านเหตุผล ภูมิปัญญาด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ประการที่สาม ความสำคัญต่อสังคม คือ เกิดรูปแบบใหม่ในการติดต่อสื่อสารของคนในสังคม และระหว่างสังคมต่อสังคม เกิดวัฒนธรรมและเกิดอารยธรรมใหม่ของการติดต่อสื่อสาร เป็นการจุดประกายความคิดให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ในสังคมที่มาจากความคิด ความฝันและจินตนาการผ่านการนำเสนอในรูปแบบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ข้อสรุปดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ทั้งนี้เพราะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือที่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีจินตนาการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดในการสร้างสรรค์ภาษา เป็นการระบายอารมณ์ตามธรรมชาติที่มีอยู่ในตัวนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเกิดความชื่นชม

ในศิลปะ ชาบซึ่งในการใช้ภาษาเพื่อแสดงออกให้เกิดประโยชน์ที่ต้องการสูงสุด และยังเป็นการศึกษาทักษะการคิดเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อเนื่องไปถึงการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรบุคคลอีกทางหนึ่งด้วย (อัญธิกา สุวรรณประสิทธิ์, 2554)

การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อนักเรียนประถมศึกษาหลายประการ เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ผู้เขียนที่จะสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดั่งนั้นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะการเขียนขั้นพื้นฐานที่ดี สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546) ที่เสนอแนวทางในการจัดการเรียนรู้การสอนเขียนไว้ว่า การจัดการเรียนรู้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรเริ่มต้นตั้งแต่ขั้นปูพื้นฐานด้วยการให้ รู้จักคำ วลีหรือกลุ่มคำที่เรียกว่า “การสร้างวงคำศัพท์” จากนั้นจึงให้เรียนรู้วิธี “การเขียนประโยค” แบบต่างๆ อย่างง่ายๆ รู้จักการเชื่อมคำ การเชื่อมประโยค การเชื่อมข้อความจนเป็น “ย่อหน้าต่างๆ” ด้วยเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ แต่จากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากงานวิจัยและเอกสารต่างๆ รวมถึงในบริบทที่ผู้วิจัยพบ ปรากฏว่านักเรียนยังคงมีปัญหาด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลายประการ

การเขียนเชิงสร้างสรรค์นับเป็นความสามารถทางวิชาการด้านภาษาที่สำคัญดังเหตุผลในข้างต้น แต่จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการจัดการศึกษา (SWOT Analysis) โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ระบุว่าคุณภาพของนักเรียนด้านวิชาการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นจุดอ่อน (Weaknesses) ประการหนึ่งของการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร (สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2559) จุดอ่อนดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในประเด็นของจุดที่ควรพัฒนาข้อหนึ่งของโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) ที่ระบุไว้ว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระหนึ่งที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำ รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เช่นเดียวกัน (โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์), 2559, 2560) ผู้วิจัยในฐานะครูประจำวิชาจึงทำการวิเคราะห์ถึงสาเหตุ โดยวิเคราะห์จากเอกสารการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ปพ.5) รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ปีการศึกษา 2559 และ 2560 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยในสาระการเขียนอยู่ในระดับต่ำที่สุด (โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์), 2559, 2560) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนที่มีลักษณะเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นระดับชั้นแรกที่มีการกำหนดให้นักเรียนเรียนรู้งานเขียนที่มีลักษณะเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างเต็มรูปแบบ

นักเรียนจึงมีทักษะการเขียนประเภทนี้อยู่ในระดับน้อย ซึ่งถ้าได้รับการฝึกฝนจนเกิดทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ **จะส่งผล**ต่อการพัฒนาการเขียนในระดับสูงต่อไป

นอกจากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเขียนของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากงานวิจัยและเอกสารต่างๆ รวมถึงในบริบทที่ผู้วิจัยพบ ผลปรากฏว่า นักเรียนมีปัญหาในเรื่องการเลือกสรรคำ ปัญหาด้านการนำคำมาเรียบเรียงเป็นประโยค ปัญหาด้านการเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความ ปัญหาด้านการเรียบเรียงข้อความเป็นเรื่องราว ปัญหาด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ และปัญหาด้านทัศนคติและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งสิ้น รวมทั้งนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้และความพร้อมด้านการเขียนแตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนให้ทุกคนเป็นแบบเดียวกันจึงเป็นการจำกัดการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนควรมุ่งเพิ่มคุณภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคน (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558) ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล

ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสิ่งที่ครูต้องคำนึงถึง โดยทั่วไปบุคคลจะมีความแตกต่างกัน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และความถนัดองค์ประกอบเหล่านี้มีผลทำให้ความสามารถทางภาษาหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาของเด็กแตกต่างกันได้ ดังนั้นเมื่อครูทราบภูมิหลังของเด็กแต่ละคนเช่นนี้ จะช่วยให้ครูจัดสภาพการเรียนการสอน ปรับปรุงแก้ไขหรือส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กแต่ละคนได้ถูกต้องยิ่งขึ้น อาทิ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถ นอกจากนี้เด็กประถมศึกษายังมีความต้องการที่แตกต่างกันอีกด้วย การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนให้สนองต่อความต้องการของเด็กให้มากที่สุดเท่าที่ควรจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนแต่ละคนเกิดจากปัจจัยหลายประการที่แตกต่างกันเช่นกัน อันส่งผลให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านระดับความสามารถในการเขียน ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะช่วยสนับสนุนหรือส่งผลกระทบต่อความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนไปในทิศทางใด ย่อมขึ้นอยู่กับบริบทที่แวดล้อมตัวนักเรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นการจะพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนจึงต้องมีจัดกระทำต่อปัจจัยที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ให้ช่วยซ่อมเสริมพื้นฐานด้านการเขียนที่บกพร่องหรือส่งเสริมระดับพื้นฐานความรู้เดิมให้พัฒนาได้อย่างเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และปัจจัยด้านการเขียนภาษาไทยที่นักการศึกษาจะสามารถจัดกระทำได้ คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (วรรณิ โสมประยูร, 2553)

การเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงเป็นวิธีการที่สามารถตอบสนองต่อความสามารถทางภาษาที่แตกต่างกันของนักเรียนทุกคนได้อย่างทั่วถึง

การเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated Instruction) เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการออกแบบวิธีการที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถ ความสนใจและความต้องการของนักเรียน โดยผสมผสานระหว่างการสอนทั้งชั้น การสอนกลุ่มใหญ่ การสอนกลุ่มย่อย และการสอนเป็นรายบุคคล ในสภาวะแวดล้อมที่นักเรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ (Tomlinson, 2001; Waldron & McLeskey, 2001 as cited in Tobin, 2008; Heacox, 2002; Heanover Research, 2018; มาเรียม นิลพันธุ์, ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย, อธิมาศ มากจ้อย, และ รุจิราพร งามศิริ, 2555; บุญยฤทธิ์ ปิยะศรี, 2556; สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558) โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนานักเรียนทุกคนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ดังนั้นข้อมูลด้านต่างๆ ของนักเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อครู ซึ่งต้องนำมาวิเคราะห์เพื่อออกแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความสนใจของนักเรียนให้มากที่สุดการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นวางแผน หรือการวิเคราะห์เนื้อหา คือ กำหนดผลของการจัดการเรียนการสอนที่ต้องการ โดยระบุความรู้หรือทักษะสำคัญที่สุดที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ 2) ขั้นวิเคราะห์ผู้เรียน หรือการประเมินก่อนเรียน เพื่อจัดทำฐานข้อมูลจำเป็นเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ความชอบ ความสนใจ ความถนัด ความต้องการ วิธีเรียนรู้ ปัญหาต่างๆ เป็นต้น การประเมินก่อนเรียนจะทำให้ครูทราบว่านักเรียนคนใดบ้างที่สามารถอธิบายหรือแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเนื้อหาสำคัญได้ และนักเรียนคนใดที่ต้องการการสนับสนุนหรือการช่วยเหลือเพิ่มเติม 3) ขั้นออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน ซึ่งทำได้โดยการจัดสาระ กระบวนการ ผลผลิต และสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ให้มีความหลากหลาย และ 4) ขั้นประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล คือ ความยืดหยุ่น และความหลากหลาย (Hanover Research, 2018; Heacox, 2002; Tomlinson, 2001; สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558; มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ, 2555) ในขั้นที่ 3 ขั้นออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูสามารถใช้กลยุทธ์ในการจัดเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558; Tomlinson, 2001)

การจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบและวิธีการสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 เนื่องจากเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการออกแบบวิธีการที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถทางภาษา ความสนใจและความต้องการของนักเรียน โดยผสมผสานระหว่างการสอนทั้งชั้น การสอนกลุ่มใหญ่ การสอนกลุ่มย่อย และการสอนเป็นรายบุคคล ในสภาวะแวดล้อมที่นักเรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ ทั้งนี้ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้น ครูสามารถใช้กลยุทธ์ในการจัดเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558; Tomlinson, 2001) ผู้วิจัยจึงทำการศึกษากลยุทธ์หรือเทคนิคที่สอดคล้องกับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล พบว่า ผังกราฟิก (graphic organizers) เป็นกลยุทธ์หนึ่งที่นักการศึกษาพัฒนาขึ้นมาและแนะนำว่าเป็นกลยุทธ์ที่มีความยืดหยุ่น และตอบสนองต่อความสามารถในการทำความเข้าใจ (sense-making) (Tomlinson, 2001) สอดคล้องกับ Drapeau (2009) ที่กล่าวว่า ผังกราฟิกทางปัญญา (cognitive graphic organizers) เป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีประสิทธิภาพมากในการสนับสนุนการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยให้เหตุผลไว้ 10 ประการ ดังนี้ 1) ครูสามารถใช้ผังกราฟิกจัดการกับความแตกต่างด้านความพร้อม ความสนใจ และรูปแบบต่างๆ ของนักเรียนได้ เพราะนักเรียนสามารถใช้ผังกราฟิกที่มีระดับการคิดขั้นสูงสุดได้ทันทีที่มีความพร้อมด้านเนื้อหา สำหรับนักเรียนที่ยังไม่พร้อมสามารถใช้ผังกราฟิกหลังจากที่เพื่อนใช้ไปแล้วได้ นอกจากนี้นักเรียนสามารถเลือกใช้ผังกราฟิกให้สอดคล้องกับความสนใจของตนได้ 2) ครูสามารถใช้ผังกราฟิกช่วยเหลือนักเรียนเข้าใจในสิ่งที่พวกเขาติดขัดหรือไม่เข้าใจได้ 3) ผังกราฟิกทางปัญญาสามารถช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านการเขียนหรือเด็กเล็กที่มีทักษะการเขียนน้อยคิดผ่านกระบวนการคิดไปทีละขั้นได้ 4) ครูสามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนด้วยการนำเสนอทางเลือกในการใช้ผังกราฟิกแบบต่างๆ ได้ เพราะนักเรียนจะรู้สึกมีอำนาจเมื่อพวกเขามีทางเลือก 5) ผังกราฟิกช่วยสนับสนุนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (active learning) ผ่านการฝึกหัดเป็นกลุ่มและกลยุทธ์การสอนต่างๆ 6) เตรียมการการให้ผลสะท้อนกลับ และรูปแบบการประเมินที่แตกต่างกันไป ผังกราฟิกสามารถสะท้อนวิธีการคิดของนักเรียน และสามารถทำให้ครูสังเกตเห็นได้ว่านักเรียนมีการเรียนรู้อยู่ในระดับใด ต้องการการช่วยเหลือในส่วนไหน 7) ผังกราฟิกช่วยให้นักเรียนคิดได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นตามระดับความสามารถของแต่ละคน เนื่องจากผังกราฟิกเป็นเครื่องมืออยู่บนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและการเปลี่ยนแปลงเนื้อหา 8) ผังกราฟิกสามารถปรับเปลี่ยนจำนวนขั้นตอนตามระยะเวลาและความซับซ้อนของการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนแต่ละคนได้ 9) ครูจะต้อง

จัดเตรียมสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่เอื้อต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสำเร็จของนักเรียน วิธีการหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคล คือ การยอมรับเหตุผลอย่างมี วิจารณ์ญาณและสร้างสรรค์ของนักเรียน ซึ่งผังกราฟิกทางปัญญาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูแสดงให้ นักเรียนเห็นว่าครูให้ความสำคัญต่อการคิดทั้งสองรูปแบบดังกล่าว และ 10) ผังกราฟิกเป็นกลยุทธ์ ที่ครูสามารถใช้บริหารจัดการกับความหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ผังกราฟิกยังเป็นเทคนิคที่สามารถพัฒนาการเขียนในระดับประถมศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน เพราะผังกราฟิก คือ แบบของการสื่อสารเพื่อให้นำเสนอข้อมูลที่ได้ จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ (พิมพันธ์ุ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2551; ทิศนา แคมมณี, 2555) อยู่ในรูปแบบที่อธิบายให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือทางการคิดได้ดี เนื่องจากการสร้างความคิดซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมอยู่ในสมอง จำเป็นต้องมีการแสดงให้เห็น ออกมาเป็นรูปธรรม ผังกราฟิกจึงเป็นรูปแบบการแสดงออกของความคิดที่สามารถมองเห็นและ อธิบายได้อย่างเป็นระบบชัดเจนและประหยัดเวลา (ทิศนา แคมมณี, 2555) ผังกราฟิกยังมีประโยชน์ อีกหลายประการ ได้แก่ เป็นการพัฒนาการคิดในระดับสูง ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียน ช่วยให้ผู้เรียน สามารถจำได้ เป็นความจำแบบถาวร ช่วยพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย (multiple intelligences) ทั้งปัญญาด้านภาษา ปัญญาด้านความคิดและคณิตศาสตร์ และปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (พิมพันธ์ุ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2551)

ลักษณะเฉพาะและประโยชน์ของผังกราฟิกสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการเขียน เซึ่งสร้างสรรค์ได้ในส่วนก่อนเขียน ที่ผู้เขียนเตรียมการก่อนเขียน คือ ศึกษารูปแบบ และหลักการเขียนงานนั้นๆ ก่อน แล้วจึงค้นคว้าหาข้อมูลที่จะใช้ในการเขียน เมื่อได้ข้อมูลมากพอแล้ว จึงลงมือเขียนโครงเรื่องหรือเรื่องที่จะเขียนไว้ก่อน โดยบอกว่าจะกล่าวถึงอะไรก่อน จะกล่าวถึงอะไร ในลำดับต่อมา (สนิท สัตโยภาส, 2545) Delrose (2011) สรุปผลการวิจัยที่ใช้ผังกราฟิกสำหรับ การเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาไว้ว่า ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่สามารถ นำมาใช้ในกระบวนการเขียนเพื่อสร้างประโยคและการบรรยายที่มีโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ซับซ้อน มากขึ้นได้ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยการเขียนระดับประถมศึกษาของ Lascaster (2013) ซึ่งสรุป ผลการวิจัยว่าผังกราฟิกเป็นเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพในการเขียน นักเรียนมีทัศนคติ ต่อการเขียนดีขึ้น รวมถึงสามารถเลือกสรรคำได้ดีขึ้นและสามารถจัดการได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น นอกจากนี้ผลการวิจัยอภิมานของ Kansizoğlu (2017) ระบุว่า ผังกราฟิกมีผลอย่างมาก ต่อความสำเร็จทางด้านวิชาการมากกว่าวิธีการสอนแบบดั้งเดิม ซึ่งผังกราฟิกส่งผลต่อความสำเร็จ

ด้านการเรียนรู้เรื่องการฟัง การอ่าน การเขียน หลักไวยากรณ์ และคำศัพท์/มโนทัศน์ ในบริบทของไทย บุษบา บัวสมบุรณ์ สรัญญา จันทรชูสกุล พินดา วราสุนันท์ และณัฐกิตติ์ นาทา (2561) ได้สำรวจ นวัตกรรมการสอนอ่านและเขียนของครูในระดับประถมศึกษา พบว่า ผังกราฟิกเป็นนวัตกรรม ด้านเทคนิคการสอนหนึ่งที่ครูเลือกใช้พัฒนาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ระบุให้ นักเรียนนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปใช้พัฒนางานเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้น เทคนิคผังกราฟิกจึงเป็นเทคนิคที่สามารถนำมาพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาได้

ข้อมูลดังที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะนำการเรียนการสอนตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและเทคนิคผังกราฟิกมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากนักเรียนระดับชั้นนี้เป็นระดับชั้นแรก ที่เริ่มเขียนเชิงสร้างสรรค์ครบทุกองค์ประกอบ ได้แก่ การเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ อาจทำให้ประสบปัญหาในการเขียนดังที่กล่าวไปข้างต้น ซึ่งลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีลักษณะ เป็นกิจกรรมที่ผสมผสานระหว่างกิจกรรมทั้งชั้นเรียน กิจกรรมทั้งชั้นเรียน กิจกรรมกลุ่มตามความถนัด ในการทำงาน กิจกรรมกลุ่มตามความสนใจในหัวข้อใบงาน และกิจกรรมรายบุคคล อย่างไรก็ตาม นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นี้ เป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการทางภาษาเหมาะสมและพร้อมสำหรับการ เรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาเกี่ยวกับความสามารถ ทางภาษาค่อนข้างสมบูรณ์ คิดในลักษณะที่เป็นนามธรรมได้ รู้จักใช้เหตุผล รู้จักวิจารณ์และอภิปราย ร่วมกับผู้อื่น รู้จักแหล่งเพิ่มพูนความรู้ทางภาษามีความเร็วในการอ่านใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ รู้จักวิจารณ์ หนังสือ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ รู้จักวางแผนเรื่องง่ายๆ ในการเขียนบรรยายความได้ (วรณีส โสมประยูร, 2553) ผลจากการที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลมาทั้งหมด มีเหตุผลที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจ ว่า หากมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลและมีการใช้เครื่องมือทางปัญญาเช่นผังกราฟิกมาช่วยในการเรียนรู้ จะช่วยพัฒนานักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประสบความสำเร็จในการเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นพื้นฐาน ของทักษะการเขียนในระดับสูงต่อไปได้

คำถามวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก จะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้สูงขึ้นได้หรือไม่
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านการเขียนส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนที่แตกต่างกัน (วรรณิ โสมประยูร, 2553) การเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงเป็นวิธีการที่สามารถตอบสนองต่อความสามารถทางภาษาที่แตกต่างกันของนักเรียนทุกคนได้อย่างทั่วถึง ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือทางการคิดได้ดี และมีประสิทธิภาพมากในการสนับสนุนการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (Tomlinson, 2001; Drapeau, 2009) ดังนั้นทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .05
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้อตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์ อนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 234 คน จัดเป็น 7 ห้องเรียน

ตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์ อนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 93 คน โดยดำเนินการจัดเป็น 3 ห้องเรียน ตามความสามารถทางภาษา ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. จำแนกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กำลังศึกษาในโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์ อนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 234 คน ออกเป็นชั้นภูมิ โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ประจำปีการศึกษา 2561 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2562 แล้วจัดนักเรียนเป็น 3 ชั้นภูมิ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแบ่งชั้นภูมิ โดยสังเคราะห์มาจากเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพในแต่ละความสามารถ ด้านภาษา ในการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ปีการศึกษา 2561 ของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2561) และเกณฑ์การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อการเลื่อนชั้น ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์เกณฑ์การจัดนักเรียนเป็น 3 ชั้นภูมิ

คะแนนร้อยละ					
สำนักทดสอบทางการศึกษา		สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา		ผู้วิจัย	
ดีมาก	79.98 - 100	ดีเยี่ยม	80 - 100	ดี	70 - 100
ดี	57.12 - 79.97	ดี	65 - 79	ปานกลาง	50 - 69
พอใช้	34.27 - 57.11	ผ่าน	50 - 64	ปรับปรุง	0 - 49
ปรับปรุง	0.00 - 34.26	ไม่ผ่าน	0 - 49		

ผู้วิจัยสังเคราะห์เกณฑ์ดังกล่าว โดยปรับเกณฑ์ให้สอดคล้องกับการดำเนินการวิจัยครั้งนี้และบริบทของประชากร จึงกำหนดเกณฑ์การแบ่งชั้นได้ดังต่อไปนี้

ชั้นภูมิที่ 1 นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 0 - 49

ชั้นภูมิที่ 2 นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 50 - 69

ชั้นภูมิที่ 3 นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 70 - 100

2. ดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (simple sampling) ด้วยการจับสลากชื่อนักเรียนจาก 3 ชั้นภูมิ ดังกล่าว ชั้นภูมิละ 32 คน โดยชั้นภูมิที่ 1 จัดเป็นห้องเรียนที่ 1 ชั้นภูมิที่ 2 จัดเป็นห้องเรียนที่ 2 ชั้นภูมิที่ 3 จัดเป็นห้องเรียนที่ 3

ตัวแปร

ตัวแปรต้น: การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ตัวแปรตาม: ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เดือนกรกฎาคม-เดือนสิงหาคม จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง

เนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทร้อยแก้ว ได้แก่ เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ วลี ประโยคและย่อหน้า การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการออกแบบวิธีการที่หลากหลาย โดยการจัดสาระ การจัดกระบวนการ กำหนดผลผลิต หรือการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ตามความพร้อม ความสนใจ หรือประวัติ การเรียนรู้ของนักเรียน ให้สอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถ ความสนใจและความต้องการของนักเรียน ทั้งนี้กระบวนการสอนดังกล่าวเป็นการผสมผสานระหว่างการสอนทั้งชั้น การสอนกลุ่มใหญ่ การสอนกลุ่มย่อย และการสอนเป็นรายบุคคล ในสภาวะแวดล้อมที่นักเรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ การจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีกระบวนการสำคัญ ดังนี้

1. ขั้นวางแผน หรือวิเคราะห์เนื้อหา
2. ขั้นวิเคราะห์ผู้เรียนหรือการประเมินก่อนเรียน เพื่อจัดทำฐานข้อมูลจำเป็น

ของนักเรียน

3. ขั้นตอนออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ตอบสนองต่อความแตกต่างของนักเรียน ด้วยวิธีการจัดสาระ การจัดกระบวนการ กำหนดผลผลิต และการจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ โดยผสมผสานกันระหว่างการสอนทั้งชั้น การสอนกลุ่มใหญ่ การสอนกลุ่มย่อย และการสอนเป็นรายบุคคล

4. ขั้นประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ความแตกต่างระหว่างบุคคล หมายถึง ความแตกต่างด้านประวัติการเรียนรู้ ด้านความสามารถทางภาษา และทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งความแตกต่างด้านความสนใจ และความชอบในเนื้อหาหรือการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม/ประวัติศาสตร์/ศาสนา สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ทั้งนี้ ความสามารถทางภาษา คือ ระดับความสามารถทางภาษาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2562 ซึ่งนักเรียนได้รับ

การประเมินจากผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ประจำปีการศึกษา 2561 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดระดับความสามารถทางภาษาให้สอดคล้องกับผลการประเมินระดับชาติ ดังนี้ กลุ่มที่ 1 มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปรับปรุง ได้แก่ นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 0 - 49 กลุ่มที่ 2 ความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 50 - 69 และ กลุ่มที่ 3 ความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับ ดี ได้แก่ นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 70 - 100

ขั้นตอนการสอนเขียน หมายถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนเขียน ได้แก่

1. เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียนในแก่นักเรียน ได้แก่
  - 1.1 สอนเขียนเป็นคำ
  - 1.2 สอนเขียนเป็นประโยค
  - 1.3 สอนเขียนเป็นย่อหน้า
2. สอนการเขียนเป็นเรื่องตามกระบวนการเขียน
  - 2.1 การเตรียมการเขียน
  - 2.2 การยกร่างข้อเขียน
  - 2.3 การปรับปรุงข้อเขียน
  - 2.4 การบรรณาธิการกิจ
  - 2.5 การเขียนให้สมบูรณ์

การสอนเขียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน โดยการจัดสาระ การจัดการ กระบวนการ การกำหนดผลผลิต ทั้งนี้กระบวนการสอนดังกล่าว เป็นการผสมผสานระหว่างการสอน ทั้งชั้น การสอนกลุ่มใหญ่ การสอนกลุ่มย่อย และการสอนเป็นรายบุคคล ในสภาวะแวดล้อมที่นักเรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

การจัดสาระ ได้แก่ การจัดระดับความซับซ้อนและความยากง่ายของเนื้อหา ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยบูรณาการเข้ากับความชอบ สนใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ของนักเรียน ตลอดจนเป็นกิจกรรมที่มีการใช้สื่อการเรียนรู้ ในการนำเสนอการสาระการเรียนรู้ที่หลากหลาย

การจัดกระบวนการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย ใช้กระบวนการกลุ่มที่มีความยืดหยุ่นตามความถนัดและความต้องการของนักเรียน

การกำหนดผลผลิต ได้แก่ การกำหนดรูปแบบหรือผลงานการเขียนตามระดับความสามารถทางภาษา ความสนใจของนักเรียน

การจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดบรรยากาศทางการเรียนรู้ ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้เรื่องการเขียน รวมถึงการจัดการวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ต่างๆ ในชั้นเรียน และพฤติกรรมการสอน การบริหารจัดการชั้นเรียนของครู ที่ต้องส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้เรื่องการเขียน รวมทั้งสร้างบรรยากาศแห่งความสำเร็จ โดยการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจนและนักเรียนทุกคนสามารถบรรลุได้

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดหลายทิศทาง หลายแง่ หลายมุม คิดได้กว้างไกล มีลักษณะเป็นความคิดแง่บวก เป็นความคิดที่ใหม่แปลกแตกต่างจากเดิม มีคุณค่าเป็นประโยชน์ องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ 1) ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) 2) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) 3) ความคิดริเริ่ม (Originality) และ 4) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration)

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนสร้างคำและใช้ถ้อยคำเหมาะสม มีแนวคิดจากการใช้ความคิดจินตนาการ ความรู้และประสบการณ์ของผู้เขียนเชื่อมโยงกับความคิดในรูปแบบที่มีความริเริ่มแปลกใหม่ไม่ลอกเลียนแบบใคร มีสำนวนภาษาไพเราะสละสลวยน่าอ่าน มีคุณค่าทางจิตใจและสติปัญญา โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านความคิด มีจินตนาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความแปลกใหม่ ด้านเนื้อหาหรือรูปแบบการนำเสนอ มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีการจัดระเบียบความคิดดี ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ

2. ด้านสำนวนภาษา ใช้ถ้อยคำและประโยคที่เหมาะสม ใช้ภาษาสละสลวย มีท่วงทำนองการเขียนและสำนวนภาษาดี รวมทั้งคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกันหรือคล้ายกันได้มาก เพื่อที่จะได้มีคลังคำที่จะใช้เขียนได้สละสลวย สามารถที่จะนำคำมาเรียงกันอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ และเป็นความสามารถที่จะคิดสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ ด้านสำนวนภาษายังมีความสัมพันธ์กับความคิดยืดหยุ่นและความคิดริเริ่ม เพราะเป็นความคิดที่ช่วยให้ผู้เขียนสามารถคิดใช้คำและเขียนประโยคได้อย่างหลากหลาย และแปลกใหม่ สุดท้ายคือความคิดละเอียดลออเป็นความคิดที่ช่วยให้ผู้เขียนใช้ภาษาในการเขียนได้สละสลวยมากยิ่งขึ้น

3. ด้านประโยชน์ของงานเขียน คือ มีคุณค่าหรือมีประโยชน์ ให้แนวคิดมุมมองใหม่ๆ ทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดไปในทางที่ดี หรืออาจทำให้ผู้อ่านเกิดความบันเทิงได้ ซึ่งมีความสัมพันธ์

กับความคิดริเริ่ม เนื่องจากเป็นความคิดที่ผู้เขียนใช้ในการนำเสนอแนวคิดหรือมุมมองที่แปลกใหม่ ซึ่งมีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน

เทคนิคผังกราฟิก หมายถึง กลวิธีการใช้ผังกราฟิกซึ่งเป็นแผนผังทางความคิดที่กระตุ้นการคิดขั้นสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ ให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาสาระนั้นได้ง่าย รวดเร็วและจดจำได้นานขึ้น รวมทั้งเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถจัดการข้อมูลที่ได้เรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ และเกิดการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน โดยการใช้ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือในการเตรียมการเขียนด้วยวิธีการจัดสาระ การจัดกระบวนการ การกำหนดผลผลิต ทั้งนี้กระบวนการสอนดังกล่าวเป็นการผสมผสานระหว่างการสอนทั้งชั้น การสอนกลุ่มใหญ่ การสอนกลุ่มย่อย และการสอนเป็นรายบุคคล ในสภาวะแวดล้อมที่นักเรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. วางแผนและวิเคราะห์เนื้อหาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
2. วิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลและทดสอบเพื่อประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการเรียนรู้ ความสามารถทางภาษา และทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. ขึ้นออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการจัดสาระ การจัดกระบวนการ การกำหนดผลผลิต และการจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. ขึ้นประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง กิจกรรมที่ผสมผสานระหว่างกิจกรรมทั้งชั้นเรียน กิจกรรมทั้งชั้นเรียน กิจกรรมกลุ่มตามความถนัดในการทำงาน กิจกรรมกลุ่มตามความสนใจในหัวข้อใบงาน และกิจกรรมรายบุคคล ดังนี้

1. กิจกรรมทั้งชั้นเรียน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการจัดสาระตามความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยการใช้สื่อการเรียนรู้ทางการอ่านที่หลากหลาย การให้นักเรียนเลือกนำเสนอผลงานในรูปแบบที่แต่ละคนต้องการ การแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อน

2. กิจกรรมกลุ่มตามความถนัดในการทำงาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการจัดสาระและการจัดกระบวนการตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดย 1) การใช้ใบงานที่มีระดับความซับซ้อนของผังกราฟิก และระดับความยากง่ายของหัวข้อและข้อความที่แตกต่างกัน ตามระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนแต่ละห้อง และ 2) การให้นักเรียนเลือกรูปแบบการทำงานตามความต้องการของแต่ละคน (ทำเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่ ทำงานเดี่ยว)

3. กิจกรรมกลุ่มตามความสนใจในหัวข้อใบงาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการจัดสาระ การจัดกระบวนการ และการกำหนดผลผลิตตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดย 1) การใช้ใบงานที่มีระดับความซับซ้อนของผังกราฟิก และระดับความยากง่ายของหัวข้อและข้อความที่แตกต่างกัน ตามระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนแต่ละห้อง 2) การให้นักเรียนเลือกหัวข้อการทำงานตามความต้องการ และ 3) การให้นักเรียนเลือกทำงานกับเพื่อนที่มีความสนใจในหัวข้อการทำงานเหมือนกัน

4. กิจกรรมรายบุคคล เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการจัดกระบวนการ และการกำหนดผลผลิตตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยให้นักเรียนเลือกระดับความยากง่าย (ความท้าทาย) ของใบงานหรือหัวข้อการทำงานด้วยตนเอง

ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ประเภทร้อยแก้วครบทุกองค์ประกอบได้อย่างเต็มความสามารถตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยประเมินจากความสามารถในการสร้างสรรค์งานเขียนดังนี้

1. ทักษะด้านการคิด คือ สามารถเขียนเนื้อหาที่มีเนื้อความหรือมีรูปแบบที่แสดงแนวคิดแนวคิดหรือจินตนาการแปลกใหม่ รวมทั้งสามารถตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับแนวคิดของเรื่อง มีความแปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับเพื่อนและน่าสนใจ นำเสนอเนื้อหาที่มีการจัดลำดับแนวคิดหรือลำดับความดี

2. ทักษะด้านการใช้สำนวนภาษา คือ สามารถเขียนใช้ถ้อยคำและประโยคที่เหมาะสม สื่อความใช้ภาษาสละสลวย มีท่วงทำนองการเขียนและสำนวนภาษาที่ไม่สับสนวุ่น

3. ทักษะด้านการนำเสนอประโยชน์ของงานเขียน คือ สามารถเขียนข้อคิดสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน หรือมีแนวคิดที่แสดงถึงการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวมหรือทำผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินและความบันเทิงได้

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนประถมศึกษาได้รับการพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามระดับความสามารถของแต่ละบุคคล
2. ครูได้แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียน
3. สถานศึกษาได้แนวทางในการจัดชั้นเรียนเพื่อจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

- 1.1 เหตุผลที่ต้องเรียนภาษาไทย
- 1.2 สิ่งที่ต้องเรียนรู้ในภาษาไทย
- 1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 1.4 คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับประถมศึกษา
- 1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ระดับ
ประถมศึกษา

2. การเขียน

- 2.1 ความหมายและความสำคัญของการเขียน
- 2.2 องค์ประกอบของการเขียน
- 2.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน
- 2.4 หลักการสอนเขียน

3. ความคิดสร้างสรรค์

- 3.1 ความหมายและองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์
- 3.2 ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์
- 3.3 อุปสรรคในการคิดสร้างสรรค์
- 3.4 แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

4. การเขียนเชิงสร้างสรรค์

- 4.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 4.2 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 4.3 ความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 4.4 แนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 4.5 การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

5. พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยประถมศึกษา
6. การเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated

Instruction)

- 6.1 ความหมายของการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 6.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 6.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 6.4 การออกแบบการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 6.5 การประเมินผลสำหรับชั้นเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามความ

แตกต่างระหว่างบุคคล

7. เทคนิคผังกราฟิก (Graphic Organizers)

- 7.1 ความหมายและความสำคัญของผังกราฟิก
- 7.2 ประโยชน์ของผังกราฟิกที่มีต่อการเรียนรู้และการเรียนภาษาของ

นักเรียน

- 7.3 รูปแบบผังกราฟิกประเภทต่างๆ

8. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
9. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 1-55) ได้กำหนด วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของนักเรียน สาระการเรียนรู้ การเรียนรู้ สาระและมาตรฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ เหตุผลที่ต้องเรียนภาษาไทย สิ่งที่ต้องเรียนรู้ในภาษาไทย ดังนี้

1.1 เหตุผลที่ต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้าง

ความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จาก แหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัยและ สร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

1.2 สิ่งที่ต้องเรียนรู้ในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไป ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่ เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่น ของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม

ชนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

1.3 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.4 คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับประถมศึกษา

เมื่อนักเรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องมีคุณภาพในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังต่อไปนี้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ ละบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมีมารยาทในการเขียน เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดง ความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่ายๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็กซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

พูดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟัง และดูตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดู โฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พูดรายงานหรือประเด็นค้นคว้า จากการฟัง การดู การสนทนาและพูดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพูด

สะกตคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจ ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชา ศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11

เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลง พื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดได้

1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ระดับประถมศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ระดับประถมศึกษา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ระดับประถมศึกษาจาก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ระดับ	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตาม รูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยค ง่ายๆ	การเขียนสื่อสาร ได้แก่ คำที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน คำพื้นฐานในบทเรียน คำคล้องจอง และประโยคง่ายๆ
	3. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน เช่น เขียนให้อ่าน ง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า, ไม่ขีดเขียนในที่ สาธารณะ, ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับ เวลา สถานที่ และบุคคล

ตารางที่ 2 (ต่อ) ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ระดับประถมศึกษา
จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ระดับ	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบ การเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับประสบการณ์	การเขียนเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับประสบการณ์
	3. เขียนเรื่องสั้นๆ ตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องสั้นๆ ตามจินตนาการ
	4. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน เช่น เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า, ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ, ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล, ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียน ตัวอักษรไทย
	2. เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ได้อย่างชัดเจน	การเขียนบรรยายเกี่ยวกับลักษณะของ คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่
	3. เขียนบันทึกประจำวัน	การเขียนบันทึกประจำวัน
	4. เขียนจดหมายลาครู	การเขียนจดหมายลาครู
	5. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำภาพและหัวข้อที่กำหนดมารยาทในการเขียน เช่น เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า, ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ, ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล, ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย
	6. มีมารยาทในการเขียน	

ตารางที่ 2 (ต่อ) ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ระดับประถมศึกษา
จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ระดับ	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่ง บรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม	การเขียนสื่อสาร เช่น คำขวัญ, คำแนะนำ
	3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนา งานเขียน	การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพ ความคิดไปพัฒนางานเขียน
	4. เขียนย่อความจากเรื่องสั้นๆ	การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่างๆ ประกาศ จดหมาย คำสอน
	5. เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดา มารดา	การเขียนจดหมายถึงเพื่อน และบิดามารดา
	6. เขียนบันทึกและเขียนรายงาน จากการศึกษาค้นคว้า	การเขียนบันทึกและเขียนรายงานจาก การศึกษาค้นคว้า
	7. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
	8. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและ ครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียน ตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม	การเขียนสื่อสาร เช่น คำขวัญ, คำอวยพร, คำแนะนำและคำอธิบาย แสดงขั้นตอน
	3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนา งานเขียน	การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพ ความคิดไปพัฒนางานเขียน

ตารางที่ 2 (ต่อ) ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ระดับประถมศึกษา
จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ระดับ	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5	4. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่างๆ ประกาศแจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัย
	5. เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ	การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ
	6. เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา	การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
	7. กรอกรายการต่างๆ	การกรอกรายการ ได้แก่ ใบฝากเงินและใบถอนเงิน ธนาณัติ และแบบฝากส่งพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์
	8. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม	การเขียนสื่อสาร เช่น คำขวัญ, คำอวยพร, ประกาศ
	3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด
	4. เขียนเรียงความ	การเขียนเรียงความ
	5. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่างๆ ประกาศแจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัยสุนทรพจน์ รายงานระเบียบ คำสั่ง

ตารางที่ 2 (ต่อ) ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ระดับประถมศึกษา
จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ระดับ	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6	6. เขียนจดหมายส่วนตัว	การเขียนจดหมายส่วนตัว ได้แก่ จดหมายขอโทษ จดหมายแสดงความ ขอบคุณ จดหมายแสดงความเห็นใจ และจดหมายแสดงความยินดี
	7. กรอกแบบรายการต่างๆ	การกรอกแบบรายการ ได้แก่ แบบคำร้องต่างๆ ใบสมัครศึกษาต่อ แบบฝากส่งพัสดุและไปรษณีย์ภัณฑ์
	8. เขียนเรื่องตามจินตนาการและ สร้างสรรค์	การเขียนเรื่องตามจินตนาการ และสร้างสรรค์
	9. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน

ผลจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีความเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ กระบวนการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง นักเรียนต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนั้น ครูจึงต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษา บทบาทของครูและนักเรียน แล้วจึงออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ควรจัดทำและจัดหาให้มีสื่อการเรียนรู้ โดยต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ รวมทั้งต้องมีการติดตามประเมินคุณภาพ ตลอดจนมีการศึกษาค้นคว้าและวิจัย เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพและบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

2. การเขียน

2.1 ความหมายและความสำคัญของการเขียน

การสื่อสารเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการดำรงชีวิตของมนุษย์ตลอดเวลา สัมพันธภาพระหว่างมนุษย์จะเกิดขึ้นได้ย่อมเนื่องมาจากการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ ถ้าการสื่อสารของมนุษย์มีประสิทธิภาพย่อมสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคมได้ ดังนั้นการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารให้แก่บุคคลของสังคมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง รูปแบบของการสื่อสารตามวิธีการที่ใช้ในการส่งสารรับสารสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้ 1) การส่งสาร ได้แก่ การพูด การเขียน และการฟัง 2) การรับสาร ได้แก่ การฟังและการอ่าน การเขียนจึงมีความสำคัญเนื่องจากเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่ง (สนธิ สัตโยภาส, 2545)

การเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ อารมณ์ความรู้สึก ความคิด ความคิดเห็น จินตนาการ และสิ่งที่ต้องการสื่อสารอื่นๆ จากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่านผ่านงานเขียนซึ่งใช้สัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่กำหนดรู้ร่วมกันเป็นสื่อกลางที่สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน (ถวัลย์ มาศจรัส, 2546; จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ, 2548; สุทธิ ชัตติยะ, 2552; วรณี โสมประยูร, 2553; สุรีย์รัตน์ บำรุงสุข, 2555) ดังนั้นการเขียนจึงเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีความสำคัญ (สุทธิ ชัตติยะ, 2552)

ความสำคัญของการเขียนมีหลายประการ ดังนี้ 1) เป็นเครื่องมือถ่ายทอดทางวัฒนธรรมและมรดกทางด้านสติปัญญาของมนุษย์ 2) เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพที่ใช้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความเข้าใจของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน 3) เป็นสื่อที่ใช้เผยแพร่กระจายความรู้ ความคิดและข่าวสารให้กว้างไกลและรวดเร็ว (สนธิ สัตโยภาส, 2545; สุทธิ ชัตติยะ, 2552; วรณี โสมประยูร, 2553; สนธิ ตั้งทวี, 2529 อ้างถึงใน วรวรรธน์ ศรียาภัย, 2557) 4) เป็นการบันทึกทางสังคมที่ให้คุณค่าและอำนวยความสะดวกอย่างมหาศาลแก่คนรุ่นหลังทั้งในปัจจุบันและอนาคต (สนธิ สัตโยภาส, 2545; สนธิ ตั้งทวี 2529 อ้างถึงใน วรวรรธน์ ศรียาภัย, 2557) 5) การเขียนสามารถสร้างความรักสามัคคีในมนุษยชาติได้เมื่องานเขียนนั้นมีความหมาย เพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างความรักเพื่อนมนุษย์ เป็นงานเขียนที่สร้างสันติสุขแก่สังคมโลก 6) การเขียนสามารถทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในชีวิตได้โดยเฉพาะด้านการศึกษาเล่าเรียน (สนธิ สัตโยภาส, 2545) 7) เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุกอย่างต้องอาศัยการเขียน

เป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังหรือได้อ่าน 8) เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ตามความประสงค์ที่มนุษย์แต่ละคนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราวทำให้รัก ทำให้โกรธและสร้างหรือทำลายความสามัคคีของคนในชาติ 9) เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียนทำให้รู้ถึงความสามารถของผู้เขียนได้จากวรรณกรรมหรืองานเขียนอื่นๆ 10) เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกส่วนบุคคลให้มีความเชื่อมั่นในตนเองในการแสดงความรู้สึกและแนวความคิด 11) เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม (วรรณิ โสมประยูร, 2553) ท้ายที่สุดคือ 12) การเขียนสามารถยึดเป็นงานและอาชีพที่ได้รับการยกย่องว่ามีเกียรติ และเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นได้ในปัจจุบัน (สนิท สัตโยภาส, 2545; วรรณิ โสมประยูร, 2553) จากความสำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การเขียนมีความสำคัญอย่างยิ่งคนไทยจึงต้องพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อจะได้รักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งพัฒนาตนเองและสังคมด้วย (วรรณิ โสมประยูร, 2553)

ความหมายและความสำคัญของการเขียนดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การเขียนเป็นทักษะสำคัญที่ควรจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนประถมศึกษา เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะทางภาษาที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน

2.2 องค์ประกอบของการเขียน

การเขียนที่ดี คือ การเขียนที่มีประสิทธิภาพและถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้เขียนทุกคน และหลักทั่วไปของการเขียนที่มีซึ่งคนทุกชาติและทุกภาษาต้องยึดถือ ก็คือ องค์ประกอบสำคัญของการเขียน (สุทิตี ชัตติยะ, 2552) ซึ่งงานเขียนแต่ละงานจะเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์ต้องเกิดมาจากการครบองค์ประกอบของการเขียนในลักษณะที่เมื่อเกิดสิ่งหนึ่งแล้ว สิ่งนั้นทำให้เกิดอีกสิ่งหนึ่ง โดยสิ่งสุดท้ายที่จะเกิดขึ้นก็คืองานเขียนนั่นเอง (วรรณิ โสมประยูร, 2557) องค์ประกอบของการเขียน มี 4 องค์ประกอบ (สุทิตี ชัตติยะ, 2552; วรรณิ โสมประยูร, 2553, วรรณิ โสมประยูร, 2557) ได้แก่

1. ผู้เขียน

ผู้เขียนต้องเป็นองค์ประกอบที่สมบูรณ์ เพื่อส่งเสริมให้องค์ประกอบอื่นๆ สมบูรณ์ตามมาดังนั้นผู้เขียนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ผู้เขียนต้องเป็นคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่า มีจินตนาการ มีความรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนเป็นอย่างดี ซึ่งประสบการณ์นั้นๆ

อาจได้มากจากการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการต่างๆ อีกทั้งมีความสามารถในการเลือกเนื้อหาและการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตามหลักภาษา รวมถึงมีจรรยาบรรณซึ่งหมายถึงมารยาทที่ผู้เขียนควรปฏิบัติด้วย สุดท้ายคือมีแรงบันดาลใจและมองโลกในแง่บวก

2. กลวิธีเขียน

กลวิธีเขียน คือ กลวิธีการคิดสร้างเนื้อหาที่เหมาะสมว่า ต้องประกอบด้วยสาระย่อยอย่างไร แต่ละสาระย่อยต้องนำมาร้อยเรียงให้สอดคล้องกันเป็นเรื่องราวเดียวกันได้ นอกจากนี้กลวิธีทางภาษาที่จะต้องสร้างสรรค์ เป็นการใช้ภาษาเขียนที่ดี ผู้เขียนต้องเลือกใช้ระดับของภาษาให้เหมาะสมกับผู้อ่าน มีการใช้ลีลาการเขียนที่อาศัยถ้อยคำและข้อความอย่างมีรูปแบบที่สละสลวยและคมคายตามระดับของภาษา และกลวิธีสุดท้ายคือรูปแบบ จะต้องถูกต้องเหมาะสมกับประเภทของงานเขียนที่เลือกเขียน นอกจากนี้ควรมีความแปลกใหม่อย่างมีคุณค่า มีการคิดสร้างสรรค์สำหรับงานเขียนประเภทที่ไม่ต้องมีรูปแบบตายตัวแน่นอน เช่น สารคดี นิทาน และเรื่องเล่า เป็นต้น

3. ผู้อ่าน

ผู้เขียนจำเป็นต้องเลือกเนื้อหา วิธีเขียน รูปแบบการเขียนและต้องรู้จักใช้ภาษาให้แตกต่างกันตามลักษณะความสนใจและความต้องการของผู้อ่าน ดังนั้นผู้เขียนต้องนำองค์ประกอบด้านผู้อ่านไปพิจารณาประกอบงานเขียนของตนด้วยเสมอ (วรรณิ โสมประยูร, 2553)

4. งานเขียน

งานเขียนเป็นองค์ประกอบสุดท้ายของการเขียน งานเขียนที่ดำเนินการเสร็จแล้วต้องเป็นงานเขียนที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะให้ผู้อ่านอ่าน และพร้อมที่จะถูกวิจารณ์ งานเขียนที่ดีต้องผ่านการตรวจสอบแก้ไขก่อนทุกครั้ง

ผลจากการศึกษาองค์ประกอบของการเขียนดังกล่าว สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเขียนประกอบด้วย ผู้เขียน กลวิธีเขียน ผู้อ่าน และงานเขียน งานเขียนที่มีประสิทธิภาพทุกประเภทย่อมเกิดจากองค์ประกอบของการเขียนที่มีคุณภาพ การเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นการเขียนประเภทหนึ่ง ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงต้องนำองค์ประกอบของการเขียนมาพิจารณาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและนำมาเป็นองค์ประกอบในการประเมินงานเขียนของนักเรียนด้วย

2.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2553: 153-156) กล่าวว่า เนื่องจากการเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความเข้าใจของตนเองออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจ และเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาความคิด สติปัญญา ตลอดจนเจตคติด้วย การเขียนจึงเป็นทักษะการแสดงออกที่สำคัญและสลับซับซ้อน เพราะการเขียนมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการดังต่อไปนี้

1. อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

การเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้อวัยวะของร่างกายหลายอย่างประกอบกันดังนี้

1.1 มือ การพัฒนากล้ามเนื้อมือเป็นส่วนสำคัญในการเขียน เด็กบางคนไม่สามารถบังคับกล้ามเนื้อให้เขียนเป็นตัวอักษรได้ บางคนมือพิการก็ทำให้เขียนไม่ถนัดหรือไม่สามารถเขียนได้เลยการเขียนต้องใช่มือเป็นประการสำคัญ ดังนั้นจึงต้องมีความจำเป็นต่อการฝึกกล้ามเนื้อด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนทั่วไป

1.2 ตา การเขียนจำเป็นต้องใช้สายตาดูแบบตัวอักษรว่าเหมือนแบบหรือไม่สำหรับเด็กที่มีพัฒนาการทางอวัยวะตาไม่เจริญไปตามปกติ จะมองภาพกลับกันกับภาพจริงคือ มองตัวอักษรกลับหัวบ้าง กลับตัวบ้าง ดังนั้น เมื่อจะเขียนตัวอักษรก็เขียนกลับหัวตามสายตาจึงเกิดการเขียนผิด เช่น คำว่า “งาน” เขียนเป็น “นาง” ดังนั้น สายตาจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเขียนมาก

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างตากับกล้ามเนื้อ การเขียนต้องอาศัยตามองเพื่อรับเข้าและใช้มือเขียนสิ่งที่มองนั้น รวมทั้ง ตายังต้องมองสิ่งที่มือเขียนว่าขนาดถูกต้องเหมือนแบบหรือเหมือนที่คิดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ ในบางครั้งเมื่อเด็กเขียนตามคำบอก การฟังจะมีส่วนเกี่ยวข้อง อีกด้วย เพราะถ้าฟังไม่ชัดก็จะเขียนไม่ถูก

2. สมอหรือสติปัญญา

เมื่อการเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิดความเข้าใจและเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาความคิดและสติปัญญาดังกล่าวข้างต้นแล้ว สมอจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ต้องจำเป็นต่อการเขียนอย่างยิ่งเพราะถ้าสมอไม่คิดสิ่งใดแล้วก็ไม่มีความต้องการที่จะเขียนสิ่งนั้นออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจ นอกจากนี้สมอยังเกี่ยวข้องกับการเขียนในเรื่องต่างๆ อีกเช่น

2.1 ความสามารถในการรับรู้และจำสิ่งต่อไปนี้

2.1.1 การสังเกตสิ่งที่จะเขียนว่ามีลักษณะอย่างไร

2.1.2 การเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องที่จะเขียน

2.1.3 การตีความเรื่องก่อนจะเขียนบรรยาย

2.1.4 การลำดับความคิดเพื่อบรรยายเรื่อง

2.1.5 การจำลักษณะตัวอักษรคำประโยคและข้อความ

2.2 ความสามารถในการแสดงออกแตกต่างกัน เนื่องจากความสามารถในการรับและการถ่ายทอดของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน กล่าวคือบางคนเขียนได้สวยเร็วแต่บางคนบังคับกล้ามเนื้อมือให้เขียนได้ไม่ดี

2.3 ช่วงของความสนใจและความตั้งใจต่างกันเด็กที่มีช่วงความสนใจสั้นมักเขียนได้น้อย ทำให้ทักษะการเขียนไม่ดีเท่าที่ควรและมีความตั้งใจเรียนลดลง

2.4 การเขียนมีความจำเป็นต่อโยงความคิดให้สัมพันธ์และต่อเนื่องกัน เพราะความคิดที่สำคัญและต่อเนื่องกันนั้นจะเป็นสื่อให้นักเรียนสามารถเขียนเรื่องราวต่างๆ ให้ติดต่อสัมพันธ์กันได้มากขึ้น เช่น ช่างสัมพันธ์กับช่าง เพราะช่างใช้ลากช่าง เป็นต้น

3. สิ่งแวดล้อม

การเขียนเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการพูด การฟัง การอ่านมาก่อนดังได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้น การเขียนจึงต้องอาศัยประสบการณ์พื้นฐานอื่นๆ ทั้งจากที่บ้าน โรงเรียน และสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกัน และมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะการเขียนของเด็ก ดังนี้

3.1 สิ่งแวดล้อมที่บ้าน ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความสัมพันธ์ในครอบครัว ภาษาพูดที่บ้าน เชื้อชาติ จำนวนพี่น้องในครอบครัว เด็กลูกโทน เด็กลูกแฝด และการอบรมเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อมที่บ้านที่กล่าวมานี้ นับเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาภาษาของเด็กมาก ทั้งนี้เพราะบ้านเป็นสิ่งแวดล้อม ที่เด็กประสบก่อนและอยู่ใกล้ตัวมากที่สุด นอกจากนี้กระบวนการเรียนรู้ภาษาอย่างหนึ่งที่เด็กใช้เป็นอันดับแรกก็คือ การเอาอย่างและการเลียนแบบ เมื่อบ้านมีอิทธิพลต่อการฟังการพูดและการอ่าน ดังนั้น บ้านจึงเป็นอันดับแรกที่มีผลต่อการเขียน เพราะเด็กย่อมเขียนตามที่ตนพูดหรือเขียนตามที่ได้ฟังและอ่านมา

3.2 สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน โรงเรียนทำหน้าที่สร้างเสริม ปรับปรุงและแก้ไขพฤติกรรมต่างๆ ให้กับนักเรียน ดังนั้น ทักษะทางภาษาของนักเรียนซึ่งรวมทักษะการเขียนด้วยย่อมพัฒนาไปตามสภาพแวดล้อม ซึ่งได้รับการบริหารด้านการเรียนภาษา ตัวครู เพื่อนนักเรียน เป็นต้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 การบริหารด้านการเรียนภาษา ตัวอย่างเช่น ครูใหญ่มองเห็นความสัมพันธ์ของภาษาไทยมากขึ้นเพียงโดยอ้อมจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมหรือพัฒนาทักษะทางภาษาตามเจตคติของตน ครูใหญ่ที่เห็นความสำคัญในการเขียนหนังสือของเด็กก็จัดกิจกรรมประกวดการคัดลายมือ การแต่งเรื่อง การเขียนเรียงความ เป็นต้น นอกจากนี้ครูใหญ่ควรกดดันการเขียนป้ายหรือการจัดป้ายนิเทศ โดยกำชับครูให้ระมัดระวังการใช้ถ้อยคำ และการเขียนให้ถูกต้องด้วย เด็กก็จะเลียนแบบที่เห็นนั้นไปเขียนได้ถูกต้อง ยิ่งกว่านั้นในการจัดครูสอนภาษาไทยหรือสอนนักเรียนชั้นเด็กเล็กควรคำนึงถึงความสามารถทางภาษาไทยของครู เพราะจะช่วยให้เด็กมีพื้นฐานในการพัฒนาภาษาที่ถูกต้องมากขึ้น

3.2.2 ตัวครู ครูเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนของเด็กมักเริ่มต้นจากโรงเรียนกับครู จากการสังเกตพบว่า ชั้น ป.1-3 จะเขียนคัดลายมือตัวครึ่งบรรทัดเหมือนหรือคล้ายลายมือครูบนกระดานดำ สำหรับอิทธิพลของครูที่มีต่อการเขียนของเด็กอาจแยกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

(ก) วิธีเขียนของครู ครูเป็นต้นแบบของการเขียนของนักเรียน

(ข) วิธีสอนเขียนของครู ครูที่เข้าใจการสอนและมีเทคนิคการสอนเขียน จะสามารถช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กให้พัฒนาได้รวดเร็ว

(ค) เจตคติของครู ครูที่มีศรัทธาต่อการเขียนและเห็นคุณค่าของการเขียน เมื่อสอนเด็กก็จะถ่ายทอดความรู้สึกและศรัทธานั้นไปสู่เด็กด้วย นอกจากนี้ครูที่เอาใจใส่ ตรวจสอบแก้ไขการเขียนของเด็กอย่างสม่ำเสมอทำให้เด็กเขียนได้ดี นั่นแสดงว่าเจตคติของครูมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กด้วย

(ง) บรรยากาศการเรียนการสอน ครูที่จัดบรรยากาศให้เด็กมีอิสระในการคิด ย่อมช่วยให้เด็กสามารถเขียนอย่างสร้างสรรค์ได้สมบูรณ์เต็มที่

3.2.3 เพื่อน จัดเป็นสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวเด็กมาก บางคนเขียนตามครูบนกระดานดำไม่ทันก็จะลอกจากเพื่อน จึงทำให้ลอกแบบลายมือเพื่อนไปโดยไม่รู้ตัว นอกจากนี้เวลาเขียนสะกดคำก็ดูเพื่อนจึงอาจเขียนสะกดคำได้ถูกบ้างผิดบ้างตามเพื่อนไปด้วย

3.3 สิ่งแวดล้อมทางสังคมและชุมชน เด็กๆ ต้องเกี่ยวข้องกับสังคมและชุมชนตลอดเวลา ดังนั้นสภาพแวดล้อมทางชุมชนและสังคมย่อมมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาเด็กในด้านพฤติกรรม บุคลิกภาพ เจตคติทักษะทางภาษา และอื่นๆ สำหรับทางด้านภาษา

โดยเฉพาะการเขียนเด็กมักฟังและอ่านจากสื่อมวลชนด้วยเด็กๆ จึงเขียนตามประสบการณ์ที่พบจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และเอกสารต่างๆ สื่อมวลชนจึงเป็นสภาพแวดล้อมอย่างหนึ่งของสังคมหรือชุมชนที่มีอิทธิพลต่อการเขียนของเด็กมาก กล่าวคือ ปัญหาการพุดผิด เขียนผิด ที่มีมากจากสื่อมวลชนอาจเป็นผลทำให้เด็กเขียนสะกดคำและใช้สำนวนการเขียนได้ไม่ถูกต้องนั่นเอง

การจัดกิจกรรมการสอนเขียนต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนดังกล่าว ได้แก่ อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการเขียน สมอหรือสติปัญญา และสิ่งแวดล้อม นักเรียนแต่ละคนล้วนมีปัจจัยเหล่านี้ในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งปัจจัยทั้งหมดส่งผลโดยตรงต่อความสามารถในการเขียนของนักเรียน โดยอาจเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเขียนได้ทั้งสิ้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่การจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน

2.4 หลักการสอนเขียน

สุทธิ ชัตติยะ (2552) กล่าวว่า การเขียนหนังสือที่ดี ก็คือ การเขียนที่ทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วเข้าใจและมีการรับรู้ตามที่ผู้เขียนมีความประสงค์จะถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความรู้และเจตนาธรรมของตนแก่ผู้อ่าน ให้เป็นไปตามลำดับโดยไม่สับสนและวกวน อันนำไปสู่ความประทับใจ แนวทางการเขียนที่ดีสามารถจัดให้เป็นกระบวนการแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การคิดก่อนเขียน 2) การใช้ถ้อยคำ 3) การเขียนประโยค 4) การเขียนย่อหน้า 5) การเว้นวรรค ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดโดยสังเขป ดังนี้

1 การคิดก่อนเขียน (Thinking before Writing) เป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดของการเขียน งานเขียนจะดีหรือไม่อยู่ที่ความคิดของผู้เขียน โดยการจัดความคิดให้เป็นระบบ มีระเบียบ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนรูปแบบใด เช่น ความเรียง เรียงความ หรือการเขียนเพื่อการสื่อสารและการเขียนเพื่อประชาสัมพันธ์ หรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชน จะต้องมีขั้นตอนการคิดก่อนเขียนเป็นจุดเริ่มต้น โดยปกติการคิดก่อนเขียนจะมี 3 ขั้นตอนย่อย คือ การเลือกหัวข้อเรื่อง การเขียนโครงเรื่อง และการลำดับเรื่อง

2 การใช้ถ้อยคำ ถ้อยคำ (Words) เป็นคำพูดที่นำมาใช้ในการเขียน ดังนั้น การเขียนที่ดีย่อมมาจากการรู้จักใช้ถ้อยคำที่สละสลวย มีความเหมาะสม และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

3 การเขียนประโยค ประโยค (Sentences) คือ ข้อความที่นำเอาถ้อยคำมาเรียบเรียงให้มีความหมายและถูกต้องตามโครงสร้างพื้นฐานของประโยคและหลักภาษาไทย การเขียนประโยคให้มีความหมายและถูกต้องตามโครงสร้างพื้นฐานของประโยคและหลักภาษาไทยมีข้อควรปฏิบัติดังนี้ 1) เขียนประโยคให้มีสารัตถภาพ 2) เขียนประโยคให้จับใจความในหนึ่งประโยคหรือให้ถูกต้องกับโครงสร้าง และประเภทของประโยค โดยให้เหมาะสมกับโครงสร้างตามหลักภาษาไทย 3) คำใดที่ใช้ขยายคำหรือข้อความในประโยค ควรวางไว้ใกล้คำหรือข้อความนั้น และ 4) หลีกเลี่ยงการใช้กรรมวาท

4 การเขียนย่อหน้า ย่อหน้า (Paragraph) เป็นผลของการนำประโยคหลายประโยคมาเรียบเรียงให้มีความสัมพันธ์กัน โดยมีเนื้อหาเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวเดียวกัน ซึ่งอยู่ในลักษณะของร้อยแก้ว

การเขียนย่อหน้าเป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายของหลักการเขียนทั่วไปซึ่งมีจุดเริ่มต้นพัฒนาจากการคิดก่อนเขียน การเขียนถ้อยคำ และการเขียนประโยค ทั้งนี้การเขียนย่อหน้ายังมีความสำคัญอย่างมากต่อการเขียนทุกประเภท

5 การเว้นวรรค วรรค (wordspace) คือ ช่วงหนึ่งของคำ ข้อความ หรือประโยคที่สิ้นสุดลงแล้วเว้นเป็นช่องว่างไว้ระยะหนึ่ง และการเว้นวรรค (space) หมายถึง การเว้นช่องว่างระหว่างวรรค ราชบัณฑิตยสถานกล่าวถึงหลักเกณฑ์การเว้นวรรคว่า ในการเขียนหรือการพิมพ์หนังสือไทย การเว้นช่องว่างระหว่างคำ ข้อความหรือประโยคให้ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะจะทำให้ข้อเขียนนั้นมีความถูกต้อง แจ่มแจ้ง ชัดเจน และอ่านได้ตรงตามความต้องการของผู้เขียน

สนธิ สัตโยภาส (2545) มีแนวคิดสอดคล้องกับ สุทธิติ ชัตติยะ (2552) โดยกล่าวว่า การพัฒนาทักษะการเขียนหรือการฝึกทักษะการเขียนมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนเขียน สิ่งที่ผู้เขียนควรเตรียมการก่อนเขียน ได้แก่ ศึกษารูปแบบและหลักการเขียนงานนั้นๆ ก่อน แล้วจึงค้นคว้าหาข้อมูลที่จะใช้ในการเขียน เมื่อได้ข้อมูลมากพอแล้วจึงลงมือเขียนโครงเรื่องหรือเรื่องที่จะเขียนไว้ก่อน โดยบอกว่าจะกล่าวถึงอะไรก่อน จะกล่าวถึงอะไรในลำดับต่อมา

ขั้นที่ 2 ขั้นลงมือเขียน เป็นการนำโครงเรื่องที่วางไว้แล้วมาเขียนขยายให้เป็นงานเขียนที่มีรูปแบบถูกต้อง และมีเนื้อความสมบูรณ์ด้วยการพูดอธิบาย ขยายความ หรือยกตัวอย่างประกอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังเขียน ผู้เขียนควรอ่านตรวจทานเรื่องที่เขียนไปแล้วหลายๆ ครั้ง ถ้าพบข้อบกพร่องต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ก่อน จึงจะนำออกสู่สาธารณชน หรือนำไปใช้จริง

นอกจากขั้นตอนในการพัฒนาทักษะการเขียนดังกล่าวแล้ว การที่ผู้เริ่มต้นลงมือเขียนและฝึกเขียนเรื่องต่างๆ ตั้งแต่ง่าย ๆ ไปจนยาก และเขียนตั้งแต่ประโยคสั้นๆ เป็นประโยคที่ยาวขึ้นและเขียนเป็นเรื่อง ผู้ฝึกเขียนต้องมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการเขียน ได้แก่ รู้ประเภทของงานที่จะเขียน วางจุดประสงค์ว่าจะเขียนงานประเภทใด เขียนไปในแนวใด ผู้ได้รับสาร ใช้ระดับภาษาให้เหมาะสม รู้ลักษณะสำคัญของการใช้ภาษาสำหรับงานเขียนนั้น ตลอดจนเตรียมการก่อนลงมือเขียน คือ การประมวลข้อคิดนำมาจัดลำดับเป็นการวางโครงเรื่องก่อนที่จะลงมือเขียนแล้วจึงลงมือเขียนก็จะประสบความสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สอดคล้องกับ นิตยา สุตสวาท (2544) ซึ่งกล่าวว่า การสอนเขียนนั้นมี 5 ประการ คือ 1) ให้นักเรียนเขียนเป็นคำได้ 2) ให้นักเรียนเขียนเป็นประโยคได้ 3) ให้นักเรียนเขียนเป็นข้อความสั้นๆ ได้ 4) ให้นักเรียนเขียนเป็นข้อความตอนหนึ่งๆ ได้ และ 5) ให้นักเรียนเขียนเป็นเรื่องราวหรือเรียงความได้

ชาตรี สำราญ (2544: น. 64-65) ได้คัดเลือกเรื่องราวการสอนเขียนของ แคธริน คาตา และคณะ มานำเสนอว่า

1. การเขียนที่มีประสิทธิภาพนั้น ย่อมจะเกิดขึ้นจากการฝึกฝนให้เขียนเกี่ยวกับเรื่องราวที่เป็นประสบการณ์จริงตามที่นึกคิดของผู้เขียนเอง
2. ในการจัดการสอนเขียนนั้นไม่ควรจำกัดตายตัวตามเวลาหรือวิชาทั้งนี้เพราะเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องแสดงความคิดของการเขียนของความรู้สึกรู้ ในการเขียนนั้นไม่ควรจะเลือกเฟ้นเฉพาะเรื่องอย่างตายตัวในวิชาภาษาไทยเท่านั้นควรจะเปิดให้กว้าง
3. ควรสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าเพื่อการเขียนหลายๆ แบบ หรือหลากหลายรูปแบบและแนะแนวการเขียน พร้อมทั้งเรื่องราวที่จะเขียน หน้าที่ของครูคือจัดเตรียมเวลาให้มากๆ หรือบ่อยๆ เพื่อการเขียน ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเกิดเป็นนิสัยและมีความคล่องในการเขียน
4. แรกเริ่มนั้นควรให้นักเรียนเขียนได้อย่างคล่องแคล่ว ไม่ควรเน้นความถูกต้องมากนัก
5. การเขียนนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของกิจกรรมและการจัดเวลา

6. การจัดกิจกรรมของการเขียนนั้น เบื้องต้นครูและนักเรียนควรจะมีส่วนร่วมกัน ครูไม่เพียงแต่เป็นแบบอย่างที่ดีของการเขียนแต่ครูจะต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อการฝึกเขียนในการพัฒนาทักษะทางการเขียนอย่างแท้จริงอีกด้วย

7. ระดับหรืออัตราของการเขียนนั้นๆ ขึ้นอยู่กับขั้นตอนในการพัฒนาที่นักเรียนสามารถเข้าใจได้ และต่อความถี่ของการมีทักษะทางด้านกรเขียนมากนักน้อยเพียงใด

8. ควรฝึกทักษะการเขียนตามความต้องการของนักเรียน ไม่ควรกำหนดให้เขียนมากจนเกินไป

9. ในการฝึกเขียนนั้น จะต้องให้นักเรียนรู้จักสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิด ภาษาย่อมอาศัยความคิดเพื่อก่อให้เกิดภาษา

10. ฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้คำโดยฝึกให้เขียนสิ่งต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ใช้ความคิดได้อย่างชัดเจนขึ้น

11. ควรให้นักเรียนรู้จักใช้คำของตนเอง ใช้ความคิดของตนเอง บันทึกการเดินทางของตนเองโดยการบันทึกลงในไดอารี่ เป็นการฝึกทักษะทางการเขียน

12. ในโรงเรียนควรจะให้ฝึกให้นักเรียนรู้จักบันทึกประสบการณ์ของตนเอง ให้ทำรายงานให้อธิบายภาพเขียนบทละคร เขียนโครงร่างอะไรก็ได้ ให้นักเรียนเขียนเรื่องอะไรก็ได้ ให้เขียนบทกลอน ควรให้นักเรียนร่วมสนทนา อภิปราย วาดภาพประกอบ แสดงละคร

13. ในการเขียนทุกครั้งควรแก้ไขให้ด้วยวิธีชี้แนะให้ดียิ่งขึ้น

14. การให้นักเรียนเขียนเรื่องจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมจะให้ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่นๆ เช่น สังคมศึกษา นิเวศวิทยา ศิลปะ คณิตศาสตร์

นักวิชาการต่างมีวิธีการหรือแนวคิดที่เกี่ยวกับขั้นตอนการเขียนและการสอนเขียน ที่มีทั้งสอดคล้องและต่างกันไป ด้านการศึกษา ครู มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน วรณี โสมประยูร (2553) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูต่อการสอนเขียนว่า การเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อน ดังนั้นในการสอนเขียนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ครูจึงควรคำนึงถึงหลักการสอนใน 3 ส่วน ได้แก่ ตัวเด็ก ตัวครู และวิธีสอนของครู

1. ตัวเด็ก

ความรู้เกี่ยวกับ ภูมิหลังของเด็ก จะช่วยให้ครูวางแผนการสอน ตั้งจุดมุ่งหมาย และเลือกวิธีการใช้พัฒนาทักษะการเขียนได้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล ภูมิหลังของเด็กที่จำเป็นในการพัฒนาทักษะการเขียน ได้แก่ 1) ความพร้อมของเด็ก ครูต้องทราบว่

เด็กแต่ละคนมีความพร้อมทางกายและทางสมองมากน้อยแตกต่างกันอย่างไร เพื่อหาวิธีปลูกฝัง ความพร้อมทางการเขียน 2) ความสามารถในการถ่ายทอดและการรับรู้ของเด็ก ครูต้องรู้และเข้าใจ ความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงจะสามารถแก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริมหรือพัฒนาทักษะการเขียน ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนได้ 3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก ครูควรเสริมสร้างความคิด สร้างสรรค์ให้แก่เด็กทุกคน เมื่อทราบว่าเด็กคนใดมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาน้อย ก็ควรหา วิธีปลูกฝังให้เกิดมีขึ้นในตัวเด็กให้มากขึ้น แล้วการพัฒนาทักษะการเขียนก็จะดีขึ้นด้วย และ 4) ความสนใจและความศรัทธาในตัวเด็ก โดยธรรมชาติเด็กจะสนใจสิ่งใกล้ตัวที่มีประโยชน์ และคุณค่าต่อตัวเขาเอง สิ่งที่มีประโยชน์และคุณค่าในความคิดของเด็ก คือเขาต้องมีส่วนร่วม ในกิจกรรมนั้นด้วย กิจกรรมนั้นจึงไม่ควรยากเกินความสามารถที่เขาจะทำได้ รวมทั้งเด็กควรได้รับรู้ ผลสำเร็จในการทำกิจกรรมนั้นทันที กล่าวคือ เด็กต้องการรู้ความก้าวหน้าในการทำงาน การได้รับ คำชมเชย และอื่นๆ ถ้าครูรู้หลักความสนใจของเด็กๆ ในข้อนี้ จะทำให้เด็กเกิดความสนใจและศรัทธา ต่องานเขียน ซึ่งจะช่วยให้อพัฒนาทักษะการเขียนเป็นอย่างดี

2. ตัวครู

ในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ที่จะทำให้เด็กพัฒนาทักษะการเขียนได้มากหรือน้อย ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวครูที่เป็นหลักการ ในการพัฒนาทักษะการเขียนให้กับเด็กประถมศึกษา ได้แก่ 1) ความรู้ตามหลักภาษาไทย ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักภาษาเป็นอย่างดี เพราะถ้าครูมีความรู้ทางหลักภาษาน้อย ผลสัมฤทธิ์ทางการพัฒนาการเขียนย่อมต่ำไปด้วย 2) ความรู้เกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย ครูจำเป็นต้องเข้าใจความหมาย หรือแนวคิดของการเขียนแต่ละแบบอย่างถูกต้อง เพื่อจะได้ปลูกฝังแนวคิดนี้ให้กับเด็กด้วย และ 3) เจตคติของครูที่มีต่อทักษะการเขียน ความคิด ความรู้สึก ความสนใจ และการเห็นคุณค่า หรือประโยชน์ในการเขียนที่ครูแสดงในขณะสอน จะทำให้เด็กรู้สึกและเกิดเจตคติตามไปด้วย

3. วิธีสอนของครู

การพัฒนาทักษะการเขียนให้กับเด็กประถมศึกษานั้นสิ่งที่สำคัญที่สุด ได้แก่ “วิธีการสอนของครู” เพราะวิธีสอนเป็นวิธีฝึกฝนทักษะโดยตรง ดังนั้น ในการสอนเพื่อพัฒนา ทักษะการเขียน ครูจึงควรคำนึงถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้

3.1 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ครูต้องวางแผนและทำ แผนการสอนระดับบทเรียน โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตร วุฒิภาวะ ของนักเรียน สื่อที่ใช้ประกอบในการสอนและการประเมินผลเป็นหลักฐานสำคัญประการแรก

3.2 การเตรียมความพร้อมสำหรับบทเรียนใหม่ โดยครูนำประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานเพื่อถ่ายโยงให้เกิดความรู้ใหม่ เพื่อป้องกันความสับสนและช่วยทำให้บทเรียนง่ายขึ้น

3.4 การสอนให้เข้าใจความหมายคำและประโยค นอกจากจะใช้วิธีนำของจริง จำลอง และภาพมาสอนให้เข้าใจแล้ว ครูอาจใช้วิธีสร้างสถานการณ์ให้เด็กเกิดแนวคิดและเข้าใจความหมายได้ด้วยตนเอง

3.5 การสร้างบรรยากาศ ในการสอนเขียนนักเรียนจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เด็กจะเขียนได้ดีจะต้องอยู่ในบรรยากาศที่ทำให้รู้สึกสบายใจ อบอุ่นใจ เป็นมิตร เป็นตัวของตัวเอง มีอิสระ และมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนและครู ดังนั้น ครูต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะการเขียนไปด้วยพร้อมๆ กัน

3.6 กิจกรรมที่ให้ให้นักเรียนฝึกเขียน โดยทั่วไปกิจกรรมที่ฝึกควรเป็นเรื่องที่นักเรียนมีประสบการณ์มาก่อนจึงจะสามารถเขียนได้ดี

3.7 วิธีฝึกทักษะการเขียน การเขียนเป็นทักษะที่ยากมาก เด็กจะมีทักษะการเขียนได้จำเป็นต้องมีการส่งเสริมฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดเวลา โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย นอกจากนี้ ครูยังต้องวางแผนและตั้งจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนตามลำดับขั้น โดยฝึกจากสิ่งที่ยากใกล้ตัวเด็ก แล้วค่อยๆ เพิ่มทีละน้อยตามระดับวุฒิภาวะและศักยภาพของเด็กแต่ละคน

3.8 การใช้สิ่งเร้าและแรงบันดาลใจ บางครั้งเด็กอาจไม่สามารถคิดได้ในเวลาที่จำกัด ถ้าครูจัดประสบการณ์และจัดสิ่งแวดล้อมให้เกิดความประทับใจ หรือมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดอย่างลึกซึ้งเด็กก็จะเขียนได้

3.9 ทำให้เกิดความภูมิใจในผลงาน การเสริมแรงด้วยวิธีการต่างๆ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เด็กมำกำลังใจในการฝึกทักษะการเขียน การจัดประสบการณ์ให้เด็กประทับใจ จะทำให้เด็กชอบการเขียนแลภูมิใจในผลงานของตนเอง ก็จะเป็นการส่งเสริมพัฒนาทักษะการเขียนด้วย

3.10 การส่งเสริมการให้ความรู้อยู่เสมอ การเขียนต้องการความรู้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับใช้เป็นตัวแทนแสดงความคิด ได้แก่ การรู้จักคำ รู้จักประโยค และมีประสบการณ์ต่างๆ โดยครูควรจัดทัศนศึกษาหรือให้เด็กอ่านหนังสือในเวลาว่างบ้าง

3.11 การจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์อื่น ทั้งนี้เพื่อให้เด็กนักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะการเขียนมากๆ

3.12 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนให้กับเด็กนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อช่วยเสริมสร้างความสามารถของเด็กแต่ละคน เช่น กิจกรรมการประกวดต่างๆ

3.13 การประเมินผลและติดตามผล เป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาทักษะการเขียน เพื่อดูความก้าวหน้าและแก้ไขปรับปรุงสร้างเสริมทักษะการเขียนให้พัฒนาสูงขึ้นตามศักยภาพและระดับวุฒิภาวะของเด็ก นอกจากนี้ การประเมินผลยังเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กได้อีกด้วย การติดตามผลครูควรทำสม่ำเสมอ ถ้ามีแผนภูมิการติดตามผลที่ดีไว้ให้ดูจะเป็นแรงจูงใจเด็กได้เป็นอย่างดี

ผลจากการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการเขียนประเภทหนึ่ง ต้องนำหลักการสอนเขียนมาพิจารณาในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ดำเนินการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียน ในเรื่องความพร้อมด้านการเขียน ความสามารถในการถ่ายทอดการรับรู้และความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน เรียงลำดับการเขียนเรื่องจากเรื่องง่ายไปสู่เรื่องที่ยากหรือเริ่มจากการเขียนเรื่องที่นักเรียนมีประสบการณ์มาก่อน จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเพื่อเป็นการเก็บข้อมูลนำมาเขียนได้ รวมถึงบูรณาการการสอนเขียนกับเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น มีการเสริมแรง และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ประการสำคัญคือครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางด้านวิธีการเขียนและเจตคติต่อการเขียนด้วย การจัดการเรียนการสอนเขียนต้องสอดคล้องกับแนวทางการเขียนที่ดีและกระบวนการเขียนด้วย ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนเขียนควรมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียนในแก่นักเรียน ได้แก่

- 1.1 สอนเขียนเป็นคำ
- 1.2 สอนเขียนเป็นประโยค
- 1.3 สอนเขียนเป็นย่อหน้า

2. สอนการเขียนเป็นเรื่องตามกระบวนการเขียน

- 2.1 การเตรียมการเขียน
- 2.2 การยกร่างข้อเขียน
- 2.3 การปรับปรุงข้อเขียน
- 2.4 การบรรณาธิการกิจ
- 2.5 การเขียนให้สมบูรณ์

3. ความคิดสร้างสรรค์

การพัฒนาทักษะทั้งในด้านการส่งสารและรับสารนั้นต้องอาศัยการคิดเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งของการสื่อสาร (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2552) สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ซึ่งกล่าวว่า การรับและการส่งสารเพื่อการสื่อสารนั้น ต้องคำนึงถึงการใช้ทักษะการคิดด้วยเสมอเพราะภาษาเป็นสื่อทางความคิด ดังนั้น ความสามารถเชิงสร้างสรรค์ในการคิด และการเขียนของมนุษย์นั้นจึงสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น และเป็นส่วนประกอบเสริมซึ่งกันและกัน ดังจะเห็นได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ทำให้เกิดการพูด การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (สมจิตร ศรีสุข, 2550)

3.1 ความหมายองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

อารี พันธุ์ณี (2547) กล่าวถึงแนวคิดเรื่องความคิดสร้างสรรค์ของ กิลฟอร์ด (Guilford) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันที่ เป็นผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องสมรรถภาพทางสมองจนสามารถสรุปแนวคิดทางด้านความคิดสร้างสรรค์ได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดอเนกนัย (Divergent Thinking) คือ ความคิดหลายทิศทาง หลายแง่ หลายมุม คิดได้กว้างไกล ซึ่งลักษณะความคิดเช่นนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ รวมถึงการคิดค้นพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จด้วย และยังอธิบายเพิ่มเติมความคิดอเนกนัยว่าประกอบด้วย ลักษณะความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องตัว (Fluency) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) และความคิดละเอียดลออ (Elaboration) ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นกระบวนการทางปัญญาในระดับสูงที่ใช้กระบวนการทางความคิดหลายๆ อย่างมารวมกันเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้สร้างสรรค์มีอิสระทางความคิด (อุษณีย์ โพธิ์สุข และคณะ, 2544; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) นอกจากนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545) ได้ให้ความคิดสร้างสรรค์ไว้ 3 ความหมาย คือ 1) หมายถึงความคิดแง่บวก (positive thinking) คือ การพูดแง่บวก โดยไม่ได้มีนัยที่เกี่ยวกับความแตกต่างหรือแปลกใหม่ ซึ่งจะแตกต่างกับการคิดในแง่ลบ คือ ความคิดที่ไม่ตั้งถามคิดไม่ตีต่อผู้อื่นหรือตนเอง คิดบั่นทอนกำลังใจ 2) หมายถึงการกระทำที่ไม่ทำร้ายใคร (constructive thinking) คือ การคิดและการกระทำในเชิงบวกมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นลักษณะการเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และสามารถเอาไปใช้ได้

และ 3) หมายถึงการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ (creative thinking) คือ เป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2546) ได้สังเคราะห์คำอธิบายจากแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ปรากฏว่า มีจุดเน้นลักษณะเฉพาะของความคิดสร้างสรรค์ตรงกันอยู่ 3 ลักษณะ 1) ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดที่ใหม่ แปลกแตกต่างจากเดิม ซึ่งอาจเกิดจากการคิดปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่แล้ว หรือการใช้จินตนาการคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ขึ้นมา 2) เป็นการคิดมุ่งแก้ปัญหา ที่เกิดจากความต้องการของบุคคล หรือความจำเป็นจากสิ่งแวดล้อมโดยมีลักษณะของความไวต่อการรับรู้ลึกถึงปัญหาหรือการคิดค้นพบปัญหาในแง่มุมหรือรูปแบบที่แตกต่างจากธรรมดา 3) เป็นการคิดที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์ มิใช่คิดฟุ้งซ่านให้แปลกๆ แตกต่างแต่ไร้สาระหรือเป็นอันตราย เป็นการคิดแปลกใหม่ที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหา มีทางเป็นไปได้และใช้ประโยชน์ได้จริง

นอกจากนี้ อารี พันธุ์มณี (2547: 35-41) กล่าวถึงองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ตามทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของ กิลฟอร์ด (Guilford) ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายทิศทาง หรือเรียกว่าลักษณะการคิดอเนกนัย หรือการคิดแบบกระจาย (Divergent thinking) ซึ่งประกอบด้วย

1. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ลักษณะความคิดที่แปลกใหม่ ซึ่งแตกต่างจากความคิดธรรมดา หรือความคิดง่าย ๆ ความคิดริเริ่ม หรือเรียกว่า Wide Idea เป็นความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมความคิดริเริ่มอาจเกิดจากการนำเอาความรู้เดิมมาดัดแปลงและประยุกต์ให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ เช่น การประดิษฐ์เครื่องบินได้สำเร็จ ก็ได้แนวคิดจากการทำเครื่องร่อน

ความคิดริเริ่มจึงเป็นลักษณะความคิดที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก เป็นความคิดที่แปลกแตกต่างจากความคิดเดิม และอาจไม่เคยมีใครนึกหรือคิดถึงมาก่อน ความคิดริเริ่มจำเป็นต้องอาศัยลักษณะความกล้าคิด กล้าลองเพื่อทดสอบความคิดของตน บ่อยครั้งที่ความคิดริเริ่มจำเป็นต้องอาศัยความคิดจินตนาการ คิดเรื่องและคิดฝันจากจินตนาการหรือที่เรียกว่า เป็นจินตนาการประยุกต์ คือ ไม่ใช่คิดเพียงอย่างเดียวแต่จำเป็นต้องคิดสร้างและหาทางทำให้เกิดผลงานจึงเป็นสิ่งคู่กัน

2. ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ปริมาณความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน โดยแบ่งออกเป็น

- 2.1 ความคิดคล่องแคล่วทางด้านถ้อยคำ (Word Fluency) เป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำอย่างคล่องแคล่วนั่นเอง

2.2 ความคิดคล่องแคล่วทางการโยงสัมพันธ์ (Associational Fluency)

เป็นความสามารถที่จะคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกันหรือคล้ายกันได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ภายในเวลาที่กำหนด

2.3 ความคล่องแคล่วทางการแสดงออก (Expressional Fluency)

เป็นความสามารถในการใช้วลีหรือประโยค กล่าวคือ สามารถที่จะนำคำมาเรียงกันอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ จากการวิจัยพบว่า บุคคลที่มีความคล่องแคล่วทางการแสดงออกสูง จะมีความคิดสร้างสรรค์

2.4 ความคล่องแคล่วในการคิด (Ideational Fluency) เป็นความสามารถ

ที่จะคิดสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด เช่น ให้คิดหาประโยชน์ของ ก้อนอิฐมาให้ได้มากที่สุด ภายในเวลาที่กำหนดให้ ซึ่งอาจเป็น 5 นาที หรือ 10 นาที ความคล่องแคล่วในการคิด มีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาเพราะในการแก้ปัญหาจะต้องแสวงหาคำตอบหรือวิธีแก้ไขหลายวิธี และต้องนำวิธีการเหล่านั้นมาทดลองจนกว่าจะพบวิธีการที่ถูกต้องตามต้องการ

ความคิดคล่องแคล่วนับว่าเป็นความสามารถอันดับแรกในการที่จะเลือกเฟ้นความคิดที่ดีและเหมาะสมที่สุด ก่อนอื่นจึงจำเป็นต้องคิด คิดออกมาให้ได้มาก หลากๆ อย่าง และแตกต่างกัน แล้วจึง นำความคิดที่ได้ทั้งหมดมาพิจารณาแต่ละอย่างเปรียบเทียบกับกันว่าความคิดอันใดจะเป็นความคิดที่ดีที่สุด และประโยชน์คัมค่าที่สุด โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์การพิจารณา เช่น ประโยชน์ที่ได้รับ เวลา การลงทุน ความยากง่าย บุคลากร เป็นต้น

ความคิดคล่องแคล่ว นอกจากจะช่วยให้นักเรียนได้เลือกคำตอบที่ดี และเหมาะสมที่สุดแล้ว ยังช่วยจัดหาทางเลือกอื่น ที่อาจเป็นไปได้อีกด้วย ตัวอย่างเช่น ในการแก้ปัญหาใดๆ ก็ตามมักจะพยายามหาวิธีการแก้หลายๆ วิธีโดยให้โอกาสในการเลือกอันดับลงมา เช่น ถ้าเราไม่สามารถทำได้อย่างวิธีที่ 1 วิธีที่ 2 ก็อาจนำมาทดลองใช้ได้ หรือวิธีที่ 3 ก็เป็นวิธีที่น่าสนใจถ้าวิธีที่ 2 ไม่สามารถแก้ได้ เหล่านี้เป็นต้น ความคิดคล่องแคล่วนอกจากช่วยให้มีข้อมูลมากพอในการเลือกสรรแล้ว ยังมีช่องทางอื่นที่เป็นไปได้ ให้เลือกอีกด้วย จึงนับได้ว่าความคิดคล่องตัวเป็นความสามารถเบื้องต้นที่จะนำไปสู่ความคิดที่มีคุณภาพ หรือความคิดสร้างสรรค์นั่นเอง

3. ความคิดยืดหยุ่นหรือความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) หมายถึง ประเภทหรือแบบของการคิด แบ่งออกเป็น

3.1 ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที (Spontaneous Flexibility) หมายถึง

ความสามารถที่จะพยายามคิดให้หลายประเภทอย่างอิสระ เช่น คนที่มีความคิดยืดหยุ่นจะคิดได้ว่า

ประโยชน์ของก้อนหินมีอะไรบ้าง หลายประเภท ในขณะที่คนที่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ จะคิดได้เพียงประเภทเดียว หรือสองประเภทเท่านั้น

3.2 ความคิดยืดหยุ่นทางการดัดแปลง (Adaptive Flexibility) ซึ่งมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา คนที่มีความยืดหยุ่นจะคิดได้ไม่ซ้ำกัน ตัวอย่างเช่น ในข้อ 1 ในเวลา 5 นาที ท่านลองคิดว่าท่านสามารถจะใช้หยาทำอะไรได้บ้าง คำตอบ กระบุง กระจาด ตะกร้า กล่องใส่ดินสอ กระจอมเก็บน้ำ เปล เตียงนอน ตู้ โต๊ะ เครื่องแปรง แก้ว แก้วอื่นนอนเล่น โซฟา ตระกร้อ ชะลอม กรอบรูป กีบเสียบผม ด้ามไม้เทนนิส ด้ามไม้ แบดมินตัน เป็นต้น หรือหากนำคำตอบดังกล่าวมาจัดเป็นประเภทได้ 5 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 เฟอร์นิเจอร์ - ตู้ โต๊ะ เตียงนอน แก้ว โซฟา

ประเภทที่ 2 เครื่องใช้ - กระบุง กระจาด ตะกร้า กระจอม

ประเภทที่ 3 เครื่องกีฬา - ตะกร้อ ด้ามไม้เทนนิส ด้ามไม้

แบดมินตัน

ประเภทที่ 4 เครื่องประดับ - กีบเสียบผม

ประเภทที่ 5 เครื่องเขียน - กล่องใส่ดินสอ

เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า ความคิดยืดหยุ่นจะเป็นตัวเสริมให้ความคิดคล่องแคล่ว มีความแปลกแตกต่างออกไป หลีกเลี่ยงการซ้ำซ้อน หรือเพิ่มคุณภาพความคิดให้มากขึ้น ด้วยการจัดเป็นหมวดหมู่ และหลักเกณฑ์ยิ่งขึ้น

นับได้ว่าความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น เป็นความคิดพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ได้หลายหมวดหมู่ หลายประเภท ตลอดจนสามารถเตรียมทางเลือกไว้หลายๆ ทาง ความคิดยืดหยุ่นจึงเป็นความคิดเสริมคุณภาพให้ดีขึ้น

4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) ถึงแม้ว่าลักษณะของความคิดสร้างสรรค์นั้นจะประกอบด้วยลักษณะความคิดหลายลักษณะ เช่น ความคิดริเริ่ม ความคิดยืดหยุ่น ความคิดคล่องตัวก็ตาม แต่ลักษณะความคิดละเอียดลออก็จะขาดเสียมิได้ หากปราศจากความคิดละเอียดลออแล้วก็ไม่อาจทำให้เกิดผลงานหรือผลผลิตสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ และตรงจุดนี้ที่เป็นจุดสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่มุ่งเน้นผลผลิตสร้างสรรค์เป็นสำคัญด้วย

ทิสนา แชมมณี และคณะ (2544: น. 141-147) กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์สอดคล้องกับแนวคิดในข้างต้น โดยให้ความหมายของลักษณะการคิดและตัวบ่งชี้ลักษณะการคิดแต่ละแบบไว้ ซึ่งในการคิดนั้นเป็นองค์ประกอบของการความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. คิดคล่อง เป็นการคิดอย่างรวดเร็วให้ได้ข้อมูลจำนวนมาก โดยตัวบ่งชี้ลักษณะการคิดคือ สามารถให้ข้อมูลจำนวนมากจากการคิดอย่างรวดเร็ว
2. คิดหลากหลาย เป็นการคิดให้ได้ข้อมูลหลายประเภท โดยตัวบ่งชี้ลักษณะการคิดคือ สามารถให้ข้อมูลที่มีประเภท/ชนิด/แบบ/ลักษณะที่แตกต่างกันได้จำนวนมาก
3. คิดละเอียด เป็นการคิดให้ได้ข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการคิดโดยตัวบ่งชี้ลักษณะการคิด คือ สามารถขยายข้อมูลของประเด็นที่คิดให้ได้รายละเอียดเพิ่มมากขึ้น

ความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวเป็นความคิดนอกขนาน (Divergent Thinking) คือ ความคิดหลายทิศทาง หลายแง่ หลายมุม คิดได้กว้างไกล มีลักษณะเป็นความคิดแฉก เป็นความคิดที่ใหม่แปลกแตกต่างจากเดิม รวมถึงเป็นการคิดที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ 1) ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) 2) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) 3) ความคิดริเริ่ม (Originality) และ 4) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) จะเห็นได้ว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นเกิดจากกระบวนการทางความคิดหลายๆ อย่างมารวมกัน ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นกระบวนการทางปัญญาระดับสูง ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่หรือแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ซึ่งอาจเกิดจากการคิดปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่แล้ว หรือการใช้จินตนาการคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ขึ้นมา ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้สร้างสรรค์มีอิสระทางความคิด ผู้วิจัยสามารถสรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์แต่ละองค์ประกอบได้ ดังนี้

1. ความคิดคล่องแคล่ว (fluency) เป็นความสามารถในการคิดคำตอบให้ข้อมูลหรือบอกความคิดจำนวนมากอย่างรวดเร็วภายในเวลาที่กำหนด โดยมีข้อมูล คำตอบหรือความคิดที่แตกต่างและไม่ซ้ำกันอย่างชัดเจน
2. ความคิดยืดหยุ่น (flexibility) เป็นความสามารถในการคิดคำตอบ ให้ข้อมูลหรือบอกความคิดได้หลายประเภทและหลายทิศทาง และจัดหมวดหมู่ของความคิดได้
3. ความคิดริเริ่ม (originality) เป็นความสามารถในการคิดในเรื่องที่แปลกใหม่แตกต่างไปจากเดิมไม่ซ้ำกับความคิดของคนอื่นๆ หรือแตกต่างไปจากคำตอบหรือทางเลือกเดิมๆ
4. ความคิดละเอียดลออ (elaboration) เป็นความสามารถในการคิดในรายละเอียดหรือขั้นตอน มีการอธิบายความหรือต่อเติมเสริมแต่งความคิดสิ่งเร้าเดิมให้ละเอียดและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

หรือสามารถให้รายละเอียดในประเด็นที่คิดได้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงความสามารถในการคิดถึงรายละเอียดของการแก้ปัญหาให้สมบูรณ์ ชัดเจนและมีความเป็นไปได้

ผลจากการศึกษาเรื่องการเขียนและความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ทุกองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กับทักษะการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนเชิงสร้างสรรค์

3.2 ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์

จำลอง ภูบ่ารุง (2544: น. 28) กล่าวถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1) เป็นคนอยากรู้อยากเห็น ตื่นตัวที่จะรับรู้อยู่ตลอดเวลา 2) เป็นคนอยากทำงานแปลกๆ ใหม่ ๆ 3) เป็นคนที่พอใจและศรัทธาที่จะทำงานที่ยุ่งยากและซับซ้อน 4) มีความสนุกกับการแก้ปัญหา 5) อุทิศเวลาและเสียสละเพื่องาน 6) มีความคิดยืดหยุ่นได้ 7) มีความสนใจและสนใจเมื่อพบเห็นของใหม่ๆ 8) มีสมาธิดี 9) ยอมรับสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่เป็นข้อขัดแย้ง 10) ไม่ชอบทำอะไรที่ผิดระเบียบหรือกฎเกณฑ์ 11) เป็นคนมีอารมณ์ขัน และ 12) ชอบถ่อมตนและยกย่องผู้อื่นเสมอ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ อารี พันธุ์มณี (2546: 166) ซึ่งกล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) อยากรู้อยากเห็น มีความกระหายใคร่รู้ 2) ชอบเสาะแสวงหาสำรวจ ศึกษา ค้นคว้าและทดลอง 3) ชอบซักถาม และถามคำถามแปลกๆ 4) ช่างสงสัย เป็นนักเรียนที่มีความรู้สึกแปลกประหลาดใจในสิ่งที่พบเห็นเสมอ 5) ช่างสังเกต มองเห็นลักษณะที่แปลก ผิดปกติ หรือช่องว่างที่ขาดหายไปได้ง่ายและเร็ว 6) ชอบแสดงออกมากกว่าจะเก็บกด ถ้าสงสัยสิ่งใดก็จะถามหรือพยายามหาคำตอบโดยไม่รีรอ 7) อารมณ์ขัน มองสิ่งต่างๆ ในแง่มุมที่แปลกและสร้างอารมณ์ขันอยู่เสมอ 8) มีสมาธิในสิ่งที่ตนสนใจ 9) สนุกสนานกับการใช้ความคิด 10) สนใจสิ่งต่างๆ อย่างกว้างขวาง และ 11) มีความเป็นตัวของตัวเอง

ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จากแนวคิดในข้างต้น สรุปได้ว่า บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นบุคคลที่มีความกระตือรือร้น สามารถคิดได้หลากหลายแนวทาง มีความยืดหยุ่นในตัวเอง ไม่ยึดติดกับกรอบความคิด มองสิ่งต่างๆ ในมุมมองที่แปลกใหม่ มีความคิดที่เป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง ช่างสังเกต ช่างสงสัย อยากรู้อยากเห็น มีความพยายาม อารมณ์ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง

3.3 อุปสรรคในการคิดสร้างสรรค์

อารี พันธุ์มณี (2547: 138-143) กล่าวถึง อุปสรรคในการคิดสร้างสรรค์ สรุปได้ว่า อุปสรรคในการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง สิ่งกีดขวางหรือสกัดกั้นไม่ให้ความคิดสร้างสรรค์พัฒนา ซึ่งอุปสรรคในการคิดสร้างสรรค์ มีดังนี้

1. การไม่ชอบให้ซักถาม หมายถึง การที่ผู้ใหญ่ไม่ชอบและไม่สนับสนุนให้นักเรียนเป็นคนช่างซักถามหรือยับยั้งการถามและรู้สึกรำคาญและไม่พอใจกับการที่นักเรียนซักถามบ่อยๆ ซึ่งการกระทำดังกล่าว นอกจากจะไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์แล้ว ยังเป็นการยับยั้งลิดรอน และขจัดความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียนให้หมดไป
2. การเอาอย่างกันหรือการทำตามอย่างกัน หมายถึง การกระทำที่ชอบเอาอย่างกัน คิดตามกัน คิดในสิ่งที่เคยมีเลียนแบบของเดิม ซึ่งการกระทำในสิ่งที่เหมือนเดิมจะไม่ทำให้เกิดสิ่งแปลกใหม่หรือความคิดสร้างสรรค์ขึ้น
3. การเน้นบทบาทและความแตกต่างทางเพศมากเกินไป หมายถึง การที่สังคมให้บทบาทของเพศหญิงและเพศชายอย่างเคร่งครัด ทำให้ทั้งสองเพศไม่กล้าล่วงล้ำในเส้นที่ขีดกำหนดไว้ ทั้งที่ต้นมีความสามารถ
4. วัฒนธรรมที่เน้นความสำเร็จและประณามความล้มเหลว หมายถึง การที่สังคมมีค่านิยมต่อความสำเร็จมากเกินไป เมื่อมีการทำสิ่งใดแล้วก็ต้องการให้เกิดความสำเร็จเพียงอย่างเดียว ความล้มเหลวเป็นสิ่งที่ไม่ยอมรับและน่าอับอาย ซึ่งความจริงแล้วความไม่สำเร็จหรือข้อบกพร่อง ควรจะได้นำมาศึกษา และถือเป็นบทเรียน
5. บรรยากาศที่เคร่งเครียด เอาจริงเอาจังมากเกินไป หมายถึง การกระทำและความคิดทุกอย่างจะต้องอยู่ในระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งเครียด ซึ่งบรรยากาศเช่นนี้จะทำให้เกิดความรู้สึกรัดอึด หวาดกลัว และไม่กล้าคิดสร้างสรรค์
6. ความกลัว หมายถึง ความไม่กล้าคิดไม่กล้าแสดงและไม่กล้าทำสิ่งใดใหม่ เพราะกลัวการหัวเราะเยาะ กลัวการถูกตำหนิติเตียน จึงทำให้ไม่มีการแสดงความคิดเห็นใหม่ๆ ดังนั้นความกลัวจึงเป็นตัวบั่นทอนความคิดสร้างสรรค์อย่างยิ่ง
7. ความเคยชิน หมายถึง การยอมรับ หรือการติดอยู่กับรูปแบบ หรือการกระทำเดิมที่เคยทำเป็นประจำ ดังนั้นความเคยชินจึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ๆ

8. ความมีอคติหรือความลำเอียง หมายถึง ความเชื่อและคิดตามทัศนคติของตนเอง ลำเอียง และยึดมั่นกับความเข้าใจของตน โดยไม่ยอมรับรู้อะไรใหม่ ทำให้เกิดทัศนคติที่คับแคบ ไม่ยอมเชื่อถือแนวทางอื่นๆ ที่เป็นไปได้

9. ความเฉื่อยชา หมายถึง ความอืดอาด เชื่องช้า และความล่าช้าในการริเริ่ม ทั้งความคิดและการกระทำ ทำให้ขาดแรงกระตุ้นที่จะผลักดันให้ทำสิ่งใหม่ๆ

10. ความเกียจคร้าน หมายถึง ลักษณะการทำงานอย่างไม่เต็มที่ ไม่เต็มความสามารถ หมายถึงรวมถึง การหลบหลีก ไม่รับผิดชอบ และไม่หวังในผลงานที่เกิดขึ้นด้วย ซึ่งความเกียจคร้านเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อความคิดสร้างสรรค์

นอกจากนี้ลักษณะของแต่ละบุคคลที่เป็นอุปสรรคต่อการคิดสร้างสรรค์แล้ว ครูยังเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ในทางกลับกัน ครูก็อาจเป็นอุปสรรคสำคัญที่จะขัดขวางความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้เช่นกัน ดังที่ ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวัจฉ์ (2549: น.79) กล่าวว่า ครูที่มีบทบาทหรือลักษณะ ดังต่อไปนี้ เป็นครูที่มีลักษณะเป็นอุปสรรคสำคัญที่จะขัดขวางความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

1. ต้องการคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว
2. จำกัดขอบเขตของความคิดของนักเรียน
3. มักใช้ความเคยชินตามประสบการณ์ที่ผ่านมา
4. ไม่สนใจในสิ่งที่ท้าทายความคิด
5. ประเมินความคิดที่รวดเร็วเกินไป
6. วัฒนธรรมที่เน้นความสำเร็จและประณามความล้มเหลว
7. บรรยากาศที่เคร่งเครียดและเอาจริงเอาจัง อยู่ในระเบียบ
8. มีอคติ หรือลำเอียงยกย่องผู้ที่เรียนเก่ง ละเลยนักเรียนอ่อน
9. การเน้นบทบาทและความแตกต่างทางเพศ
10. ความเฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้น
11. ขาดเทคนิคการตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด

อุปสรรคในการคิดสร้างสรรค์จากข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า อุปสรรคในการคิดสร้างสรรค์ คือ สิ่งกีดขวางหรือสกัดกั้นไม่ให้ความคิดสร้างสรรค์พัฒนา เกิดจากลักษณะของแต่ละบุคคล ได้แก่ พฤติกรรมไม่ชอบซักถาม ลอกเลียนแบบเพื่อนหรือตอบจากความเคยชิน

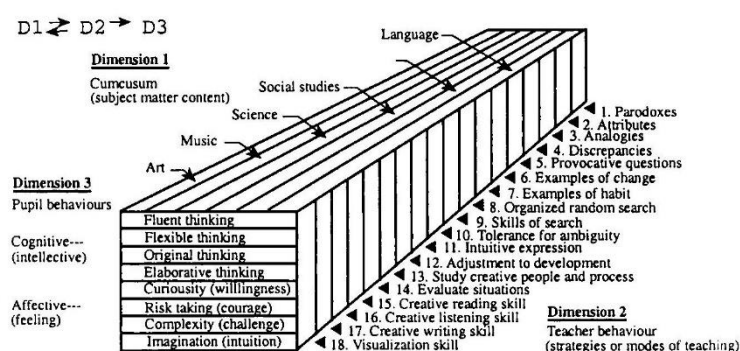
ตามประสบการณ์ที่ผ่านมา ความกลัวที่จะคิดทำสิ่งใหม่ ขาดความกระตือรือร้น ความเกียจคร้าน นอกจากนี้ อุปสรรคของการคิดสร้างสรรค์ยังมีสาเหตุมาจากสภาพสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศรอบตัวที่เคร่งเครียดและเอาจริงเอาจังมากเกินไป วัฒนธรรมที่เน้นความสำเร็จไม่ยอมรับความล้มเหลว และมาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ครู ครูเป็นผู้ที่มีส่วนทำให้นักเรียนไม่มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากขาดเทคนิคการตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด จำกัดขอบเขตการคิดของนักเรียน ยกย่องนักเรียนเก่งละเลยนักเรียนอ่อน ไม่สนใจสิ่งที่ท้าทาย ความคิดและประเมินความคิดของนักเรียนเร็วเกินไป

อุปสรรคในการคิดสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสรุปได้นั้น มีความสัมพันธ์กับหลักการการจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ของวิธีการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนแต่ละคน ดังนั้น การจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ในชั้นเรียนสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทดลองจัดชั้นเรียนตามระดับความสามารถทางภาษา โดยให้นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาระดับเดียวกันอยู่ในชั้นเรียนเดียวกัน เพื่อเป็นการชี้ชัดว่า ถ้าครูสามารถจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียนแต่ละระดับอย่างเหมาะสม โดยส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ตามความสนใจรายบุคคล ใช้ระดับคำถามเหมาะสมกับความสามารถทางภาษาและกระตุ้นให้เกิดความท้าทาย จะช่วยให้นักเรียนแต่ละชั้นเรียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้

3.4 แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2546: 46-58) ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามแนวของ วิลเลียมส์ (Williams) ไว้ว่า รูปแบบการสอนของ วิลเลียมส์ (Williams) แบ่งเป็น 3 มิติ คือ มิติด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร มิติด้านพฤติกรรมการสอนของครู และมิติพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาจำนวน 6 กลุ่ม วิชา กับพฤติกรรมการสอนของครู 18 วิธี จะเกิดผลเป็นพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน 8 ลักษณะ ครอบคลุมทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และ ด้านความรู้สึกทางอารมณ์ ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรมพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ วิลเลียมส์ (Williams) (อ้างอิงใน ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2546)

มิติที่ 1 เนื้อหาวิชาในหลักสูตร (Subject matter content) รูปแบบนี้ใช้เนื้อหาวิชาในหลักสูตรโดยทั่วไปเป็นหลัก 6 วิชา คือ ภาษา คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ดนตรี และศิลปะ โดยที่ครูสามารถนำเนื้อหาวิชาเหล่านี้มาใช้สอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้โดยไม่ต้องดัดแปลงหรือสร้างเนื้อหาวิชาขึ้นมาใหม่ คือ สามารถเลือกกลวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้นๆ หรืออาจใช้กลวิธีสอนหลายๆ วิธีในเนื้อหาวิชาก็ได้ จึงนับว่ามีความสะดวกคล่องตัวและยืดหยุ่นดัดแปลงได้มากในการเลือกใช้กลวิธีสอนได้หลากหลายกับเนื้อหาวิชาต่างๆ

มิติที่ 2 พฤติกรรมการสอนของครู (Teacher behavior) ได้เสนอวิธีการสอนไว้ 18 วิธี ดังนี้

1. Paradoxes หมายถึง การสอนให้พิจารณาความขัดแย้งและความกลับตาลปัตรในเรื่องของความคิดเห็น ข้อมูลหรือสภาพการณ์ต่างๆ ที่ผิดธรรมดา ยากจะเชื่อ หรือค้านกับสามัญสำนึกหรือความเชื่อแบบเดิม เช่น คนจนมีความสุขกว่าคนรวย

2. Attributes หมายถึง การพิจารณาวิเคราะห์คุณสมบัติหรือลักษณะที่ปรากฏอยู่ในสิ่งต่างๆ ในแนวทางหรือมุมมองที่แปลกแตกต่างจากที่เคยคิดหรือคิดไม่ถึง
3. Analogies หมายถึง การอุปมาอุปไมย เปรียบเทียบลักษณะที่คล้ายคลึงเทียบเคียงกันในเรื่องต่างๆ เช่น จานกับนาฬิกา ที่จอตกลงกับรังผึ้ง ร่างกายกับประชาธิปไตย
4. Discrepancies หมายถึง การพิจารณาความคลาดเคลื่อน หรือสิ่งที่ขาดหายไปจากความเป็นจริง ความผิดปกติหรือไม่สมบูรณ์ของข้อมูลความรู้และเหตุการณ์ต่าง ๆ
5. Provocative questions หมายถึง การใช้คำถามยั่วยุ กระตุ้นความคิดให้พยายามแสวงหาคำตอบหรือแนวคิดใหม่ๆ เช่น อะไรจะเกิดขึ้น ถ้าน้ำท่วมตลอดปี
6. Example of change หมายถึง การคิดหาวิธีหรือโอกาสที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปรับปรุงหรือทดแทนในแนวทางที่ใหม่แปลกแตกต่างจากที่มีอยู่เดิม เช่น คิดทำอาหารจานใหม่ คิดปรับปรุงบุคลิกภาพ
7. Example of habit หมายถึง การฝึกให้คลายความยึดมั่นจากนิสัยที่เคยชินหรือความคิดความเชื่อเดิมๆ เพื่อให้คิดยืดหยุ่น ปรับความคิดได้กับสถานการณ์ใหม่ ๆ
8. Organized random search หมายถึง การคิดค้นหาทางใหม่จากโครงสร้างสิ่งเดิม เช่น ให้คิดเขียนคำขวัญในโอกาสพิเศษต่างๆ ให้แปลกแตกต่างและมีความหมายมากกว่าเดิม
9. Skill of search หมายถึง การพัฒนาทักษะความสามารถที่จะศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งในแง่ประวัติศาสตร์ การบรรยายใช้เหตุผลและการทดลอง
10. Tolerance for ambiguity หมายถึง ฝึกความทนได้ต่อสถานะที่คลุมเครือไม่ชัดเจน เช่น ให้ลองแต่งเรื่องจากการดูภาพซ้อน วาดภาพจากเพลงที่ยังฟังไม่จบ
11. Intuitive expression หมายถึง ฝึกแสดงออกแบบหยั่งรู้ การไวต่อการรับรู้ลึกและการแสดงความคิด ความรู้สึก จากจินตนาการ ภายในตัวเอง
12. Adjustment to development หมายถึง ฝึกการปรับเปลี่ยนตนเองให้เหมาะสมกับการพัฒนา คือ ให้ฝึกคิด พิจารณาศึกษาประวัติ บทเรียน หรือข้อมูลต่างๆ แล้วนำมาเป็นแง่คิด หรือตัวอย่างที่ทำให้ตัวเองมีมุมมองและแนวคิดที่หลากหลายมากขึ้น
13. Study creative people and processes หมายถึง ให้ศึกษาตัวอย่างบุคคลสำคัญที่มีประวัติความคิดสร้างสรรค์ โดยพิจารณาในแง่ของบุคลิกลักษณะ และกระบวนการคิดของเขาที่นำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงาน

14. Evaluate situations หมายถึง การประเมินสถานการณ์ เป็นการฝึกการคิด ตัดสินใจจากการประเมินผลที่เกิดขึ้นและแนวโน้มที่จะตามมา เช่น ถ้าไม่มีต้นไม้เหลืออยู่เลย โลกนี้จะ เป็นอย่างไร

15. Creative reading skills หมายถึง การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างสร้างสรรค์ เพื่ออ่านจับใจความและขยายพรมแดนแห่งความคิดและจินตนาการให้กว้างไกล

16. Creative listening skills หมายถึง การพัฒนาทักษะการฟังอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้คิดติดตาม เชื่อมโยง และจัดระบบข้อมูลได้ในแนวทางที่ลึกซึ้งกว้างขวางกว่าเดิม

17. Creative writing skills หมายถึง การพัฒนาทักษะการเขียนอย่างสร้างสรรค์ โดยการให้แสดงความรู้สึกนึกคิด และจินตนาการได้โดยการเขียน

18. Visualization skills หมายถึง การพัฒนาทักษะการจินตนาการ การมองเห็น ภาพในมิติต่างๆ ที่แปลกใหม่กว่าเดิม ให้แสดงความคิดจากมุมมองที่แปลกใหม่ ซึ่งอาจทำได้ทั้งโดย วิธีการวาดภาพหรือการใช้ภาษา เช่น วาดภาพบ้านในโลกอนาคต แต่งเรื่องทัศนศึกษาของคนในอีก 50 ปีข้างหน้า มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนเป็นพฤติกรรมในแง่ของกระบวนการคิด จะเน้นการพัฒนาการคิดอเนกนัยมากกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่

1. ลักษณะการคิด

1.1 Fluent thinking หมายถึง ความคิดคล่อง มีปริมาณการคิดออกมา มากต่อเนื่องและรวดเร็ว เน้นปริมาณการคิดคำตอบที่เหมาะสมกับสิ่งเร้าได้มาก เช่น บอกประโยชน์ ของไม้ไฟให้ได้มากที่สุด

1.2 Flexible thinking หมายถึง ความคิดยืดหยุ่น คิดคำตอบได้หลาย ประเภทและหลายทิศทาง การคิดที่มีคุณภาพ คือมีทั้งการจัดกลุ่ม จัดระบบ ขยายพรมแดน และแตก แขนงออกไป เช่น อาจบอกประโยชน์ใช้สอยของไม้ไฟได้ 20 คำตอบ แต่พอมาพิจารณาด้านความคิด ยืดหยุ่นแล้วจะวิเคราะห์ได้เพียง 4-5 ประเภท ทำของเล่น เครื่องใช้สอย อุปกรณ์ดนตรี ปรุงอาหาร สร้างบ้าน เป็นต้น

1.3 Originality thinking หมายถึง ความคิดริเริ่ม เป็นความคิดที่แปลกใหม่ แตกต่าง จากธรรมดาไม่ซ้ำกับความคิดของคนอื่น แต่ก็เป็นคำตอบที่เหมาะสมกับปัญหาไม่ใช่เพื่อจ้อ ไร้อารยะ

1.4 Elaboration thinking หมายถึง ความคิดละเอียดลออ คือ คิดในส่วนของรายละเอียดหรือขั้นตอน มีการอธิบายขยายความคิดหรือต่อเติมเสริม แต่งความคิดหรือสิ่งเร้าให้ละเอียดและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ด้านความรู้สึกทางอารมณ์

2.1 Curiosity (willingness) หมายถึง ความอยากรู้อยากเห็น กระตือรือร้น เต็มใจที่จะสำรวจ สืบสอบ เปิดรับข้อมูลและประสบการณ์ต่าง ๆ

2.2 Risk taking (courage) หมายถึง ความกล้าเสี่ยง มีความกล้าที่จะทดลอง ทำสิ่งที่แปลกต่างเดิม กล้าเดา กล้าคาดคะเนและทดสอบความสามารถของตัวเอง

2.3 Complexity (intuition) หมายถึง ความต้องการสิ่งที่จะมากระตุ้นท้าทายความคิดและความสามารถ ซึ่งมีลักษณะที่ซับซ้อนคลุมเครือ ยากต่อการทำความเข้าใจ

2.4 Imagination (intuition) หมายถึง ความคิดจินตนาการ ความพอใจที่จะคิดฝันหรือนึกภาพสิ่งที่ไม่เคยมาก่อน ยังไม่เกิดขึ้นหรือดู จะเป็นไปไม่ได้ เป็นลักษณะที่บุคคลต้องใช้ข้อมูลที่มี และความคิดเห็นของตนเองมาผสมผสานกันและประยุกต์เป็นแนวคิดหรือประดิษฐ์สิ่งใหม่ขึ้นมาจากการหยั่งรู้ของตนเอง

ศิริกาญจน์ โกลสุภ และดารณี คำวัจนัง (2549: 81) กล่าวว่า ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน สามารถทำงานประสานกับทางบ้านหรือผู้ปกครอง ส่งเสริมนักเรียนให้ถูกทางยิ่งขึ้น โดยครูจะต้องมีข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล เมื่อพบความฉลาดของนักเรียน ครูควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความฉลาดของนักเรียน โดยหาเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ แปลกๆ มุ่งให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง คอยติดตามให้กำลังใจจะช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี องค์ประกอบที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวนักเรียนอยู่ที่เทคนิคและวิธีการสอนของครู มีวิธีการสอนบางวิธีเท่านั้นที่จะช่วยกระตุ้นส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้งอกงามขึ้น

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ครูสามารถดำเนินการได้โดยการจัดประสบการณ์ หรือสิ่งเร้ามากระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งได้กล่าวถึงคือ ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดรอบคอบละเอียดลออ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีอิสระในการแสดงออกด้วยการพูดหรือการกระทำตามจินตนาการและความพึงพอใจของนักเรียนแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวังนัง (2549: 81) ได้ทำการศึกษาและนำเสนอแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้จำแนกตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์โดยสรุป สารระองค์ความรู้ขององค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์จากเอกสารของ คาเรน เอส มีเตอร์ (Karen S. Meador) สรุปได้ดังนี้

1. ความคิดคล่องแคล่ว (fluency) นับได้ว่าเป็นความคิดที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความคิดสร้างสรรค์ เพราะทำให้เกิดความคิดที่หลากหลาย รวดเร็ว ได้ปริมาณมากในเวลาที่จำกัด โดยแบ่งออกเป็น ความคล่องแคล่วในการคิดคำ การโยงความสัมพันธ์ และการแสดงออก เป็นต้น ความคิดคล่องแคล่วจะเกิดขึ้นได้ในบรรยากาศ ที่ปลอดภัยด้วยวิธีการฝึกฝนที่ถูกต้อง

1.1 วิธีการพัฒนาความคิดคล่องแคล่ว การระดมสมอง (brainstorming) เป็นวิธีการสำคัญที่ทำให้นักเรียนฝึกการคิดคล่องแคล่วในบรรยากาศที่ปลอดภัย การระดมสมองทำให้เกิดการวิเคราะห์การทำงานอย่างอิสระได้ปริมาณมากและมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของคำตอบที่ต้องการ วิธีการระดมสมองสามารถดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้ การระดมสมองด้วยเศษกระดาษ การระดมสมองแบบใช้เทคโนโลยี การระดมสมองแบบอิสระคนเดียว และการระดมสมองแบบอาศัยคนอื่น การระดมสมองทำให้นักเรียนเกิดความคิดคล่องแคล่ว และความคิดที่หลากหลาย ก่อนที่จะเลือกความคิดใดความคิดหนึ่ง และช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงคุณค่าของความคิดของตนเอง

1.2 กิจกรรมเสนอแนะสำหรับครู เช่น ให้นักเรียนบอกคำตามเงื่อนไขที่ครูกำหนดให้มากที่สุดในเวลา 2 นาที ให้นักเรียนบอกชื่อดอกไม้ไทยที่มีสีเหลืองมาให้มากที่สุดในเวลา 2 นาที ให้นักเรียนบอกประโยชน์ ข้อดีหรือข้อจำกัดของสิ่งต่างๆ สาเหตุหรือปัญหาของสถานการณ์ที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที เป็นต้น

2. ความคิดยืดหยุ่น (flexibility) เป็นความสามารถที่จะใช้วิธีการคิดที่แตกต่างต่อปัญหาใดปัญหาหนึ่ง เป็นความคิดที่หลากหลาย หรือมีหลายมุมมอง ความคิดยืดหยุ่นจะทำให้แบบแผนความคิดออกนอกกรอบทางความคิดตามธรรมชาติ

2.1 วิธีการพัฒนาความคิดยืดหยุ่น ครูต้องเป็นผู้ที่ช่วยให้นักเรียนได้ลองเปลี่ยนวิธีคิดครูก็จะต้องเป็นผู้ที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงวิธีการต่างๆ กิจกรรมที่ครูกำหนดขึ้น ควรจะต้องมีความแตกต่างกัน การใช้ประโยชน์อย่างอื่นนอกเหนือจากประโยชน์โดยปกติของสิ่งของนั้น

2.2 กิจกรรมเสนอแนะ เช่น ให้นักเรียนเขียนประโยชน์ของการใช้สอยอย่างอื่นของสิ่งของที่กำหนด ให้นักเรียนคิดคำถามเกี่ยวกับกล่องกระดาษมาให้มากที่สุด โดยให้นักเรียนพยายามคิดถึงคำถามที่เกี่ยวกับกล่องกระดาษในแง่มุมที่คนอื่นคิดไม่ถึง เป็นต้น

3. ความคิดริเริ่ม (originality) เป็นความสามารถทางสมองในการคิดที่มีลักษณะแปลกแตกต่างจากความคิดธรรมดา ไม่ซ้ำกับความคิดที่มีอยู่ทั่วไป และ/หรือมีลักษณะเป็นการสรุปผล โดยให้บอกเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น หรือสืบเนื่องจากเหตุการณ์ที่สมมติขึ้น เช่น ถ้าคนไม่จำเป็นต้องนอนจะเกิดอะไรขึ้น เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นครั้งแรก ต้องอาศัยความกล้าคิด กล้าลองกล้าประยุกต์ใช้ให้เกิดเป็นผลงานที่ไม่ซ้ำแบบใคร

3.1 วิธีการพัฒนาความคิดริเริ่มฝึกให้นักเรียนกล้าคิดในสิ่งที่คนอื่นไม่คิด ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน ให้กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยการสร้างบรรยากาศ ให้นักเรียนกล้าแสดงออกให้อิสระกับนักเรียน กระตุ้น เสริมแรงให้นักเรียนทำงานอย่างเป็นอิสระ หรือเป็นกลุ่ม ปรึกษาหารือกับเพื่อน

3.2 กิจกรรมเสนอแนะ ให้นักเรียนเก็บเศษวัสดุที่เหลือใช้ มาประดิษฐ์เป็นอะไรก็ได้ตามต้องการ

4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) เป็นความคิดในการพิจารณาถึงรายละเอียด เพื่อตกแต่งขยายความคิดหลักให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ความคิดรอบคอบละเอียดลออนี้เป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการคิดประดิษฐ์หรือสร้างผลงานใหม่ๆ โดยนักเรียนที่มีอายุมาก จะมีความสามารถด้านนี้มากกว่านักเรียนที่มีอายุน้อย นักเรียนหญิงจะมีความรอบคอบละเอียดลออมากกว่านักเรียนชาย และนักเรียนที่มีความสามารถในการสังเกตสูง จะมีความสามารถในการคิดรอบคอบละเอียดลออสูงด้วยเช่นกัน

4.1 วิธีการพัฒนาความคิดละเอียดลออ การร่างรูปภาพ ให้ต่อเติมเป็นรูปภาพจากภาพร่างที่กำหนดให้ เช่น วงกลมสามเหลี่ยม และต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ ตกแต่งให้มากที่สุด

4.2 กิจกรรมเสนอแนะ เช่น ให้นักเรียนวาดภาพจากเส้นหรือรูปเรขาคณิตที่กำหนดให้นักเรียนวาดภาพบ้านในฝันให้มีรายละเอียดมากที่สุด ให้นักเรียนอ่านข่าวแล้ววาดภาพตามจินตนาการโดยให้รายละเอียดมากที่สุด เป็นต้น

ผลจากการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สามารถทำได้หลายวิธี โดยครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดกิจกรรมตามกลวิธีต่างๆ ในข้างต้นจะทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการคิดแบบอเนกนัย ซึ่งก็คือความคิดสร้างสรรค์ จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกลวิธีการสอนคิดสร้างสรรค์และข้อสรุปดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ทางภาษาเรื่องการเขียน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการคิดแบบอเนกนัย หรือคิดสร้างสรรค์ และสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่เกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4. การเขียนเชิงสร้างสรรค์

การจัดประเภทของงานเขียนมีการจำแนกกันอย่างหลากหลาย โดยใช้เกณฑ์แตกต่างกันไป งานเขียนแต่ละประเภทมีรูปแบบเฉพาะตัวที่ผู้เขียนจะต้องทำความเข้าใจและเรียนรู้ก่อนลงมือเขียน การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนประเภทหนึ่งที่มีลักษณะเด่นที่การนำเสนอความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้เขียนให้ออกมาอยู่ในรูปแบบของตัวอักษร

4.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนสร้างคำ แนวคิดจากจินตนาการของตนเองมิได้ลอกเลียนแบบอย่างของผู้อื่น (สุริรัตน์ พิมพ์เขต, 2557) ซึ่งแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียน โดยใช้ความคิดจินตนาการ ความรู้และประสบการณ์ของผู้เขียนเชื่อมโยงกับความคิด (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2561) ในรูปแบบที่มีความริเริ่มแปลกใหม่ไม่ลอกเลียนแบบใคร มีสำนวนภาษาไพเราะสละสลวยน่าอ่าน ใช้ถ้อยคำเหมาะสม มีคุณค่าทางจิตใจและสติปัญญา (ถวัลย์ มาศจรัส, 2546; สายตา ปาลี, 2546; บุญยแสนอ ตรีวิเศษ, 2550; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2552; รัตนา เหล่าทอง, 2557; เกศินี จุฑาวิจิตร, 2557; กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล, 2561)

4.2 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

บุญยแสนอ ตรีวิเศษ (2550) กล่าวว่า ผู้ที่มุ่งมั่นสู่การเขียนสร้างสรรค์ควรสังเกตการใช้ภาษา การใช้ถ้อยคำ สำนวน ประโยค อันเป็นภาษาสร้างสรรค์ของนักเขียนต่างๆ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการเขียนและพัฒนาไปสู่การเป็นนักภาษาที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในอนาคต นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะของภาษาสร้างสรรค์ตามทัศนะของ สนิท สัตโยภาส (2546 อ้างถึงใน บุญยแสนอ ตรีวิเศษ, 2550) ไว้โดยสรุปได้ดังนี้ คุณลักษณะของภาษาสร้างสรรค์เป็นภาษาที่เกิดจากการคิดแล้วคิดอีก เป็นภาษาที่เสริมสร้างเจตคติด้านดีและควรช่วยสร้างเสริมขวัญและกำลังใจ รวมทั้งควรสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล 2 คน มีความเป็นตัวของตัวเองไม่ลอกเลียนแบบใคร เกิดขึ้นด้วยอารมณ์และความรู้สึกไม่ได้เกิดจากการถูกบังคับ และตรงกันข้ามกับภาษาไม่สร้างสรรค์ ภาษาสร้างสรรค์จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

นอกจากภาษาสร้างสรรค์ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังมีองค์ประกอบอื่นอีกหลายประการดังที่ เกศินี จุฑาวิจิตร (2557) กล่าวว่า การเขียนสร้างสรรค์มีองค์ประกอบ 7 ประการ ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) ความใหม่แปลกและแตกต่าง ซึ่งอาจเป็นความแปลกใหม่ด้านเนื้อหาหรือด้านรูปแบบ หรืออาจเป็นความแปลกใหม่บางส่วนหรือองค์รวมก็ได้ 2) สนุกหรือเพลิดเพลิน คือ มีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายที่ให้อ่านสัมผัสได้ถึงความรู้สึกซึ่ง หรือสามารถสร้างความจับใจ และความอึ้งอัมในอารมณ์ได้ 3) การผสมผสานอย่างเหมาะสมระหว่างเนื้อหากับรูปแบบ การนำการเขียนสร้างสรรค์มาใช้กับวรรณกรรมหรืองานเขียนประเภทใดๆ นั้น ควรจะเป็นการเขียนที่มีความลงตัวระหว่าง “เนื้อหา” กับ “รูปแบบ” ตามลักษณะงานเขียนแต่ละประเภท 4) การแสดงอัตลักษณ์ของผู้เขียน การเขียนสร้างสรรค์จะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากผู้อื่น 5) การเปิดโอกาสแห่งการตีความที่หลากหลาย งานเขียนสร้างสรรค์ไม่จำเป็นต้องมีบทสรุปที่ชัดเจน และควรมีลักษณะที่เปิดโอกาสให้มีการตีความได้มากกว่าหนึ่งสำนวน ซึ่งเป็นการจุดประกายความคิดและแนวคิดใหม่ๆ ให้อ่าน 6) ความสามารถในการสันคลอน หรือร้อยอณอคติ เป็นความคิดที่สืบเนื่องต่อยอดมาจากความคิดของนักการศึกษาหลายท่าน เช่น กฤษณมูรติ พุทธทาสภิกขุ ฯลฯ ที่เชื่อว่า การศึกษาที่แท้จริง คือ การทำให้บุคคลเป็นอิสระ ปลอดภัยจากอคติทั้งปวง หรือการปลดปล่อยบุคคลออกจากกรงขังยึดติด เพราะฉะนั้นการเขียนสร้างสรรค์ จึงควรเป็นการเขียนที่นำไปสู่การให้การศึกษาที่แท้จริงแก่บุคคล อย่างน้อยที่สุด ก็ทำให้ผู้อ่านเห็นโลกในมุมที่งดงาม หรือแปลกแตกต่างไปจากที่เคยเห็น รวมทั้งรู้จักตั้งคำถามกับสิ่งที่เคยยึดถือหรือสิ่งที่ไม่เคยสงสัยและต้องการค้นหาคำตอบบางประการในสิ่งไม่เคยเห็นว่าเป็นปัญหามาก่อน

องค์ประกอบของการเขียนสร้างสรรค์ดังกล่าวสอดคล้องกับ กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล (2561) ที่กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีลักษณะต่างๆ ดังนี้ 1) ความคิดในการนำเสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่ หรือเกิดจากการนำเสนอต่อยอดเนื้อหาเดิม หรือที่มีอยู่เขียนต่อกันไปแบบความเรียง แต่นำมาผสมผสานกับความคิดใหม่ด้วยจินตนาการผ่านความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ของผู้เขียน 2) การใช้ภาษา ผู้เขียนต้องรู้จักเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมสอดคล้องกับรูปแบบ หรือประเภทของงานเขียนนั้นๆ สื่อความหมายได้ชัดเจน และทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพหรือความรู้สึกร่วมกับผู้เขียนได้ โดยผ่านท่วงทำนองการเขียนที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้เขียน 3) เกิดคุณค่า และคุณประโยชน์ต่อผู้อ่าน งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรสรรสร้างคุณค่าทางอารมณ์ หรือความคิดให้กับผู้อ่าน นอกจากนี้ นิตยา สุดสวาท (2544) และสุริรัตน์ พิมพ์เขต (2557) ได้สรุปองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้สอดคล้องกัน และเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับ กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล (2561) ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการหรือความคิดคำนึง เนื้อหามีความแปลกใหม่ มีลักษณะเฉพาะตัว ไม่ซ้ำใคร 2) สำนวนภาษาดีสละสลวย มีท่วงทำนองการเขียน 3) มีคุณค่าทางอารมณ์ความรู้สึก จิตใจ สติปัญญาทั้งแก่ผู้อ่านและผู้เขียน ผู้อ่านสามารถเข้าใจและตั้งใจให้ผู้อ่านคล้อยตามได้

องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านความคิด มีจินตนาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความแปลกใหม่ ซึ่งอาจเป็นความแปลกใหม่ด้านเนื้อหาหรือรูปแบบการนำเสนอก็ได้ ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีการจัดระเบียบความคิดดี

2. ด้านสำนวนภาษา ใช้ถ้อยคำและประโยคที่เหมาะสม ใช้ภาษาสละสลวย มีท่วงทำนองการเขียนและสำนวนภาษาดี

3. ด้านประโยชน์ของงานเขียน คือ มีคุณค่าหรือมีประโยชน์ ให้แนวคิดมุมมองใหม่ๆ ทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดไปในทางที่ดี หรืออาจทำให้ผู้อ่านเกิดความบันเทิงได้

ผลจากการศึกษาและสังเคราะห์องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. ด้านความคิด มีความสัมพันธ์กับความคิดริเริ่มและความคิดละเอียดลออ เนื่องจากเป็นลักษณะความคิดที่แปลกใหม่ ซึ่งแตกต่างจากความคิดธรรมดา หรือความคิดง่าย ๆ นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับความคิดละเอียดลออ เพราะผู้เขียนต้องคิดเรียงลำดับแนวคิดอย่างละเอียดถี่ถ้วนไม่ให้เกิดความสับสนวุ่น

2. ด้านสำนวนภาษา ใช้ถ้อยคำและประโยคที่เหมาะสม ใช้ภาษาสละสลวย มีท่วงทำนองการเขียนและสำนวนภาษาดี มีความสัมพันธ์กับความคิดคล่องแคล่ว เนื่องจากผู้เขียนต้องใช้ความสามารถในการใช้ถ้อยคำอย่างคล่องแคล่ว รวมทั้งคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน ได้มากเพื่อที่จะได้มีคลังคำที่จะใช้เขียนได้สละสลวย ความคิดคล่องแคล่วยังเป็นความสามารถในการใช้วลีหรือประโยค กล่าวคือ สามารถที่จะนำคำมาเรียงกันอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ และเป็นความสามารถที่จะคิดสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด (อารี พันธุ์ณี, 2547) นอกจากนี้ด้านสำนวนภาษายังมีความสัมพันธ์กับความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม เพราะเป็นความคิดที่ช่วยให้ผู้เขียนสามารถคิดใช้คำและเขียนประโยคได้อย่างหลากหลาย และแปลกใหม่ สุดท้ายคือความคิดละเอียดลออ เป็นความคิดที่ช่วยให้ผู้เขียนใช้ภาษาในการเขียนได้สละสลวยมากยิ่งขึ้น

3. ด้านประโยชน์ของงานเขียน มีความสัมพันธ์กับความคิดริเริ่ม เนื่องจากเป็นความคิดที่ผู้เขียนใช้ในการนำเสนอแนวคิดมุมมองใหม่ๆ ที่จะทำให้เกิดผู้อ่านเกิดความคิดไปในทางที่ดี หรืออาจทำให้ผู้อ่านเกิดความบันเทิงได้

ผู้วิจัยสรุปผลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ และองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ดังกล่าว ได้ว่า การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้น ต้องพัฒนาความสามารถด้านภาษาควบคู่ไปกับการฝึกการคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 องค์ประกอบ

4.3 ความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ภาษาเป็นเครื่องมือทางวัฒนธรรมที่สำคัญที่สุด เนื่องจากภาษาเป็นวิธีการหลักที่ใช้ในการถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆ ในสังคมจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง นอกจากนี้ ภาษายังช่วยให้เด็กสามารถควบคุมการจัดการกิจกรรมของตนเองได้ เมื่อภาษาเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายใน (internalized) ภาษาจะเป็นเครื่องมือหลักในการรู้คิด เด็กจะเปลี่ยนจากการพูดกับตัวเองไปเป็นการ

คิดสำหรับตนเองในขณะที่เล่นหรือแก้ปัญหา (ไวท์ฮอตสกี อ้างถึงใน สิริอร วิชชาวุธ, 2554) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการใช้ภาษารูปแบบหนึ่ง ดังนั้นจึงมีความสำคัญและประโยชน์สอดคล้องกับคุณค่าของภาษาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังมีความสำคัญและประโยชน์อีกหลายประการทั้งต่อตัวบุคคล สังคม และด้านการศึกษา

ถวัลย์ มาศจรัส (2546) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า มีความสำคัญต่อชีวิตบุคคล และสังคม โดยสรุปดังนี้

1. ความสำคัญต่อชีวิต

1.1 เกิดภูมิปัญญาด้านสำนวนภาษาใหม่ๆ สำหรับการติดต่อสื่อสารได้ทันโลกทันเหตุการณ์

1.2 เกิดอาชีพใหม่ๆ จากการใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ เช่น นักโฆษณา นักเขียน นักเขียนบทวิทยุ โทรทัศน์ โฆษก พิธีกร นักโต้วาที การแสดงเดี่ยว นักแปล ฯลฯ

1.3 เกิดการสืบสานรากเหง้าทางวัฒนธรรม ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน หรือการแสดงซึ่งเป็นทั้งสาระและการบันเทิงของชีวิต ฯลฯ

2. ความสำคัญต่อบุคคล

2.1 พัฒนาสมองซีกขวาในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ

2.2 ทำให้เกิดภูมิปัญญา (wisdom) ด้านต่างๆ ด้วยตนเอง

2.3 ภูมิปัญญาด้านภาษา

2.4 ภูมิปัญญาด้านเหตุผล

2.5 ภูมิปัญญาด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

3. ความสำคัญต่อสังคม

3.1 เกิดรูปแบบใหม่ในการติดต่อสื่อสารของคนในสังคมและ ระหว่างสังคมต่อสังคม

3.2 เกิดวัฒนธรรมและอารยธรรมใหม่ของการติดต่อสื่อสาร

3.3 เป็นการจุดประกายความคิดให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ในสังคมที่มาจากความคิด ความฝัน และจินตนาการผ่านการนำเสนอในรูปแบบการเขียนเชิงสร้างสรรค์

สำหรับด้านการศึกษา การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งต่อครูและนักเรียน คือนักเรียนมีโอกาสได้แสดงความรู้สึก ความคิด และสติปัญญา จากประสบการณ์ ความสนใจ และตามความต้องการของนักเรียนเอง (สมจิตร์ ศรีสุข, 2550; แอ๊ปพลิตเกตส์, 1949)

อ้างอิงใน บุญยเสนอ ตริวิเศษ, 2550; สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557) ทำให้ครูได้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (กรรณิการ์ ต๊ะแสง, 2548 ; แอ๊ปพลิตเกตส์, 1949 อ้างถึงใน บุญยเสนอ ตริวิเศษ, 2550; สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557) อีกทั้งเป็นการพัฒนาทักษะการคิด ความรู้สึก จินตนาการ สติปัญญา การแสดงออกทางอารมณ์และสังคม รวมถึงพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน ให้มีความยอมรับนับถือตนเอง สามารถแสดงความรู้ตามศักยภาพของตน ช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจในตัวเอง มีความกระตือรือร้นในการทำงานและสนใจการเรียนยิ่งขึ้น (สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557; แอ๊ปพลิตเกตส์, 1949 อ้างถึงใน บุญยเสนอ ตริวิเศษ, 2550) เนื่องจากการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์สามารถแก้ไขปัญหาด้านการเขียนของนักเรียนได้ อันจะส่งผลให้นักเรียนรักการเขียน มีเจตคติที่ดีในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง ซึ่งเป็นผลิตผลของความคิดริเริ่มอย่างหนึ่งซึ่งจะช่วยให้นักเรียนตระหนักว่าเขาได้ผลิตผลงานซึ่งมีขึ้นเดียวในโลกด้วยตัวของเขาเอง ดังนั้นการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงออกทางด้านการสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2561) นอกจากนี้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังเป็นเครื่องมือทางสังคมที่จำเป็น และเป็นทางที่จะช่วยให้ครูค้นพบความสามารถและกระตุ้นพรสวรรค์ที่มีอยู่ในตัวนักเรียนอีกด้วย (แอ๊ปพลิตเกตส์, 1949 อ้างถึงใน บุญยเสนอ ตริวิเศษ, 2550) ฉะนั้นในกิจกรรมการเรียนการสอนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องส่งเสริม และหาเทคนิควิธีการที่หลากหลายแปลกใหม่ที่นำเสนอมากระตุ้นนักเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ (สมจิตร ศรีสุข, 2550)

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ดังกล่าวสรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญทั้งต่อนักเรียน ครู และเป็นเครื่องมือทางสังคมที่จำเป็น เพราะเป็นการเขียนที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิด สติปัญญาของนักเรียนให้สามารถแสดงออกด้วยการเขียนได้ตามศักยภาพและความสนใจของตนเองในทางสร้างสรรค์ ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเองให้เป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง สนใจการเรียนมากขึ้น เกิดเจตคติที่ดีต่อการเขียน เพราะการจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สามารถช่วยแก้ไขปัญหาการเขียนได้ จะเห็นได้ว่าความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ดังกล่าวสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการเขียนและคุณภาพของผลงานยึดตามศักยภาพของนักเรียนเป็นหลัก

4.4 แนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้เสนอแนวทางว่า การจัดการเรียนรู้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรเริ่มต้นตั้งแต่ชั้นพื้นฐานด้วยการให้ รู้จักคำ วลีหรือกลุ่มคำที่เรียกว่า “การสร้างวงคำศัพท์” จากนั้นจึงให้เรียนรู้วิธี “การเขียนประโยค” แบบต่างๆ อย่างง่ายๆ รู้จักการเชื่อมคำ การเชื่อมประโยค การเชื่อมข้อความจนเป็น “ย่อหน้าต่าง ๆ” ด้วยเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2561) ได้เสนอแนวทางในการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหลักของเฮเดน (1971 อ้างถึงใน อัจฉรา ชิวพันธ์, 2561) ไว้ดังนี้

1. ครูมีบุคลิกที่สร้างสรรค์ ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ครูควรจะเป็นผู้ที่มีบุคลิกของการเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อจูงใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนด้วย ลักษณะของครูที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นั้น จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- 1.1 จัดกิจกรรมเร้าใจใหม่ ๆ
- 1.2 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกด้านต่าง ๆ
- 1.3 รับฟังความคิดเห็นของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
- 1.4 ใช้คำถามทำให้เกิดคำตอบหลายๆ อย่าง
- 1.5 กระตุ้นให้แสดงความคิดเห็น
- 1.6 ชมเชยและให้กำลังใจ
- 1.7 มีประชาธิปไตยในการสอน

2. จัดบรรยากาศให้จูงใจ การจัดบรรยากาศในการเรียนที่จูงใจให้นักเรียนรักการเขียนสร้างสรรค์นั้นครูทำได้โดยไม่ให้บรรยากาศในการทำงานเคร่งเครียดเกินไป เพื่อให้นักเรียนจะได้ทำงานด้วยความสบายใจ เช่น แบบฝึกหัดที่ใช้ควรมีลักษณะจูงใจให้อยากทำ ไม่มากจนน่าเบื่อหน่าย กิจกรรมที่ใช้ควรให้เกิดความสนุกสนานอยากที่จะเรียน

3. เริ่มจากสิ่งใกล้ตัว การเขียนจากสิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียน นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญอย่างยิ่งในการสอนการเขียนอย่างสร้างสรรค์ เพราะจะช่วยเร้าความสนใจของนักเรียนให้อยากเขียนอยากเล่าในสิ่งที่เขา มีประสบการณ์อยู่ด้วยตัวของเขาเอง ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะเขียนงานต่างๆ อย่างสบายใจ สิ่งใกล้ตัวนักเรียนที่จะนำมาใช้อาจเป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เริ่มจากในครอบครัว โรงเรียนหรือสถานที่ต่างๆ ที่เขามีประสบการณ์ผ่านมา ตัวอย่างเช่น การเขียนเล่าเรื่องของ

ตน การเขียนบันทึกประจำวัน การแต่งคำประพันธ์เรื่องที่ตนสนใจ การเขียนจดหมายเล่าเรื่องที่ยาก เล่าสู่เพื่อนๆ ฯลฯ

4. ช่วยให้มีความคิดที่แตกฉาน ในการจัดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ควรเปิด โอกาสให้นักเรียนสามารถใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระด้วยความคิด ริเริ่มของตน สามารถเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาได้หลายทาง ดังที่ กิลฟอร์ด (1967 อ้างถึงใน อัจฉรา ชิวพันธ์, 2561) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของการคิดอย่างสร้างสรรค์จะต้องมีลักษณะ ดังนี้

4.1 คิดได้คล่อง (Fluency) เป็นความสามารถของสมองในการที่จะคิดหา คำตอบได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว เมื่อพบกับปัญหาต่าง ๆ

4.2 ต้องยืดหยุ่นความคิด (Flexibility) เป็นความสามารถในการคิดหา คำตอบต่างๆ โดยพิจารณาหลายทิศทางหลายคำตอบ เช่น เมื่อมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้น ผู้ที่มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์จะต้องหาทางออกสำหรับการแก้ปัญหาได้หลายๆ ทาง โดยไม่ยึดมั่นในสิ่งที่ตายตัว ทางเดียว

4.3 รู้จักประดิษฐ์ริเริ่ม (Originality) เป็นความสามารถของการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในลักษณะที่บุคคลนั้นมีความคิดริเริ่ม สามารถพบแนวทาง ใหม่ ๆ ซึ่งไม่ซ้ำกับผู้อื่น ทำให้เกิดการค้นพบหรือการประดิษฐ์ สิ่งใหม่ๆ ขึ้น

5. สนุกสนานในการเรียน

ครูควรจัดการเรียนการสอนให้มีชีวิตชีวา โดยคำนึงถึงความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย เพื่อให้นักเรียนสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย นอกจากนี้ควรเปิด โอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดและประสบการณ์ต่างๆ ของเขาได้อย่างเต็มที่ จะช่วยให้ นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจ รักในการเขียน

6. ฝึกนักเรียนให้เกิดทักษะ

หลายคนมักคิดว่าผู้ที่เขียนเป็นนั้นเป็นผู้ที่มีพรสวรรค์ ที่จะทำให้อ่านมีความ ชื่นชมต่อผลงานของตน แต่เท่าที่ผู้เขียนมีประสบการณ์มานั้น พบว่า ผู้ที่ไม่มีพรสวรรค์ ในการเขียนก็สามารถแสวงหาความสำเร็จที่จะเขียนได้ ถ้าผู้นั้นมีแนวทางการปฏิบัติให้ถูกต้องที่จะนำ หลักเกณฑ์ต่างๆ ในการเขียนมาใช้ให้ถูกทาง ตลอดจนมีการฝึกฝนตนเองให้เกิดความชำนาญ ทั้งนี้เนื่องจากการเขียน เป็นทักษะของการส่งภาษา ซึ่งจะต้องอาศัยการฝึกฝนบ่อยๆ พยายาม ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้ดีขึ้น ก็จะช่วยให้ผู้นั้นพัฒนาในการเขียนได้ สิ่งที่ยังปฏิบัติตนเพื่อฝึกฝน ให้เกิดทักษะในการเขียน มีดังนี้

6.1 ฝึกตนให้เป็นผู้ที่รักการค้นคว้าหาความรู้ ความรู้ต่างๆ ที่ได้มาจากการอ่านหรือการฟังสิ่งต่างๆ นั้นจะช่วยให้ผู้เขียนมีข้อมูลหรือวัตถุดิบทางด้านเนื้อหา สารระความรู้ต่างๆ อย่างกว้างขวางที่สามารถจะนำเอามาอ้างอิงหรือนำมาเป็นแนวทางในการลำดับความคิด และเนื้อหาในการเขียนเรื่องต่างๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังได้รับแนวทางในด้านที่เกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการเขียนเรื่องของผู้อื่นด้วยว่ามีสิ่งใดที่สมควรนำมาเป็นแบบอย่าง หรือมีสิ่งใดที่ยังบกพร่องต้องแก้ไข

6.2 ฝึกฝนตนเองให้รู้จักการใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองเมื่อได้อ่านหรือฟังสิ่งใดมาแล้ว เพื่อทำให้ความคิดแตกฉาน สามารถหาแนวทางในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้น

6.3 ฝึกฝนตนเองให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในการที่จะเขียนสิ่งต่างๆ โดยมีต้องหวั่นไหวต่อสิ่งใดๆ ทั้งนี้ผู้เขียนจะต้องมีเนื้อหาสาระต่างๆ อย่างพร้อมพรั่ง มีการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี ที่สามารถจะใช้อ้างอิงได้อย่างถูกต้องตลอดจนถึงการนำประสบการณ์ของตนเองที่มีอยู่มาประกอบการเขียนสิ่งต่างๆ ดังกล่าวจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในการเขียนยิ่งขึ้น

6.4 ฝึกฝนตนเองให้มีความตั้งใจจริงที่จะเขียนสิ่งต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพราะการฝึกฝนบ่อยๆ จะช่วยให้การเขียนมีพัฒนาการขึ้น

6.5 ฝึกฝนตนเองให้มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำข้อติชม มาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขผลงานเขียนในครั้งต่อไปให้มีการพัฒนายิ่งขึ้นไป

กิงกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล (2561) ได้สังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แล้วเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มก่อความคิด เป็นขั้นตอนในการศึกษาหาข้อมูลในเรื่องที่จะเขียน มีรายละเอียดดังนี้

- 1) ผู้สอนกำหนดหัวข้อ หรือประเด็นในการเขียนอย่างกว้างๆ ให้แก่ผู้เรียน
- 2) ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อ หรือประเด็นนั้นๆ ให้ได้มากที่สุด

ที่

ขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมผลิตผลงาน เป็นขั้นตอนของการระดมสมอง โดยใช้แผนผังความคิด เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นแนวทางตลอดจนการขยายความคิดที่จะนำเสนอขึ้นให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ผู้เรียนระดมความคิดของตนเองเกี่ยวกับประเด็น หรือหัวข้อเรื่องที่จะเขียน ด้วยความคิดที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำความคิดที่มีอยู่เดิมจากที่ได้มีข้อมูลอยู่แล้ว

2) ผู้เรียนตรวจสอบความคิดที่ได้จากการระดมสมอง พร้อมกับเลือกความคิดที่ดีที่สุดเพื่อเชื่อมโยงความคตินั้นกับหัวข้อ หรือประเด็นที่จะเขียน

ขั้นที่ 3 ขั้นบูรณาการสัมพันธ์ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนสร้างความคิดใหม่ โดยนำความคิด ความรู้ หรือประสบการณ์เดิม เกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่จะเขียนที่มีอยู่เดิมแล้ว มาเชื่อมโยงกับความคิดใหม่ที่เกิดจากการดัดแปลง ปรับแต่งความคิด หรือประสบการณ์เดิมให้มีความแปลกใหม่ออกไป แต่ยังคงเป็นความคิดที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยนำความคิดที่แปลกใหม่นั้นมาจัดทำเป็นโครงร่างในการเขียนอย่างชัดเจน มีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้เรียนวางโครงร่างเรื่องที่จะเขียน จากความคิด หรือจินตนาการที่ผ่านการคัดเลือกด้วยกระบวนการระดมสมอง และการเชื่อมโยงความคิดใหม่ เข้ากับความคิด ความรู้ หรือประสบการณ์เดิม

2) ผู้เรียนตรวจสอบ ทบทวน โครงร่างที่จะเขียนขยายความอีกครั้งหนึ่ง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ

ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างสรรค์งานเขียน เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนลงมือเขียนงานอย่างอิสระ ตามโครงร่างความคิดที่ได้จัดทำไว้แล้วเป็นอย่างดี มีรายละเอียด ดังนี้

1) ผู้เรียนลงมือเขียนเรื่องจากโครงร่างที่วางไว้ ด้วยการขยายความคิด และเลือกใช้ภาษาในการเขียนให้เหมาะสมกับหัวข้อ หรือประเด็นที่ตั้งไว้

2) ผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้องครบสมบูรณ์ของงานเขียนด้วยตนเองว่ามีความเหมาะสมชัดเจน หรือไม่อย่างไร

ขั้นที่ 5 ขั้นพากเพียรสร้างสรรค์ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนตรวจสอบ พิจารณางานของตนเองว่ามีความสร้างสรรค์ แปลกใหม่ในด้านใดบ้าง โดยพิจารณาการตรวจสอบด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านความคิด และด้านการนำเสนอ โดยผู้สอนจะช่วยเสนอแนะแนวทางในการปรับแต่งงานเขียนให้เกิดความแปลกใหม่ และมีคุณค่ามากขึ้น มีรายละเอียด ดังนี้

1) ผู้เรียนพิจารณาตรวจสอบงานเขียนของตนเองอีกครั้งหนึ่ง โดยพยายามหาทางดัดแปลง ปรับเปลี่ยนเนื้อหา ภาษา ความคิด และการนำเสนอ ให้มีความสร้างสรรค์ แปลกใหม่

2) ผู้สอนตรวจแก้งานเขียนของผู้เรียน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับแต่งงานเขียนให้เกิดความแปลกใหม่ และมีคุณค่ามากขึ้น

การศึกษาแนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ดังกล่าว สรุปได้ว่า ครูมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ครูต้องกระตุ้นและส่งเสริมให้

นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการเตรียมการก่อนเขียนอย่างเป็นระบบ รวมถึงการจัดบรรยากาศในการเรียนที่สนุกสนานเพื่อส่งเสริมการเขียนให้นักเรียน โดยเริ่มจากการปูพื้นฐานเรื่องคำ รวมทั้งวลีหรือกลุ่มคำ เพื่อให้นักเรียนสร้างวงคำศัพท์ของตนเอง จากนั้นจึงให้เรียนรู้เรื่องการเขียนประโยคแบบต่างๆ การเขียนข้อความ สุดท้ายคือสอนให้รู้จักการเชื่อมคำ การเชื่อมประโยค การเชื่อมข้อความให้เป็นย่อหน้า ประการสำคัญคือต้องจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดให้มากที่สุด เพื่อนำไปสู่การคิดและการวางแผนการเขียนได้ด้วยตนเอง

4.5 การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการตัดสินใจให้คะแนนเพื่อบอกความสามารถของผู้เขียนว่า มีความสามารถในการเขียนถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาและรูปแบบที่กำหนดไว้ในระดับใด ซึ่งควรมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน เทียบธรรม และควรประเมินให้ครอบคลุมความสามารถทุกๆ ด้านของนักเรียน โดยอาจแบ่งเป็นแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็น 5 ด้าน คือ แนวความคิด การเชื่อมโยงความคิด เนื้อเรื่อง การใช้ภาษา และรูปแบบ (สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557) การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเกณฑ์การประเมินผลการเขียนจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระดับประถมศึกษา ดังนี้

อรุณีย์ โรจนะไพบูลย์ (2546: น. 83-84, 92-93) ได้สร้างเกณฑ์การให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์จากแฟ้มสะสมผลงานวิชาภาษาไทยไว้ 6 ฉบับ ได้แก่

- ฉบับที่ 1 เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ
- ฉบับที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนการแต่งบทร้อยกรอง
- ฉบับที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนการแต่งคำขวัญ
- ฉบับที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนผังความคิด
- ฉบับที่ 5 เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนโฆษณา
- ฉบับที่ 6 เกณฑ์การให้คะแนนการแต่งนิทาน

จากการศึกษาเกณฑ์ดังกล่าวพบว่า ฉบับที่สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ คือ ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 6 ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ (ฉบับที่ 1) ของอรุณีย์ โรจนะไพบูลย์
(2546: 83-84)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
(ความคิดริเริ่ม) 1. การตั้งชื่อเรื่อง	ตั้งชื่อเรื่อง ไม่ซ้ำกับเพื่อน มีความแปลกใหม่ น่าสนใจอย่างโดดเด่น	ตั้งชื่อเรื่อง ไม่ซ้ำกับเพื่อนแต่ขาด ความแปลกใหม่	ตั้งชื่อเรื่อง คล้ายคลึงกับเพื่อน	ตั้งชื่อเรื่อง ซ้ำกับเพื่อน
(ความคิดคล่อง) 2. โครงสร้าง ของเรื่อง	โครงสร้างของ เรื่องเขียนได้ ครบถ้วน ทั้ง 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป และสามารถ ขยายความในส่วน เนื้อเรื่องออกเป็น ย่อหน้าได้มากกว่า หนึ่งย่อหน้า โดยมี สัดส่วนอย่าง เหมาะสม	โครงสร้างของ เรื่องเขียนได้ ครบถ้วน ทั้ง 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป แต่การขยายความ ในแต่ละย่อหน้า ไม่มีสัดส่วน ที่เหมาะสม	โครงสร้างของ เรื่องเขียนได้ ครบถ้วน ทั้ง 2 ส่วน เช่น เขียนคำนำกับเนื้อ เรื่องรวมกัน หรือ เขียนเนื้อเรื่องกับ สรุปรวมกัน	โครงสร้างของ เรื่องไม่ครบถ้วน มีย่อหน้าเดียว
(ความคิดริเริ่ม) 3. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระเสนอ แนวความคิดใหม่ เป็นของตนเอง และทำให้ผู้อ่าน เกิดความคิดใหม่ๆ หลังจากการอ่าน	เนื้อหาสาระเสนอ แนวความคิดไม่ซ้ำ กับเพื่อน แต่ขาด ความแปลกใหม่	เนื้อหาสาระเสนอ แนวความคิด คล้ายกับเพื่อน	เนื้อหาสาระเสนอ แนวความคิดซ้ำ กับเพื่อน

ตารางที่ 3 (ต่อ) เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ (ฉบับที่ 1) ของอรุณีย์ โรจนะไพบูลย์
(2546: 83-84)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
(ความคิด ละเอียดลออ) 4. การขยาย ความของเนื้อ เรื่อง	มีการขยายความ โดยบรรยายหรือ พรรณนา ตามลำดับ ถ่ายทอดความคิด ของผู้เขียน อย่างมีเหตุผลและ รายละเอียดชัดเจน	มีการขยายความ โดยบรรยายหรือ พรรณนา ตามลำดับ มี เหตุผลพอสมควร	การขยายความ ของเนื้อเรื่องไม่ ต่อเนื่องกัน การให้ เหตุผลขาดน้ำหนัก	การขยายความ ของเนื้อเรื่องวกวน ขาดการลำดับ ความคิด
(ความคิด ละเอียดลออ) 5. การนำเสนอ	การนำเสนอเรื่อง มีแนวคิดสำคัญ ของเนื้อเรื่องเพียง ประเด็นเดียวในแต่ ละย่อหน้า โดยที่ แต่ละย่อหน้ามี ความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกันเป็น อย่างดีและแสดง แนวคิดสำคัญของ ทั้งเรื่องเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกัน มีความสอดคล้อง กับชื่อเรื่อง	การนำเสนอเรื่อง มีแนวคิดสำคัญ ของเนื้อเรื่อง ประเด็นเดียว ในหนึ่งย่อหน้า และแต่ละย่อหน้า มีความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน พอสมควร	การนำเสนอเรื่อง มีแนวคิดสำคัญ ของเนื้อเรื่อง ประเด็นเดียว ในหนึ่งย่อหน้า แต่ละย่อหน้าขาด ความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน	การนำเสนอเรื่อง มีแนวคิดสำคัญ ของเนื้อเรื่อง หลายประเด็น ในหนึ่งย่อหน้า แต่ละย่อหน้าขาด ความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน

ตารางที่ 3 (ต่อ) เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ (ฉบับที่ 1) ของอรุณีย์ โรจนะไพบูลย์
(2546: 83-84)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
(ความคิดคล่อง) 6. การใช้ภาษา	การใช้สำนวน โวหารสุภาพ เลือกใช้คำ มีความหมาย ชัดเจนถูกต้อง ตามกาลเทศะ สามารถสื่อความ ได้ผลตาม ความต้องการ ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย	การใช้สำนวน โวหารสุภาพ เลือกใช้คำ มีความหมาย ชัดเจนพอสมควร ใช้ภาษาพูด ในภาษาเขียนหรือ ใช้ถ้อยคำฟุ่มเฟือย หรือใช้คำเชื่อมซ้ำ กันไม่เกิน 2 แห่ง	ใช้ภาษาพูด ในภาษาเขียน ใช้ถ้อยคำฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อมซ้ำ ติดต่อกัน	ใช้ภาษาอ้อมค้อม วกวน ทำให้เกิด ความสับสน ใช้คำซ้ำบ่อย ๆ
(ความคิด ละเอียดลออ) 7. อักษรวิธี	การสะกดคำ และเว้นวรรคตอน ถูกต้อง ไม่มีการฉีกคำ ลายมืออ่านง่าย ทำงานสะอาด มีความเป็น ระเบียบเรียบร้อย	การสะกดคำผิด ไม่เกิน 3 แห่ง และเว้นวรรคตอน ถูกต้อง ไม่มีการฉีกคำ ลายมืออ่านง่าย แต่ไม่เป็นระเบียบ	การสะกดคำผิด ไม่เกิน 4 แห่ง เว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้อง มีการฉีกคำ ลายมือไม่เป็น ระเบียบ	การสะกดคำ ผิดมากกว่า 5 แห่ง เว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้อง มีการฉีกคำ ลายมือไม่เป็น ระเบียบ

ตารางที่ 3 (ต่อ) เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ (ฉบับที่ 1) ของอรุณีย์ โรจนะไพบูลย์
(2546: 83-84)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
(ความคิด ละเอียดลออ) 1. เนื้อเรื่อง	การลำดับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีความ สมเหตุสมผล ฉากทุกฉาก มีความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน	การลำดับ เหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นมีความ เหตุสมผล บางฉากไม่มี ความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน	การลำดับ เหตุการณ์ไม่ค่อย สมเหตุสมผล ฉากไม่มี ความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน	การลำดับ เหตุการณ์ในเรื่อง สับสนวุ่น ขาดเหตุผล ฉากไม่มี ความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน
(ความคิดคล่อง) 2. การนำเสนอ	การนำเสนอเรื่อง น่าสนใจมาก มีการสอดแทรก ทั้งความรู้ความ บันเทิงและคติ ข้อคิดได้อย่าง หลากหลาย	การนำเสนอเรื่อง น่าสนใจ มีการสอดแทรก ความรู้ความ บันเทิงและคติ ข้อคิด อย่างใดอย่างหนึ่ง	การนำเสนอเรื่อง น่าสนใจ แต่ไม่มี การสอดแทรก ความรู้หรือ ความบันเทิงหรือ คติข้อคิด อย่างใดอย่างหนึ่ง	การนำเสนอเรื่อง ไม่น่าสนใจและไม่ มีการสอดแทรก ความรู้ความ บันเทิง คติข้อคิด อย่างใดอย่างหนึ่ง

ตารางที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนการแต่งนิทาน (ฉบับที่ 6) ของ อรุณีย์ โรจนะไพบูลย์ (2546: 92-93)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
(ความคิด ละเอียดลออ) 3. การใช้ภาษา	ใช้สำนวนภาษา สุภาพเหมาะสม สามารถถ่ายทอด เรื่องราวผ่าน คำพูดของตัว ละคร บทสนทนา แสดงลักษณะนิสัย ความนึกคิด อารมณ์ ของตัว ละครได้ชัดเจน และช่วยให้เรื่อง ดำเนินไปตาม โครงเรื่องที่วางไว้	ใช้สำนวนภาษา สุภาพเหมาะสม บทสนทนา เหมาะสมกับตัว ละคร และมีบทบรรยาย และบทพูด อย่างเหมาะสม แต่มีบางประเด็น ยังไม่สนับสนุน ให้เรื่องดำเนินไป ตามโครงเรื่อง ที่วางไว้	ใช้สำนวนภาษา สุภาพ บทสนทนา ไม่ค่อยเหมาะสม กับตัวละคร หรือมีบทพูดมาก แต่ให้ความหมาย หรือมีใจความ สำคัญน้อย	ใช้สำนวนภาษา ไม่ค่อยถูกต้อง บทสนทนา ไม่ค่อยเหมาะสม กับตัวละคร มีบทบรรยาย มากกว่าบทพูด

จตุมา นาควรรณ (2544: น. 72-77) ได้ศึกษา และสร้างเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในส่วนที่เป็นการเขียนเรื่องจากภาพและการเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนด ดังนี้

เนื้อเรื่อง	12	คะแนน
การเสนอเรื่อง	12	คะแนน
การใช้ภาษา	15	คะแนน
รูปแบบ	3	คะแนน
การปฏิบัติตามคำสั่ง	3	คะแนน

ในแต่ละส่วนมีรายละเอียดการให้คะแนนดังนี้

1. เนื้อเรื่อง หมายถึง การแสดงแนวคิด/แนวเรื่อง แปลกใหม่ น่าสนใจ แสดงความเป็นต้นคิด เขียนได้ใจความ มีความสมเหตุสมผล เนื้อเรื่องมีความเป็นเอกภาพ กำหนดชื่อเรื่องได้อย่างน่าสนใจ เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง แบ่งออกเป็น

1.1 แนวคิด / แนวเรื่อง 3 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1) แนวคิด / แนวเรื่องแปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบใคร น่าสนใจมาก	ให้ 3 คะแนน
2) แนวคิด / แนวเรื่องไม่แปลกใหม่แต่น่าสนใจ	ให้ 2 คะแนน
3) แนวคิด / แนวเรื่องไม่แปลกใหม่ ไม่น่าสนใจ	ให้ 1 คะแนน

1.2 ใจความ 3 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1) เขียนได้ใจความมีความสมเหตุสมผลมาก	ให้ 3 คะแนน
2) เขียนได้ใจความมีความสมเหตุสมผลพอสมควร	ให้ 2 คะแนน
3) เขียนได้ใจความ สมเหตุสมผลบ้างบางตอน หรือไม่มีเลย	ให้ 1 คะแนน

1.3 เนื้อเรื่องมีความเป็นเอกภาพและสัมพันธ์ภาพ 3 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนน

1) เนื้อเรื่องมีความเป็นหน่วยเดียวกันอย่างมีเอกภาพ และมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างดี	ให้ 3 คะแนน
2) เนื้อเรื่องมีความเป็นเอกภาพและสัมพันธ์เชื่อมโยงกันพอสมควร	ให้ 2 คะแนน
3) เนื้อเรื่องยังไม่เป็นหน่วยเดียวกันอย่างมีเอกภาพ และมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันไม่ชัดเจน	ให้ 1 คะแนน

*1.4 การกำหนดชื่อเรื่อง 3 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1) กำหนดชื่อเรื่องได้น่าสนใจเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	ให้ 3 คะแนน
2) กำหนดชื่อเรื่องได้น่าสนใจเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อเรื่องพอสมควร	ให้ 2 คะแนน
3) กำหนดชื่อเรื่องได้แต่ยังไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง หรือไม่กำหนดชื่อเรื่องเลย	ให้ 1 คะแนน

ดังนี้

2. การเสนอเรื่อง หมายถึง การลำดับเรื่องราวได้สอดคล้องต่อเนื่องกันอย่างชัดเจนและสื่อความหมาย มีรูปแบบการนำเสนอที่แปลกใหม่ น่าสนใจ เน้นในแง่การวางโครงเรื่อง มีบทเปิดเรื่อง ดำเนินเรื่องและจบเรื่องที่น่าสนใจชวนติดตาม มีสารประโยชน์ มีความยาวของเนื้อเรื่องตามที่กำหนด แบ่งออกเป็น

2.1 การลำดับเรื่องราว 3 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1) ลำดับเรื่องราวได้อย่างสอดคล้องต่อเนื่อง	ให้ 3 คะแนน
2) ลำดับเรื่องราวได้ไม่ต่อเนื่องบางตอน	ให้ 2 คะแนน
3) ลำดับเรื่องราวไม่เป็นระบบ	ให้ 1 คะแนน

2.2 รูปแบบการนำเสนอ 3 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1) มีการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง จบเรื่อง น่าสนใจ ชวนติดตาม	ให้ 3 คะแนน
2) มีการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง จบเรื่อง น่าสนใจ ชวนให้ติดตามบ้างบางตอน	ให้ 2 คะแนน
3) มีการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง จบเรื่อง ไม่ชวนให้ติดตาม	ให้ 1 คะแนน

2.3 ความยาวของเรื่อง 3 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1) เนื้อเรื่องมีความยาวตามที่กำหนด หรือมากกว่า	ให้ 3 คะแนน
2) เนื้อเรื่องมีความยาวน้อยกว่าที่กำหนด แต่ใกล้เคียง กับที่กำหนด	ให้ 2 คะแนน
3) เนื้อเรื่องมีความยาวน้อยกว่าที่กำหนดมาก	ให้ 1 คะแนน

2.4 สารประโยชน์ 3 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1) ให้ความรู้ ข้อคิด และความเพลิดเพลินแก่จิตใจ	ให้ 3 คะแนน
2) ความรู้ หรือข้อคิดยังไม่ชัดเจน แต่ให้ความเพลิดเพลิน แก่จิตใจ	ให้ 2 คะแนน
3) ความรู้ หรือ ข้อคิดยังไม่ชัดเจนหรือไม่มีเลย ให้ความเพลิดเพลินแก่จิตใจน้อย	ให้ 1 คะแนน

3. การใช้ภาษา หมายถึง การใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ สำนวน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกะทัดรัด สละสลวย ชัดเจน ตรงตามความหมาย สื่อความหมายก่อให้เกิดความเข้าใจเป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถเขียนสะกดคำได้อย่างถูกต้อง แบ่งออกเป็น

3.1 การใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ จำนวน 5 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 1) ใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ จำนวนได้ถูกต้อง เหมาะสม กะทัดรัด
สละสลวย มีข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ
จำนวน 1-2 จุด ให้ 5 คะแนน
- 2) ใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ จำนวนได้ถูกต้อง เหมาะสม กะทัดรัด
สละสลวย มีข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ
จำนวน 3-4 จุด ให้ 4 คะแนน
- 3) ใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ จำนวนได้ถูกต้อง เหมาะสม กะทัดรัด
สละสลวย มีข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ
จำนวน 5-6 จุด ให้ 3 คะแนน
- 4) ใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ จำนวนไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม
มีข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ จำนวน 7 – 8 จุด ให้ 2 คะแนน
- 5) ยังใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ จำนวนไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม
มีข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ จำนวนมากกว่า
8 จุดขึ้นไป ให้ 1 คะแนน

3.2 การเชื่อมโยงข้อความ 5 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 1) ไม่มีข้อบกพร่องและผิดพลาดในการใช้คำเชื่อมโยงข้อความ
และประโยคต่างๆ ให้ 5 คะแนน
- 2) มีข้อบกพร่องและผิดพลาดในการใช้คำเชื่อมโยงข้อความ
และประโยคต่างๆ 1-2 จุด ให้ 4 คะแนน
- 3) มีข้อบกพร่องและผิดพลาดในการใช้คำเชื่อมโยงข้อความ
และประโยคต่างๆ 3-4 จุด ให้ 3 คะแนน
- 4) มีข้อบกพร่องและผิดพลาดในการใช้คำเชื่อมโยงข้อความ
และประโยคต่างๆ 5-6 จุด ให้ 2 คะแนน
- 5) มีข้อบกพร่องและผิดพลาดในการใช้คำเชื่อมโยงข้อความ
และประโยคต่างๆ มากกว่า 6 จุดขึ้นไป ให้ 1 คะแนน

3.3 การสะกดคำ 5 คะแนน ยึดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 1) การสะกดคำถูกต้องทั้งหมด ให้ 5 คะแนน

2) การสะกิดคำผิดพลาด 1-2 จุด	ให้ 4 คะแนน
3) การสะกิดคำผิดพลาด 3-4 จุด	ให้ 3 คะแนน
4) การสะกิดคำผิดพลาด 5-7 จุด	ให้ 2 คะแนน
5) การสะกิดคำผิดพลาดเกิน 8 จุดขึ้นไป	ให้ 1 คะแนน

**4. รูปแบบ หมายถึง การเขียนได้ถูกต้อง ครบถ้วนตามรูปแบบ และองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1) เขียนได้ถูกต้อง ครบถ้วน ตามรูปแบบและองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ	ให้ 3 คะแนน
2) ผิดพลาดหนึ่งส่วน	ให้ 2 คะแนน
3) ผิดพลาดมากกว่าหนึ่งส่วน	ให้ 1 คะแนน

*** 5. การปฏิบัติตามคำสั่ง หมายถึง การนำคำและภาพที่กำหนดให้มาใช้ในการเขียนเรื่องราวได้อย่างครบถ้วนตามจำนวนคำ และสอดคล้องกับภาพที่กำหนดให้ เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1) นำคำที่กำหนดให้มาใช้ในการเขียนเรื่องจำนวน 4 – 6 คำ	ให้ 2 คะแนน
2) นำคำที่กำหนดให้มาใช้ในการเขียนเรื่องจำนวน 1 – 3 คำ	ให้ 1 คะแนน
3) ไม่ใช้คำที่กำหนดเลย	ให้ 0 คะแนน
4) เขียนเรื่องได้สอดคล้องกับภาพที่กำหนดให้	ให้ 1 คะแนน
5) เขียนเรื่องไม่สอดคล้องกับภาพที่กำหนดให้	ให้ 1 คะแนน

หมายเหตุ

*, *** ใช้เฉพาะการเขียนเรื่องจากภาพ

** ใช้เฉพาะการเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนด

สุริรัตน์ พิมพ์เขต (2557) ได้พัฒนาแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้น ดังนี้ แบบฝึกการเขียนแสดงความรู้สึก แบบฝึกการเขียนแสดงความคิดเห็น แบบฝึกการเขียนบรรยายภาพ แบบฝึกการเขียนเรียงความ แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการ แบบฝึกการเขียนคำขวัญ แบบฝึกการเขียนนิทาน แบบฝึกการเขียนคำอวยพร และแบบฝึกการเขียนโน้มน้าวใจ โดยสร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยยึดหลักตามทฤษฎีการสร้างแบบฝึกและความคิดสร้างสรรค์ สำหรับเกณฑ์ที่สอดคล้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่ เกณฑ์การประเมินแบบฝึกการเขียนแสดงความรู้สึก แบบฝึกการเขียนแสดงความคิดเห็น แบบฝึกการเขียนบรรยายภาพ

แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และแบบฝึกการเขียนนิทาน เกณฑ์การประเมินความคิดรวบยอดทั้ง 4 ลักษณะ (ความคิดทั้ง 4 ลักษณะ คือ องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ซึ่งประกอบด้วย ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ) ของแบบฝึกดังกล่าวมีรายละเอียดดังตารางที่ 5-7

ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินแบบฝึกการเขียนแสดงความรู้สึก แบบฝึกการเขียนแสดงความคิดเห็นและแบบฝึกการเขียนบรรยายภาพ (สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557)

	เกณฑ์การประเมิน (ระดับคุณภาพ)			
	ผ่าน (ระดับ 1)	พอใช้ (ระดับ 2)	ดี (ระดับ 3)	ดีมาก (ระดับ 4)
1.5 ความคิด รวบยอด ทั้ง 4 ลักษณะ	(1) สามารถแสดง ความรู้สึกต่อภาพ ที่กำหนดโดยใช้คำ ที่สื่อความหมายได้ จำนวนไม่ต่ำกว่า 12-13 คำ ภายใน เวลาที่กำหนด	(1) สามารถแสดง ความรู้สึกต่อภาพ ที่กำหนดโดยใช้คำ ที่สื่อความหมายได้ จำนวนไม่ต่ำกว่า 14- 15 คำ ภายใน เวลาที่กำหนด	(1) สามารถแสดง ความรู้สึกต่อภาพ ที่กำหนดโดยใช้คำ ที่สื่อความหมายได้ จำนวนไม่ต่ำกว่า 16- 17 คำ ภายใน เวลาที่กำหนด	(1) สามารถแสดง ความรู้สึกต่อภาพ ที่กำหนดโดยใช้คำ ที่สื่อความหมายได้ จำนวนไม่ต่ำกว่า 18 คำขึ้นไป ภายใน เวลาที่กำหนด
1.5 ความคิด รวบยอด ทั้ง 4 ลักษณะ (ต่อ)	(2) สามารถเปลี่ยน ประโยคโดยการตัด คำออก หรือเขียน เพิ่มเติมคำที่อยู่ใน ประโยค แต่ยังให้ความหมาย เหมือนเดิม ได้ 2-3 ประโยค	(2) สามารถเปลี่ยน ประโยคโดยการตัดคำ ออก หรือเขียน เพิ่มเติมคำที่อยู่ใน ประโยค แต่ยังให้ ความหมาย เหมือนเดิม ได้ 4-5 ประโยค	(2) สามารถเปลี่ยน ประโยคโดยการตัด คำออก หรือเขียน เพิ่มเติมคำที่อยู่ใน ประโยค แต่ยังให้ ความหมาย เหมือนเดิม ได้ 6-7 ประโยค	(2) สามารถเปลี่ยน ประโยคโดยการตัด คำออก หรือเขียน เพิ่มเติมคำที่อยู่ใน ประโยค แต่ยังให้ ความหมาย เหมือนเดิมได้ 8 ประโยคขึ้นไป

ตารางที่ 5 (ต่อ) เกณฑ์การประเมินแบบฝึกการเขียนแสดงความรู้สึก แบบฝึกการเขียนแสดง
ความคิดเห็น และแบบฝึกการเขียนบรรยายภาพ (สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557)

แบบฝึกการ เขียนแสดง ความรู้สึก, การเขียน แสดงความคิดเห็น, การ เขียน บรรยาย ภาพ	เกณฑ์การประเมิน (ระดับคุณภาพ)			
	ผ่าน (ระดับ 1)	พอใช้ (ระดับ 2)	ดี (ระดับ 3)	ดีมาก (ระดับ 4)
1.5 ความคิด รวบยอด ทั้ง 4 ลักษณะ (ต่อ)	(3) สามารถเพิ่ม รายละเอียด จากข้อความ ที่กำหนดให้ แล้วทำให้เข้าใจ ข้อความได้ชัดเจน และได้ความหมาย สมบูรณ์ มากขึ้น 1-2 แห่ง	(3) สามารถเพิ่ม รายละเอียด จากข้อความ ที่กำหนดให้ แล้วทำให้เข้าใจ ข้อความได้ชัดเจน และได้ความหมาย สมบูรณ์ มากขึ้น 3-4 แห่ง	(3) สามารถเพิ่ม รายละเอียด จากข้อความ ที่กำหนดให้ แล้วทำให้เข้าใจ ข้อความได้ชัดเจน และได้ความหมาย สมบูรณ์ มากขึ้น 5-6 แห่ง	(3) สามารถเพิ่ม รายละเอียด จากข้อความ ที่กำหนดให้ แล้วทำให้เข้าใจ ข้อความได้ชัดเจน และได้ความหมาย สมบูรณ์ มากขึ้น 7 แห่งขึ้นไป
1.5 ความคิด รวบยอด ทั้ง 4 ลักษณะ (ต่อ)	(4) สามารถเปลี่ยน ข้อความ ที่กำหนด เป็น รูปแบบใหม่ที่ไม่ซ้ำ กับข้อความเดิม และเป็นข้อความที่ ไม่ทำให้เกิดผล กระทบต่อผู้อื่นได้ 1 – 2 ข้อความ	(4) สามารถเปลี่ยน ข้อความ ที่กำหนด เป็น รูปแบบใหม่ที่ไม่ซ้ำ กับข้อความเดิม และเป็นข้อความที่ ไม่ทำให้เกิดผล กระทบต่อผู้อื่น ได้ 3 –4 ข้อความ	(4) สามารถเปลี่ยน ข้อความ ที่กำหนด เป็น รูปแบบใหม่ที่ไม่ซ้ำ กับข้อความเดิม และเป็นข้อความที่ ไม่ทำให้เกิดผล กระทบต่อผู้อื่น ได้ 5 – 6 ข้อความ	(4) สามารถเปลี่ยน ข้อความ ที่กำหนด เป็น รูปแบบใหม่ที่ไม่ซ้ำ กับข้อความเดิม และเป็นข้อความที่ ไม่ทำให้เกิดผล กระทบต่อผู้อื่น ได้ 7 ข้อความขึ้นไป

ตารางที่ 6 เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557)

แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (ระดับคุณภาพ)			
	ผ่าน (ระดับ 1)	พอใช้ (ระดับ 2)	ดี (ระดับ 3)	ดีมาก (ระดับ 4)
1.1 ความคิด คล่องแคล่ว	สามารถเขียน ประโยค ที่แสดงออกถึง ความรู้สึกนึกคิด ของตนเองจำนวน 3-4 ประโยค ภายในเวลา 30 นาที	สามารถเขียน ประโยค ที่แสดงออกถึง ความรู้สึกนึกคิด ของตนเองจำนวน 5 - 6 ประโยค ภายในเวลา 30 นาที	สามารถเขียน ประโยค ที่แสดงออกถึง ความรู้สึกนึกคิด ของตนเองจำนวน 7 - 8 ประโยค ภายในเวลา 30 นาที	สามารถเขียน ประโยค ที่แสดงออกถึง ความรู้สึกนึกคิด ของตนเองจำนวน 9 ประโยคขึ้นไป ภายในเวลา 30 นาที
1.2 ความคิด ยืดหยุ่น	สามารถเปลี่ยน ประโยค โดย การตัดคำออก หรือเขียน เพิ่มเติมคำที่อยู่ใน ประโยค แต่ยังให้ ความหมาย เหมือนเดิม ได้ 2-3 ประโยค	สามารถเปลี่ยน ประโยค โดย การตัดคำออก หรือเขียน เพิ่มเติมคำที่อยู่ใน ประโยค แต่ ยังให้ความหมาย เหมือนเดิม ได้ 4 - 5 ประโยค	สามารถเปลี่ยน ประโยค โดย การตัดคำออก หรือเขียน เพิ่มเติมคำที่อยู่ใน ประโยค แต่ ยังให้ความหมาย เหมือนเดิม ได้ 6 - 7 ประโยค	สามารถเปลี่ยน ประโยค โดย การตัดคำออก หรือเขียน เพิ่มเติมคำที่อยู่ใน ประโยค แต่ ยังให้ความหมาย เหมือนเดิม ได้ 8 ประโยคขึ้นไป

ตารางที่ 6 (ต่อ) เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557)

แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (ระดับคุณภาพ)			
	ผ่าน (ระดับ 1)	พอใช้ (ระดับ 2)	ดี (ระดับ 3)	ดีมาก (ระดับ 4)
1.3 ความคิด ละเอียดลออ	สามารถเขียนเพิ่มรายละเอียดจากรายละเอียดที่กำหนดแล้วทำให้เข้าใจ	สามารถเขียนเพิ่มรายละเอียดจากรายละเอียดที่กำหนดแล้วทำให้เข้าใจ	สามารถเขียนเพิ่มรายละเอียดจากรายละเอียดที่กำหนดแล้วทำให้เข้าใจ	สามารถเขียนเพิ่มรายละเอียดจากรายละเอียดที่กำหนดแล้วทำให้เข้าใจ
1.4 ความคิดริเริ่ม	ข้อความได้ชัดเจนและได้ความหมายสมบูรณ์มากขึ้น ได้ 1 – 2 แห่ง	ข้อความได้ชัดเจนและได้ความหมายสมบูรณ์มากขึ้น ได้ 3 – 4 แห่ง	ข้อความได้ชัดเจนและได้ความหมายสมบูรณ์มากขึ้น ได้ 5 – 6 แห่ง	ข้อความได้ชัดเจนและได้ความหมายสมบูรณ์มากขึ้น ได้ 7 แห่งขึ้นไป

ตารางที่ 6 (ต่อ) เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557)

แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (ระดับคุณภาพ)			
	ผ่าน (ระดับ 1)	พอใช้ (ระดับ 2)	ดี (ระดับ 3)	ดีมาก (ระดับ 4)
1.5 ความคิดรวบยอดทั้ง 4 ลักษณะ	สามารถเขียนข้อความในรูปแบบใหม่ที่ไม่ซ้ำกับข้อความเดิม และเป็นข้อความที่ไม่ทำให้เกิดผลกระทบท่อผู้อื่นได้ 1-2 ข้อความ	สามารถเขียนข้อความในรูปแบบใหม่ที่ไม่ซ้ำกับข้อความเดิม และเป็นข้อความที่ไม่ทำให้เกิดผลกระทบท่อผู้อื่นได้ ได้ 3-4 ข้อความ	สามารถเขียนข้อความในรูปแบบใหม่ที่ไม่ซ้ำกับข้อความเดิม และเป็นข้อความที่ไม่ทำให้เกิดผลกระทบท่อผู้อื่นได้ ได้ 5-6 ข้อความ	สามารถเขียนข้อความในรูปแบบใหม่ที่ไม่ซ้ำกับข้อความเดิม และเป็นข้อความที่ไม่ทำให้เกิดผลกระทบท่อผู้อื่นได้ ได้ 7 ข้อความขึ้นไป
	สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพการ์ตูนที่กำหนดโดยเขียนประโยคที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองจำนวน 8-10 ประโยค	สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพการ์ตูนที่กำหนด โดยเขียนประโยคที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองจำนวน 14-19 ประโยค	สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพการ์ตูนที่กำหนด โดยเขียนประโยคที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองจำนวน 20-25 ประโยค	สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพการ์ตูนที่กำหนด โดยเขียนประโยคที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองจำนวน 26 ประโยคขึ้นไป

ตารางที่ 6 (ต่อ) เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (สุรียรัตน์ พิมพ์เขต, 2557)

แบบฝึก การเขียน เรื่องตาม จินตนาการ	เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (ระดับคุณภาพ)			
	ผ่าน (ระดับ 1)	พอใช้ (ระดับ 2)	ดี (ระดับ 3)	ดีมาก (ระดับ 4)
1.5 ความคิด รวบยอดทั้ง 4 ลักษณะ	<p>โดยมีการใช้ ความคิด สร้างสรรค์ ทั้ง 4 ลักษณะ ความคล่องแคล่ว จำนวน 2-3 ประโยค</p> <p>ความคิดยืดหยุ่น จำนวน 1-2 ประโยค ความคิด ละเอียดลออ จำนวน 1-2 แห่ง ความคิดริเริ่ม จำนวน 1-2 ประโยค</p>	<p>โดยมีการใช้ ความคิด สร้างสรรค์ ทั้ง 4 ลักษณะ ความคล่องแคล่ว จำนวน 4-5 ประโยค</p> <p>ความคิดยืดหยุ่น จำนวน 3-4 ประโยค ความคิด ละเอียดลออ จำนวน 3-4 แห่ง ความคิดริเริ่ม จำนวน 3-4 ประโยค</p>	<p>โดยมีการใช้ ความคิด สร้างสรรค์ ทั้ง 4 ลักษณะ ความคล่องแคล่ว จำนวน 6-7 ประโยค</p> <p>ความคิดยืดหยุ่น จำนวน 5-6 ประโยค ความคิด ละเอียดลออ จำนวน 5-6 แห่ง ความคิดริเริ่ม จำนวน 5-6 ประโยค</p>	<p>โดยมีการใช้ความคิด สร้างสรรค์ ทั้ง 4 ลักษณะ ความ คล่องแคล่วจำนวน 8 ประโยคขึ้นไป</p> <p>ความคิดยืดหยุ่น จำนวน 7 ประโยค ขึ้นไป ความคิดละเอียดลออ จำนวน 7 ประโยค ขึ้นไป ความคิดริเริ่ม จำนวน 7 ประโยค ขึ้นไป</p>

ตารางที่ 7 เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนนิทาน (สุรรัตน์ พิมพ์เขต, 2557)

แบบฝึก การเขียน เรื่อง การเขียน นิทาน	เกณฑ์การประเมินแบบฝึกเรื่องการเขียนนิทาน (ระดับคุณภาพ)			
	ผ่าน (ระดับ 1)	พอใช้ (ระดับ 2)	ดี (ระดับ 3)	ดีมาก (ระดับ 4)
1.5 ความคิด รวบยอด ทั้ง 4 ลักษณะ	สามารถเขียนนิทาน จากภาพประกอบ นิทานที่กำหนด จำนวน 1 เรื่อง โดย เป็นการเขียนจาก จินตนาการ ของตนเอง ที่ประกอบด้วย แนวคิด โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก	สามารถเขียนนิทาน จากภาพประกอบ นิทานที่กำหนด จำนวน 1 เรื่อง โดยเป็น การเขียน จากจินตนาการ ของตนเองที่ ประกอบด้วยแนวคิด โครงเรื่อง ตัวละคร	สามารถเขียนนิทาน จากภาพประกอบ นิทานที่กำหนด จำนวน 1 เรื่อง โดยเป็น การเขียน จากจินตนาการ ของตนเองที่ ประกอบด้วยแนวคิด โครงเรื่อง ตัวละคร	สามารถเขียนนิทาน จากภาพประกอบ นิทานที่กำหนด จำนวน 1 เรื่อง โดยเป็น การเขียน จากจินตนาการ ของตนเองที่ ประกอบด้วย แนวคิด โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก
	บทสนทนา และคติ สอนใจ โดยใช้ความคิด สร้างสรรค์ ทั้ง 4 ลักษณะ จำนวน 10 – 15 ประโยค	ฉาก บทสนทนา และคติสอนใจ โดยใช้ความคิด สร้างสรรค์ ทั้ง 4 ลักษณะ จำนวน 16 – 20 ประโยค	ฉาก บทสนทนา และคติสอนใจ โดยใช้ความคิด สร้างสรรค์ ทั้ง 4 ลักษณะ จำนวน 21 – 25 ประโยค	บทสนทนา และคติสอนใจ โดยใช้ความคิด สร้างสรรค์ ทั้ง 4 ลักษณะ จำนวน 26 ประโยค ขึ้นไป

อัญชลี บ่อทอง (2549) กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้รับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ ดังนี้

การเขียนคำ/ประโยค

ตอนที่ 1 วัดความสามารถในการเขียนผังมโนทัศน์ (6 คะแนน)

1) จำนวนคำ

3 หมายถึง เขียนคำ/ประโยค ที่เกี่ยวข้องกับภาพได้มากกว่า 10 คำ/ประโยค

2 หมายถึง เขียนคำ/ประโยค ที่เกี่ยวข้องกับภาพได้ 5-9 คำ/ประโยค

1 หมายถึง เขียนคำ/ประโยค ที่เกี่ยวข้องกับภาพได้น้อยกว่า 5 คำ/ประโยค

2) จินตนาการในการเขียนคำ/ประโยค

3 หมายถึง เขียนคำ/ประโยคที่แสดงออกในการคิดอย่างอิสระ แปลกไม่ซ้ำของใครได้มากกว่า 3 คำ/ประโยค

2 หมายถึง เขียนคำ/ประโยคที่แสดงออกในการคิดอย่างอิสระ แปลกไม่ซ้ำของใครได้ 2-3 คำ/ประโยค

1 หมายถึง เขียนคำ/ประโยคที่แสดงออกในการคิดอย่างอิสระ แปลกไม่ซ้ำของใครได้น้อยกว่า 2 คำ/ประโยค

ตอนที่ 2 วัดความสามารถในการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ (18 คะแนน)

1) การตั้งชื่อเรื่อง

3 หมายถึง ชื่อเรื่องสื่อความได้เหมาะสมกับภาพ กระชับ น่าสนใจ

2 หมายถึง ชื่อเรื่องสื่อความหมายได้เหมาะสมกับภาพ แต่ไม่กระชับไม่น่าสนใจ

3 หมายถึง ชื่อเรื่องสื่อความไม่เหมาะสมกับภาพ ไม่กระชับและไม่น่าสนใจ

2) เนื้อหา

3 หมายถึง เนื้อหามีสาระถูกต้อง ชัดเจนสอดคล้องกับภาพ และมีประเด็นครบถ้วน

2 หมายถึง เนื้อหามีความถูกต้อง ชัดเจนสอดคล้องกับภาพ แต่ประเด็นไม่ครบถ้วน

1 หมายถึง เนื้อหามีสาระไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจนและมีประเด็นไม่ครบถ้วน

3) เรียงลำดับเหตุการณ์

3 หมายถึง เขียนเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่องสอดคล้องกันตลอดเรื่อง

2 หมายถึง เขียนหรือยังลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่องแต่บางช่วงไม่สอดคล้องกัน

1 หมายถึง เขียนเรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง วกวน

4) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สื่อความได้ชัดเจนเห็นภาพเกิดความรู้สึกคล้อยตาม

3 หมายถึง ใช้คำถูกต้องหลากหลาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สื่อความได้

ชัดเจนเห็นภาพเกิดความรู้สึกคล้อยตาม

2 หมายถึง ใช้คำถูกต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แต่สื่อความหมายได้

ไม่ค่อยชัดเจนไม่เห็นภาพ ไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม

1 หมายถึง ใช้คำไม่ถูกต้องไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สื่อความได้ ไม่ชัดเจน

ไม่เห็นภาพและ ไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม

5) การเขียนคำเชื่อมโยงของประโยค เหมาะสม สละสลวย อ่านแล้วสัมพันธ์ต่อเนื่อง

3 หมายถึง ใช้คำเชื่อมโยงของประโยค เหมาะสม สละสลวย อ่านแล้วสัมพันธ์

ต่อเนื่อง

2 หมายถึง ใช้คำเชื่อมโยงของประโยค เหมาะสม อ่านแล้วสัมพันธ์ต่อเนื่อง

1 หมายถึง ใช้คำเชื่อมโยงของประโยค ไม่ค่อยเหมาะสม อ่านแล้วไม่มีสัมพันธ์

ต่อเนื่อง

6) การสะกดคำ

3 หมายถึง เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ

2 หมายถึง เขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง 1-5 คำ

1 หมายถึง เขียนสะกดคำไม่ถูกต้องมากกว่า 5 คำ

ตารางที่ 8 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับความสามารถการเขียนผังมโนทัศน์ และเขียน
เชิงสร้างสรรค์

ค่าเฉลี่ย	ระดับความสามารถ
ระหว่าง 1.00 – 1.49	น้อย
ระหว่าง 1.50 – 2.49	ปานกลาง
ระหว่าง 2.50 – 3.00	มาก

เลขา มากสังข์ (2556) สร้างเกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดสามารถขององค์ประกอบแต่ละด้านของการตรวจให้คะแนนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับใบกิจกรรมที่เป็นความหรือเรียง (ใบกิจกรรมที่ 2-10) ความคิดริเริ่ม ดังนี้

5 คะแนน (ดีมาก) เสนอแนวคิดแปลกใหม่ในเชิงบวกและ สอดแทรกคุณธรรม
ความคิดริเริ่มและคิดได้ อย่างคล่องแคล่วหลากหลายมี
ประเด็นน่าสนใจให้

4 คะแนน (ดี)	เสนอแนวคิดได้แปลกใหม่ในเชิงบวกมีประเด็นที่น่าสนใจ
3 คะแนน (พอใช้)	เสนอแนวคิดได้แปลกใหม่ในเชิงบวกแต่การนำเสนอเรื่องไม่น่าสนใจ
2 คะแนน (เกือบใช้ได้)	มีความคิดแปลกใหม่เล็กน้อย
1 คะแนน (ต้องแก้ไข)	ไม่มีความคิดแปลกใหม่เลย

ความคิดละเอียดละออ

5 คะแนน (ดีมาก)	เขียนขยายความและเรียบเรียงเนื้อหาด้วยคำ วลี ประโยค สื่อความหมายได้ชัดเจนและน่าสนใจ ลำดับเนื้อเรื่องได้ใจความ ต่อเนื่องสมบูรณ์ ไม่วกวน
4 คะแนน (ดี)	เขียนขยายความและเรียบเรียงเนื้อหาด้วยคำ วลี ประโยค สื่อความหมายได้ชัดเจนและน่าสนใจลำดับเนื้อเรื่องได้ใจความกัน แต่ขาดความต่อเนื่องสมบูรณ์ ไม่วกวน
3 คะแนน (พอใช้)	เขียนขยายความและเรียบเรียงเนื้อหาด้วยคำ วลี ประโยค สื่อความหมายได้ชัดเจนและน่าสนใจ ลำดับเนื้อเรื่อง ขาดความต่อเนื่องสมบูรณ์ วกวนบ้างบางส่วน
2 คะแนน (ใช้ได้)	เขียนขยายความและเรียบเรียงเนื้อหาด้วยคำ วลี ประโยค สื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน มีความน่าสนใจ ลำดับเนื้อเรื่อง ขาดความต่อเนื่อง
1 คะแนน (ต้องแก้ไข)	เขียนขยายความและเรียบเรียงเนื้อหาด้วยคำ วลี ประโยค สื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน ลำดับเนื้อเรื่องไม่ต่อเนื่อง วกวน ขาดความน่าสนใจ

ผลจากการศึกษาการประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สามารถสรุปได้ว่า การประเมินผล การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก ครูต้องใช้ความพิถีพิถันเป็นพิเศษ และต้องมีเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาและการตรวจให้คะแนนที่เป็นระบบมีเหตุผล น่าเชื่อถือ เพราะเป็นการเขียนที่เกิดจากการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ซึ่งนักเรียนแต่ละคนย่อมมีความคิด จินตนาการแตกต่างกันออกไป ในการประเมินงานเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงต้องพิจารณาทั้งองค์ประกอบ

ด้านความคิด ด้านการใช้ภาษา และด้านประโยชน์ของงานเขียน ทั้งนี้เพื่อให้คะแนนที่ออกมานั้น น่าเชื่อถือและบ่งบอกถึงศักยภาพของนักเรียนได้อย่างแท้จริง

5. พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาชั้นนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครู ต้องศึกษาพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานความเข้าใจในเรื่องภาษาและความเป็นมา ของพัฒนาการตามลำดับขั้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่เด็ก เป็นอันมาก (วรรณิ โสมประยูร, 2553)

วรรณิ โสมประยูร (2553: 72-73) กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยเริ่มเรียน (อายุ 6-12 ปี) ไว้ดังนี้

6-7 ขวบ พูดมากขึ้น และมักใช้ตัวเองเป็นศูนย์กลางในการพูด บางครั้งก็ชอบบ่น สามารถใช้ คำศัพท์ในชีวิตประจำวันได้เพิ่มมากขึ้น ชอบฟังนิทานหรือนิยายที่ยาวขึ้น รู้จักใช้ภาษาแสดงอารมณ์ รักใคร่หรือเกลียดชัง และแสดงความรู้สึกของตนเมื่อเห็นด้วย หรือโต้แย้ง สนใจหนังสือที่มีภาพ เกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติ ชอบหัดอ่านหนังสือด้วยตัวเอง และชอบอ่านเสียงดัง เขียนรูปสี่เหลี่ยมขนม เปียกปูนได้ เพราะสามารถควบคุมการกำมือให้ประสานกับตา

8 ขวบ ชอบฟังนิยาย ชอบเล่นนิทาน และชอบคุยอ้อวุด ใช้คำที่เป็นนามธรรมได้ รู้เหตุผล และรู้ปัญหามากขึ้น สามารถรับรู้และมีความเข้าใจได้กว้างขวางขึ้น เริ่มใช้ภาษาลับซึ่งเป็นภาษา เฉพาะกลุ่ม (ทั้งพูดและเขียน) เริ่มอ่านหนังสือด้วยตนเองได้ และอ่านเงิบๆในใจ เขียนได้มากขึ้นและ เพิ่มความเรียบร้อยในการเขียน

9 ขวบ รู้จักใช้ภาษาสื่อความหมายกับผู้ใหญ่ดีขึ้น ชอบความจริงมากขึ้น ไม่ค่อยชอบนิยาย เหมือนก่อนชอบอ่านเรื่องที่ตนสนใจ เช่น เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความลึกลับและประวัติดุคคลคนสำคัญ รู้จักทำความเข้าใจกับคำแปลกๆ และเข้าใจความหมายได้ดีขึ้น อ่านหนังสือได้เร็วขึ้น ทั้งอ่านในใจ และอ่านออกเสียง และสามารถแปลความจากสิ่งที่อ่านได้ ลายมือดีขึ้น และเขียนจดหมายได้

10-12 ขวบ มีพัฒนาการทางด้านสติปัญญา เกี่ยวกับความสามารถทางภาษาค่อนข้าง สมบูรณ์ ทั้งทักษะการ ฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน คิดในลักษณะนามธรรมได้ รู้จักใช้เหตุผล รู้จักวิจารณ์และอภิปรายร่วมกับผู้อื่น รู้จักแหล่งเพิ่มพูนความรู้ทางภาษา เช่น รู้จักใช้พจนานุกรม

รู้จักใช้ห้องสมุด มีความเร็วในการอ่านใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ เด็กชายสนใจอ่านหนังสือประเภทผจญภัย สารคดี วิทยาศาสตร์ เด็กหญิงสนใจอ่านหนังสือประเภทงานบ้าน การแต่งตัวเทพนิยาย นวนิยาย รู้จักวิจารณ์หนังสือ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ รู้จักวางโครงเรื่องง่ายๆ ในการเขียนบรรยายความ รู้จักเขียนเรื่องย่อ และเขียนรายงาน รู้จักใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ ชอบใช้ภาษาลับมาก โดยเฉพาะเด็กหญิงจะชอบใช้มากกว่าเด็กชาย

พัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กวัยประถมศึกษา ได้แก่

1. อยากรู้อยากเห็นในทุกเรื่อง แต่ก็มีควมสนใจสั้น กิจกรรมที่จัดให้เด็กจึงควรใช้เวลาสั้นๆ เพื่อให้ทำกิจกรรมได้หลายๆ อย่าง และควรจัดให้สนองความสนใจของเด็กด้วย
2. ต้องการความอิสระ พอใจที่จะเสาะแสวงหาความรู้และทำงานด้วยตนเอง ครูจึงอาจให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่ตนถนัด
3. มักตั้งความหวังไว้สูง และต้องการทำให้ได้ผลดีที่สุด หากทำงานไม่สำเร็จจะผิดหวังและอาย ครูจึงควรให้เด็กทำงานที่ง่ายไปหายที่ยากเพื่อให้เด็กพบความสำเร็จ
4. เด็กวัยนี้เริ่มคิดอย่างมีเหตุผลและมีวิจรณ์ญาณในการตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งต่างๆ ดังนั้น บางครั้งเมื่อเกิดปัญหาขึ้น หากครูได้มีส่วนอธิบายเหตุผลให้เด็กทราบ ก็จะช่วยให้เด็กสามารถแก้ปัญหาได้ง่ายขึ้น

6. การเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated Instruction)

6.1 ความหมายของการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

การเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีฐานคิดที่ว่า ผู้เรียนแต่ละคน มีสิทธิ์ได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมกับศักยภาพ ปัญหา และความต้องการของตน การจัดการเรียนการสอนให้ทุกคนเป็นแบบเดียวกันจึงเป็นการจำกัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนควรมุ่งเพิ่มคุณภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคน (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558) จากฐานคิดดังกล่าว การเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงเป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล หมายถึง รูปแบบ วิธีการสอน เทคนิคการสอน ที่มีความเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน (บุญยฤทธิ์ ปิยะศรี,

2556) รวมทั้งเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และใช้เครื่องมือในการประเมินความต้องการของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ, 2555) ผู้สอนมีการเตรียมการสอนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ สติการเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน (Heacox, 2002) ดังนั้น การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงเป็นวิธีการของการยอมรับและการสอนตามความแตกต่างของความสามารถพิเศษหรือพรสวรรค์ และสติการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของนักเรียน (Morgan, 2014) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับนักเรียนแต่ละคน (ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย, 2559) สอดคล้องกับ ชลธิชา อ่ำคำ (2553) ที่กล่าวว่า การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นปรัชญาการสอนซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดการกับความแตกต่างของนักเรียนในชั้นเรียนที่ละความสามารถ ครูต้องทำการปรับวิธีการสอนของตนให้สัมพันธ์กับความต้องการของนักเรียนเพื่อให้แน่ใจว่า นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนสามารถสร้างความก้าวหน้า ซึ่งมีความสำคัญในการเรียนรู้เรื่องการเขียน ในการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลครูจึงต้องสร้างสรรค์ระดับของความคาดหวังสำหรับการทำภารกิจหรือผลงาน และให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่นักเรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ (Waldron & McLeskey, 2001 as cited in Tobin, 2008)

นอกจากนี้ การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ยังหมายรวมถึง การที่ครูจัดเตรียมการสอนที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนผลักดันตนเองขึ้นมา พร้อมทั้งยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพื้นฐานของความสามารถเฉพาะตัวของนักเรียน ไม่กำหนดระดับที่ต่ำเกินไปจนทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความพยายามอย่างดีที่สุด หรือไม่สูงเกินไปจนทำให้ผู้เรียนไม่ผ่านการพิจารณาและรู้สึกล้มเหลว รวมถึงมุ่งความสนใจไปที่การเรียนรู้หรือความรู้ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญหรือเป็นส่วนสำคัญ (significant learning) อาทิ เน้นที่คำถามที่ความท้าทายความสามารถ ไม่ใช่เพิ่มปัญหาเข้ามามากขึ้น อีกทั้ง มิได้หมายถึงกิจกรรมที่สนุกสนาน แต่ไม่มุ่งความสนใจไปที่การเรียนรู้หรือความรู้ที่มีความหมายสำคัญ (significant learning) รวมทั้งการที่ครูท้าทายความสามารถในการคิดของนักเรียน เพื่อทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดเกี่ยวกับเนื้อหาทั้งเชิงลึกและกว้างอย่างกระตือรือร้น ครูจึงต้องมีความยืดหยุ่นและใช้กลยุทธ์การสอนที่หลากหลาย “ไม่ใช่การสอนรูปแบบเดียวกันสำหรับทั้งชั้นเรียน” (one size fits all) (Heacox, 2002)

Tomlinson (2001) กล่าวถึงความหมายของการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลไว้หลายประการซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ ประการแรก เป็นการวางแผนเชิงรุก คือ มีการออกแบบวิธีการที่หลากหลายซึ่งเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ ซึ่งการปรับเปลี่ยนธรรมชาติหรือลักษณะของงานที่มอบหมายให้เข้ากับความต้องการของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากกว่าการปรับเปลี่ยนปริมาณงานที่มอบหมาย ประการที่สอง ถูกฝังรากลึกอยู่ในการประเมินผล เนื่องจากการประเมินนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายตลอดบทเรียนเป็นการพัฒนาระดับความพร้อม ความสนใจ และรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ประการที่สาม การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลยังเป็นการจัดเตรียมวิธีการที่หลากหลายสำหรับเนื้อหา กระบวนการ และผลผลิต ประการที่สี่ เป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพราะครูที่สอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลจะเสาะแสวงหาที่จะจัดเตรียมประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ท้าทายความสามารถของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ประการสุดท้าย คือ เป็นการผสมผสานกันของการสอนทั้งชั้นเรียน การสอนเป็นกลุ่ม และการสอนเป็นรายบุคคล คือ นักเรียนจะเริ่มเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นเรียนพร้อมๆ กัน จากนั้นแยกออกไปเป็นกลุ่มเล็กหรือเป็นรายบุคคลเพื่อติดตามการเรียนรู้ แล้วกลับเข้ามาเรียนกับกลุ่มใหญ่อีกครั้งเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนและวางแผนสำหรับการตรวจสอบหาความจริงที่ได้เพิ่มขึ้นมา แล้วจึงออกไปเรียนรู้ในลักษณะกิจกรรมกลุ่มหรือรายบุคคลอีกครั้งเพื่อทำงานที่มากกว่าในชั้นเรียนใหญ่ ท้ายที่สุดจึงกลับเข้ามาเรียนร่วมกันอีกครั้งหนึ่งเพื่อแลกเปลี่ยนหรือตรวจสอบการเรียนรู้ต่อไป

ผลจากการศึกษาความหมายของการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสรุปได้ว่า การเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการออกแบบวิธีการที่หลากหลายให้สอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถ ความสนใจและความต้องการของนักเรียนโดยผสมผสานระหว่างการสอนทั้งชั้น การสอนกลุ่มใหญ่ การสอนกลุ่มย่อย และการสอนเป็นรายบุคคล ในสภาวะแวดล้อมที่นักเรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้

6.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

ผลการวิจัยส่วนหนึ่งของ มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ (2555) กล่าวว่า ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้ผู้เรียนไม่เครียด เนื่องจากการประเมินไม่มีเน้นการได้-ตก และสามารถพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดการเปรียบเทียบกับเพื่อนร่วมชั้น และไม่รู้สึกลดต่ำกว่าเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่า “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นคุณค่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลในวัฒนธรรมไทย ครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องบอกผู้เรียนว่า ผู้เรียนมี สมรรถนะอยู่ในระดับใด อยู่ในกลุ่มระดับความรู้ทักษะความสามารถสูง กลาง ต่ำ ทำให้ไม่เกิดปัญหา กับผู้เรียน แต่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับครู”

6.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

การเรียนการสอนสนองความแตกต่าง เป็นการสอนที่ผสมผสานระหว่างการสอน ทั้งชั้น การสอนกลุ่มใหญ่ การสอนเป็นกลุ่มย่อย และการสอนเป็นรายบุคคล โดยมีฐานคิดที่ว่าผู้เรียน แต่ละคนมีสิทธิ์ได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมกับศักยภาพ ปัญหา และความต้องการของตน การจัดการเรียนการสอนให้ทุกคนเป็นแบบเดียวกันเป็นการจำกัดการเรียนรู้ของผู้เรียน และการจัดการเรียน การสอนควรมุ่งเพิ่มคุณภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคน (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558) ดังนั้นข้อมูลเกี่ยวกับข้อและส่งผลต่อการเรียนรู้จักเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการ ออกแบบ การจัดการเรียนรู้

Hanover Research (2018) ได้ปรับกระบวนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลจาก แนวทางการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลในชั้นเรียนโรงเรียนประถมศึกษาของ Roberts and T.F. Inman (2013 as cited in Hanover Research, 2018) ไว้ดังนี้

1. การวางแผน (Planning): ครูระบุ (identify) ความรู้และทักษะที่สำคัญที่สุด ของนักเรียนซึ่งเป็นผลของการสอน
2. การประเมินก่อนเรียน (Pre-Assessment): ครูใช้การประเมินก่อนเรียนเพื่อระบุ ว่ามีนักเรียนคนใดบ้างที่สามารถอธิบาย/แสดงให้เห็นถึงเนื้อหาสำคัญได้และนักเรียนคนใดที่ต้องการ การสนับสนุน/การช่วยเหลือเพิ่มเติม
3. การทำให้แตกต่าง (Differentiation): ครูระบุกลยุทธ์การสอนที่ทำให้แน่ใจว่า นักเรียนทุกคนสามารถขยายการเรียนรู้ออกไปได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ Hanover Research อ้างถึง The Tennessee Department of Education ซึ่งแนะนำว่าการวางแผนการสอนสำหรับการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลประกอบ ไปด้วยส่วนประกอบ ดังนี้ จุดประสงค์ของบทเรียน (Lesson Objective), การประเมินผล

(Assessment), ขั้นนำ (Introduction), กลยุทธ์การสอน (Teaching Strategies), กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities), แหล่งการเรียนรู้/แหล่งข้อมูล (Resources), ผลงาน/ผลผลิต (Products), การจัดกลุ่ม (Grouping) และกิจกรรมเพิ่มเติม (Extension Activities) การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลต้องการให้ครูปรับบทเรียนระหว่างการสอนด้วย เพื่อให้เหมาะสมกับ “ความต้องการที่ไม่ใช่หรือไม่สามารถคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าได้” ครูควรเริ่มต้นวางแผนการสอนที่สามารถเข้ากันได้กับนักเรียนทุกคน แต่กระบวนการสอนอาจจะแสดงให้เห็นถึงความต้องการของนักเรียนที่ไม่สามารถเห็นชัดเจนในขั้นตอนของการวางแผน ในกรณีนี้ครูต้องปรับปรุง/ดัดแปลงการสอนใหม่เพื่อให้เข้ากับความต้องการใหม่ของนักเรียน

กระบวนการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนสนองความแตกต่างของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558) มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จัดทำฐานข้อมูลจำเป็นเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสติปัญญา

1.2 ความรู้

1.3 ความสามารถ

1.4 ความชอบ

1.5 ความสนใจ

1.6 ความถนัด

1.7 ความต้องการ

1.8 วิธีเรียนรู้

1.9 ปัญหาต่าง ๆ

2. ออกแบบการเรียนการสอนให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน โดยการ จัดสาระ กระบวนการ ผลผลิต และสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย ดังนี้

2.1 การจัดสาระ คือ ปรับเนื้อหาให้อยู่ในรูปแบบที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ และเรียนรู้ได้ดี ไม่ใช่ตัดทอนเนื้อหาสาระหรือลดจุดมุ่งหมายลงเพื่อให้ผู้เรียนที่มีปัญหาเรียนรู้ได้

2.2 การจัดกระบวนการ คือการจัดกระบวนการเรียนรู้และวิธีการในการเรียนรู้ รวมทั้งสื่อและวัสดุการเรียนรู้ ให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเลือกตามความต้องการของตน

2.3 การกำหนดผลผลิต คือ ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอผลผลิตการเรียนรู้ของตนในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกที่จะผลิตผลงานตามแบบที่ตนชอบหรือถนัด

2.4 การจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ คือ การจัดสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางจิตใจให้เอื้อต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน

มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ (2555: ฏ) กล่าวว่า ขั้นตอนการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้แก่

1. ชั้นวิเคราะห์ผู้เรียน
2. ชั้นวิเคราะห์เนื้อหา
3. ชั้นออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ชั้นประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ผลจากการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า กระบวนการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีขั้นตอนดังนี้ (Hanover Research, 2018; สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558; มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ, 2555)

1. ชั้นวางแผน หรือการวิเคราะห์เนื้อหา คือ กำหนดผลของการจัดการเรียนการสอนที่ต้องการ โดยระบุความรู้หรือทักษะสำคัญที่สุดที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้

2. ชั้นวิเคราะห์ผู้เรียน หรือการประเมินก่อนเรียน เพื่อจัดทำฐานข้อมูลจำเป็นเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ความชอบ ความสนใจ ความถนัด ความต้องการ วิธีเรียนรู้ ปัญหาต่างๆ เป็นต้น การประเมินก่อนเรียนจะทำให้ครูทราบว่า มีนักเรียนคนใดบ้างที่สามารถอธิบายหรือแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเนื้อหาสำคัญได้ และนักเรียนคนใดที่ต้องการการสนับสนุนหรือการช่วยเหลือเพิ่มเติม

3. ชั้นออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน โดยการจัดสาระ กระบวนการ ผลผลิต และสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ให้มีความหลากหลาย ครูสามารถใช้กลยุทธ์ในการจัดเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

4. ชั้นประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล คือ ความยืดหยุ่น และความหลากหลาย

6.4 การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน

การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนทำได้โดยการจัดสาระ กระบวนการ ผลผลิต และสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย มีผู้วิจัยและนักศึกษานำเสนอแนวทางไว้ดังนี้

การออกแบบการเรียนการสอนให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน ดังที่สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558) ระบุไว้ ทำได้โดยการจัดสาระ กระบวนการ ผลผลิต และสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย ดังนี้ 1) การจัดสาระ คือ ปรับเนื้อหาให้อยู่ในรูปแบบที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้และเรียนรู้ได้ดี ไม่ใช่ตัดทอนเนื้อหาสาระหรือลดจุดมุ่งหมายลง เพื่อให้ผู้เรียนที่มีปัญหาเรียนรู้ได้ 2) การจัดกระบวนการ คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้และวิธีการในการเรียนรู้ รวมทั้งสื่อและวัสดุการเรียนรู้ ให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเลือกตามความต้องการของตน 3) การกำหนดผลผลิต คือ ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอผลผลิตการเรียนรู้ของตนในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกที่จะผลิตผลงานตามแบบที่ตนชอบหรือถนัด 4) การจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ คือ การจัดสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางจิตใจให้อื้อต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับ Tomlinson (2010 อ้างถึงใน ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย, 2559) ที่ว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างของผู้เรียนมี 4 ประเด็น ดังนี้ 1) เนื้อหา ครูผู้สอนควรปรับเนื้อหาตามความต้องการของผู้เรียน และวิธีการเข้าถึงข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคนซึ่งมีวิธีการเรียนรู้และความถนัดที่แตกต่างกัน 2) กระบวนการ กระบวนการสอนของครูต้องมีความหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความถนัดในการเรียนรู้ที่ต่างกันได้รับรู้ถึงเนื้อหาและข้อมูลได้มากที่สุด 3) ผลงาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมซักซ้อม นำผลงานหรือผลการเรียนรู้ไปใช้ และต่อยอดสิ่งที่เรียนรู้แล้วด้วยวิธีการที่หลากหลาย 4) สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ สภาพห้องเรียนที่มีความยืดหยุ่นพร้อมบรรยากาศที่เอื้ออำนวยเหมาะกับการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และการสอนโดยมีกิจกรรมที่สร้างความเป็นอิสระ สอดคล้องกับ Hanover Research (2018) ซึ่งกล่าวว่า ครูสามารถสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยปรับองค์ประกอบต่างๆ ต่อไปนี้ 1) เนื้อหา ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ 2) กระบวนการ นักเรียนเกิดความเข้าใจหรือสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างไร 3) ผลผลิต/ผลงาน ได้แก่ นักเรียนแสดงสิ่งที่ตนเองรู้ เข้าใจ และสามารถทำได้หลังจากการขยายช่วงเวลาการเรียนรู้ออกไปได้อย่างไร และ 4) ความพึงพอใจ/

ผลกระทบ (Affect) ได้แก่ อารมณ์และความรู้สึกของนักเรียนมีผลกระทบอย่างไรต่อการเรียนรู้ของพวกเขา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลของ Heacox (2002) พบว่ามีรายละเอียด ดังนี้ การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงหรือปรับส่วนต่างๆ ต่อไปนี้ ส่วนเดียวหรือมากกว่านั้นอย่างเป็นระบบ ได้แก่

1. เนื้อหา คือ สอนอะไร ได้แก่การจัดการเนื้อหาให้แตกต่างโดยจัดความซับซ้อนของการเรียนรู้ให้แตกต่างกัน การจัดการเนื้อหาให้แตกต่างกัน ทำได้เมื่อประเมินทักษะและความรู้ของนักเรียนก่อนเรียน จากนั้นจับคู่เด็กนักเรียนกับกิจกรรมที่เหมาะสมกับความพร้อมของเด็กอีกกรณี คือ ให้นักเรียนเลือกหัวข้อที่สนใจจะค้นคว้าให้ได้เนื้อหาหลักซึ่งมากขึ้น อีกแนวทางหนึ่งคือ ครูเตรียมนักเรียนด้วยแหล่งข้อมูลขั้นพื้นฐานหรือแหล่งข้อมูลขั้นสูง แล้วจับคู่เด็กนักเรียนเข้ากับแหล่งข้อมูลที่อยู่ในระดับเดียวกัน สุดท้ายคือ ครูสามารถเลือกแหล่งข้อมูลขั้นพื้นฐาน หรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่ซับซ้อน เฉพาะทาง ขั้นสูง หรือลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ให้สอดคล้องกับหัวข้อหลักของหลักสูตรและระดับความรู้พื้นฐานของนักเรียน

2. กระบวนการ คือ จะสอนอย่างไร ครูสามารถทำให้กระบวนการแตกต่างกันได้ โดยเพิ่มความซับซ้อนหรือความเป็นนามธรรมของภารกิจให้มากขึ้น ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ หรือเพิ่มวิธีการที่หลากหลายจากการสอบถามนักเรียน

3. ผลผลิต คือ ผลลัพธ์สุดท้ายของการเรียนรู้ อีกทั้งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนเข้าใจและสามารถประยุกต์สิ่งใดได้ เด็กอาจจะแสดงการเรียนรู้ของตนด้วยการคิดหรือมุมมองความคิดที่แปลกใหม่ การจัดการผลผลิตผลสามารถดำเนินการได้หลายประการ ได้แก่ ประการแรก ผลงานที่แตกต่างกันทำได้โดยจูงใจนักเรียนให้ยอมรับงานที่ทำทนายความสามารถ ประการที่สองคือ ใช้ทฤษฎีของบลูม และ การ์ดเนอร์ ช่วยให้ครูจัดการผลผลิตให้แตกต่างกัน โดยจัดเตรียมการทำทนายความสามารถความหลากหลายและทางเลือกที่นักเรียนสามารถสาธิตหรือแสดงให้เห็นว่าพวกเขาได้เรียนรู้อะไร ประการที่สาม ผลผลิตถูกทำให้แตกต่างเมื่อครูออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สะท้อนให้เห็นวิธีการหลายๆ วิธี ที่แสดงให้เห็นการเรียนรู้ของเด็ก หรือเกิดเมื่อครูเตรียมรายการของโครงการต่างๆ สำหรับให้นักเรียนเลือก ครูอาจเชิญชวนให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานที่สอดคล้องกับจุดแข็งหรือความถนัดของตนเอง หรืออาจเชิญชวนให้นักเรียนฝึกฝนการทำงานในส่วนที่เด็กไม่ถนัดหรือเป็นจุดอ่อนของตนเอง ประการสุดท้าย ได้แก่ ดึงดูดใจนักเรียนให้ยอมรับผลงานที่ทำทนาย

ความสามารถของตนเองทำงานตามความคิดของนักเรียน หรือทำงานจากแนวทางพิเศษที่แสดงถึงสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้

Heacox (2002) ยังได้เสนอการมอบหมายงานแบบแบ่งชั้น (Tiered Assignment) ไว้ดังนี้ การมอบหมายงานแบบแบ่งชั้น คือ ภารกิจการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (differentiated learning task) และโครงการที่ครูพัฒนาขึ้นมาบนพื้นฐานของการการวินิจฉัยความต้องการของนักเรียน

วิธีการมอบหมายงานแบบแบ่งชั้นมี 6 วิธี ได้แก่

1. แบ่งชั้นตามระดับความท้าทายความสามารถ (Tiered by Challenge Level) ใช้ Bloom's taxonomy

2. แบ่งชั้นตามความซับซ้อน (Tiered by Complexity) เมื่อต้องการให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มนี้ คือ นักเรียนที่มีความต้องการขั้นพื้นฐานขั้นเริ่มต้นและนักเรียนที่มีความพร้อมได้เรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรมมากขึ้น การวิเคราะห์มากขึ้น ลึกมากขึ้น และทำงานที่ล้ำหน้ามากขึ้น (Advance work)

3. แบ่งชั้นตามแหล่งข้อมูล (Tiered by Resources) เมื่อครูเลือกที่จะใช้วัสดุอุปกรณ์ตามระดับความสามารถในการอ่านและตามความซับซ้อนของเนื้อหา ซึ่งการแบ่งชั้นตามแหล่งข้อมูลนี้อาจจะเกี่ยวข้องในกิจกรรมแบบเดียวกัน หรือกิจกรรมที่แบ่งชั้นตามความท้าทายความสามารถหรือแบ่งชั้นตามความซับซ้อนร่วมกับแหล่งข้อมูลที่หลากหลายก็ได้

4. แบ่งชั้นตามผลลัพธ์ (Tiered by Outcome) การแบ่งชั้นแบบนี้มีความจำเป็นที่ครูต้องรู้อย่างชัดเจนเรื่องความเข้าใจและความพร้อมของนักเรียน

5. แบ่งชั้นตามกระบวนการ (Tiered by Process) เมื่อครูต้องการให้นักเรียนทำงานที่มีผลลัพธ์เหมือนกัน แต่ใช้กระบวนการที่ต่างกัน รมั้ตระวังเรื่องการใช้เวลาทำงานด้วย นักเรียนต้องไม่ใช้เวลาทำงานในชั้นเรียนมากไปกว่ากัน

6. แบ่งชั้นตามผลงาน/ผลผลิต (Tiered by Product) เมื่อครูต้องการจัดกลุ่มตามพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีปัญหาของการ์ดเนอร์ (ครูควรระลึกไว้ในใจว่าผลงานหนึ่งๆ อาจต้องการใช้รูปแบบความถนัดทางปัญญาที่มากกว่าหนึ่งประเภท)

ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการเนื้อหา กระบวนการ และผลผลิต ให้มีความแตกต่างกันของ Tomlinson (2001) ซึ่งกล่าวว่าการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลต้องคำนึงถึงความแตกต่างด้านความพร้อม ความสนใจ และประวัติการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

1. การจัดการเนื้อหา มีวิธีการ 2 วิธี ได้แก่ 1) ปรับสิ่งที่ครูสอน และ 2) ปรับหรือเปลี่ยนแปลงว่าจะให้นักเรียนเข้าถึงสิ่งที่ครูสอนได้อย่างไร การจัดการเนื้อหาตามความแตกต่างด้านความพร้อม ทำได้โดยจับคู่วัสดุอุปกรณ์หรือข้อมูลให้เหมาะสมกับความสามารถด้านการอ่านและการทำความเข้าใจ การจัดการเนื้อหาตามความแตกต่างด้านความสนใจในเนื้อหา รวมถึงแนวคิดหลักของบทเรียน วัสดุอุปกรณ์จะตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสนใจเรื่องในปัจจุบันของนักเรียน หรือความสนใจที่ขยายกว้างออกไปของนักเรียน การจัดการเนื้อหาตามความแตกต่างของประวัติการเรียนรู้ ประวัติการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถบอกเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่วิธีการที่จะได้มาซึ่งวัสดุอุปกรณ์และแนวคิดที่เหมาะสมเข้ากับวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน (ลีลาการเรียนรู้) กลยุทธ์การจัดการเนื้อหาให้มีความแตกต่างกันที่สอดคล้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่ 1) การใช้หนังสือ บทความและแหล่งที่มา/ทรัพยากรของวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย 2) ข้อตกลงการเรียนรู้ ระหว่างครูกับนักเรียน ให้นักเรียนกำหนดและวางแผนการทำงานของตนเอง 3) บทเรียนเล็กๆ (Minilessons) สำหรับนักเรียนที่เรียนเข้าใจแล้ว ครูสามารถข้ามบทเรียนนั้นไปได้ แต่สำหรับนักเรียนที่ยังมีความเข้าใจที่คลุมเครือ ครูสามารถสร้างบทเรียนย่อยๆ ขึ้นมาได้ กลยุทธ์นี้ยึดตามการประเมินความเข้าใจของนักเรียนเป็นหลัก บทเรียนเล็กๆ นี้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงในการตั้งเป้าหมายของเนื้อหาไปยังความพร้อมความสนใจ หรือประวัติการเรียนรู้ของนักเรียน และ 4) ระบบสนับสนุนที่หลากหลาย ครูสามารถสร้างระดับความซับซ้อนของเนื้อหาที่นักเรียนสามารถเข้าถึงได้อย่างหลากหลาย โดยใช้ระบบสนับสนุนที่หลากหลายเช่นกัน เช่น เพื่อนคู่คิด เพื่อนคู่อ่าน การฟังเครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกเทป และที่ปรึกษาที่เป็นเพื่อนกันหรือผู้ใหญ่มากกว่า

2. การจัดการกระบวนการ ประการแรก การจัดการกระบวนการที่แตกต่างกันตามความพร้อมของนักเรียน ทำได้โดยจับคู่ความซับซ้อนของงานให้สอดคล้องกับระดับความเข้าใจและทักษะของนักเรียน ประการที่สอง การจัดการกระบวนการที่แตกต่างกันตามความสนใจ เป็นการให้ตัวเลือกที่เกี่ยวกับมุมมองต่างๆ ของหัวข้อที่เฉพาะเจาะจงลงไป หรือช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความสนใจส่วนตัวให้เข้ากับความสามารถในการทำความเข้าใจเป้าหมาย ประการที่สาม การจัดการกระบวนการที่แตกต่างกันตามประวัติการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนทำความเข้าใจแนวคิดต่างๆ ในวิธีการการเรียนรู้ที่นักเรียนชอบและถนัด มีกลยุทธ์หลายประการที่สนับสนุนกระบวนการที่แตกต่างกัน ที่แนะนำสำหรับครูเพื่อให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเล็กหรือทำงานอย่างอิสระ ให้ครูพยายามใช้กลยุทธ์เหล่านี้ในการชักจูงนักเรียนแต่ละคนและจับคู่กิจกรรมหรือกระบวนการกับความต้องการรายบุคคล **ผังกราฟิก** เป็นกลยุทธ์หนึ่งที่นักการศึกษาพัฒนาขึ้นมา

และแนะนำว่าเป็นกลยุทธ์ที่มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความสามารถในการทำความเข้าใจ (sense-making) รวมทั้งการมอบหมายงานแบบแบ่งชั้น (Tiered assignment) หรือ ภาระงานคู่ขนาน (parallel task) ซึ่งมีระดับความยากที่หลากหลาย เป็นสื่อนำไปสู่ความสำเร็จที่มีประสิทธิภาพมากสำหรับกระบวนการที่แตกต่างกัน

3. การจัดการผลผลิต เป็นการการสร้างการมอบหมายงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ 1) ระบุองค์ประกอบสำคัญของหน่วยการเรียนรู้หรือสิ่งที่ศึกษาว่า นักเรียนต้องรู้อะไร (ข้อเท็จจริง) นักเรียนต้องเข้าใจอะไร (ความคิดรวบยอด, หลักการหรือกฎเกณฑ์ และนักเรียนต้องสามารถทำอะไรได้ (ทักษะ) เหมือนกับเป็นผลของหน่วยการเรียนรู้หรือสิ่งที่ศึกษา 2) ระบุรูปแบบหนึ่งหรือหลายรูปแบบ หรือส่วนประกอบของตัวเลือก (packaing option) สำหรับผลงานนักเรียน ความต้องการ (เช่น บทประพันธ์, การทดลอง, กราฟ, แผนผัง), กิจกรรม hook เกี่ยวกับการสำรวจตรวจค้น (expolatory) และกระตุ้น ความสามารถพิเศษ/ความชอบของนักเรียน 3) ระบุความคาดหวังสำหรับคุณภาพของเนื้อหา (ข้อมูล, แนวคิด, ความคิดรวบยอด, วัสดุอุปกรณ์) กระบวนการ (การวางแผน, การตั้งเป้าหมาย, การแสดงหลักฐานของจุดยืน (defense of view point), การวิจัย, การเรียบเรียง/การตัดต่อ (editing)) ผลผลิต (ขนาด, โครงสร้าง, ความทนทาน, ความคาดหวังในระดับของความเชี่ยวชาญ (expert-level), ชิ้นส่วน (parts) 4) ตัดสินใจเลือกวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ครูต้องการใช้เพื่อช่วยหรือส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ได้แก่ การระดมสมองเพื่อหาแนวคิด พัฒนารูปค/เกณฑ์ ของความสำเร็จ วางแผน/ตั้งเป้าหมายของความสำเร็จ การวางโครงเรื่อง/เรื่องราว การวิจารณ์ประเด็นต่างๆ การทบทวน/การแก้ไข 5) พัฒนาการมอบหมายงานที่บอกนักเรียนได้อย่างชัดเจน นักเรียนควรจะสามารถแสดงได้ว่าตนเองเข้าใจ และสามารถทำสิ่งเหล่านั้นได้ การดำเนินการตามขั้นตอน/ลำดับขั้นในรูปแบบนี้ที่ระดับคุณภาพนี้ 6) ทำรูปแบบให้แตกต่างหรือปรับเปลี่ยนรูปแบบของการมอบหมายงานบนพื้นฐานของความพร้อม ความสนใจ และประวัติการเรียนรู้ของนักเรียน และ 7) สอนหรือฝึกฝนเพื่อความสำเร็จ

แนวทางดังกล่าวในข้างต้นสอดคล้องกับ Hanover Research (2018) ซึ่งกล่าวว่า องค์ประกอบของการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ประกอบด้วย 1) เนื้อหา คือ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ 2) กระบวนการ คือ นักเรียนเกิดความเข้าใจ หรือสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างไร 3) ผลผลิต/ผลงาน คือ นักเรียนแสดงสิ่งที่ตนเองรู้ เข้าใจ และสามารถทำได้หลังจากการขยายช่วงเวลาการเรียนรู้ออกไปได้อย่างไร และ 4) ความพึงพอใจ/ผลกระทบ (Affect) คือ อารมณ์และความรู้สึกของนักเรียนมีผลกระทบอย่างไรต่อการเรียนรู้

ของตนเอง Hanover Research (2018: 7) อ้างถึงกลยุทธ์การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลของ Township Public Schools ในส่วนของเนื้อหา กระบวนการ และผลผลิต/ผลงาน ดังนี้

เนื้อหา: กำหนดการประเมินผลระหว่างเรียนหรือการประเมินเพื่อปรับปรุง, ใช้วัสดุ การอ่านตามระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่หลากหลาย, ใช้บัญชีคำศัพท์หรือการสะกด คำตามระดับความพร้อมของนักเรียน นำเสนอแนวคิดด้วยวิธีการทางโสตประสาท (auditory) การมองเห็นทางสายตา (visual) การเคลื่อนไหวทางร่างกายและความรู้สึก (kinesthetic) และการรับรู้ทางกายสัมผัส, ใช้วิธีจับคู่อ่าน, การจับกลุ่มที่มีความยืดหยุ่น, กระชับ กระตัดรัด (compacting), ครูเข้าพบกลุ่มย่อยเพื่อสอนแนวคิด รวมทั้งทักษะที่เรียนอีกครั้ง หรือขยายการคิด และทักษะให้กว้างออกไป, ใช้คำถามหลายระดับ (multi-leveled questions) และการสร้างแบบจำลอง

กระบวนการ: กลยุทธ์ที่แนะนำ ได้แก่ กิจกรรมแบบแบ่งชั้น (tiered activity), ศูนย์การเรียนรู้ (centers/stations), แผนการพัฒนารายบุคคล (developing personal agendas), การจัดการกระทำซึ่งปรับให้เหมาะสม (manipulatives), กำหนดช่วงเวลาในการทำงานเสร็จสมบูรณ์อย่างหลากหลาย เพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน, กลยุทธ์ Cubing, การเขียนสรุปความรู้หลังเรียน (learning logs) หรือ บทความ (journals), จัดทำแฟ้มบันทึกการเรียนรู้ (note-taking organizers), ผังกราฟิก (graphic organizers), ใช้วัสดุ อุปกรณ์สำคัญ (highlighted materials), เทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw), เทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด (think, pair, share), ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกรูปแบบการเรียนรู้จาก learning menus, ใช้บทเรียนแสงรู้บนเว็บ (webquests), ใช้ห้องปฏิบัติการ (lab) และใช้บทบาทสมมติ หรือสถานการณ์ (role play/simulations)

ผลผลิตหรือผลงาน: กลยุทธ์ที่แนะนำ ได้แก่ แผ่นกระดานที่มีตัวเลือก (choice boards), โปสเตอร์, บล็อก (blog), การนำเสนอ (presentation), การทดสอบย่อย/แบบทดสอบ (quize/test), ใช้เกณฑ์การประเมินรูบริคที่เหมาะสมกับระดับความสามารถที่หลากหลายของนักเรียน และสามารถขยายระดับความสามารถที่หลากหลายของนักเรียนให้มากขึ้นได้, ดึงดูดให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานของตนเองตามที่ได้รับมอบหมาย (create their own product assignment), การให้สิทธิ์นักเรียนในการใช้สื่อร่วมสมัย

(contemporary) หรือเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสดงและสาธิตความรู้ความเข้าใจของตนเอง

ผลจากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนสามารถทำได้โดยการปรับองค์ประกอบของการสอนด้านเนื้อหา กระบวนการ ผลผลิตหรือผลงาน และสภาพแวดล้อม ให้เหมาะสมกับระดับความพร้อมทางการเรียนรู้ ความสนใจ หรือประวัติการเรียนรู้ของนักเรียน ด้วยวิธีการหรือกลยุทธ์ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน

6.5 การประเมินผลสำหรับชั้นเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

การประเมินผลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากการประเมินผลเป็นสิ่งที่ทำให้ครูทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียน ครูผู้สอนควรมีข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล สำหรับใช้วางแผนการจัดการเรียนการสอนและนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน ครูย่อมต้องการให้ผู้เรียนทุกคนบรรลุตามมาตรฐานตามหลักสูตร และเป็นไปตามศักยภาพในการเรียนรู้ตนเอง แผนการประเมินที่สร้างขึ้นให้ข้อมูลที่สำคัญสำหรับครู ในเรื่องการจัดการเรียนรู้ และเรื่องความแตกต่างของผู้เรียน ในเรื่องความสนใจ บุคลิกภาพ และความพึงพอใจ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนโดยพิจารณาความแตกต่างของนักเรียนในห้องเรียน และหาวิธีการช่วยผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียน เมื่อความต้องการของผู้เรียนได้รับการตอบสนอง ผู้เรียนจะมีทัศนคติที่ดีขึ้นและส่งผลให้การเรียนดีขึ้น ผู้เรียนทุกคนต้องการการสนับสนุน และช่วยเหลือให้เหมาะสมเป็นรายบุคคล ผลการประเมินรายทางเป็นข้อมูลที่ช่วยการออกแบบการสอน ให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนนำจุดแข็งประกอบกับความสนใจส่วนบุคคลมาใช้ในการสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาทักษะต่างๆ ไปพร้อมๆ กัน (ศิริวรรณ วนิชวัฒนวรชัย, 2559) ครูที่เข้าใจความต้องการของนักเรียนและเรียนรู้การจับคู่ที่ดีสำหรับนักเรียนนั้น จะต้องหาโอกาสที่จะทำ ความรู้จักนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น สิ่งที่ครูเรียนรู้เกี่ยวกับนักเรียนจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนทักษะการสอนเพื่อให้เป็นแนวทางที่ช่วยเหลือให้นักเรียนแต่ละคนเกิดศักยภาพและพรสวรรค์ (Tomlinson, 2001)

ชั้นเรียนที่มีความแตกต่างกันต้องการกลยุทธ์การประเมินผลระหว่างเรียนหรือการประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข (Formative assessment) เพื่อให้กิจกรรมเป็นไปในแนวทางเดียวกับการเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐาน (Doubet, 2012 as cited in Hanover Research, 2018) ครูใช้การประเมินผลระหว่างเรียนหรือการประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข เพื่อวินิจฉัยความสามารถในการเรียนรู้เนื้อหาของนักเรียนแต่ละคน และจัดกลยุทธ์การสอนที่เข้ากับระดับความพร้อมของนักเรียนแต่ละคน (Darrow, 2015 as cited in Hanover Research, 2018) ข้อมูลจากการประเมินผลจะใช้ในการจัดทำประวัติการเรียนรู้ (Learning Profile) ของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจากการประเมินผลด้วยข้อมูลของภูมิหลังและความพึงพอใจในจุดแข็งและพัฒนาการของนักเรียน รวมทั้งการแทรกแซง (Interventions) ที่มีประสิทธิภาพที่นักเรียนแต่ละคนเคยได้รับการช่วยเหลือมาก่อน ครูควรบันทึกประวัติการเรียนรู้ในเรื่องของความสนใจ ความต้องการทางสังคมและอารมณ์ (social-emotional needs) และความสัมพันธ์ในการทำงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ (relationship to support effective grouping decision) (Alberta Education as cited in Hanover Research, 2018)

จุดประสงค์ของการให้เกรดกับนักเรียน (ผู้ปกครอง) คือ เพื่อให้สะท้อนผลเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการเรียนรู้และคุณภาพของงานที่นักเรียนทำ การทำให้การให้เกรดมีความเท่าเทียมและมีความยุติธรรมนั้น นักเรียนมีความจำเป็นที่ต้องเข้าใจความคาดหวังของครูอย่างกระจ่างแจ้ง ชัดเจน การมอบหมายงานที่แตกต่างกันควรมีเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน (clear evaluation criteria) ความแตกต่างระหว่างเกณฑ์เป็นการสะท้อนถึงความแตกต่างในชนิดของงานที่นักเรียนทำสำเร็จแล้ว ในการสร้างเกณฑ์ที่มีคุณภาพสำหรับกิจกรรมที่มีความแตกต่างกัน ครูควรจะอธิบายนักเรียนอย่างละเอียดว่าครูจะสังเกตสิ่งใดในการประเมินผลงานของนักเรียน เกณฑ์ที่ครูสร้างขึ้นควรมีลักษณะดังนี้ 1) ชัดเจนและสั้นกระชับแต่ยังคงมีความเฉพาะเจาะจง ใช้คำสำคัญ เมื่อตั้งเกณฑ์เสร็จแล้วให้อ่านเกณฑ์ที่ตนเองสร้างขึ้นแล้วตั้งคำถามว่าถ้านักเรียนอ่านแล้วนักเรียนจะเข้าใจหรือไม่ ถ้าคิดว่านักเรียนจะไม่เข้าใจให้ปรับเปลี่ยนสำนวนภาษาใหม่ แล้วถามตนเองว่าจะสามารถพูดถึงสิ่งนี้แบบอื่นได้อย่างไรอีกบ้าง 2) ใช้สำนวนภาษาแบบเด็กๆ ใช้สำนวนภาษาที่นักเรียนสามารถเข้าใจได้ หลีกเลี่ยงศัพท์ทางการศึกษา 3) การสะท้อนภาพให้เห็นถึงความคาดหวังระดับสูงสุด เกณฑ์ไม่ควรจะบอกเกณฑ์ที่น้อยกว่า เช่น ไม่ควรบอกว่า “สะกดผิดน้อยกว่า 4 จุด” แต่ควรบอกว่า “สะกดให้ถูกต้อง” 4) เขียนด้วยใจความเชิงบวก บรรยายสิ่งที่ครูต้องการ ไม่บรรยายสิ่งที่ครูไม่ต้องการ และ 5) ใช้ถ้อยคำบรรยายระดับต่ำสุดที่นักเรียนควรจะทำได้ ไม่ใช่เพดานสูงสุด ครูไม่ควรตั้งขีดจำกัด

แต่ควรกระตุ้นความพยายามของนักเรียน เช่น ยกตัวอย่าง อย่างน้อย 4 ตัวอย่าง เป็นต้น (Heacox, 2002) แนวทางการให้เกรดในชั้นเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกแนวทางหนึ่ง ได้แก่ การแสดงผลเกรดแบบผสมผสาน ระหว่างการให้เกรดแบบดั้งเดิมกับการแสดงตัวเลขซึ่งแทนข้อมูลด้านอื่นๆ ของนักเรียน เช่น A³-A หมายถึง มีพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีเยี่ยม 3 หมายถึง การทำงานหรือผลงานอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ นอกจากนี้ ครูยังสามารถใช้การแสดงผลเกรด 2 แบบ คือ เกรดส่วนบุคคล และเกรดแบบดั้งเดิม เกรดส่วนบุคคลเป็นเกรดที่แสดงถึงพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนที่มีปัญหาอาจจะได้เกรด B เพราะสามารถบรรลุเป้าหมายส่วนบุคคล และได้เกรด D ในการเปรียบเทียบกับนักเรียนส่วนที่เหลือของชั้นเรียนทั้งหมด ในขณะที่นักเรียนเก่งอาจได้ C ในเรื่องเกี่ยวกับเป้าหมายส่วนบุคคล แต่ได้เกรด A ในการเปรียบเทียบกับนักเรียนส่วนที่เหลือของชั้นเรียน เมื่อใช้ระบบการให้เกรดเช่นนี้จะทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าใจถึงประโยชน์ของข้อมูลในการวางแผนการจัดการศึกษา (Tomlinson, 2001)

ผลจากการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การประเมินผลสำหรับชั้นเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีความจำเป็นต้องใช้การประเมินผลระหว่างเรียนหรือการประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข เพื่อวินิจฉัยความสามารถในการเรียนรู้เนื้อหาพร้อมทั้งจัดทำข้อมูลประวัติการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน แล้วจึงจัดกลยุทธ์การสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ครูต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เพื่อแสดงให้นักเรียนถึงระดับคุณภาพของงานและระดับการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน รวมทั้งต้องสั้น กระชับ ใช้สำนวนภาษาที่นักเรียนสามารถทำความเข้าใจได้ มีข้อความสะท้อนถึงระดับความคาดหวังสูงสุด และบรรยายระดับต่ำสุดที่นักเรียนควรจะได้ ในส่วนของการให้เกรด อาจใช้วิธีการแสดงผลแบบผสมผสาน โดยแสดงผลทั้งการให้เกรดแบบดั้งเดิมพร้อมกับแสดงผลด้วยตัวเลขที่แสดงถึงข้อมูลด้านอื่นของนักเรียน หรือในอีกแนวทางหนึ่ง อาจใช้การแสดงผลที่เป็นการเปรียบเทียบกับชั้นเรียนทั้งหมด ร่วมกับการแสดงผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคลควบคู่กัน

7. เทคนิคการใช้ผังกราฟิก

เทคนิคการสอน หมายถึง กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน หรือการกระทำต่างๆ ในการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นผังกราฟิกเป็นผังทางความคิด

ซึ่งประกอบไปด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญๆ ที่เชื่อมโยงกันในรูปแบบต่างๆ ทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาอื่นๆ การใช้ผังกราฟิกเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ จำนวนมาก (ทีศนา แชมมณี, 2555) ดังนั้น เทคนิคการใช้ผังกราฟิกจึงเป็นกลวิธีการนำผังกราฟิกมาใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน หรือการกระทำต่างๆ เพื่อให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

7.1 ความหมายและความสำคัญของผังกราฟิก

ผังกราฟิกเป็นแผนผังทางความคิด ซึ่งประกอบไปด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญๆ ที่เชื่อมโยงกันอยู่ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งทำให้เห็นโครงสร้างความรู้หรือเนื้อหาสาระอื่นๆ (ทีศนา แชมมณี, 2555) หรืออาจหมายถึง แผนผังความรู้ แผนผังความคิดรวบยอด แผนผังเรื่องราว แผนภาพทางปัญญา แผนภาพระดับสูง หรือ แผนผังมโนทัศน์ Hall & Strangman (2008) ที่มีลักษณะต่างๆ ไม่ได้เป็นรูปแบบที่ตายตัว สามารถสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ตามความเหมาะสม ในการที่ช่วยจัดระบบข้อมูลหรือความรู้อย่างเป็นระบบระเบียบเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นและจดจำได้นานขึ้น (จตุพร วงศ์สม, 2559) พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2551) กล่าวว่า ผังกราฟิก คือ แบบของการสื่อสารเพื่อให้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ มีความเข้าใจง่าย กระชับ กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิกได้มาจากการนำข้อมูลดิบ หรือความรู้จากแหล่งต่างๆ มาจัดกระทำข้อมูล ในการจัดกระทำข้อมูลต้องใช้ทักษะการคิด เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข เช่น ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และการสรุป เป็นต้น จากนั้นจึงมีการเลือกแบบผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการนำเสนอ สอดคล้องกับ เรณู ไม้แก่น (2550) ที่ได้สรุปความหมายของผังกราฟิกว่า ผังกราฟิกหมายถึงแบบของการสื่อสารโดยสื่อสารออกมาในรูปแบบของ รูปภาพ กราฟ แผนภาพ เพื่อเป็นเครื่องจัดกระทำรวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบ เข้าใจง่าย กระชับ กะทัดรัด ชัดเจน สามารถอธิบายให้เข้าใจ และจดจำได้ง่ายโดยผ่านกระบวนการทางความคิด นอกจากนี้ วรรณาท รักสกุลไทย (2561) ให้ความหมายของผังกราฟิกกว่าเป็นเครื่องมือนำเสนอข้อมูลที่เป็นรูปธรรมในลักษณะของแผนภาพที่แสดงให้เห็นถึงความคิดรวบยอดความเป็นหมวดหมู่ ความสัมพันธ์ และความเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล ฯลฯ เป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ข้อมูลได้ ผ่านการมองเห็น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด ตีความ เปรียบเทียบ สรุป และเชื่อมโยงข้อมูลความรู้เข้าด้วยกัน ทำให้เกิดความเข้าใจสาระสำคัญ

ของข้อมูลได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Hall and Strangman (2008) ที่ให้คำจำกัดความของผังกราฟิกดังต่อไปนี้ ผังกราฟิกคือ การแสดงผลด้วยภาพ และเกี่ยวข้องกับการมองเห็นด้วยตา ซึ่งจะบรรยายให้เห็นภาพของความสัมพันธ์ระหว่างข้อเท็จจริง เงื่อนไข และ/หรือ ความคิดในชิ้นงานนั้นๆ รวมทั้งเกคินี โคมล (2557: 25) ที่กล่าวว่า ผังกราฟิกหมายถึงรูปแบบของการสื่อสารที่นำเอาข้อมูลมาจัดกระทำในรูปแบบต่างๆ โดยผ่านกระบวนการคิด ซึ่งจะทำให้เกิดการจดจำในสิ่งที่เรียนรู้ได้นาน แล้วเลือกแบบผังกราฟิกเพื่อใช้ในการนำเสนอให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของผู้นำเสนอ ส่วน Porcaro (2012) กล่าวว่า ผังกราฟิกเป็นการแสดงข้อมูลทางทัศน์ ที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด

ผลจากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า ผังกราฟิก หมายถึง รูปแบบของการสื่อสารที่เป็นเครื่องมือนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นรูปธรรมด้วยภาพและเกี่ยวข้องกับการมองเห็น ผู้เรียนจึงสามารถรับรู้ข้อมูลได้โดยผ่านการมองเห็น ผังกราฟิกประกอบไปด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ที่เชื่อมโยงกันอยู่ในรูปแบบต่างๆ จึงทำให้เห็นโครงสร้างความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้นๆ และเป็นเครื่องมือจัดกระทำข้อมูลหรือความรู้อย่างเป็นระบบ ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด ความคิดรวบยอด ความเป็นหมวดหมู่ และความเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล ผังกราฟิกอาจหมายถึง แผนผังความรู้ แผนผังความคิดรวบยอด แผนผังเรื่องราว แผนภาพทางปัญญา แผนภาพระดับสูง หรือแผนผังมโนทัศน์ ซึ่งมีลักษณะต่างๆ เป็นรูปแบบที่ไม่ตายตัว สามารถสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ตามความเหมาะสมในการที่จะช่วยจัดระบบข้อมูลหรือความรู้อย่างเป็นระบบระเบียบ ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดตีความ เปรียบเทียบ สรุป และเชื่อมโยงข้อมูลความรู้เข้าด้วยกัน ทำให้เกิดความเข้าใจสาระสำคัญของข้อมูลได้ง่ายขึ้น และจดจำได้นานขึ้น

7.2 ประโยชน์ของผังกราฟิกที่มีต่อการเรียนรู้และการเรียนภาษาของนักเรียน

การใช้ผังกราฟิกเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ จำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเนื้อหาสาระหรือข้อมูลต่างๆ ที่ผู้เรียนประมวลมานั้นอยู่ในลักษณะกระจัดกระจาย ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนจัดข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นระบบระเบียบอยู่ในรูปแบบที่อธิบายให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย ในกรณีที่ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มหรือสร้างความคิดขึ้น ผังกราฟิกยังเป็นเครื่องมือทางการคิดได้ดีเนื่องจากการสร้างความคิดซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม

อยู่ในสมองจำเป็นต้องมีการแสดงออกมาให้เป็นรูปประธรรม ผังกราฟิกเป็นรูปแบบของการแสดงออกของความคิดที่สามารถมองเห็นและอธิบายได้อย่างเป็นระบบชัดเจนและอย่างประหยัดเวลาด้วย (ทิตนา แชมมณี, 2555) นอกจากนี้ การใช้ผังกราฟิกในการเรียนการสอนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของผู้เรียน และสร้างความหมายความเข้าใจในเนื้อหาสาระจนสามารถจัดระเบียบข้อมูลที่เรียนรู้ด้วยผังกราฟิก ผังกราฟิกจึงนับได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดภาพที่เป็นรูปธรรมแสดงให้เห็นถึงรูปแบบการคิดในสมองของผู้เรียน สามารถมองเห็นและอธิบายได้อย่างชัดเจนนั่นเอง ดังนั้น ครูสามารถนำผังกราฟิกมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กได้โดยคุณครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นให้เด็กได้คิดอย่างเต็มที่ (วรนาท รักสกุลไทย, 2561)

นอกจากผังกราฟิกจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนและสามารถจำได้เป็นความจำแบบถาวรแล้ว การให้ผู้เรียนใช้ผังกราฟิกนำเสนอยังมีประโยชน์อีกหลายประการ ได้แก่ เป็นการพัฒนาการคิดในระดับสูง รวมถึงช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย (multiple intelligences) ทั้งปัญญาด้านภาษา (verbal intelligence) ปัญญาด้านความคิดและคณิตศาสตร์ (logical / spatial intelligence) และปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (visual / spatial intelligence) (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2551)

Porcaro (2008) กล่าวว่า ผังกราฟิกใช้ได้ในโลกของความเป็นจริง ซึ่งพบได้ในรูปแบบการพิมพ์ ทางโทรทัศน์ และทางออนไลน์ ทั้งนี้เพื่อแสดงลำดับเหตุการณ์สาเหตุและผลกระทบ การเปรียบเทียบและความแตกต่าง ขั้นตอนและกระบวนการ การจัดหมวดหมู่ ส่วนหนึ่งของทั้งหมด เป็นต้น ผังกราฟิกสามารถสื่อสารความสัมพันธ์ดังกล่าวได้โดยตรงด้วยการใช้ภาพ/สื่อสื่อความหมายหรือสิ่งที่สามารถมองเห็นได้ มากกว่าการใช้ข้อความในการสื่อสาร ดังนั้นผังกราฟิกจึงเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าต่อการเรียนภาษา เมื่อจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษร่วมกับการใช้ผังกราฟิก จะช่วยให้นักเรียนที่เรียนภาษาสามารถเห็นความคิดรวบยอดที่เป็นเป้าหมายได้อย่างทันทีทันใด ตลอดจนคำสำคัญและโครงสร้างที่จำเป็นต้องนำมาประกอบกันหรือต้องนำมาปฏิบัติการ ในภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ในบางครั้งนักเรียนอาจใช้ผังกราฟิกจัดการความคิดที่เกี่ยวข้องกับการเขียนของตน การใช้ผังกราฟิกในชั้นเรียนช่วยให้นักเรียนสร้างโครงสร้างและสนับสนุนการเขียนที่ไม่จำกัดการคิดสร้างสรรค์หรือจินตนาการ อีกทั้งเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์หลายประการ ผังกราฟิกสามารถใช้ในการสร้างโครงสร้างของงานเขียนทุกประเภท การคิดคำนวณ หรือกิจกรรมอื่นๆ ตามหลักสูตรขณะทำทนายให้นักเรียนคิด นอกจากการใช้ผังกราฟิกจะช่วยสนับสนุนให้นักเรียน

ประสบความสำเร็จด้านการเขียนแล้ว ยังมีผลทำให้การสอนของครูมีเป้าหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น อันจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้ (Cochane, 2010 as cited in Miller, 2011)

สำหรับการใช้ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือในการสอนเขียนในระดับประถมศึกษา มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนระบุว่า ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่สามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้ เช่น ผลการวิจัยของ Griffin, Malone, & Kameenui (1995) และ Griffin & Tulbert (1995 as cited in Baxendell, 2003) ยืนยันว่า ผังกราฟิกมีคุณค่ามากสำหรับเด็กนักเรียน ทั้งนักเรียนทุกๆ ไป และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การเรียนที่มีการเชื่อมโยงการใช้ผังกราฟิกกับผลสัมฤทธิ์ที่ก้าวหน้าของนักเรียน การระลึกถึงความเข้าใจจากการอ่าน และการประยุกต์ใช้ ความคงทนและความเข้าใจของวิทยาศาสตร์หรือเนื้อหาการเรียนสังคม รวมทั้งการจัดการองค์ประกอบและโครงสร้างในการจัดวางองค์ประกอบในการเขียนที่มากขึ้น ผังกราฟิกจึงเป็นเครื่องมือการจัดการระบบการจัดการเรียนการสอนที่ครูสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ผังกราฟิกได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นเครื่องมือที่ทำให้ให้นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วมประสบความสำเร็จได้ (Fisher & Schumaker, 1995 as cited in Baxendell, 2003) ผลจากการวิจัยของ Kamsizoglu (2017) สอดคล้องกับผลการวิจัยดังกล่าว โดยระบุว่าผังกราฟิกยังมีผลอย่างมากต่อความสำเร็จทางด้านวิชาการของนักเรียนในส่วนของ การฟัง การอ่าน การเขียน หลักไวยากรณ์ และคำศัพท์/การเรียนรู้โมโนทัศน์ รวมทั้งผลการทดลองจากงานวิจัยของ Sharrock (2008, as cited in Tayib, 2016) ระบุว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้ผังกราฟิกมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ปรับปรุงพัฒนาขึ้น ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผังกราฟิกช่วยให้ผู้เขียนจับประเด็นหัวข้อเรื่องด้วยการวางแผนแนวคิดไว้เบื้องหน้าของตนขณะทำการเขียน อีกทั้งผังกราฟิกยังช่วยให้ผู้เขียนนำเสนอสิ่งต่างๆ ในลำดับขั้นที่ถูกต้องด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Miller (2011) ซึ่งรายงานผลจากการวิจัยการใช้ ผัง outline ผัง detail web และผัง compare and contrast ร่วมกันในการแนะนำและจัดระบบความคิดกับแนวคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถปรับปรุงและพัฒนาการเขียนของนักเรียนได้ในทุกองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมิน

ผลจากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า ผังกราฟิกมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และการเรียนภาษาของนักเรียน สำหรับด้านการเขียน การใช้ผังกราฟิกช่วยให้นักเรียนจัดการองค์ประกอบและโครงสร้างในการจัดวางองค์ประกอบในการเขียนให้ถูกต้องเหมาะสมมากขึ้น

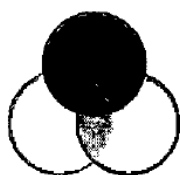
และสามารถพัฒนาการคิดระดับสูงได้ (พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2551) ดังนั้น การใช้ผังกราฟิกในการจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงสามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้

7.3 รูปแบบของผังกราฟิก

ผังกราฟิกมีรูปแบบและลักษณะแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการนำไปใช้ มีนักการศึกษาและนักวิชาการให้คำจำกัดความผังกราฟิกแต่ละรูปแบบไว้ดังนี้

Porcaro (2012) กล่าวว่า มีผังกราฟิก 3 ชนิด ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในโปรแกรมการประมวลผลคำ (word processing programs) ได้ คือ Venn diagram, Bubble chart และ Table chart หรือ grid นอกจากนี้ยังมีผังกราฟิกอีกหลายชนิดที่สามารถใช้ได้ทางออนไลน์อย่างอิสระ

Venn diagram

Bubble chart

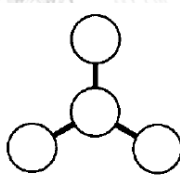
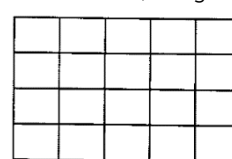

Table chart, or grid

ภาพที่ 2 ผัง Venn diagram, Bubble chart และ Table chart หรือ grid ของ Porcaro (2012: 61)

Baxendell (2003) ได้นำเสนอบทความทางวิชาการซึ่งเรียบเรียงข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผังกราฟิก ร่วมกับประสบการณ์ตรงจากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่จัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมระดับประถมศึกษา ผู้เขียนใช้ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนการสอน โดยมีหลักการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ Consistent Coherent และ Creative ผังกราฟิกที่ผู้เขียนนำเสนอ คือ ผังแสดงเหตุผล (Cause-and-effect diagrams) ผังลำดับขั้นตอน (Sequence chart) ผังความสำคัญและรายละเอียด (Main-idea-and-detail chart) และผังเปรียบเทียบความแตกต่าง (Compare/contrast diagrams) ผู้เขียนใช้ผังกราฟิกดังกล่าวในการเรียนการสอนหลายวิชา เช่น ประวัติศาสตร์ สังคม วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเขียน มีดังนี้

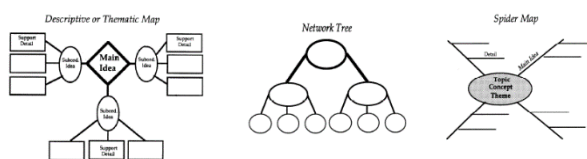
ผังแสดงเหตุผล (Cause-and-effect diagrams) เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์มาก ในชั้นเรียน ใช้ในการแสดงผลจากการกระทำของตัวละคร ที่นักเรียนอ่านจากเรื่องประเภทบันเทิงคดี และสารคดี ผู้เขียนรวมผังแสดงเหตุผลเข้ากับการสอนเขียนเพื่อช่วยนักเรียนจัดวางองค์ประกอบให้เป็นระบบ ผังแสดงเหตุผลสามารถใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ในชั้นเรียน โดยใช้ได้ทั้งการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ผังลำดับขั้นตอน (Sequence chart) สามารถเป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่ทำให้บรรลุผลได้ในทุกส่วนของหลักสูตรประถมศึกษา ใช้ในการเขียนย่อหน้าแบบ “วิธีการทำ (how to)” หรือเรื่องสั้น ผังใจความสำคัญและรายละเอียด (Main-idea-and-detail chart) ด้านการเขียน ผังกราฟิกนี้ช่วยนักเรียนมุ่งเน้นเขียนย่อหน้าที่ประกอบด้วยประโยค 5 ประโยค

ผังเปรียบเทียบความแตกต่าง (Compare/contrast diagrams) เป็นเครื่องมือการสอนมาตรฐานสำหรับการจัดการศึกษา รูปแบบทั่วไปของผังกราฟิกนี้ คือ เวนน์ไดอะแกรม ซึ่งเป็นการแสดงความเหมือนและความแตกต่างของใจความสำคัญ 2 หรือ 3 ใจความทางการมองเห็น ได้ดีเยี่ยม ด้านการเขียน ผังกราฟิกนี้มีประโยชน์สำหรับการเตรียมก่อนการเขียนย่อหน้าที่มีเนื้อหาแสดงการเปรียบเทียบ

นอกจากนี้ Hall & Strangman (2008) ให้ทัศนะว่า ผังกราฟิกมีหลายรูปแบบที่ต่างกัน และได้นำเสนอตัวอย่างผังกราฟิกแต่ละรูปแบบตามความเหมาะสมกับการจัดระบบข้อมูลที่มีรูปแบบเฉพาะ ดังนี้

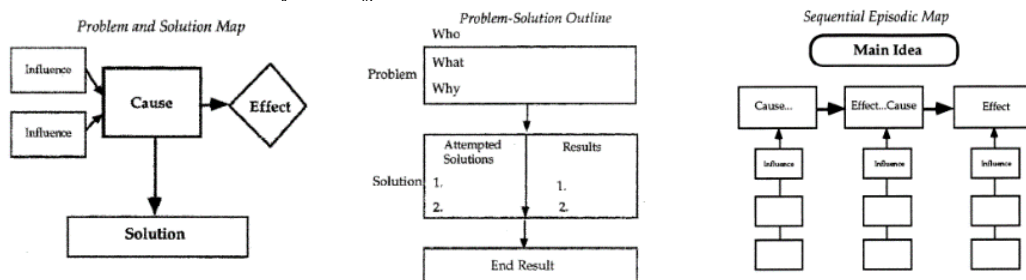
1. ผังความสัมพันธ์เชิงลำดับ (A Descriptive Thematic Map) เหมาะสำหรับการทำแผนผังข้อมูลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหมาะสำหรับการทำแผนที่ความสัมพันธ์ที่เป็นลำดับขั้น
2. โครงสร้างเครือข่าย (A Network Tree) เหมาะสำหรับใช้จัดการชุดข้อมูลที่เป็นลำดับขั้น โดยแสดงให้เห็นองค์ประกอบที่อยู่เหนือกว่าหรือข้อมูลที่อยู่ลำดับล่าง
3. ผังใยแมงมุม (A Spider Map) เหมาะสำหรับใช้จัดการข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับใจความสำคัญหรือประเด็นสำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถจัดให้เป็นลำดับขั้นได้

ภาพที่ 3 ผังใยแมงมุม โครงสร้างเครือข่าย และผังความสัมพันธ์เชิงลำดับของ

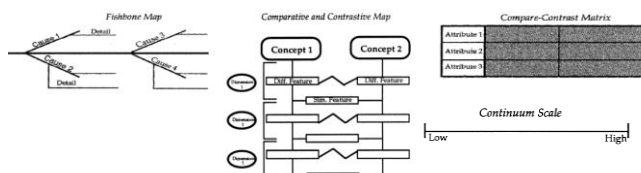
Hall & Strangman (2008: 2)

4. ผังแสดงปัญหาและการแก้ปัญหา (A Problem and Solution Map) เหมาะสำหรับใช้กับข้อมูลที่ประกอบด้วยสาเหตุและผลกระทบจากปัญหาและการแก้ปัญหา
5. โครงร่างปัญหาและการแก้ปัญหา (A Problem-Solution Outline) ผังนี้ช่วยให้นักเรียนเปรียบเทียบแนวทางการแก้ปัญหาที่มีความแตกต่างกัน
6. ผังลำดับเหตุการณ์ (A Sequential Episodic Map) ผังกราฟิกนี้มีประโยชน์มากสำหรับการทำแผนภาพสาเหตุของปัญหาและผลกระทบ

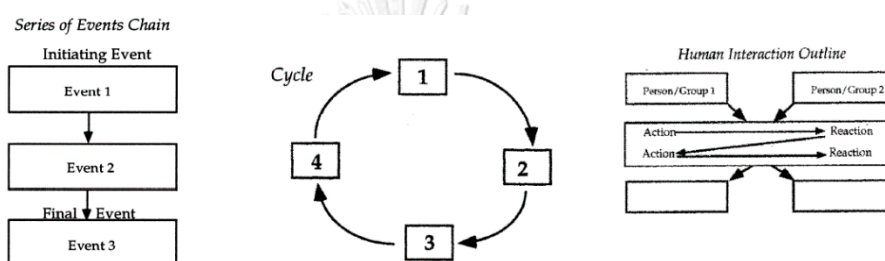
ภาพที่ 4 ผังแสดงปัญหาและการแก้ปัญหา โครงร่างปัญหาและการแก้ปัญหาและผังลำดับเหตุการณ์ ของ Hall & Strangman (2008: 3)

7. ผังก้างปลา (A Fishbone Map) เหมาะสำหรับข้อมูลที่มีความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบ ทั้งความสัมพันธ์ที่มีความซับซ้อนและไม่มีความซับซ้อน
8. ผังการเปรียบเทียบความแตกต่าง (A Comparative and Contrastive Map) ผังนี้สามารถช่วยให้นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างของมโนทัศน์ 2 มโนทัศน์ ตามลักษณะของมโนทัศน์นั้นๆ
9. ตารางเมตริกซ์แสดงการเปรียบเทียบ (A Compare-Contrast Matrix) เป็นผังกราฟิกอีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้แสดงการเปรียบเทียบมโนทัศน์ต่างๆ
10. ขนาดที่มีความต่อเนื่อง (A Continuum Scale) คือผังที่มีประสิทธิภาพสำหรับการจัดระบบข้อมูลด้วยการหาขอบเขต/การวัดระยะ/การวัดขนาด/การหามิติ เช่น น้อยไปมาก ต่ำไปสูง และเล็กน้อยไปมาก

ภาพที่ 5 ผังก้างปลา ผังการเปรียบเทียบความแตกต่าง ตารางเมตริกซ์แสดงการเปรียบเทียบและขนาดที่มีความต่อเนื่อง ของ Tracey Hall & Nicole Strangman (2008: 3-4)

11. ผังกราฟิกแบบลำดับเหตุการณ์ลักษณะลูกโซ่ (A Series of Events Chain) รูปแบบผังประเภทนี้สามารถช่วยนักเรียนจัดการข้อมูลตามขั้นตอนหรือลำดับขั้นที่หลากหลาย ได้แก่ ผังวัฏจักร (A Cycle Map) ผังนี้มีประโยชน์มากสำหรับการจัดระบบข้อมูลที่มีลักษณะเป็นวงจรหรือเป็นวัฏจักร คือข้อมูลที่ไม่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดที่แน่นอน ผังกราฟิกประเภทนี้อีกรูปแบบหนึ่งคือ โครงร่างแสดงปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ A Human Interaction Outline ผังประเภทนี้มีประสิทธิภาพในการจัดระบบของเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่ต่อเนื่องกันและปฏิริยาการตอบสนอง (โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์)

ภาพที่ 6 ผังกราฟิกแบบลำดับเหตุการณ์ลักษณะลูกโซ่ ของ Tracey Hall & Nicole Strangman (2008: 4)

นอกจากนี้ ทิศนา แคมมณี (2555: 239-400) ให้ตัวอย่างผังกราฟิกในรูปแบบต่างๆ ไว้ดังนี้

1. ผังความคิด (A Mind Map)

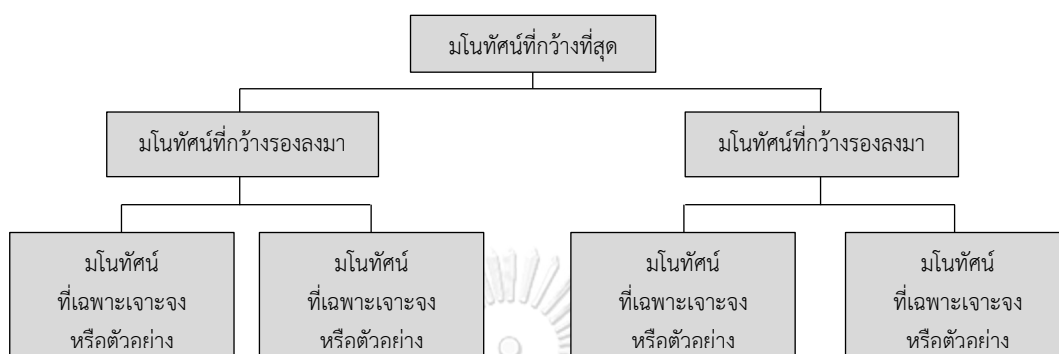
ผังความคิด เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่างๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเลขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้นๆ

ภาพที่ 7 ตัวอย่างผังความคิดเรื่องการใช้ Mind Map ของ ทิศนา แคมมณี (2555: 239)

2. ผังมโนทัศน์ (A Concept Map)

ผังมโนทัศน์ เป็นผังที่แสดงมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดใหญ่ไว้ตรงกลางและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ใหญ่และมโนทัศน์ย่อยๆ เป็นลำดับชั้นด้วยเส้นเชื่อมโยง ดังภาพ

ภาพที่ 8 ผังมโนทัศน์ ของ ทิศนา แคมมณี (2555: 293)

3. ผังแมงมุม (A Spider Map)

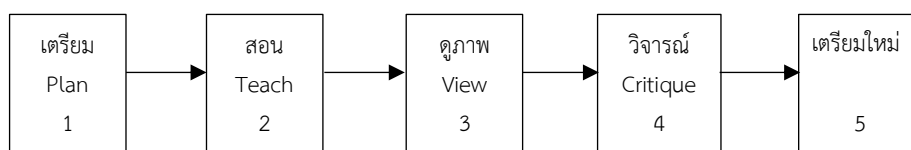
ผังแมงมุม เป็นผังแสดงมโนทัศน์แบบหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะคล้ายใหญ่แมงมุม ดังภาพ

ภาพที่ 9 ผังแมงมุมเรื่องการวัด ของ ทิศนา แคมมณี (2555: 294)

4. ผังลำดับขั้นตอน (A Sequential Map)

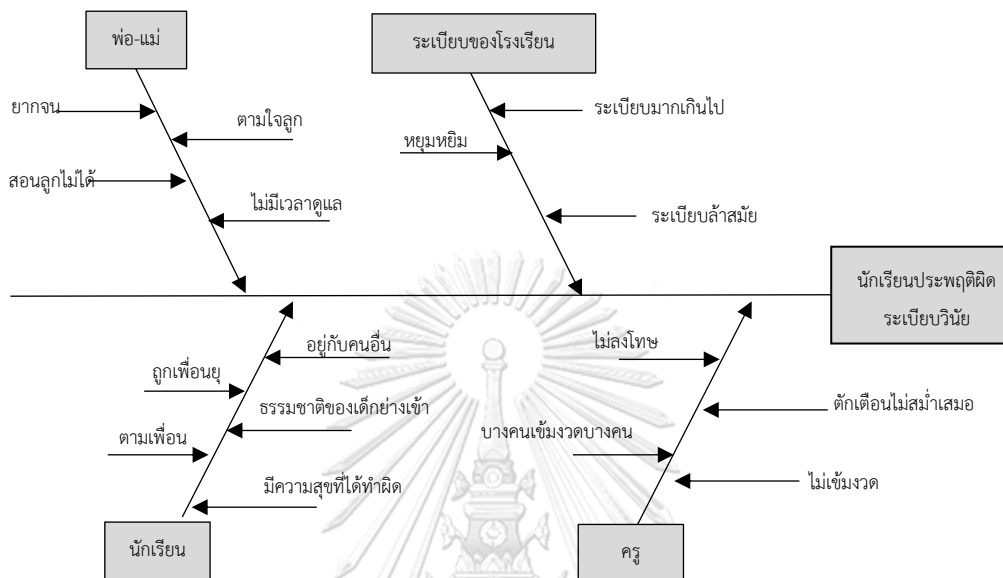
ผังลำดับขั้นตอน เป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนของสิ่งต่างๆ หรือกระบวนการต่างๆ ดังตัวอย่าง เช่น

ภาพที่ 10 ผังลำดับขั้นตอนการสอนแบบจุลภาค ของ ทิศนา แคมมณี (2555: 294)

5. ฝรั่งปลา (A Fishbone Map)

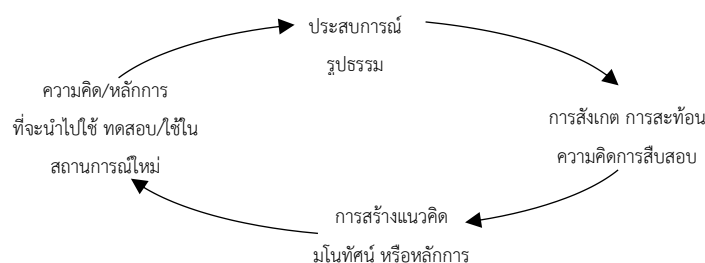
ฝรั่งปลา เป็นผังที่แสดงสาเหตุของปัญหาซึ่งมีความสัมพันธ์ซับซ้อน ฝรั่งปลาจะช่วยให้เห็นสาเหตุหลักและสาเหตุย่อยที่ชัดเจน

ภาพที่ 11 ตัวอย่างฝรั่งปลาหาสาเหตุของการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนของ
 ทิศนา แคมมณี และคณะ (2534: 68 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2555: 293)

6. ฝรั่งวัฏจักร (A Circle or Cyclical Map)

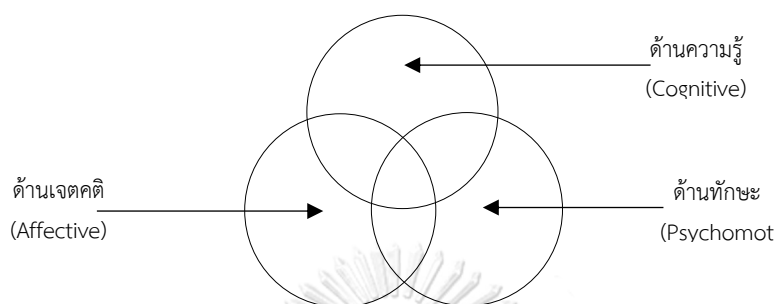
ฝรั่งวัฏจักร เป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องกันเป็นวงกลม หรือเป็นวัฏจักร
 ที่ไม่แสดงจุดสิ้นสุด หรือจุดเริ่มต้น ที่แน่นอน ดังตัวอย่างในภาพ

ภาพที่ 12 ฝรั่งวัฏจักรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning Cycle) ของ
 จอห์นสันและจอห์นสัน และปรับโดย แอเรนด์ (Arends, 1989: 56 อ้างถึงใน ทิศนา
 แคมมณี, 2555: 296)

7. ผังวงกลมซ้อนหรือเวินไดอะแกรม (Venn Diagram)

ผังเวินไดอะแกรม เป็นผังวงกลม 2 วง หรือมากกว่าที่มีส่วนหนึ่งซ้อนกันอยู่เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับการนำเสนอสิ่ง 2 สิ่ง หรือมากกว่า ซึ่งมีทั้งความเหมือนและความต่างกัน ดังภาพ

ภาพที่ 13 ผังแสดงความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์ 3 ด้าน ของแบร์รี่และคิง (Barry & King, 1992: 15 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2555: 297)

8. ผังพล็อตไดอะแกรม (Port Diagram)

ผังพล็อตไดอะแกรม เป็นผังที่ช่วยในการอ่านเรื่องราวที่มีเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน ยืดยาว เหมาะสำหรับการสอนอ่าน ผู้เรียนสามารถใช้ผังนี้ช่วยในการหาพล็อตเรื่อง ซึ่งก็คือเหตุการณ์สำคัญที่นำไปสู่จุดยอดของเรื่องและมีเรื่องดำเนินไปสู่จุดยอดคือจุดสำคัญที่สุดของเรื่องแล้วเหตุการณ์ก็คลี่คลายไปสู่บทสรุปของเรื่อง

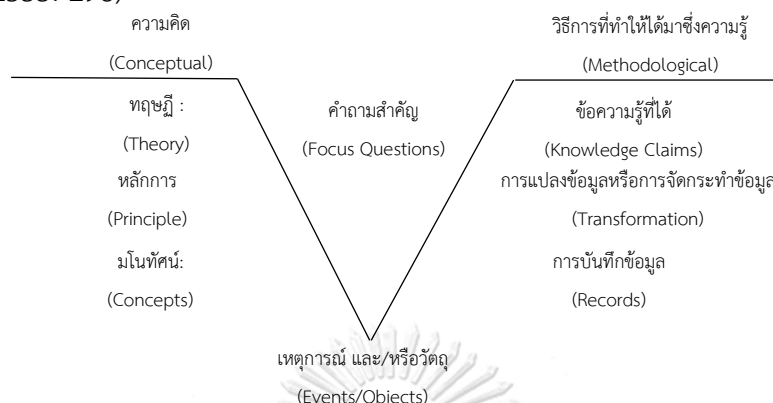

ภาพที่ 14 ผังพล็อตไดอะแกรม (Port Diagram) ของ ทิศนา แคมมณี (2555: 400)

9. ผังวีไดอะแกรม (Vee diagram)

แผนผังรูปตัววี เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาธรรมชาติความรู้ และผลผลิตของความรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ แผนผังรูปตัววีเป็นแผนผังที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับวิธีการ ความคิดกับการสังเกต และวิธีการเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างกิจกรรมการทดลองกับ

เนื้อหาในตำราเรียน ลักษณะของแผนผังเป็นดังนี้ (Nova and Gowin, 1984: 3 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2555: 298)

ภาพที่ 15 โครงสร้างของแผนผังรูปตัววี ของโกวิน (Novak and Gowin, 1984: 3 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2555: 298)

สุมนา ระบอบ (2552 อ้างถึงใน วรนาท รักสกุลไทย, 2561: 23-33) นำเสนอการจัดประเภทของผังกราฟิก โดยแบ่งประเภทของผังกราฟิกเป็น 5 ลักษณะใหญ่ ดังนี้

1. ผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความคิดรวบยอด
2. ผังกราฟิกแสดงความสัมพันธ์
3. ผังกราฟิกแสดงความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงของสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น
4. ผังกราฟิกที่นำเสนอข้อมูลที่มีการจัดเรียงลำดับข้อมูล
5. ผังกราฟิกแบบจัดกลุ่มหรือจำแนกประเภท

วรนาท รักสกุลไทยและคณะครูแผนกอนุบาลโรงเรียนเกษมพิทยา ได้นำผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของเด็กอนุบาล จึงได้มีการดัดแปลงเพื่อให้เข้ากับบริบทของเด็กไทย รวมทั้งมีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพของผังกราฟิกแต่ละประเภทตลอดระยะเวลาที่สิบปีที่ผ่านมา ดังนั้นการแบ่งประเภทผังกราฟิกดังกล่าว วรนาท รักสกุลไทย จึงนำเสนอตัวอย่างที่ได้ใช้จริงในโรงเรียนมาประกอบการอธิบาย ดังนี้

1. ผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความคิดรวบยอด (Mind Map) เป็นผังกราฟิกที่นำเสนอกระบวนการคิดโดยบอกเนื้อหาหรือเรื่องราวลำดับขั้นตอนของข้อมูล เชื่อมโยงข้อเท็จจริงสู่แนวคิด การแสดงองค์ประกอบสำคัญ เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน หรืออธิบายคุณสมบัติต่างๆ ตัวอย่างผังกราฟิกลักษณะนี้ เช่น

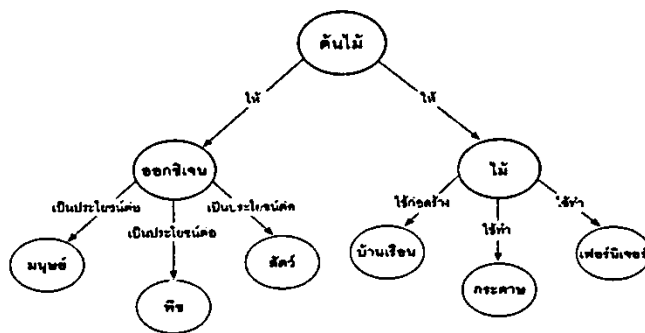

1.1 ผังใยแมงมุม (Web Diagram) เป็นผังกราฟิกที่นำเสนอกระบวนการคิดโดยบอกเนื้อหาหรือเรื่องราว ลำดับขั้นตอนของข้อมูล เชื่อมโยงข้อเท็จจริงสู่แนวคิด การแสดงองค์ประกอบสำคัญ เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน หรืออธิบายคุณสมบัติต่างๆ ตัวอย่างผังกราฟิกลักษณะนี้

ภาพที่ 16 ผังใยแมงมุม ของ วรนาท รักสกุลไทย (2561: 24)

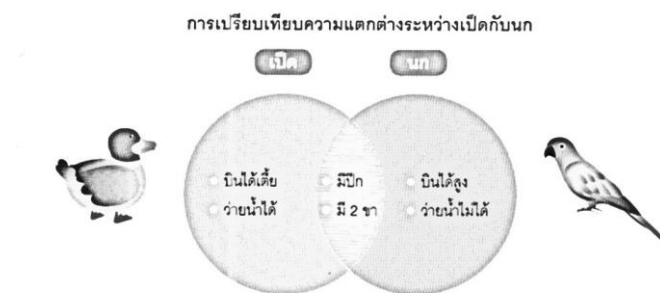
1.2 ผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) เป็นผังกราฟิกที่แสดงความคิดรวบยอดหลักหรือความคิดรวบยอดใหม่ไว้ตรงกลาง โดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดหลักและความคิดรวบยอดย่อยๆ เป็นลำดับขั้นด้วยเส้นเชื่อมโยงและมีคำเชื่อม

ภาพที่ 17 ผังมโนทัศน์ ของ วรนาท รักสกุลไทย (2561: 25)

2. ผังกราฟิกแสดงความสัมพันธ์ เป็นผังกราฟิกที่นำเสนอกระบวนการคิดที่แยกแยะข้อเท็จจริง แสดงความเหมือน แสดงประเด็นสำคัญ และความเกี่ยวข้องร่วมกัน ตัวอย่างผังกราฟิกลักษณะนี้ เช่น

2.1 เวนน์ไดอะแกรม (Venn Diagram) ผังวงกลม 2 วง หรือมากกว่า ใช้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของข้อมูล แสดงการแยกแยะข้อมูลออกเป็นองค์ประกอบย่อยๆ แสดงความสัมพันธ์และไม่สัมพันธ์กันของข้อมูล แสดงการเปรียบเทียบข้อมูล

ภาพที่ 18 เวนน์ไดอะแกรม ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 26)

2.2 ผังกราฟิกแบบทีชาร์ต (T-Chart) ผังกราฟิกที่แสดงความเหมือน ความต่าง ของสิ่งที่ศึกษา

2.2.1 ผังกราฟิกแบบทีชาร์ตทางเดียว (One-Tail T-Chart)

การจำแนกสิ่งของที่พบในกระเป๋านักเรียนจำนวน 5 อย่าง

กินได้	กินไม่ได้
ขนมปัง	ดินสอ
นม	สมุด
	ยางลบ

ภาพที่ 19 ผังกราฟิกแบบทีชาร์ตทางเดียว ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 26)

2.2.2 ผังกราฟิกแบบทีชาร์ตสองหาง (Two-Tails T-Chart)

ตารางการสำรวจการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน

รถโดยสารประจำทาง	รถยนต์	เดิน
ด.ญ.กนกวรรณ ด.ญ.สุดแสงอิง	ด.ช.กตพรต ด.ช.อธิศ ด.ญ.กัญญาวิ ด.ญ.เกษิ ด.ช.ภัทรชัย ด.ช.ศริน	ด.ช.ฐิ

ภาพที่ 20 ผังกราฟิกแบบทีชาร์ตสองหาง ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 27)

2.3 ผังกราฟิกรูปวายชาร์ต (Y-Chart) ผังกราฟิกที่ให้ผู้เรียนเขียนสรุปสิ่งที่ศึกษา สิ่งทีอ่านลงในช่องกราฟิก 3 ส่วน

ภาพที่ 21 ผังกราฟิกรูปวายชาร์ต ของ วรนาท รักสกุลไทย (2561: 27)

2.4 ผังกราฟิก PMI Chart (Plus, Minus, Interesting) ผังกราฟิกที่ช่วยในการคิด เพื่อตัดสินใจที่จะทำหรือไม่ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

การระดมสมองหลังปิด Project Approach ของนักเรียนชั้น อนุบาล 3/1 โรงเรียนเกษมพิทยา

สิ่งที่หนูชอบ ในการทำ Project นี้	สิ่งที่หนูไม่ชอบ ในการทำ Project นี้	หนูสนใจที่จะเรียน Project นี้อีกครั้งไหม

ภาพที่ 22 ผังกราฟิก PMI Chart (Plus, Minus, Interesting) ของ วรนาท รักสกุลไทย (2561: 27)

2.5 ผังกราฟิกข้อเท็จจริง/ความคิดเห็น (Fact/Opinion Chart) ผังกราฟิกที่ใช้ แยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น

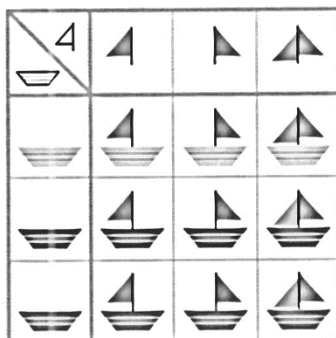
การสำรวจผีเสื้อของนักเรียนชั้น อนุบาล 2/3 โรงเรียนเกษมพิทยา

ข้อเท็จจริง	ความคิดเห็น
<ul style="list-style-type: none"> • หนอนผีเสื้อกินใบไม้เป็นอาหาร • ผีเสื้อมี 6 ขา • ผีเสื้อเป็นแมลง 	<ul style="list-style-type: none"> • ผีเสื้อน่ารัก • เราไม่ควรทำร้ายผีเสื้อ • ฉันไม่ชอบหนอนแต่ชอบผีเสื้อ

ภาพที่ 23 ผังกราฟิกข้อเท็จจริง/ความคิดเห็น ของ วรนาท รักสกุลไทย (2561: 28)

2.6 ผังกราฟิกแบบตารางสัมพันธ์ (Matrix Diagram) ผังกราฟิกที่ใช้สรุป จัดแยก ข้อมูลออกเป็นกลุ่ม เปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของข้อมูล การพิจารณาผลที่จะ

เกิดขึ้น การทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลง พัฒนาการความเคลื่อนไหว และแนวโน้มต่างๆ การตัดสินใจแก้ปัญหาในเรื่องเรื่องหนึ่ง

ภาพที่ 24 ผังกราฟิกข้อเท็จจริง/ความคิดเห็น ของ วรนาท รักสกุลไทย (2561: 28)

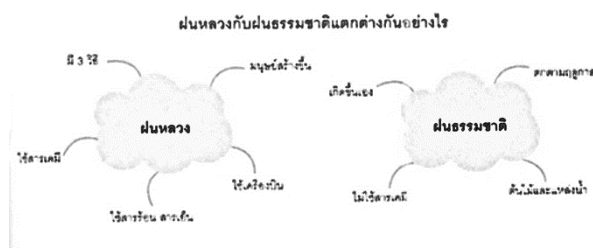
3. ผังกราฟิกแสดงความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงของสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นผังกราฟิกสำหรับนำเสนอเนื้อหาสาระที่มีความสัมพันธ์เชิงความเป็นเหตุและผล หรือแนวโน้มของเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น ตัวอย่างผังกราฟิกลักษณะนี้ เช่น

3.1 ผังก้างปลา (Fishbone Map) ผังกราฟิกที่นำเสนอให้เห็นถึงสาเหตุและผลของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

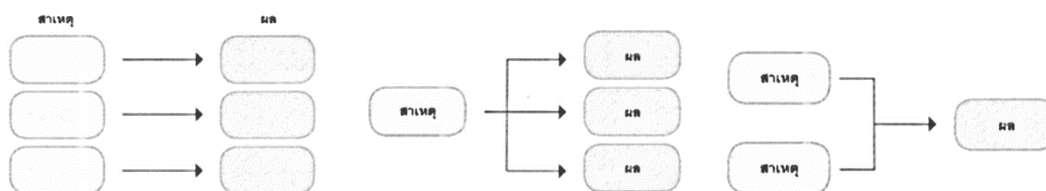
ภาพที่ 25 ผังก้างปลา ของ วรนาท รักสกุลไทย (2561: 29)

3.2 ผังใยแมงมุม (Spider Map) ผังกราฟิกที่แสดงความเกี่ยวโยงของแนวคิดหลักและแนวคิดย่อย

ภาพที่ 26 ผังใยแมงมุม ของ วรนาท รักสกุลไทย (2561: 29)

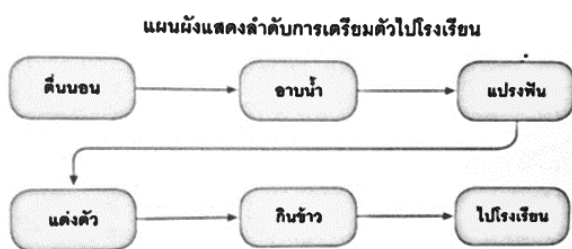
3.3 ผังแสดงเหตุผล (Cause and Effect Chart) ผังกราฟิกที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกัน

ภาพที่ 27 ผังแสดงเหตุผล ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 30)

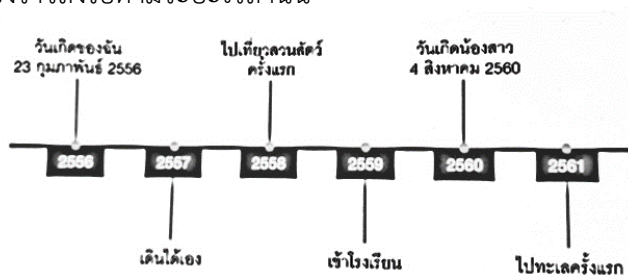
4. ผังกราฟิกที่นำเสนอข้อมูลที่มีการจัดเรียงลำดับข้อมูล สัมพันธ์กับระยะเวลา พัฒนาการ กระบวนการ ขั้นตอน หรือความสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ ตัวอย่างผังกราฟิกลักษณะเช่นนี้ เช่น

4.1 ผังลูกโซ่ (Chain Diagram) หรือผังเรียงลำดับ (Event Chain) ผังกราฟิกที่ใช้เรียงลำดับเหตุการณ์หรือขั้นตอนต่างๆ หรือใช้เรียงลำดับข้อมูลที่สัมพันธ์กับระยะเวลา พัฒนาการ หรือกระบวนการ

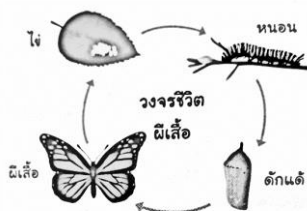
ภาพที่ 28 ผังลูกโซ่ ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 31)

4.2 เส้นเวลา (Timeline/Continuum Diagram) ผังกราฟิกที่ใช้จัดเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา โดยกำหนดช่วงของระยะเวลาซึ่งอาจเป็นปี เดือน สัปดาห์ วัน หรือชั่วโมง อย่างไม่อย่างหนึ่งโดยแต่ละช่วงสเกลจกำหนดระยะห่างเท่าๆ กัน จากนั้นบันทึกข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์ หรือเรื่องราวลงไปตามระยะเวลานั้น

ภาพที่ 29 เส้นเวลา ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 31)

4.3 ผังวัฏจักรหรือวงจร (Cycle Diagram) ผังที่แสดงลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องกัน เป็นวงกลม หรือเป็นวัฏจักรที่ไม่แสดงจุดสิ้นสุดหรือจุดเริ่มต้นที่แน่นอน

ภาพที่ 30 ผังวัฏจักรหรือวงจร ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 32)

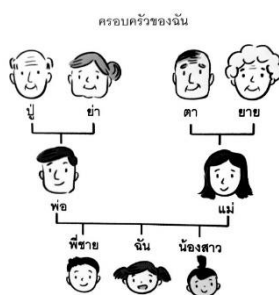
5. ผังกราฟิกแบบจัดกลุ่มหรือจำแนกประเภท ผังกราฟิกที่ใช้นำเสนอเนื้อหาสาระในลักษณะ ของความสัมพันธ์เชิงจำแนก หรือจัดกลุ่มประเภทต่างๆ ตัวอย่างผังกราฟิกลักษณะนี้ เช่น

5.1 ผังกราฟิกแบบ Branching Diagram ผังกราฟิกที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล ในลักษณะของการสรุปให้เห็นองค์ประกอบของข้อมูลต่างๆ ในภาพรวม โดยแสดงการแยก ส่วนประกอบต่างๆ ทั้งส่วนหลักและส่วนย่อย หรือใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูล

ภาพที่ 31 ผังกราฟิกแบบ Branching Diagram ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 32)

5.2 แผนภูมิต้นไม้ (Tree Chart) ผังกราฟิกใช้แสดงแนวคิดหรือข้อมูลรายละเอียด เกี่ยวกับความคิดหลักที่เป็นแกนกลาง

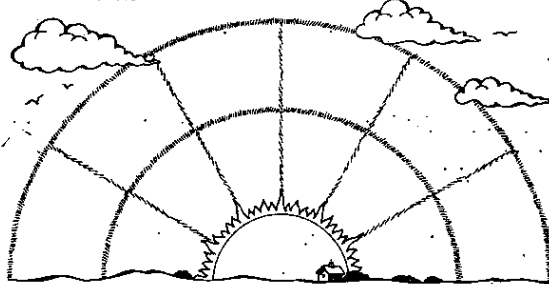

ภาพที่ 32 แผนภูมิต้นไม้ ของ วรรณาท รักสกุลไทย (2561: 33)

นอกจากนี้ นักการศึกษา Drapeau (2009: 106-166) ได้เสนอรูปแบบผังกราฟิกที่ใช้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 องค์ประกอบ ซึ่งได้แก่ ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ โดยผังกราฟิกดังกล่าวสามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย อีกทั้งยังสามารถใช้ได้ในการเรียนการสอนภาษา การเขียน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ทั้งนี้รวมไปถึงใช้เพื่อสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิกดังกล่าวมี 4 รูปแบบ ดังนี้

1. ผัง Brainstorm ใช้พัฒนาความคิดคล่องแคล่ว มีลักษณะดังนี้

Brainstorm

ภาพที่ 33 ผัง Brainstorm ของ Drapeau (2009: 106)

2. ผัง Connect ใช้พัฒนาความคิดยืดหยุ่น มีลักษณะดังนี้

Connect

1. In what ways is ... like an animal?

_____

_____

2. In what ways is ... like a place?

_____

_____

3. In what ways is ... like an object?

_____

_____

4. In what ways is ... like you?

_____

_____

ภาพที่ 34 ผัง Connect ของ Drapeau (2009: 120)

3. ผัง Create ใช้พัฒนาความคิดริเริ่ม มีลักษณะดังนี้

Create

1. List the conditions for your creation.

2. Brain-draw your ideas.

3. Checkmark your favorite idea in the star.

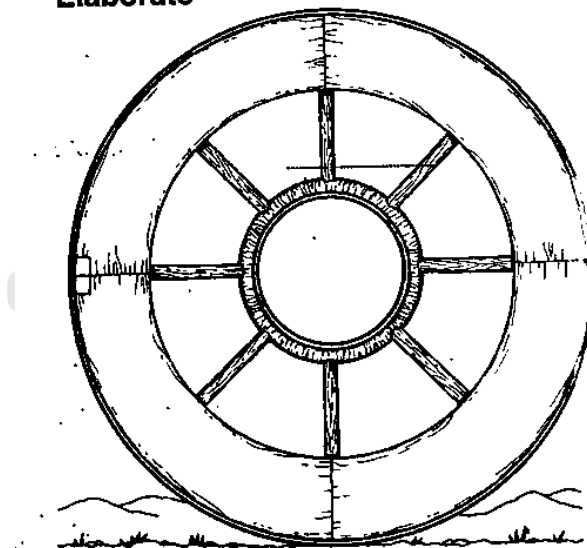
4. List the materials you will need.

The worksheet is titled 'Create' and is enclosed in a jagged, starburst border. It contains four numbered instructions: 1. List the conditions for your creation. (with a blank line below), 2. Brain-draw your ideas. (with three rectangular boxes, each containing a star in the top-left corner), 3. Checkmark your favorite idea in the star. (with a blank line below), and 4. List the materials you will need. (with a blank line below).

ภาพที่ 35 ผัง Create ของ Drapeau (2009: 134)

4. ผัง Elaborate ใช้พัฒนาความคิดละเอียดลออ มีลักษณะดังนี้

Elaborate

ภาพที่ 36 ผัง Elaborate ของ Drapeau (2009: 151)

สรุปได้ว่า ผังกราฟิกมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการนำไปใช้ และลักษณะข้อมูลหรือเนื้อหาสาระที่ต้องการนำเสนอ เช่น ผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความคิดรวบยอด เป็นผังกราฟิกที่นำเสนอกระบวนการคิดโดยบอกเนื้อหาหรือเรื่องราวลำดับขั้นตอนของข้อมูล

เชื่อมโยงข้อเท็จจริงสู่แนวคิด เช่น ผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) ผังใยแมงมุม (Web Diagram) ต่อมาคือผังกราฟิกแสดงความสัมพันธ์รูปแบบ เป็นผังกราฟิกที่นำเสนอกระบวนการคิดที่แยกแยะ ข้อเท็จจริง แสดงความเหมือน แสดงประเด็นสำคัญ และความเกี่ยวข้องร่วมกัน เช่น เวนน์ไดอะแกรม (Venn Diagram) ผังกราฟิกแบบตารางสัมพันธ์ (Matrix Diagram) ผังกราฟิกแสดงความเกี่ยวเนื่อง เชื่อมโยงของสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นผังกราฟิกสำหรับนำเสนอเนื้อหาสาระที่มีความสัมพันธ์เชิงความเป็นเหตุและผล เช่น ผังก้างปลา (Fishbone Map) ผังแสดงเหตุผล (Cause and Effect Chart) ผังกราฟิกที่นำเสนอข้อมูลที่มีการจัดเรียงลำดับข้อมูล สัมพันธ์กับระยะเวลา พัฒนาการ กระบวนการ ขั้นตอน หรือความสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ เช่น ผังลำดับขั้นตอน (Sequential Map) ผังวัฏจักร (Circle or Cyclical Map) ผังกราฟิกแบบจัดกลุ่มหรือจำแนกประเภท เป็นผังกราฟิกที่ใช้ นำเสนอเนื้อหาสาระในลักษณะของความสัมพันธ์เชิงจำแนก หรือจัดกลุ่มประเภทต่างๆ เช่น ผังกราฟิกแบบ (Branching Diagram) ผังกราฟิกที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยเฉพาะ เช่น ผัง Brainstorm ผัง Connect เป็นต้น

8. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ผังกราฟิกทางปัญญาเป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่ช่วยส่งเสริมการสอน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล Drapeau (2009: 12-15) กล่าวว่า ครูสามารถใช้ผังกราฟิก เพื่อสนับสนุนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ เนื่องด้วยการใช้ผังกราฟิกมีความสอดคล้อง กับแนวการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังต่อไปนี้

1. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการปรับเปลี่ยนเนื้อหา กระบวนการคิด หรือผลผลิตโดยพิจารณาจากความพร้อม ความสนใจ และลีลาการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งผังกราฟิกการคิดขั้นสูง (High-level thinking graphic organizers) สามารถใช้ได้สำหรับนักเรียน ที่มีความแตกต่างกันในช่วงเวลาที่ต่างกัน

2. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการปรับการสอนเพื่อให้เหมาะสมเข้ากับ ระดับของการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งนักเรียนที่ใช้ผังกราฟิกอาจจะทำงานเร็วมากขึ้นเพราะมี ระดับการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น หรือช้าลงเพราะว่ามีความล่าช้าในส่วนของการจัดการข้อมูล

3. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการเตรียมระดับความช่วยเหลือที่แตกต่างกัน ซึ่งครูสามารถเตรียมความช่วยเหลือระดับต่างๆ ได้ โดยใช้ผังกราฟิก
4. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการนำเสนอทางเลือกที่ครูสามารถควบคุมได้ ให้มากที่สุดที่จะเป็นไปได้ สอดคล้องกับการสอนโดยใช้ผังกราฟิก ซึ่งครูสามารถเสนอผังกราฟิก 2-3 แบบ เพื่อให้นักเรียนเลือกใช้
5. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active learning) ผ่านการฝึกฝนเป็นกลุ่มที่มีความหลากหลายและกลยุทธ์การสอนที่มีรูปแบบหลากหลายเช่นกัน ซึ่งรูปแบบของผังกราฟิกเป็นการเตรียมคำแนะนำสำหรับการอภิปรายในกลุ่มเล็กๆ หรือเป็นคู่
6. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการเตรียมการสะท้อนผลและการประเมินผล ด้วยรูปแบบแตกต่างกันไป ซึ่งผังกราฟิกช่วยให้ครูสังเกตได้ว่านักเรียนมีการคิดอย่างไร รวมทั้งการใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) และ รูบรีค (Rubric) ในการเตรียมการสะท้อนผลเพื่อให้คำแนะนำ
7. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถใช้แหล่งข้อมูลและการดัดแปลงข้อความได้อย่างหลากหลาย ซึ่งผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์มาก ทั้งนี้ผังกราฟิกตั้งอยู่บนพื้นฐานของการขยายแหล่งที่มาของข้อมูลหรือจำกัดข้อมูล
8. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการดัดแปลงปรับเปลี่ยนการมอบหมายงาน โดยพิจารณาได้จาก ความยาวของลำดับขั้นตอน เวลา และความซับซ้อน ซึ่งการใช้ผังกราฟิกที่มีความชัดเจนง่ายกระชับจะทำให้นักเรียนมีเวลามากพอที่จะเติมหรือกรอกข้อมูลลงในผัง ร่วมกับการปรับระดับความซับซ้อนของเนื้อหาให้เหมาะสมกับความแตกต่างกันของนักเรียน
9. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลต้องการบรรยากาศทางการเรียนรู้ที่สนับสนุนความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสำเร็จของนักเรียน ซึ่งผังกราฟิกที่ดีที่สุดจะขาดประสิทธิภาพเมื่อถูกใช้ในสภาพแวดล้อมที่ทำให้นักเรียนกลัวที่จะแสดงความคิดของตนออกมา การให้เกียรติในการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนจะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ผังกราฟิกทางปัญญาจะช่วยให้ครูได้แสดงให้เห็นให้นักเรียนเห็นว่า ครูให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในความคิดของนักเรียนทุกคน
10. การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการคิดค้นการจัดการกลยุทธ์ใหม่ๆ สำหรับทั้งครูและนักเรียน ซึ่งครูสามารถจัดการผังกราฟิกได้อย่างง่ายดายโดยการเก็บไว้ในรูปแบบของแฟ้ม

เอกสาร (file folder) และสามารถใช้ตารางการจัดการ (spreadsheet) บันทึกร่องรอยของตัวเลือกที่นักเรียนแต่ละคนเลือกใช้

ทั้งนี้ Drapeau (2009: 15-32) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก โดยมีทั้งหมด 6 วิธี ผู้วิจัยสามารถสรุปเนื้อหาได้ดังนี้

1. ตัวช่วยกระตุ้นเตือนปลายเปิด (The Open-End Prompt) เป็นวิธีการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลขั้นพื้นฐาน (basic) ซึ่งง่ายที่สุดสำหรับครูที่เริ่มใช้ผังกราฟิกเป็นครั้งแรก โดยมีวิธีการดังนี้

1.1 นักเรียนทุกคนใช้ผังกราฟิกรูปแบบเดียวกัน (the same high-level thinking graphic organizer)

1.2 นักเรียนทุกคนได้ยืมตัวช่วยกระตุ้นเตือนที่เหมือนกัน (the same prompt)

1.3 นักเรียนทุกคนใช้แหล่งที่มาของข้อมูลเหมือนกัน (the same resources)

* สาเหตุจัดว่าวิธีการนี้เป็นการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะนักเรียนสามารถตอบสนองต่อวิธีการดังกล่าวตามระดับความเข้าใจของแต่ละบุคคล *

2. ตัวช่วยกระตุ้นเตือนชี้แนะ (The Directed Prompt) วิธีการนี้ใช้ตัวช่วยกระตุ้นเตือนที่มีระดับความยากง่ายแตกต่างกัน ข้อดีหนึ่งของวิธีการนี้คือนักเรียนที่ทำงานที่ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จตามตัวช่วยกระตุ้นเตือนระดับหนึ่งแล้ว สามารถเลื่อนขั้นไปทำงานในระดับต่อไปได้ ซึ่งอาจจะไม่ใช่ภายในชั่วโมงเดียวกัน โดยมีครูเป็นผู้กระตุ้น ภาษาที่ใช้เป็นตัวช่วยกระตุ้นเตือนมีความสำคัญมาก ครูต้องมั่นใจว่านักเรียนสามารถทำความเข้าใจและปฏิบัติตามตัวช่วยกระตุ้นเตือนได้อย่างถูกต้อง The Directed Prompt มีวิธีการดังนี้

2.1 นักเรียนทุกคนใช้ผังกราฟิกรูปแบบเดียวกัน (the same high-level thinking graphic organizer)

2.2 นักเรียนทุกคนได้รับตัวช่วยกระตุ้นเตือนที่แตกต่างกัน (differentiated prompt)

2.3 นักเรียนทุกคนใช้แหล่งที่มาของข้อมูลเหมือนกัน (the same resources)

* หัวใจสำคัญและเฉพาะเจาะจงไปที่การตอบสนองของนักเรียน *

3. แตกต่างแต่เหมือนกัน (Different But the Same) วิธีการนี้ใช้ได้ผลดีสำหรับครูที่ต้องการใช้การอ่านเพื่อแนะนำเนื้อหาหรือใช้หนังสือแบบเรียน และถูกกำหนดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สัมพันธ์กับสื่อสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่ (to follow the published materials) ในสถานการณ์

ดังกล่าว ครูมักมีความคิดว่านักเรียนมีเวลาเพียงเล็กน้อยสำหรับการอ่าน และครูมีความจำเป็นที่ต้องทำการสอนแก่นักเรียนทั้งชั้นตามที่วางแผนไว้ วิธีการแตกต่างแต่เหมือนกัน มีวิธีการดังนี้

3.1 นักเรียนทุกคนใช้ผังกราฟิกที่แตกต่างกัน (different graphic organizers)

3.2 นักเรียนทุกคนได้รับตัวช่วยกระตุ้นเตือนที่แตกต่างกัน (differentiated prompt)

3.3 นักเรียนทุกคนใช้แหล่งที่มาของข้อมูลเหมือนกัน (the same resources)

* นักเรียนอาจต้องอ่านแหล่งข้อมูลที่เหมือนกัน แต่การตอบสนองต่อแหล่งข้อมูลสามารถตั้งเป้าหมายของระดับความเข้าใจไว้ระดับลึกมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับจุดเน้นเฉพาะในเวลานั้นได้ (Student may have to read the same material but responses to the material can target more or less depth of understanding at a particular point in time)*

4. แหล่งข้อมูลสร้างความแตกต่าง (Resources Make the Difference) วิธีการนี้มีจุดเน้นที่ต้องการให้นักเรียนได้เนื้อหาสาระเหมือนกันแต่ครูต้องการเตรียมวัสดุแบบพิมพ์ (the print material) สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน และต้องการขยายวงความรู้ให้กับนักเรียนที่มีความสามารถระดับสูง เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากเมื่อครูทำการทดสอบก่อนเรียนแล้วพบความรู้เดิมของนักเรียน ถ้าพบว่านักเรียนทุกคนไม่มีความรู้เดิม ครูก็สามารถเน้นไปที่การสอนเรื่องนั้นๆ แก่นักเรียนทั้งชั้นได้ แต่ถ้าพบว่านักเรียนบางคนจำเป็นต้องอ่านข้อมูลเนื้อหาในระดับที่ต่ำกว่านักเรียนส่วนใหญ่ วิธีการแหล่งข้อมูลสร้างความแตกต่างมีลักษณะดังนี้

4.1 นักเรียนทุกคนใช้ผังกราฟิกรูปแบบเดียวกัน (the same graphic organizer)

4.2 นักเรียนทุกคนได้รับตัวช่วยกระตุ้นเตือนที่เหมือนกัน (the same prompt)

4.3 นักเรียนทุกคนใช้แหล่งที่มาของข้อมูลแตกต่างกัน (different resources)

*นักเรียนตอบสนองในระดับความรู้ของตนเองตามความพึงพอใจในวัสดุที่แตกต่างกัน (Students respond at their level based on their engagement with different material.) *

5. เพิ่มความหลากหลาย (Variety Plus) ปัจจัยสำคัญของวิธีนี้ คือ องค์ประกอบทุกองค์ประกอบมีเป้าหมายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการรายบุคคลของนักเรียน วิธีการเพิ่มความหลากหลาย มีลักษณะดังนี้

5.1 นักเรียนทุกคนใช้ผังกราฟิกรูปแบบแตกต่างกัน (different graphic organizers)

5.2 นักเรียนทุกคนได้รับตัวช่วยกระตุ้นเตือนที่แตกต่างกัน (different prompts)

5.3 นักเรียนทุกคนใช้แหล่งที่มาของข้อมูลแตกต่างกัน (different resources)

* ตอบสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละคนด้วยวิธีการที่หลากหลาย *

6. สร้างสรรค์ผังกราฟิกของตนเอง (Create Your Organizer) บางครั้งวิธีการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ดีที่สุดอาจเป็นวิธีการสร้างผังกราฟิกด้วยตนเอง เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนให้มากที่สุด วิธีสร้างสรรค์ผังกราฟิกของตนเอง วิธีการสร้างสรรค์ผังกราฟิกของตนเอง มีลักษณะดังนี้

6.1 สร้างสรรค์ผังกราฟิกเมื่อไม่มีผังกราฟิกที่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน

6.2 ตั้งเป้าหมายไปที่การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์

* ครูสร้างสรรค์ผังกราฟิกเพื่อมุ่งเน้นที่ทักษะการคิดเฉพาะอย่าง นักเรียนสร้างสรรค์ผังกราฟิกด้วยทักษะการคิดเชิงอภิธาน เพื่อแสดงให้เห็นว่าพวกเขาคิดอย่างไรเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาารู้

* นอกจากนี้ McMackin and Witherell (2010) ได้นำเสนอว่าการใช้ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นเพื่อให้การตอบสนองที่แตกต่างกันต่อการเขียนของเด็ก คือ วิธีการหนึ่งที่จะทำให้การสอนของครูพบความต้องการของนักเรียนทุกคน ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นเป็นเครื่องมือในการวางแผน นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือดังกล่าวในการบันทึกการอ่านได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถบันทึกได้ในช่วงระหว่างและหลังการอ่าน ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นมีความแตกต่างกับผังกราฟิกซึ่งเป็นแบบอย่างทั่วไป เนื่องด้วยผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นถูกพัฒนาเป็นชุดๆ ที่เป็นระดับต่างกันตามผลการเรียนรู้ McMackin & Witherell (2010) ได้สร้างผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นเพื่อใช้ในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นที่ 1 จัดเตรียมโครงสร้างที่สนับสนุนความคิดรวบยอดหลัก ระดับชั้นที่ 2 ออกแบบสำหรับนักเรียนที่สามารถฝึกฝนตามมโนทัศน์หลัก ทักษะ หรือกระบวนการด้วยตนเองได้พอสมควร และระดับชั้นที่ 3 เหมาะสำหรับนักเรียนที่ต้องการความท้าทายในระดับความรู้ที่ล้ำหน้ามากขึ้น แม้ว่าการสอนโดยใช้ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นจะมีระดับแตกต่างกัน คือ มีตั้งแต่ระดับง่ายกว่าจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมากขึ้น แต่ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นดังกล่าวนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนบรรลุผลที่เหมือนกัน McMackin & Witherell (2010) นำเสนอตัวอย่างผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นไว้ดังนี้

แผนการเดินทางที่น่าสนใจ		
ชื่อหนังสือหรือชื่อบท _____		
เวลา	สิ่งที่นักเรียนต้องการทำและไปดู	วาดภาพ

เขียนอธิบายสิ่งที่สำคัญที่สุดของวันนี้ จำนวน 2 ประโยค

_____

ภาพที่ 37 ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้น ระดับที่ 1 ของ McMackin & Witherell (2010)

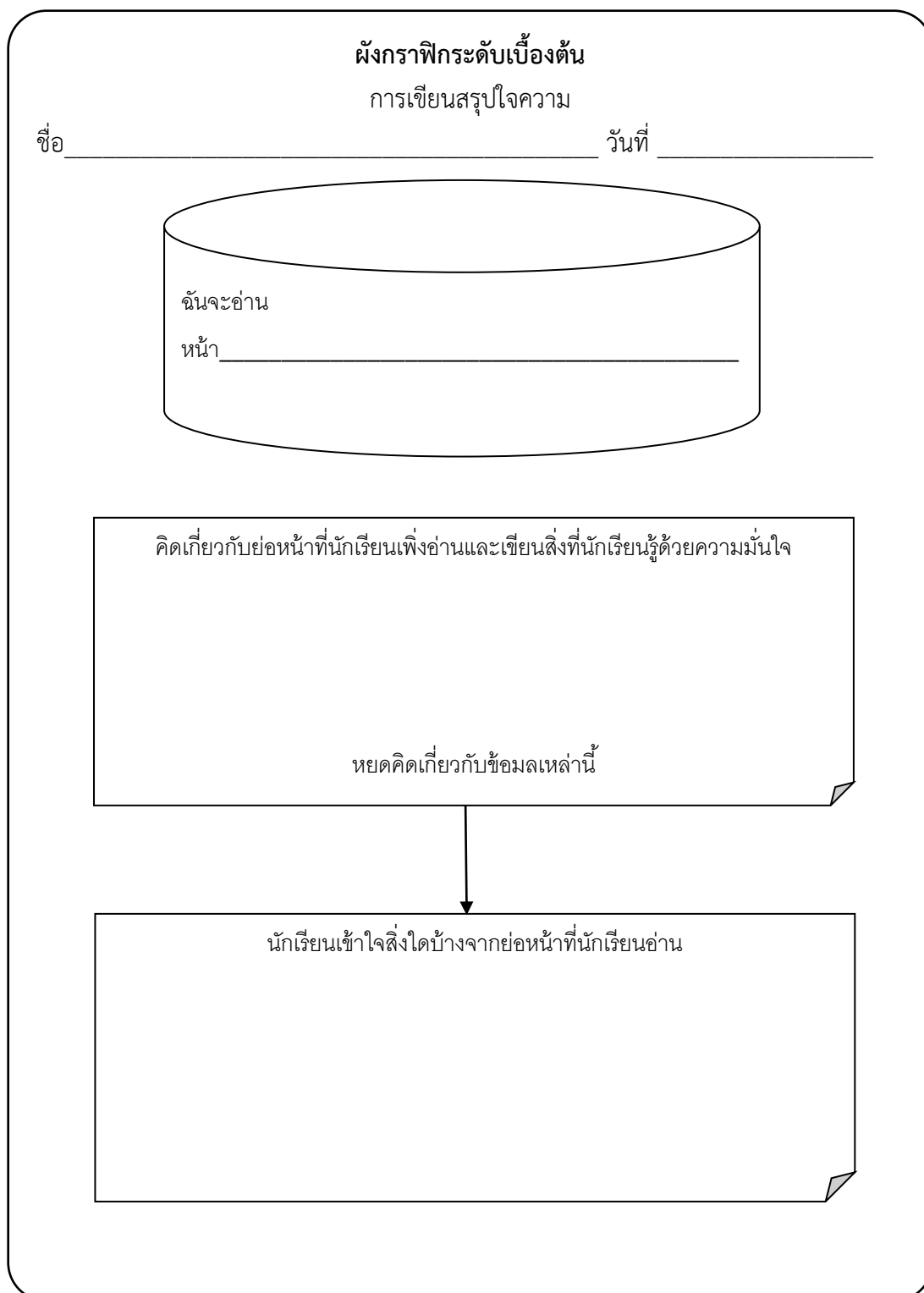
แผนการเดินทางที่ดึงดูดใจ	
ชื่อหนังสือหรือชื่อบท _____	
เวลา	เขียนหัวข้อลงในช่องว่าง: สิ่งที่จะพบหรือสิ่งที่จะทำเวลาหยุดพัก หลังจากนั้น แต่งประโยค 1 ประโยค เพื่ออธิบายการหยุดพักนั้น (ใช้รูปในกล่องเพื่ออธิบาย รายละเอียดของประโยคที่เขียนให้ใกล้เคียง) ตัวอย่าง: Cedar's Junction: รับประทานอาหารว่างที่นี่ และแน่ใจว่าจะออกเดินทาง จาก the carved totem pole

ภาพที่ 38 ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้น ระดับที่ 2 ของ McMackin & Witherell (2010)

แผนการเดินทางที่น่าสนใจ	
ชื่อหนังสือหรือชื่อบท _____	
เวลา	ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดต่อไปนี้: 1) มีสิ่งใดบ้างที่จะทำและพบเห็น 2) ข้อเท็จจริงที่น่าสนใจเกี่ยวกับสิ่งที่ทำและพบเห็น 3) ใช้คำคุณศัพท์อย่างน้อย 1 คำ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ตัวอย่าง: Dinosaur Alley: ชมร่องรอยของไดโนเสาร์จากสมัยยุคก่อนประวัติศาสตร์ คุณต้องใช้ความระมัดระวังขณะเดินชมร่องรอยของไดโนเสาร์บนสะพานเชือกที่พาดข้ามห้วย We want you to make it back. (ใส่ภาพที่เป็นหัวข้อลงในกล่องรูปภาพ)
	<input type="text"/>

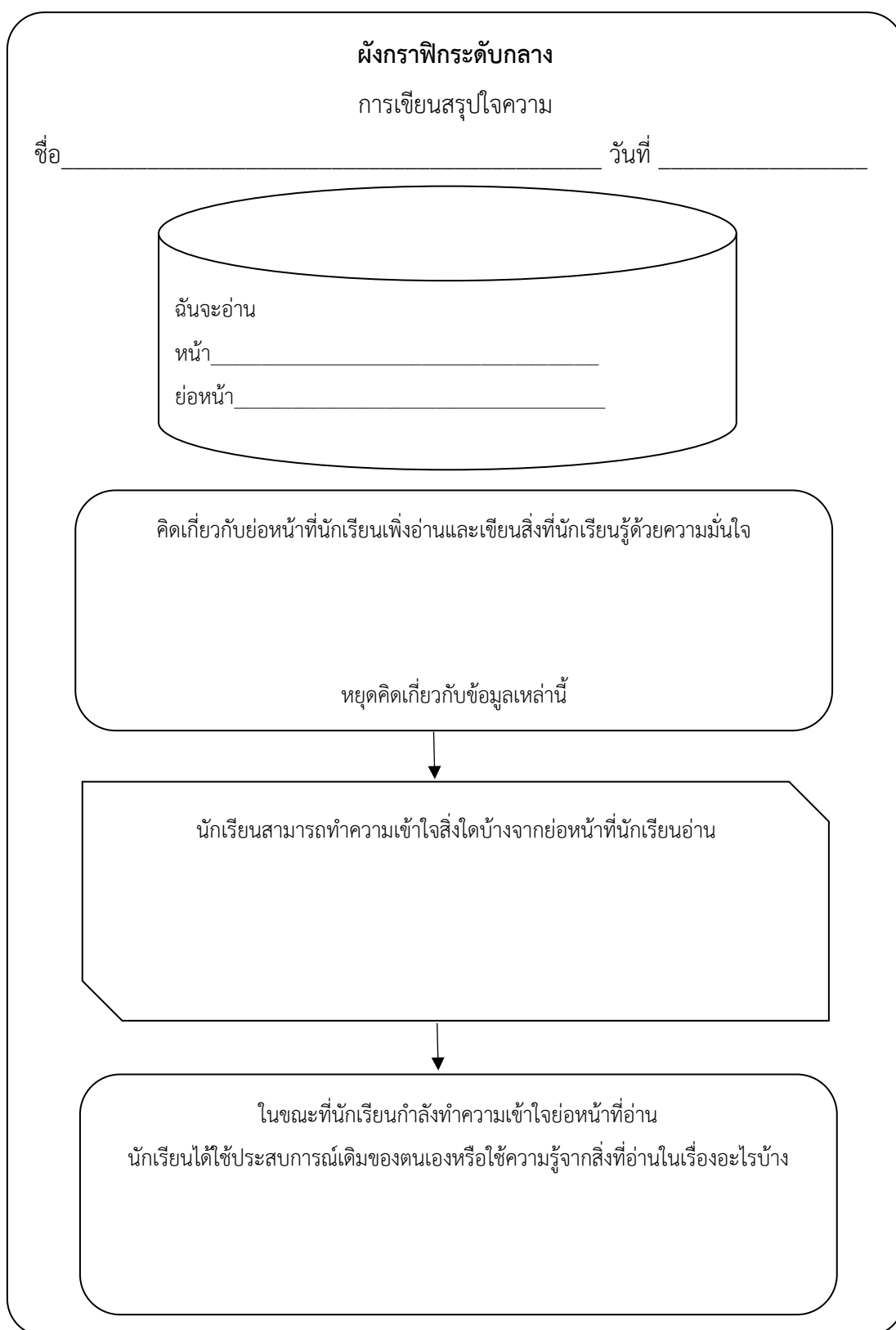
ภาพที่ 39 ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้น ระดับที่ 3 ของ McMackin & Witherell (2010)

นอกจากแนวคิดการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นดังกล่าวแล้ว McMackin & Witherell (2005) ยังได้ใช้ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นสอนการเขียนสรุปใจความตามความแตกต่างระหว่างบุคคลอีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

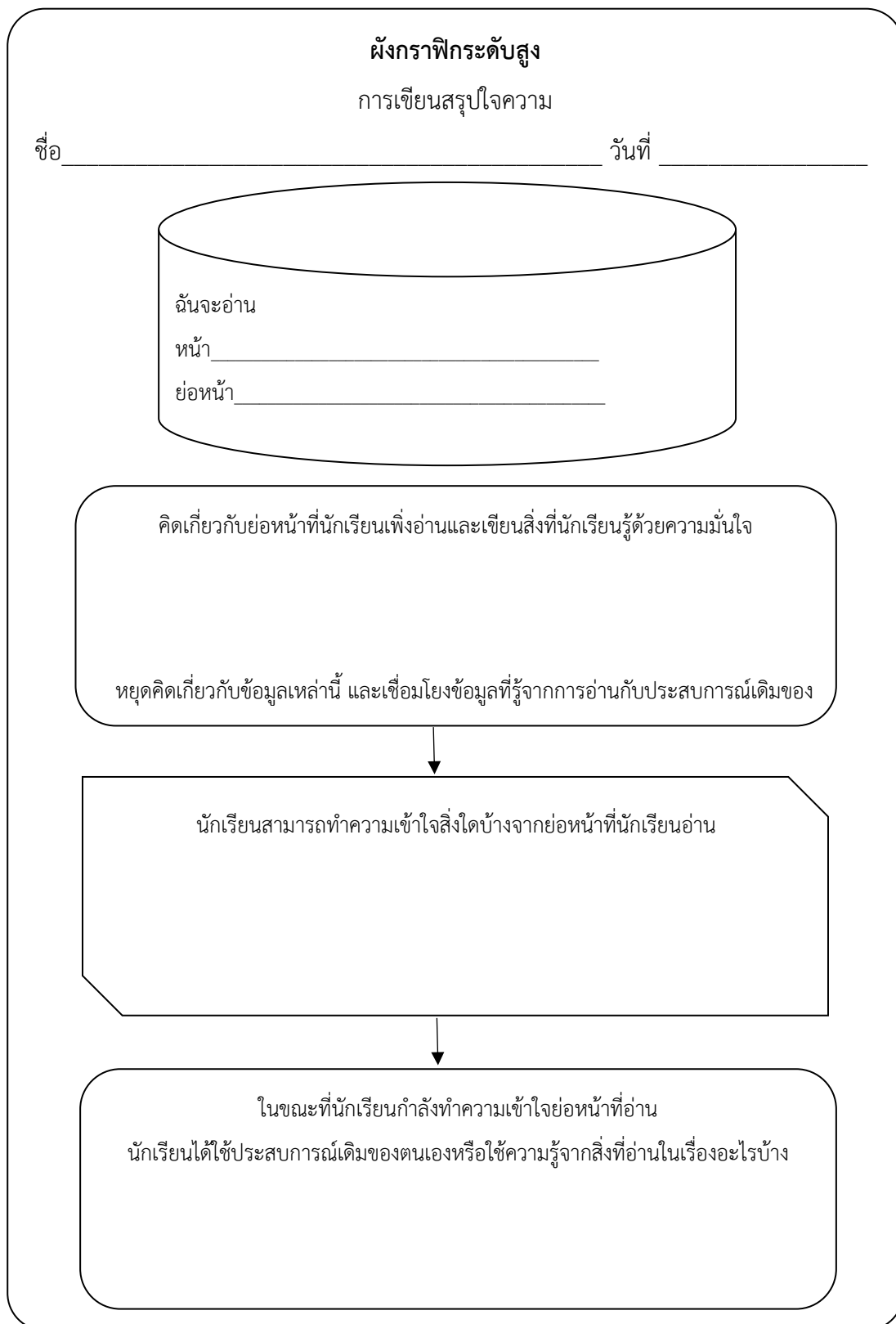

ภาพที่ 40 ผังกราฟิกระดับเบื้องต้น ของ McMackin & Witherell (2005)

ภาพที่ 41 ผังกราฟิกระดับกลาง ของ McMackin & Witherell (2005)

ภาพที่ 42 ผังกราฟิกระดับสูง ของ McMackin & Witherell (2005)

จะเห็นได้ว่าผังกราฟิกมีลักษณะเป็นปลายเปิดและมีหลายระดับชั้นซึ่งยอมให้นักเรียนตอบสนองต่อข้อความต่างๆ ตามวิธีการของตนเอง โดยปราศจากการปิดบังหรือสร้างกำหนดการไว้ นักเรียนสามารถใช้ผังกราฟิกได้อย่างอิสระหรือทำงานเป็นกลุ่ม ใช้ในการระดมสมองหรือวางแผน (Cochane, 2010 as cited in Miller, 2011)

ผลจากการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า เทคนิคผังกราฟิกมีความสอดคล้องและสามารถสนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สำหรับการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกแต่ละวิธีมีความแตกต่างกัน ในส่วนของการเลือกใช้รูปแบบผังกราฟิก วิธีการใช้ตัวช่วยกระตุ้นเตือนชี้แนะ และการเลือกใช้แหล่งข้อมูล วิธีการต่างๆ นั้น ได้แก่ 1) ตัวช่วยกระตุ้นเตือนปลายเปิด (The Open-End Prompt) 2) ตัวช่วยกระตุ้นเตือนชี้แนะ (The Directed Prompt) 3) แตกต่างแต่เหมือนกัน (Different But the Same) 4) แหล่งข้อมูลสร้างความแตกต่าง (Resources Make the Difference) 5) เพิ่มความหลากหลาย (Variety Plus) และ 6) สร้างสรรค์ผังกราฟิกของตนเอง (Create Your Organizer) จากข้อมูลที่ผู้วิจัยศึกษาพบว่าวิธีการใช้ตัวช่วยกระตุ้นเตือนชี้แนะมีความสอดคล้องกับการใช้ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับวิธีการการมอบหมายงานแบบแบ่งชั้น (Tiered Assignment) ที่ Heacox (2002) ได้เสนอไว้ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำตัวช่วยกระตุ้นเตือนชี้แนะ ที่มีลักษณะเป็นผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นมาปรับประยุกต์ใช้ในการออกแบบใบงานนักเรียน

9. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

ชลธิชา อ่ำคำ (2553) ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การสอนเขียนตามความสามารถของผู้เรียนโดยใช้วิธีการแบ่งชั้นชิ้นงานที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยนี้มุ่งศึกษา 1) ผลของการจัดการสอนเขียนตามความสามารถของผู้เรียนโดยใช้วิธีการแบ่งชั้นชิ้นงานที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนดังกล่าว ตัวอย่างในการวิจัยประกอบไปด้วย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 คน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา ตัวอย่างนี้มีระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน 3 ระดับ คือ: Appreniee Intermediate และ Advanced การสอนเขียนใช้เวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ ทั้งนี้ นักเรียนที่เป็นตัวอย่างได้เขียนภาษาอังกฤษผ่านชิ้นงานที่ถูกรวบรวมให้ตรงกับระดับความสามารถ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานและ Wilcoxon Matched-Pairs Signed-Rank Test เพื่อวัดความก้าวหน้าในการเขียนของนักเรียนที่มีต่อการสอนเขียนใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากข้อสอบเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 2) นักเรียนคิดว่าการสอนเขียนโดยวิธีการแบ่งชั้นชิ้นงานมีข้อดี คือ นักเรียนได้ทำงานที่มีความเหมาะสมและท้าทายความสามารถ ซึ่งทำให้เขียนได้ยาวขึ้น ถูกต้องและคล่องมากขึ้น นักเรียนได้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นักเรียนรับรู้ความสามารถของตนเองและมีแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเขียนภาษาอังกฤษนักเรียนได้กล่าวถึงข้อเสียของวิธีการสอนดังกล่าว คือ ภาระงานที่เพิ่มขึ้น และการที่นักเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมชั้นที่มีความสามารถสูงกว่า

Haughton (2015) ทำการศึกษา เรื่อง ผลของการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีสมรรถนะต่ำ ซึ่งมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับล่าง การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุผลของการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านคณิตศาสตร์และการอ่าน ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับล่าง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า กลยุทธ์การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถเพิ่มคะแนนการประเมินผลได้ ตัวอย่างที่ได้รับกลยุทธ์การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลและการสอนแบบปกติระหว่างปีการศึกษา 2012-2013 และปี 2013-2014 ในรัฐจอร์เจียผลการประเมินที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสนับสนุนการสอนคณิตศาสตร์แต่ไม่สนับสนุนด้านการอ่าน

Reis, McCoach, Little, Muller, and Kaniskan (2011) ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ผลของการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิธีการสอนเสริม ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา 5 โรงเรียน การทดลองนี้ศึกษาตรวจสอบผลของการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล, โปรแกรมการสอนอ่านเสริมต่อความคล่องแคล่วในการอ่านออกเสียงและความเข้าใจ โดยใช้รูปแบบการอ่านเสริมของโรงเรียน (the schoolwide enrichment model-

reading (SEN-R) ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าวิธีการอ่านเสริมด้วยการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลและการสอนกลุ่มเล็ก มีประสิทธิภาพเท่ากันหรือมากกว่าวิธีการสอนทั้งเรียนแบบดั้งเดิม

Valiandes (2015) ทำการวิจัยกึ่งทดลอง เรื่อง การประเมินผลการสอนการรู้หนังสือและการอ่านโดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลในชั้นเรียนความสามารถ ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู จำนวน 24 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 479 คน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ชั้นเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างเป็นระบบ นักเรียนมีความก้าวหน้าตกว่านักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนที่ไม่ได้ใช้วิธีการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีความแตกต่างกัน และประสิทธิภาพของการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

9.2 งานวิจัยเกี่ยวกับผังกราฟิก

แจ่มจันทร์ พลศรีดา เพลินจิต ธรรมรัตน์ และภิญโญ ทองเหลา (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาคู่มือการเรียนรู้ โดยการใช้ผังกราฟิกร่วมกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาคู่มือการเรียนรู้ตามเกณฑ์เชี่ยวชาญและเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 2) เปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านขาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 22 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) คู่มือการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ EQ 3 แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ 4) แบบทดสอบวัดความรับผิดชอบ 5) แบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบ 6) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที่ t-test Dependent samples) วิเคราะห์ความแปรปรวนพหุรวมแบบทางเดียว (One way MANCOVA) และวิเคราะห์

ความแปรปรวนร่วมแบบทางเดียว (One way ANCOVA) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) คู่มือการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญเท่ากับ 4.85 อยู่ในระดับมากที่สุดและค่าประสิทธิภาพของคู่มือเท่ากับ 88.79/81.21 2) การคิดวิเคราะห์ความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยการใช้คู่มือการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกันคือ สูง ปานกลาง และต่ำ การคิดวิเคราะห์ความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยการใช้คู่มือการเรียนรู้ โดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน 3.1 นักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงมีการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง และสูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.2 นักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงมีความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลางและสูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับจุด 05 3.3 นักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง และสูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับจุด .05

นิตติยา ตั้งเจริญ (2560: บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับภาพการ์ตูน การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนภาพความคิดร่วมกับภาพการ์ตูน 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับภาพการ์ตูน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนแก้วอินทร์สุธาอุทิศ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 45 คน ทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ระยะเวลาในการทดลอง 16 ชั่วโมง แบบแผนการวิจัยคือ One Group Pretest Posttest Design เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การเขียนความเรียง 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนภาพความคิด

ร่วมกับภาพการ์ตูน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t-test) แบบ Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับภาพการ์ตูน มีทักษะการเขียนความเรียง ก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ 2) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศการเรียนรู้

Delrose (2011) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการเขียน เพื่อสำรวจประสิทธิภาพของกลยุทธ์การใช้ผังกราฟิกเพื่อทำให้ความซับซ้อนของโครงสร้างประโยค รวมทั้งหลักไวยากรณ์ในประโยคและการสร้างเรื่องมีความง่ายมากยิ่งขึ้น โดยใช้ผังกราฟิกประเภท Hierarchial ทำการเปรียบเทียบผลการทดลองระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เพิ่งเรียนรู้ การเชื่อมประโยคกับนักเรียนระดับชั้นที่สูงกว่าซึ่งถูกคาดหวังให้ใช้รูปแบบของประโยคในวงกว้างมากขึ้น ผลจากการแทรกแซงเป็นเวลา 7 สัปดาห์ ถูกประเมินโดยการเปรียบเทียบระหว่างการเขียนเรื่อง ตามธรรมชาติกับการเขียนเรื่องที่โดยวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ เช่นเดียวกับการเปรียบเทียบทักษะ การรวมประโยค ตั้งแต่การทดสอบก่อนเรียนจนถึงการทดสอบหลังเรียน ผลการวิจัยแนะนำว่า ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเขียน เพื่อสร้างประโยค ในการบรรยายให้มีโครงสร้างทางไวยากรณ์และการบรรยายที่ซับซ้อนมากขึ้น

Kansizoğlu (2017) ทำวิจัยอภิธาน เรื่อง ผลของผังกราฟิกที่มีต่อการสอนภาษา และพื้นที่การศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลของผังกราฟิกต่อความสำเร็จของนักเรียน ในด้านการสอนภาษาและการเรียนรู้ เปรียบเทียบกับเทคนิคการสอนแบบดั้งเดิม ผู้วิจัยทำการศึกษา จากงานวิจัยเชิงทดลองและกึ่งทดลอง จำนวน 70 เรื่อง ที่ทำการที่ศึกษาวิจัยทางด้านนี้ ระหว่างปี 2000-2016 ผลการวิจัยระบุว่า ผังกราฟิกมีผลอย่างมากต่อความสำเร็จทางด้านวิชาการ มากกว่าวิธีการสอนแบบเทคนิคดั้งเดิม สำหรับการวิเคราะห์ตัวแปรแทรกแซง พบว่าไม่มีผลที่แตกต่าง กันของรูปแบบผังกราฟิก การเรียนรู้ภาษาด้านต่างๆ รูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ที่รายงานเลือกใช้ ขอบเขตการวิจัย ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ใช้ ผู้วิจัยกล่าวว่าการวิเคราะห์ตัวแปรแทรกแซง ดังกล่าวมีความสำคัญเพราะการศึกษาครั้งนี้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลองที่มุ่งตรวจสอบผล ของผังกราฟิกต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนในส่วนของกาฟัง การอ่าน การเขียน หลักไวยากรณ์ และคำศัพท์/การเรียนรู้มนต์

Lascaster (2013) ได้ศึกษาเรื่อง การทดสอบการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการสอนเขียน: กรณีศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของใช้และไม่ใช้ผังกราฟิกในการสอนเขียนที่มีต่อทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อการเขียน รวมทั้งผลกระทบต่อความสามารถด้านการเลือกคำและการจัดระบบ กรณีศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคะแนนด้านการเขียนต่ำสุดด้านความสามารถในการจัดระบบการเขียนและการเลือกคำที่เหมาะสมกับหัวข้อเรื่องของนักเรียน จำนวน 5 คน การศึกษานี้ใช้เวลา 6 สัปดาห์ ใช้ผังกราฟิก 5 รูปแบบ ได้แก่ 1) Brainstrom Clusters 2) Tell More 3) Let's Get Started 4) Cycling Into Paragraphs และ 5) Use All Your Senses โดยเก็บข้อมูลจากการสำรวจทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเขียนและตัวอย่างงานเขียนอย่างอิสระของนักเรียนที่เขียนสมบูรณ์แล้วในระหว่างการศึกษานี้ จำนวน 3 ครั้ง ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผังกราฟิกเป็นเทคนิคการสอนเขียนที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนมีทัศนคติต่อการเขียนดีขึ้น และมีพัฒนาการด้านการเลือกคำและการจัดระบบมากขึ้น

Meyer (1995) ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ผลของผังกราฟิกต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยจากการศึกษาพบว่ามีความแตกต่างของผลคะแนนอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนให้ใช้กราฟิกระหว่างการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนให้ใช้ผังกราฟิกระหว่างการเขียน ผังกราฟิกช่วยให้ผู้เขียนยังคงรักษาแนวคิดอยู่กับหัวข้อที่เขียน โดยมีแนวคิดของตนเองแสดงให้เห็นอยู่เบื้องหน้าขณะที่ทำการเขียน ผังกราฟิกได้ความเชื่อถือเป็นเครื่องมือที่สามารถแนะนำนักเรียนผ่านกระบวนการเขียนทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการเขียน ร่างข้อเขียน การปรับปรุงแก้ไขข้อเขียน จัดพิมพ์ และเผยแพร่ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้องเรียน ที่มาจากต่างโรงเรียนกัน ในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ใช้เวลา 13 สัปดาห์ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นักเรียนที่ใช้ผังกราฟิกมีการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนามากขึ้น

Miller (2011) ทำงานวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อตรวจสอบผลของการใช้ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ใช้เตรียมการเขียนเพื่อเพิ่มความคล่องแคล่วในการเขียน จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่ใช้ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือ ผู้วิจัยเลือกใช้ผัง outline ผัง detail web ผัง compare and contrast กรณีตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 คน และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 คน ในรัฐนิวยอร์ก โดยให้อ่านบทความและเติมลงในผังกราฟิกเพื่อจัดระบบความคิดและแนวคิดของตน หลังจากนั้นให้นักเรียนทำตามตัวอย่างบนผังกราฟิก ผู้วิจัยใช้ ผังกราฟิกรูปแบบละ 3 ครั้ง และใช้เกณฑ์รูบรีค The 6+1 traits ของการเขียน

ในการประเมินงานเขียนของนักเรียน ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนระบุว่าการใช้ ผัง outline ผัง detail web ผัง compare and contrast ร่วมกันในการแนะนำและจัดระบบความคิดกับแนวคิดของนักเรียนสามารถปรับปรุงและพัฒนาการเขียนของนักเรียนในทุกองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมิน

Sharrock (2008 as cited in Tayib, 2016) ทำการวิจัยในชั้นเรียนศึกษาผลของผังกราฟิกต่อการเขียนของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผังมโนทัศน์ โดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ห้องเรียน เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ งานที่มอบหมายให้นักเรียนเขียนคือ เขียนเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง 2 เรื่อง การให้เกรดงานที่มอบหมายใช้เกณฑ์รูบริค การเขียนของ Georgia Department of Education ผลการทดลองระบุว่านักเรียนที่ใช้ผังกราฟิกมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ปรับปรุงพัฒนาขึ้น ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผังกราฟิกช่วยให้ผู้เขียนจับประเด็นหัวข้อเรื่องด้วยการวางแนวคิดไว้เบื้องหน้าของตนขณะทำการเขียน อีกทั้งผังกราฟิกยังช่วยให้ผู้เขียนนำเสนอสิ่งต่างๆ ในลำดับขั้นที่ถูกต้องด้วย

10. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม ซึ่งตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และตัวแปรตาม คือ ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์ลำดับขั้นการสอนเขียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้เป็นการสอนเขียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จากนั้นจึงทำการทำการสังเคราะห์ความคิดสร้างสรรค์และเทคนิคผังกราฟิกร่วมกับการสอนเขียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งนี้ ความคิดสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความคิดคล่องแคล่ว (fluency) เป็นความสามารถในการคิดคำตอบให้ข้อมูล หรือบอกความคิดจำนวนมากอย่างรวดเร็วภายในเวลาที่กำหนด โดยมีข้อมูล คำตอบหรือความคิดที่แตกต่างและไม่ซ้ำกันอย่างชัดเจน 2) ความคิดยืดหยุ่น (flexibility) เป็นความสามารถในการคิดคำตอบให้ข้อมูลหรือบอกความคิดได้หลายประเภทและหลายทิศทาง และจัดหมวดหมู่ของความคิดได้ 3) ความคิดริเริ่ม (originality) เป็นความสามารถในการคิดในเรื่องที่แปลกใหม่แตกต่างไปจากเดิมไม่ซ้ำกับความคิดของคนอื่นๆ หรือแตกต่างไปจากคำตอบหรือทางเลือกเดิมๆ 4) ความคิด

ละเอียดลออ (elaboration) เป็นความสามารถในการคิดในรายละเอียดหรือขั้นตอน มีการอธิบายความหรือต่อเติมเสริมแต่งความคิดสิ่งเร้าเดิมให้ละเอียดและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หรือสามารถให้รายละเอียดในประเด็นที่คิดได้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงความสามารถในการคิดถึงรายละเอียดของการแก้ปัญหาให้สมบูรณ์ ชัดเจนและมีความเป็นไปได้ แล้วกำหนดเป็นกระบวนการจัดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยยึดตามกระบวนการของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยกำหนดเนื้อหาและลำดับขั้นของการสอนตามขั้นตอนการสอนเขียนที่เน้นให้นักเรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ควบคู่ไปกับการฝึกเขียน ซึ่งประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียนเรื่อง สอนเขียน เป็นคำและประโยค และสอนเขียนเป็นย่อหน้า ขั้นที่ 2 สอนเขียนเป็นเรื่อง สำหรับรูปแบบผังกราฟิกในขั้นตอนการสอนขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียน พิจารณาตามความสอดคล้องกับเนื้อหาทางหลักภาษา เรื่อง ชนิดของคำ ประโยค และการเขียนย่อหน้า รวมทั้งข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการสอนเขียนที่ใช้ผังกราฟิก ผังกราฟิกที่เลือกใช้ในขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ ผังมโนทัศน์ ผังใยแมงมุม เวนน์ไดอะแกรม ผังแสดงเหตุผล ผังลำดับขั้นตอน และผังแฮมเบอร์เกอร์ สำหรับขั้นที่ 2 สอนเขียนเป็นเรื่อง เลือกใช้ผังใยแมงมุม เวนน์ไดอะแกรม ผังแสดงเหตุผล และผังลำดับขั้นตอน

ผลจากการสังเคราะห์การสอนเขียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ความคิดสร้างสรรค์ และเทคนิคผังกราฟิก สามารถสรุปเป็นการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. วางแผนและวิเคราะห์เนื้อหาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
2. วิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลและทดสอบเพื่อประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการเรียนรู้ ความสามารถทางภาษา และทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. ขึ้นออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยการจัดการเรียนรู้ผสมผสานระหว่าง กิจกรรมการเรียนรู้ทั้งชั้นเรียน กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยตามความถนัดและความสนใจ และกิจกรรมรายบุคคล ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวจัดด้วยวิธีการจัดสาระ การจัดกระบวนการ การกำหนดผลผลิต และการจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้ 1) การจัดสาระ ได้แก่ การจัดระดับความซับซ้อนและความยากง่ายของเนื้อหา ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถทางภาษา โดยบูรณา

การเข้ากับความชอบสนใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ของนักเรียน 2) การจัดกระบวนการ ได้แก่ การเลือกใช้รูปแบบและความซับซ้อนของผังกราฟิก ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถทางภาษาและทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการเขียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ใช้กระบวนการกลุ่มที่มีความยืดหยุ่นตามความถนัดและความต้องการของนักเรียน 3) การกำหนดผลผลิต ได้แก่ การกำหนดรูปแบบหรือผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามระดับความสามารถทางภาษาและความสนใจของนักเรียน และ 4) การจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดบรรยากาศทางการเรียนรู้ให้อำนวยต่อการเรียนรู้ เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยเน้นการพัฒนาการเขียนให้ควบคู่ไปกับการฝึกคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ หมายรวมถึงการจัดการวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ต่างๆ ในชั้นเรียน และพฤติกรรมการสอน การบริหารจัดการชั้นเรียนของครู ที่ต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความท้าทายและความพยายามที่จะพัฒนาการเขียนของตนเองให้ดีขึ้น รวมทั้งสร้างบรรยากาศแห่งความสำเร็จโดยการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน และนักเรียนทุกคนสามารถบรรลุได้ โดยมีลำดับขั้นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ชั่วโมงที่ 1 ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ขั้นตอน ดังนี้ **ขั้นที่ 1 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน** ทบทวนความรู้เดิม นำเสนอเนื้อหาใหม่ กระตุ้นความสนใจ **ขั้นที่ 2 กิจกรรมกลุ่มตามความถนัดในการทำงาน** ฝึกเขียนด้วยใบงานที่มีความยากง่ายระดับเดียวกันทั้งห้อง โดย 4/1 ทำใบงานระดับง่าย 4/2 ทำใบงานระดับปานกลาง 4/3 ทำใบงานระดับยาก และนักเรียนเลือกรูปแบบการทำงานตามความต้องการของแต่ละคน (ทำเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่ ทำงานเดี่ยว) **ขั้นที่ 3 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน** นำเสนอผลงาน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง

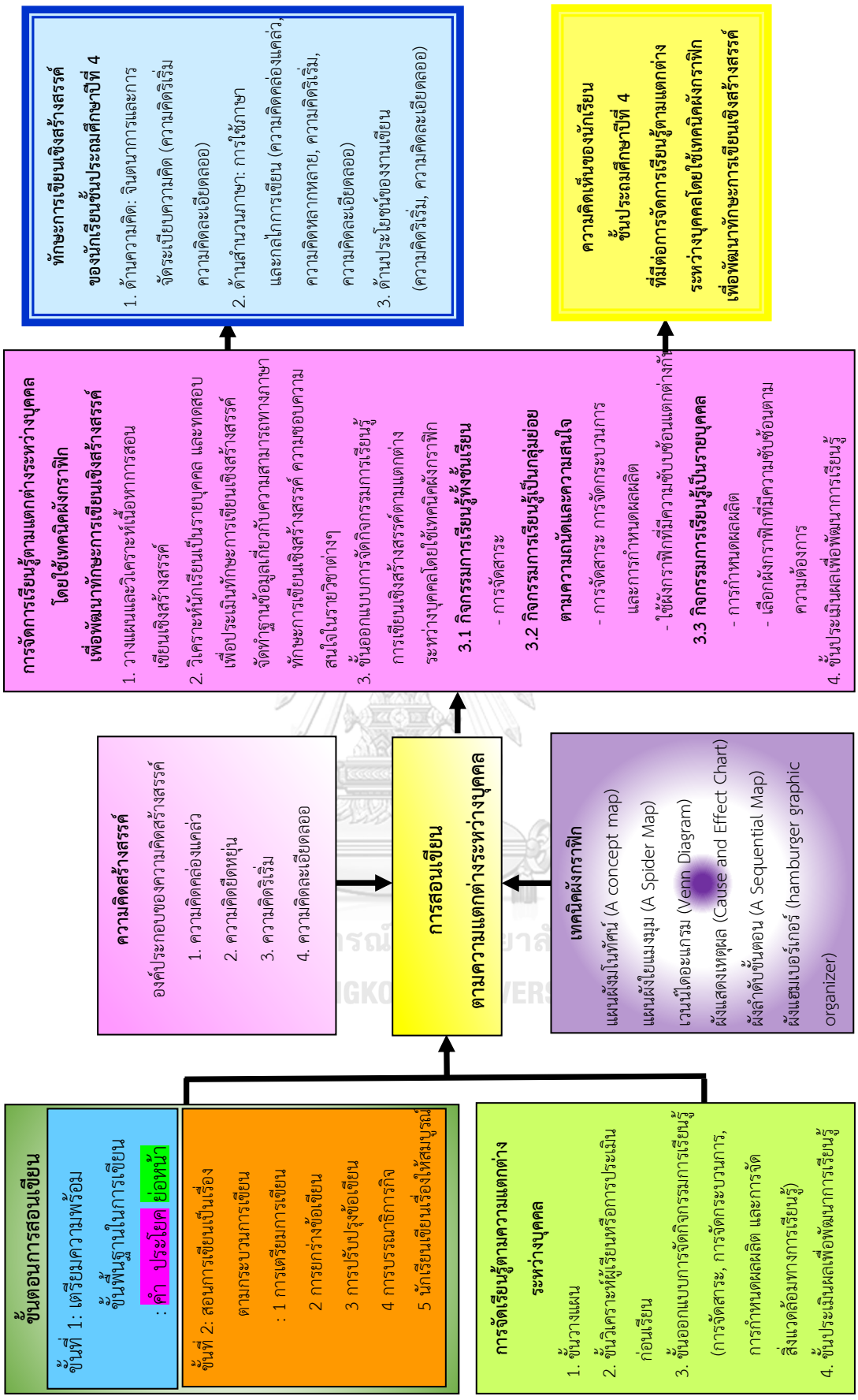
ชั่วโมงที่ 2 ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ขั้นตอน ดังนี้ **ขั้นที่ 1 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน** ครูให้ข้อเสนอแนะและนำเสนอผลงานที่เขียนได้ดี **ขั้นที่ 2 กิจกรรมกลุ่มตามความสนใจในหัวข้อใบงาน** ฝึกเขียนด้วยใบงานที่มีความยากง่ายระดับเดียวกันทั้งห้อง โดย 4/1 ทำใบงานระดับง่าย 4/2 ทำใบงานระดับปานกลาง 4/3 ทำใบงานระดับยาก โดยนักเรียนเลือกหัวข้อการทำงานและเลือกทำงานกับเพื่อนที่สนใจหัวข้อหรือใบงานเช่นเดียวกัน **ขั้นที่ 3 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน** นำเสนอผลงาน **ขั้นที่ 4 กิจกรรมรายบุคคล** ฝึกเขียนโดยการเลือกระดับความยากง่าย (ความท้าทาย) ของใบงานหรือหัวข้อการทำงานด้วยตนเอง

ขั้นตอนการสอนเขียนเป็นเรื่องผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนทั้ง 3 ห้องเรียน ใช้เวลาในการทำงานกลุ่มตามความสนใจในหัวข้อใบงานเป็นเวลา 2 ชั่วโมง โดยชั่วโมงที่ 1 เป็นขั้นตอน

การเตรียมการเขียนด้วยการใช้ผังกราฟิกที่มีระดับความซับซ้อนเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละห้อง ชั่วโมงที่ 2 เป็นขั้นตอนการการยกร่างข้อเขียน การปรับปรุงข้อเขียน การบรรณาธิการกิจ และการเขียนเรื่องให้สมบูรณ์ และชั่วโมงที่ 3 เป็นการทำงานเป็นรายบุคคล

ทั้งนี้สามารถแสดงแผนภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรในการวิจัย ได้ว่า การจัดกิจกรรม การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ส่งผลต่อทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและตัวอย่าง

1.1 ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 234 คน จัดเป็น 7 ห้องเรียน

1.2 ตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 96 คน โดยดำเนินการจัดเป็น 3 ห้องเรียน ตามความสามารถทางภาษา ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. จำแนกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กำลังศึกษาในโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 234 คน ออกเป็นชั้นภูมิ โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ประจำปีการศึกษา 2561 ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2562 แล้วจัดนักเรียนเป็น 3 ชั้นภูมิ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแบ่งชั้นภูมิ โดยสังเคราะห์มาจากเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพในแต่ละความสามารถ ด้านภาษา ในการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ปีการศึกษา 2561 ของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2561) และเกณฑ์การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน เพื่อการเลื่อนชั้น ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ดังตารางที่ 1 หน้า 14 ผู้วิจัยสังเคราะห์เกณฑ์ดังกล่าว โดยปรับเกณฑ์ให้สอดคล้องการดำเนินการวิจัยครั้งนี้และบริบทของประชากร จึงกำหนดเกณฑ์การแบ่งชั้นได้ดังต่อไปนี้

ชั้นภูมิที่ 1 นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 0 - 49

ชั้นภูมิที่ 2 นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 50 - 69

ชั้นภูมิที่ 3 นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 70 - 100

2. ดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (simple sampling) ด้วยการจับสลากชื่อนักเรียนจาก 3 ชั้นภูมิ ดังกล่าว โดยชั้นภูมิที่ 1 จัดเป็นห้องเรียนที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 มีนักเรียนจำนวน 30 คน ชั้นภูมิที่ 2 จัดเป็นห้องเรียนที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 มีนักเรียน จำนวน 31 คน ชั้นภูมิที่ 3 จัดเป็นห้องเรียนที่ 3 ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4/3 มีนักเรียน จำนวน 32 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการจัดเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 32 แผน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 แบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนที่มีลักษณะเป็นแบบอัตนัยโดยการเขียนเป็นเรื่องราวเชิงบรรยาย จำนวน 2 ข้อ

2.2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 การสร้างและหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 32 แผน โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และเทคนิคผังกราฟิกจากเอกสาร ตำรา หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เทคนิคผังกราฟิก การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ระดับประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

3.1.2 สังเคราะห์กระบวนการสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จาก Hanover Research (2018) สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558) มาเรียนนิลพันธุ์ และคณะ (2555) กระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย 1) ชั้นวางแผน หรือวิเคราะห์เนื้อหา 2) ชั้นวิเคราะห์ผู้เรียน หรือการประเมินก่อนเรียน 3) ชั้นออกแบบการจัดการเรียนการสอน และ 4) ชั้นประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการดังกล่าว ดังนี้

3.1.2.1 ชั้นวางแผน หรือวิเคราะห์เนื้อหา

1) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) โดยวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด โครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างรายวิชา การวัดและประเมินผล เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาให้ครอบคลุมพฤติกรรมและความสามารถที่ต้องการพัฒนา

2) กำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ที่จะใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและขั้นตอนการฝึกเขียน

รวมทั้งครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยทำการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ แล้วกำหนดลำดับเนื้อหาสำคัญรองลงมาที่นักเรียนต้องเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยผลการศึกษาและวิเคราะห์สรุปได้ว่าเนื้อหาที่จะนำไปสู่การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ เรื่องที่ 1 การเขียนคำและประโยคอย่างสร้างสรรค์ เรื่องที่ 2 การเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์ และ เรื่องที่ 3 การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์

ผลจากการวางแผน หรือวิเคราะห์เนื้อหาดังกล่าว ผู้วิจัย กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกได้ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ครั้งที่	สัปดาห์ที่	ลำดับชั้นการสอนเขียน	ผังกราฟิก	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	สาระการเรียนรู้
1	1	ขั้นที่ 1 เตรียม ความพร้อม ขั้นพื้นฐาน ในการเขียน	ผังเวนน์ ไดอะแกรม	1. การเขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์ จากผังเวนน์ไดอะแกรม	1. ผังเวนน์ ไดอะแกรม 2. คำเชื่อม บอกความ- คล้ายตามกัน และคำเชื่อม บอกความ- ขัดแย้ง
2			ผังเวนน์ ไดอะแกรม	2. การเขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์ จากผังเวนน์ไดอะแกรม	
3	1		ผังแสดงเหตุผล	3. การเขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์ จากผังแสดงเหตุผล	1. ผังแสดง เหตุผล. 2. คำเชื่อม บอกความ- เป็นเหตุเป็น ผลกัน และ คำเชื่อม บอกความ- ให้เลือก อย่างไร อย่างหนึ่ง
4			ผังแสดงเหตุผล	4. การเขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์ จากผังแสดงเหตุผล	

ตารางที่ 9 (ต่อ) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่าง
ระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ครั้งที่	สัปดาห์ ที่	ลำดับชั้น การสอนเขียน	ผังกราฟิก	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	สาระ การเรียนรู้
5	2	ลำดับชั้น การสอนเขียน ขั้นที่ 1 เตรียม ความพร้อม ขั้นพื้นฐาน ในการเขียน	ผังลำดับขั้นตอน	5. การเขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์ จากผังลำดับขั้นตอน	1. ผังลำดับ ขั้นตอน 2. คำเชื่อม บอกเวลา
6			ผังลำดับขั้นตอน	6. การเขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์ จากผังลำดับขั้นตอน	
7			ผังใยแมงมุม	7. การเขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์ จากผังใยแมงมุม	1. ผังใย- แมงมุม 2. บทเชื่อม ของประโยค
8			ผังใยแมงมุม	8. การเขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์ จากผังใยแมงมุม	
9	3		ผังมโนทัศน์	9. การเขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์ จากผังมโนทัศน์	1. ผังมโนทัศน์ 2. บทเชื่อม ของประโยค
10			ผังมโนทัศน์	10. การเขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์ จากผังมโนทัศน์	
11			ผังแฮมเบอร์เกอร์	11. การเขียนย่อหน้า อย่างสร้างสรรค์ จากผังแฮมเบอร์เกอร์	การเขียนสิ่ง ที่แตกต่าง จากความ เป็นจริง
12			ผังแฮมเบอร์เกอร์	12. การเขียนย่อหน้า อย่างสร้างสรรค์ จากผังแฮมเบอร์เกอร์	

ตารางที่ 9 (ต่อ) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่าง
ระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ครั้งที่	สัปดาห์ ที่	ลำดับชั้น การสอนเขียน	ผังกราฟิก	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	สาระ การเรียนรู้
13	4	ชั้นที่ 1 เตรียม ความพร้อม ขั้นพื้นฐาน ในการเขียน	ผังแอมเบอร์เกอร์	13. การเขียนย่อหน้า อย่างสร้างสรรค์ จากผังแอมเบอร์เกอร์	การเขียน แสดงการ เปรียบเทียบ
14			ผังแอมเบอร์เกอร์	14. การเขียนย่อหน้า อย่างสร้างสรรค์ จากผังแอมเบอร์เกอร์	
15			ผังแอมเบอร์เกอร์	15. การเขียนย่อหน้า อย่างสร้างสรรค์ จากผังแอมเบอร์เกอร์	การเขียน คาดการณ์
16			ผังแอมเบอร์เกอร์	16. การเขียนย่อหน้า อย่างสร้างสรรค์ จากผังแอมเบอร์เกอร์	
17	5	ชั้นที่ 1 เตรียม ความพร้อม ขั้นพื้นฐาน ในการเขียน	ผังแอมเบอร์เกอร์	17. การเขียนย่อหน้า อย่างสร้างสรรค์ จากผังแอมเบอร์เกอร์	การเขียน ตามลำดับ ขั้นตอน
18			ผังแอมเบอร์เกอร์	18. การเขียนย่อหน้า อย่างสร้างสรรค์ จากผังแอมเบอร์เกอร์	
19			ผังแอมเบอร์เกอร์	19. การเขียนย่อหน้า อย่างสร้างสรรค์ จากผังแอมเบอร์เกอร์	การเขียน แสดงความ ปรารถนา
20			ผังแอมเบอร์เกอร์	20. การเขียนย่อหน้า อย่างสร้างสรรค์ จากผังแอมเบอร์เกอร์	

ตารางที่ 9 (ต่อ) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่าง
ระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ครั้งที่	สัปดาห์ ที่	ลำดับชั้น การสอนเขียน	ผังกราฟิก	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	สาระ การเรียนรู้
21	6	ขั้นที่ 2 สอนเขียน เป็นเรื่อง	ผังแสดงเหตุผล	21. พัฒนาการเขียนเรื่อง เชิงสร้างสรรค์ ด้วยผังแสดงเหตุผล (เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)	การเขียน เรื่องจาก ผังแสดง เหตุผล
22			ผังแสดงเหตุผล	22. พัฒนาการเขียนเรื่อง เชิงสร้างสรรค์ ด้วยผังแสดงเหตุผล (เขียนเป็นเรื่อง-งานกลุ่ม)	
23			ผังแสดงเหตุผล	23. พัฒนาการเขียนเรื่อง เชิงสร้างสรรค์ ด้วยผังแสดงเหตุผล (เขียนเป็นรายบุคคล)	
24			ผังลำดับขั้นตอน	24. พัฒนาการเขียนเรื่อง เชิงสร้างสรรค์ ด้วยผังลำดับขั้นตอน (เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)	การเขียน เรื่องจาก ผังลำดับ ขั้นตอน
25	7	ผังลำดับขั้นตอน	25. พัฒนาการเขียนเรื่อง เชิงสร้างสรรค์ ด้วยผังลำดับขั้นตอน (เขียนเป็นเรื่อง-งานกลุ่ม)		
26		ผังลำดับขั้นตอน	26. พัฒนาการเขียนเรื่อง เชิงสร้างสรรค์ ด้วยผังลำดับขั้นตอน (เขียนเป็นรายบุคคล)		

ตารางที่ 9 (ต่อ) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่าง
ระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ครั้งที่	สัปดาห์ ที่	ลำดับชั้น การสอนเขียน	ผังกราฟิก	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	สาระ การเรียนรู้
27	7	ชั้นที่ 2 สอนเขียน เป็นเรื่อง	ผังใยแมงมุม	27. พัฒนาการเขียนเรื่อง เชิงสร้างสรรค์ ด้วยผังใยแมงมุม (เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)	การเขียนเรื่อง จาก ผังใยแมงมุม
28			ผังใยแมงมุม	28. พัฒนาการเขียนเรื่อง เชิงสร้างสรรค์ ด้วยผังใยแมงมุม (เขียนเป็นเรื่อง-งานกลุ่ม)	
29	ผังใยแมงมุม		29. พัฒนาการเขียนเรื่อง เชิงสร้างสรรค์ ด้วยผังใยแมงมุม (เขียนเป็นรายบุคคล)		
30	8		ผังที่นักเรียนเลือก	30. การเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ (เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)	การเขียนเรื่อง ตาม จินตนาการ
31			ผังที่นักเรียนเลือก	31. การเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ (เขียนเป็นเรื่อง-งานกลุ่ม)	
32			ผังที่นักเรียนเลือก	32. การเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ (เขียนเป็นรายบุคคล)	

เมื่อผู้วิจัยดำเนินการในชั้นวางแผน หรือวิเคราะห์เนื้อหาจนสามารถกำหนดกิจกรรมการ
เรียนรู้ดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการในชั้นวิเคราะห์ผู้เรียน หรือการประเมินก่อนเรียน
ต่อไป

3.1.2.2 **ชั้นวิเคราะห์ผู้เรียน หรือการประเมินก่อนเรียน** ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านสติปัญญา ด้านความชอบ ความสนใจ ความถนัด ความต้องการ ปัญหาต่างๆ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558) ความชอบ/ความสนใจ/ความถนัดในหัวข้อหรือเนื้อหาที่จะต้องเขียน รูปแบบการทำงานที่นักเรียนถนัดหรือต้องการ ซึ่งบางคนชอบทำงานกลุ่ม บางคนชอบทำงานเป็นคู่ และบางคนต้องการทำงานเดี่ยว โดยข้อมูลด้านสติปัญญา ผู้วิจัยนำข้อมูลจากผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ประจำปีการศึกษา 2561 โดยพิจารณาในส่วนของผลคะแนนด้านภาษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) แล้วนำข้อมูลและผลการวิเคราะห์ที่ได้มาดำเนินการจัดนักเรียนตัวอย่างเป็น 3 ห้อง ตามระดับความสามารถทางภาษา ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นฐานคิดในชั้นออกแบบการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และรูปแบบของใบงานที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.1.2.3 **ชั้นออกแบบการจัดการเรียนการสอน** ผู้วิจัยออกแบบตามหลักการของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยขั้นตอนการสอนพื้นฐานการเขียน ซึ่งเป็นเนื้อหาเรื่อง คำประโยค และย่อหน้า ใช้เวลาสอนสาระสำคัญ 1 เรื่อง เป็นเวลา 2 ชั่วโมง สำหรับขั้นตอนการสอนเขียนเป็นเรื่องใช้เวลาสอนสาระสำคัญ 1 เรื่อง เป็นเวลา 3 ชั่วโมง ผู้วิจัยจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้สาระสำคัญ 1 เรื่อง สามารถสรุปการจัดการจัดการได้ ดังตารางที่ 10 และตารางที่ 11

ตารางที่ 10 กิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลขั้นตอนการสอนพื้นฐาน
การเขียนซึ่งเป็นเนื้อหาเรื่อง คำประโยค และย่อหน้า

ชั่วโมงที่	ขั้นตอน	กิจกรรม
1	ขั้นที่ 1 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน	ครูทบทวนความรู้เดิม นำเสนอเนื้อหาใหม่ กระตุ้นความสนใจ
	ขั้นที่ 2 กิจกรรมกลุ่มตาม ความถนัดในการทำงาน	นักเรียนฝึกเขียนในใบงานที่มีความยากง่าย ระดับเดียวกันทั้งห้อง โดย 4/1 ทำใบงาน ระดับง่าย 4/2 ทำใบงานระดับปานกลาง 4/3 ทำใบงานระดับยาก และนักเรียนเลือกรูปแบบการทำงานตามความต้องการของแต่ละคน (ทำเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่ ทำงานเดี่ยว)
	ขั้นที่ 3 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน	นักเรียนนำเสนอผลงาน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง
2	ขั้นที่ 1 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน	ครูให้ข้อเสนอแนะและนำเสนอผลงานที่เขียนได้ดี
	ขั้นที่ 2 กิจกรรมกลุ่มตาม ความสนใจในหัวข้อ ใบงาน	นักเรียนฝึกเขียนในใบงานที่มีความยากง่าย ระดับเดียวกันทั้งห้อง โดย 4/1 ทำใบงาน ระดับง่าย 4/2 ทำใบงานระดับปานกลาง 4/3 ทำใบงานระดับยาก โดยนักเรียนเลือกหัวข้อการทำงานและเลือกทำงานกับเพื่อนที่มีความสนใจในหัวข้อการทำงานเหมือนกัน
	ขั้นที่ 3 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน	นักเรียนนำเสนอผลงาน และร่วมกันแสดงความคิดเห็น
	ขั้นที่ 4 กิจกรรมรายบุคคล	นักเรียนฝึกเขียนโดยการเลือกระดับความยาก (ความท้าทาย) ของใบงานหรือหัวข้อการทำงานด้วยตนเอง

ตารางที่ 11 กิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลขั้นตอนการสอนเขียนเป็นเรื่อง

ชั่วโมงที่	ขั้นตอน	กิจกรรม
1 การเตรียมการเขียน	ขั้นที่ 1 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน	ครูทบทวนความรู้เดิม นำเสนอเนื้อหาใหม่ กระตุ้นความสนใจ
	ขั้นที่ 2 กิจกรรมกลุ่มตาม ความสนใจในหัวข้อ ใบงาน	นักเรียนเตรียมการเขียนในใบงานที่มีความ- ยากง่ายระดับเดียวกันทั้งห้อง โดย 4/1ทำใบ- งานระดับง่าย 4/2 ทำใบงานระดับปานกลาง 4/3 ทำใบงานระดับยาก โดยนักเรียนเลือก หัวข้อการทำงานและเลือกทำงานกับเพื่อน ที่มีความสนใจในหัวข้อการทำงานเหมือนกัน
	ขั้นที่ 3 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน	นักเรียนนำเสนอผลงานที่เตรียมการเขียน แล้ว ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และ ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง
2 การยกร่างข้อเขียน การปรับปรุงข้อเขียน การบรรณาธิกรณกิจ การเขียนเรื่องให้สมบูรณ์	ขั้นที่ 1 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน	ครูให้ข้อเสนอแนะและนำเสนอผลงานที่ นักเรียนเตรียมการเขียนได้ดี
	ขั้นที่ 2 กิจกรรมกลุ่มตาม ความสนใจในหัวข้อ ใบงาน	นักเรียนทำงานต่อเนื่องจากชั่วโมงที่ 1 ด้วยใบงานที่เลือกเตรียมการเขียนไว้ เรียบร้อยแล้ว โดยทำงานร่วมกับเพื่อน กลุ่มเดิม ในการเรียบเรียงเขียนเป็นเรื่อง
	ขั้นที่ 3 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน	นักเรียนนำเสนอผลงาน และร่วมกันแสดง ความคิดเห็น
	ขั้นที่ 4 กิจกรรมกลุ่มตาม ความสนใจในหัวข้อ ใบงาน	นักเรียนปรับปรุงข้อเขียน ตรวจสอบความถูก ต้องทางหลักภาษา และเขียนเรื่องให้สมบูรณ์
	ขั้นที่ 5 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน	นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง

ตารางที่ 11 (ต่อ) กิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลขั้นตอนการสอนเขียนเป็นเรื่อง

ชั่วโมงที่	ขั้นตอน	กิจกรรม
3	ขั้นที่ 1 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน	ครูทบทวนความรู้เดิม นำเสนอเนื้อหาใหม่ กระตุ้นความสนใจ
	ขั้นที่ 2 กิจกรรมรายบุคคล	นักเรียนฝึกเขียนโดยการเลือกระดับความ ยากง่าย (ความท้าทาย) ของใบงานหรือ หัวข้อการทำงานด้วยตนเอง
	ขั้นที่ 3 กิจกรรมทั้งชั้นเรียน	นักเรียนแลกเปลี่ยนกันอ่านผลงาน และ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น
	ขั้นที่ 4 กิจกรรมรายบุคคล	นักเรียนปรับปรุงข้อเขียน ตรวจสอบความถูก ต้องทางหลักภาษา และเขียนเรื่องให้สมบูรณ์ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง

การสอนในแต่ละลำดับขั้นผู้วิจัยออกแบบให้ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านความสามารถทางภาษา ด้านความถนัดในการทำงาน และด้านความสนใจ/ความชอบในหัวข้อการทำงาน โดยดำเนินการจัดสาระ การจัดกระบวนการ การกำหนดผลผลิต และการจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ในกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

กิจกรรมทั้งชั้นเรียน เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน ได้แก่

- 1) กิจกรรมที่จัดด้วยการจัดสาระ โดยกระตุ้นความสนใจในการเรียน ทบทวนความรู้/ประสบการณ์เดิมแล้วนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยการใช้สื่ออย่างหลากหลาย ได้แก่ ใช้สื่อสิ่งพิมพ์อ่านตัวอย่างเรื่องให้นักเรียนฟัง ให้ชมวิดีโอทัศน์ ใช้โปรแกรมนำเสนองาน (Microsoft PowerPoint) แสดงเนื้อเรื่องบนกระดาน พร้อมทั้งอ่านเนื้อเรื่องให้นักเรียนฟัง เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงเนื้อหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- 2) กิจกรรมนำเสนอผลงาน รวมทั้งให้ผลสะท้อนกลับแก่นักเรียนหลังจากที่นักเรียนแยกไปทำงานที่แต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มเลือก
- 3) กิจกรรมนำเสนอใบงานหรือหัวข้อการทำงานแต่ละแบบที่มีให้นักเรียนเลือก และ
- 4) กิจกรรมการประเมินการเรียนรู้ของตนเองด้วยเทคนิคไฟจราจร ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมทั้งเรียนที่จัดให้นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม เป็นกิจกรรมที่มีรูปแบบเหมือนกัน เนื่องจากต้องการเทียบเคียงกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ ซึ่งเป็นชั้นเรียนอิสระความสามารถซึ่งต้องร่วมกิจกรรมทั้งเรียนไปพร้อมๆ กัน

กิจกรรมกลุ่มตามความถนัดในการทำงาน และกิจกรรมกลุ่มตามความสนใจในเนื้อหา เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยการจัดสาระ การจัดกระบวนการ และการกำหนดผลผลิต โดยนักเรียนทั้ง 3 ห้อง ได้ร่วมกิจกรรมที่มีรูปแบบเช่นเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกันที่ระดับความยากง่ายของใบงานและระดับความซับซ้อนของผังกราฟิกที่ได้รับ ดังนี้ 1) กิจกรรมฝึกเขียนในใบงานที่มีระดับความยากง่ายและความซับซ้อนของผังกราฟิกต่างกัน ดังนี้ ระดับที่ 1 ระดับง่าย ใช้ผังกราฟิกมีความซับซ้อนน้อยที่สุด มอบหมายให้นักเรียนห้อง ป.4/1 ระดับที่ 2 ระดับปานกลาง ใช้ผังกราฟิกมีความซับซ้อนปานกลาง มอบหมายให้นักเรียนชั้น ป.4/2 ระดับที่ 3 ระดับยาก ใช้ผังกราฟิกมีความซับซ้อนมากที่สุด มอบหมายให้นักเรียนชั้น ป.4/3 2) กิจกรรมเลือกรูปแบบการทำงานและเพื่อนร่วมงานตามความถนัดและความต้องการของตตน นักเรียนสามารถเลือกได้ว่าจะทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานเป็นคู่ หรือจะทำงานเดี่ยว และสามารถเลือกเพื่อนร่วมงานได้ด้วยตนเอง 3) กิจกรรมให้นักเรียนเลือกหัวข้อการทำงาน และเลือกรูปแบบการทำงานพร้อมทั้งเพื่อนร่วมงานที่สนใจทำใบงานหรือหัวข้อการทำงานเช่นเดียวกัน

กิจกรรมรายบุคคล เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยการจัดกระบวนการ และการกำหนดผลผลิต โดยดำเนินการให้นักเรียนทั้ง 3 ห้อง เลือกใบงานหรือหัวข้อการทำงานที่มีระดับความท้าทายของงานซึ่งมี 3 ระดับ ได้แก่ 1) ใบงานที่มีความท้าทายระดับ ★ (ง่าย) ซึ่งข้อคำถามหรือหัวข้อในใบงานระดับนี้เน้นการใช้ความคิดคล่องแคล่ว และส่งเสริมความคิดหลากหลาย หัวข้อการทำงานมีความเป็นรูปธรรมและเกี่ยวข้องกับครอบครัว หรือชีวิตประจำวันของนักเรียนมากที่สุด จึงเป็นเรื่องที่นักเรียนต้องใช้ประสบการณ์เดิมมากกว่าการใช้จินตนาการ 2) ใบงานที่มีความท้าทายระดับ ★ ★ (ปานกลาง) ซึ่งข้อคำถามหรือหัวข้อในใบงานระดับนี้เน้นการใช้ความคิดหลากหลายและส่งเสริมความคิดริเริ่ม หัวข้อการทำงานเริ่มมีความเป็นนามธรรมและเริ่มเป็นเรื่องที่ขยายวงกว้างสู่สังคมนอกโรงเรียน จึงเป็นเรื่องที่นักเรียนต้องใช้ประสบการณ์เดิมประกอบการใช้จินตนาการเพิ่มเติมจากพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่ และใบงานที่มีความท้าทายระดับ ★ ★ ★ (ยาก) ซึ่งข้อคำถามหรือหัวข้อในใบงานระดับนี้เน้นการใช้ความคิดริเริ่ม และส่งเสริมความคิดละเอียดลออ หัวข้อการทำงานมีความเป็นนามธรรมจึงเป็นเรื่องที่นักเรียนต้องใช้จินตนาการมากที่สุด

3.1.2.4 **ขั้นประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้** ผู้วิจัยศึกษาวิธีการประเมินดังกล่าวตามแนวทางของ ทิศนา แคมมณี (2560) ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ว่า การประเมินผลจำแนกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) เป็นการประเมิน

เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครูสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับเปลี่ยนยุทธวิธีในการสอนและการปรับเปลี่ยนยุทธวิธีของผู้เรียน ประกอบด้วย (1) การประเมินผลก่อนเรียน (pre- assessment) ซึ่งเป็นการประเมินข้อมูลพื้นฐานและความต้องการด้านต่างๆ ของผู้เรียน (2) การประเมินเพื่อพัฒนา (formative assessment) ซึ่งครูสามารถทำได้ตั้งแต่เริ่มต้นการเรียนรู้ไปจนจบการเรียนรู้ (3) การประเมินผลขณะเรียนรู้ (Assessment as Learning) เป็นการประเมินโดยผู้เรียนขณะทำการเรียนรู้ เน้นการให้ผู้เรียนประเมินตนเองและประเมินเพื่อนด้วยเทคนิคต่างๆ เช่น การตั้งคำถามตรวจสอบการเรียนรู้ของตน การเขียนข้อความสั้นๆ สะท้อนความคิด ความรู้สึก ตามหัวข้อที่กำหนด การประเมินตนเองโดยใช้เทคนิคให้ข้อมูลย้อนกลับแบบแซนด์วิช (feedback sandwich) เทคนิคถามเอง-ตอบเอง เทคนิคไพอัจฉกร เป็นต้น และ 3) การประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้

จากการศึกษาเรื่องการประเมินผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง 3 ห้อง โดยใช้รูปแบบการประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) การประเมินผลขณะเรียนรู้ (Assessment as Learning) และ การประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning) ดังนี้ 1) การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ด้วยการประเมินผลก่อนเรียน (pre- assessment) เพื่อเป็นการประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ด้วยแบบทดสอบที่ผ่านการพัฒนาตามกระบวนการวิจัย และการประเมินเพื่อพัฒนา (formative assessment) ด้วยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล และตรวจสอบความถูกต้องของการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินโดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริค 2) การประเมินขณะเรียนรู้ (Assessment as Learning) ด้วยการไพอัจฉกร โดยให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินการเรียนรู้ของตนเองเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง ด้วยเทคนิคไพอัจฉกร และ 3) การประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning) ด้วยการประเมินผลหลังเรียน เพื่อเป็นการประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังจากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด ด้วยแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีลักษณะแบบอัตนัย โดยการเขียนเป็นเรื่องราวเชิงบรรยาย

สำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการตลอดทำการทดลอง ได้แก่ การจัดบรรยากาศทางการเรียนรู้ให้อำนวยต่อการเรียนรู้เรื่องการเขียน รวมถึงการจัดการวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ต่างๆ ในชั้นเรียนและพฤติกรรมการสอน ใช้การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ซึ่งที่ต้องส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้เรื่องการเขียน

รวมทั้งสร้างบรรยากาศแห่งความสำเร็จโดยการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน และนักเรียนทุกคนสามารถบรรลุได้

3.1.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก จำนวน 32 แผน 32 ชั่วโมง ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังตารางที่ 9 ในข้างต้น

3.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

3.1.5 ดำเนินการปรับแผนการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ทำการแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่ตัวอย่าง และไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกจำนวน 30 คน เพื่อนำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ผู้วิจัยทดลองใช้โดยให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองแบบภาคสนาม (30 คน) ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นปรับแก้ขั้นตอนของกิจกรรมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกนำไปใช้จริงกับตัวอย่าง ซึ่งได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 93 คน ซึ่งจัดเป็น 3 ห้องเรียน ตามความสามารถทางภาษา

3.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

3.2.1 การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบที่มีลักษณะเป็นแบบอัตนัย โดยการเขียนเป็นเรื่องราวเชิงบรรยาย จำนวน 2 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

3.2.1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในส่วนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2.1.2 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา หนังสือ ที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบความสามารถ ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งการวัดและประเมินผล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

3.2.1.3 กำหนดตัวชี้วัดที่ต้องการวัดให้ครอบคลุมเนื้อหาและสร้างตารางวิเคราะห์ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหา เพื่อสร้างแบบทดสอบ

3.2.1.4 สร้างแบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีลักษณะเป็นแบบอัตนัย โดยการเขียนเป็นเรื่องราวเชิงบรรยาย จำนวน 2 ข้อ ผู้วิจัยได้ศึกษาและปรับเกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์มาจากของ จุติมา นาควรรณ (2544) อรุณีย์ โรจนะไพบูลย์ (2546) และ อัญชลี บ่อทอง (2549) และสุรรัตน์ พิมพ์เขต (2557) ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ตารางสังเคราะห์เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัย รายการประเมิน		จุติมา	อรุณีย์	สุรรัตน์	อัญชลี	เลขา	ผู้วิจัย
		นาควรรณ	โรจนะ- ไพบูลย์	พิมพ์เขต	บ่อทอง	มากสังข์	
เนื้อเรื่อง/ เนื้อหา	แนวคิด แปลกใหม่	✓	✓	✓	✓	✓	เนื้อเรื่อง มีแนวคิด
	ได้ใจความ	✓	✓	✓	✓		แปลกใหม่
	ความเป็นเอกภาพ และสารัตถภาพ	✓	✓				ไม่ซ้ำใคร ได้ใจความ
	ชื่อเรื่อง	✓	✓		✓		เนื้อเรื่องหรือ เนื้อหาสอดคล้อง กับแนวคิดหลัก ของเรื่อง และตั้งชื่อเรื่อง แปลกใหม่ น่าสนใจ

ตารางที่ 12 (ต่อ) ตารางสังเคราะห์เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัย		จตุมา	อรุณีย์	สรินทร์	อัญชลี	เลขา	ผู้วิจัย
รายการประเมิน		นาควรรณ	โรจนะ- ไพบุลย์	พิมพ์เขต	บ่อทอง	มากสังข์	
การ เสนอ เรื่อง	การลำดับ เรื่องราว	✓	✓		✓	✓	การเสนอเรื่อง มีการจัดลำดับ แนวคิดหรือลำดับ ความดี ดำเนิน เรื่องหรือเนื้อหา สาระที่เขียนอย่าง ต่อเนื่องไม่สับสน วากวนเนื้อเรื่องหรือ เนื้อหาที่เขียนมี ประโยชน์ แก่ผู้อ่าน
	รูปแบบการ นำเสนอใน การเปิดเรื่อง การ ดำเนินเรื่อง และ จบเรื่อง น่าสนใจ	✓	✓				
	ความยาวของ เรื่อง	✓					
	สาระประโยชน์	✓	✓				
การใช้ ภาษา	การใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ และสำนวน	✓	✓	✓		✓	การใช้ภาษา มีการเลือกใช้ และเรียบเรียงคำ วลีและประโยคได้ ถูกต้องหลากหลาย เหมาะสม ตามหลักภาษา มีการขยายความ และสามารถ สื่อความหมาย ได้ตามต้องการ รวมทั้งใช้คำ เชื่อมโยงข้อความ และประโยคต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และ เขียนสะกดคำ ได้ถูกต้อง
	การเชื่อมโยง ข้อความและ ประโยค	✓		✓	✓		
	การสะกดคำ	✓	✓		✓		

ตารางที่ 12 (ต่อ) ตารางสังเคราะห์เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัย รายการประเมิน	จุดม นาควรรณ	อรุณย์ โรจนะ- ไพบุลย์	สรินทร์ พิมพ์เขต	อัญชลิ บ่อทอง	เลขา มากสังข์	ผู้วิจัย
รูปแบบ ได้แก่ ความ ถูกต้องครบถ้วนตาม รูปแบบและ องค์ประกอบ	✓	✓	✓			รูปแบบ มีการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการจบเรื่อง น่าสนใจ
การปฏิบัติตามคำสั่ง ได้แก่ การใช้คำและภาพตามที่ กำหนด	✓					

เมื่อทำการสังเคราะห์เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์ดังกล่าวมาวิเคราะห์ให้เข้ากับองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์จากการศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัย และบริบทที่ผู้วิจัยปฏิบัติการสอน เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของประชากรและสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล หมายความว่าควรเป็นเกณฑ์ที่นักเรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ ไม่อยู่ในระดับง่ายเกินไปจนไม่ทำให้เกิดความท้อแท้ หรืออยู่ในระดับยากเกินไปจนส่งผลให้นักเรียนเกิดความท้อแท้ ผู้วิจัยสามารถสรุปเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในงานวิจัยนี้ได้ดังนี้

1 ด้านความคิด

12 คะแนน

- 1.1 แนวคิดหรือจินตนาการแปลกใหม่ (4 คะแนน)
- 1.2 ความสอดคล้องระหว่างชื่อเรื่องกับเนื้อหา (4 คะแนน)
- 1.3 การนำเสนอ (4 คะแนน)

2 ด้านสำนวนภาษา

8 คะแนน

- 2.1 การใช้ภาษา (4 คะแนน)
- 2.2 กลไกการเขียน (4 คะแนน)

3. ด้านประโยชน์ของงานเขียน

4 คะแนน

รวม 24 คะแนน

1 ด้านความคิด 12 คะแนน ได้แก่

1.1 แนวคิดหรือจินตนาการแปลกใหม่ คือ การมีความคิดจินตนาการแตกต่างจากความคิดธรรมดาทั่วไป และไม่ซ้ำกับเพื่อน อาจเป็นความแปลกใหม่ด้านเนื้อหาหรือความแปลกใหม่ด้านรูปแบบ เนื้อเรื่องหรือเนื้อหาได้ใจความสอดคล้องกับแนวคิดหลักของเรื่อง

1.2 ความสอดคล้องระหว่างชื่อเรื่องกับเนื้อหา คือ การตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับแนวคิดของเรื่อง มีความแปลกใหม่ไม่ซ้ำกับเพื่อนและน่าสนใจ

1.3 การนำเสนอ คือ การจัดลำดับแนวคิดหรือลำดับความดี ดำเนินเรื่องหรือเนื้อหาสาระที่เขียนอย่างต่อเนื่องไม่สับสนวุ่นวาย

2 ด้านสำนวนภาษา 8 คะแนน ได้แก่

2.1 การใช้ภาษา คือ การเลือกใช้คำ วลี และประโยคได้ถูกต้องหลากหลาย พร้อมทั้งเรียบเรียงได้เหมาะสมตามหลักภาษา สามารถสื่อความหมายได้ตามต้องการ ใช้ประโยคที่มีส่วนขยายหรือใช้คำเชื่อมโยงข้อความและประโยคต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2.2 กลไกการเขียน คือการใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้องหรือเขียนสะกดคำถูกต้อง

3. ด้านประโยชน์ของงานเขียน 4 คะแนน ได้แก่

การมีข้อคิดสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและมีแนวคิดที่แสดงถึงการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวมหรือทำผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินและความบันเทิง

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่ละด้านมีรายละเอียด ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องตามจินตนาการชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1 ด้านความคิด				
1.1 แนวคิด จินตนาการ (ความคิดริเริ่ม)	มีแนวคิดหรือจินตนาการแปลกใหม่ แตกต่างจากความคิดธรรมดาต่างๆ ไปและไม่ซ้ำกับเพื่อน อาจเป็นความแปลกใหม่ด้านเนื้อหาหรือความแปลกใหม่ด้านรูปแบบ	มีแนวคิดหรือจินตนาการแปลกใหม่ และมีความคล้ายคลึงกับเพื่อนจำนวน 1-2 คน อาจเป็นความแปลกใหม่ด้านเนื้อหาหรือความแปลกใหม่ด้านรูปแบบ	มีแนวคิดหรือจินตนาการธรรมดาต่างๆ ไป และมีความคล้ายคลึงกับเพื่อนจำนวน 3-4 คน	มีแนวคิดหรือจินตนาการธรรมดาต่างๆ ไปและซ้ำกับเพื่อนจำนวน 5 คนขึ้นไป
1.2 ความสอดคล้องระหว่างชื่อเรื่องกับเนื้อหา (ความคิดริเริ่มและความคิดละเอียดลออ)	ตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อหา และมีความแปลกใหม่ไม่ซ้ำกับเพื่อน เขียนเนื้อหาทั้งหมดสอดคล้องกับชื่อเรื่อง	ตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับแนวคิดของเรื่องและมีความคล้ายคลึงกับเพื่อนจำนวน 1-2 คน เขียนเนื้อหาสอดคล้องกับชื่อเรื่อง และมีเนื้อหา 1-2 ประเด็นที่ไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	ตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับแนวคิดของเรื่องและมีความคล้ายคลึงกับเพื่อนจำนวน 3-4 คน เขียนเนื้อหาสอดคล้องกับชื่อเรื่อง และมีเนื้อหา 3-4 ประเด็นที่ไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	ตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับแนวคิดของเรื่องและมีความคล้ายคลึงกับเพื่อนจำนวน 5 คนขึ้นไป หรือตั้งชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับเนื้อหา เขียนเนื้อหาสอดคล้องกับชื่อเรื่อง และมีเนื้อหา 5 ประเด็นขึ้นไปที่ไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง

ตารางที่ 13 (ต่อ) เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องตามจินตนาการชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1.3 การนำเสนอ (ความคิดละเอียดลออ)	จัดลำดับแนวคิด หรือลำดับความที่ดี ดำเนินเรื่องหรือเนื้อหา สาระที่เขียน อย่างต่อเนื่อง ไม่สับสนวกวน ไม่มีจุดผิดพลาด หรือมีเนื้อเรื่อง/ เนื้อหาทั้งหมด ได้ใจความสอดคล้อง กับแนวคิดหลัก ของเรื่อง	จัดลำดับแนวคิด หรือลำดับความที่ดี ดำเนินเรื่องหรือ เนื้อหาสาระที่เขียน อย่างต่อเนื่อง สับสนวกวน 1-3 จุด หรือมีเนื้อเรื่อง/ เนื้อหาที่มีใจความ ไม่สอดคล้องกับแนวคิ หลักของเรื่อง 1-3 จุด	จัดลำดับแนวคิด หรือลำดับความพอใช้ ดำเนินเรื่องหรือเนื้อหา สาระที่เขียนไม่ ต่อเนื่องสับสนวกวน 4-6 จุด หรือมีเนื้อเรื่อง/ เนื้อหาที่มีใจความ ไม่สอดคล้องกับ แนวคิดหลักของเรื่อง 4-6 จุด	จัดลำดับแนวคิด หรือลำดับความ ไม่ต่อเนื่อง ดำเนิน เรื่องหรือเนื้อหาสาระ ที่เขียนสับสนวกวน 7 จุดขึ้นไป หรือมีเนื้อเรื่อง/ เนื้อหาที่มีใจความ ไม่สอดคล้องกับ แนวคิดหลักของเรื่อง 7 จุดขึ้นไป
2 ด้านสำนวนภาษา 2.1 การใช้ภาษา (ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และ ความคิดละเอียดลออ)	เลือกใช้คำ วลี และ ประโยคได้ถูกต้อง หลากหลาย พร้อมทั้งเรียบเรียง ได้เหมาะสมตาม หลักภาษา สามารถสื่อ ความหมายได้ตาม ต้องการ ใช้ประโยค ที่มีส่วนขยายหรือ ใช้คำเชื่อมโยงข้อความ และประโยคต่างๆ ได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่มีจุดผิดพลาด	เลือกใช้คำ วลี และ ประโยคได้ถูกต้อง หลากหลาย พร้อมทั้งเรียบเรียง ได้เหมาะสมตาม หลักภาษา สามารถ สื่อความหมายได้ตาม ต้องการ ใช้ประโยค ที่มีส่วนขยายหรือใช้ คำเชื่อมโยงข้อความ และประโยคต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม มีจุดผิดพลาด 1-3 จุด	เลือกใช้คำ วลี และ ประโยคได้ถูกต้อง เรียบเรียงได้ เหมาะสมตาม หลักภาษา สามารถสื่อ ความหมายได้ ตามต้องการ อาจมีการใช้ประโยค ที่มีส่วนขยายหรือใช้ คำเชื่อมโยงข้อความ และประโยค มีจุดผิดพลาด 4-6 จุด	เลือกใช้คำ วลี และ ประโยคได้ถูกต้อง เรียบเรียงได้เหมาะสม ตามหลักภาษา สามารถสื่อความหมาย ได้ตามต้องการ มีจุด ผิดพลาด 7 จุดขึ้นไป

ตารางที่ 13 (ต่อ) เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องตามจินตนาการชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
2.2 กลไกการเขียน (ความคิดละเอียดลออ)	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้องหรือเขียนสะกดคำถูกต้อง ไม่มีจุดผิดพลาด	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง หรือเขียนสะกดคำถูกต้อง มีจุดผิดพลาด 1-3 จุด	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง หรือเขียนสะกดคำถูกต้อง มีจุดผิดพลาด 4-6 จุด	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง หรือเขียนสะกดคำถูกต้อง มีจุดผิดพลาด 7 จุด ขึ้นไป
3. ด้านประโยชน์ของงานเขียน (ความคิดละเอียดลออ)	มีข้อคิดสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและมีแนวคิดที่แสดงถึงการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวมหรือทำให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินและความบันเทิง	มีข้อคิดสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านหรือทำให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินและความบันเทิง	มีข้อคิดสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องหรือทำให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินและความบันเทิง	มีข้อคิดไม่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องหรือทำให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินและความบันเทิง

แบบทดสอบความสามารถในเขียนเชิงสร้างสรรค์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 2 ข้อ ข้อละ 24 คะแนน ดังนั้น คะแนนรวมทั้งหมด คือ 48 คะแนน การแปลความหมายของคะแนนจากการทำแบบทดสอบความสามารถในเขียนเชิงสร้างสรรค์ แปลความหมายของคะแนน โดยภาพรวมทั้งหมด 48 คะแนน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายให้สอดคล้องกับเกณฑ์การแบ่งชั้นภูมิในขั้นตอนการดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

คะแนน	การแปลความหมาย
35 - 48	ดี
25 - 34	ปานกลาง
0 - 24	ปรับปรุง

3.2.1.5 นำแบบทดสอบที่ออกแบบอัตโนมัติ ด้วยการให้นักเรียนเขียนเป็นเรื่องราวเชิงบรรยาย จำนวน 2 ข้อนั้น ไปหาคุณภาพของแบบทดสอบโดยใช้วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการทดสอบซ้ำ (Test-retest reliability) เป็นการหาความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยนำแบบทดสอบฉบับเดียวกันไปสอบกับนักเรียนกลุ่มเดียว 2 ครั้ง ในเวลาที่ต่างกัน

โดยเว้นระยะเวลาประมาณ 1-2 สัปดาห์ แล้วนำผลของการสอบทั้งสองครั้ง มาหาค่าความสัมพันธ์ จากการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ แบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.926 แบบทดสอบหลังเรียนมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.963

3.2.1.6 นำแบบทดสอบไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้ผังกราฟิก ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีข้อคำถามปลายเปิด ใช้การเขียนตอบแบบตอบสั้น จำนวน 10 ข้อ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษาหลักการ เอกสาร ตำรา หนังสือ ที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถาม เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษา

3.3.2 กำหนดประเด็นสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

3.3.3 ตั้งคำถามปลายเปิดให้สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่กำหนดไว้ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยตั้งคำถาม จำนวน 20 คำถาม

3.3.4 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้ผังกราฟิก โดยผู้ทรงคุณวุฒิ นำผลพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence: IOC) ผลที่ได้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นทั้ง 20 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.33-1.00 โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะให้ปรับสำนวนในข้อคำถามให้เป็นภาษาที่นักเรียนสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

3.3.5 คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์

3.3.6 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้ผังกราฟิก ให้นักเรียนที่เป็นตัวอย่างจำนวน 93 คน เขียนตอบคำถามหลังจากทำแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนเรียบร้อยแล้ว ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ในช่วงเดือนกรกฎาคม-เดือนสิงหาคม จำนวน 93 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ชี้แจงให้นักเรียนที่เป็นตัวอย่างทราบถึงรูปแบบและจุดประสงค์ของการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก พร้อมทั้งให้ความรู้เรื่องผังกราฟิกกับวิธีคิดสร้างสรรค์ทางภาษาเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

4.2 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบทักษะเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะเป็นแบบอัตนัยโดยการเขียนเป็นเรื่องราวเชิงบรรยาย จำนวน 2 ข้อ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง

4.3 ดำเนินการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในเดือนกรกฎาคม-เดือนสิงหาคม ใช้เวลาเรียนในชั่วโมงที่ขออนุญาตทางโรงเรียนไว้ โดยรวมเวลาดำเนินการสอน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 32 ชั่วโมง ในชั่วโมงที่เป็นการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามตารางที่ทางฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) กำหนด

4.4 ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) หลังจากการทดลองสอนสิ้นสุดลง โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะเป็นแบบอัตนัยโดยการเขียนเป็นเรื่องราวเชิงบรรยาย จำนวน 2 ข้อ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง กับตัวอย่าง ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

4.5 ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบโดยผู้วิจัยและครูประจำวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาอีก 1 ท่าน ซึ่งมีประสบการณ์การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 มาเป็นเวลา 16 ปี แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

4.6 นักเรียนที่เป็นตัวอย่าง จำนวน 93 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้ จำแนกเป็นประเด็นต่างๆ แล้วนำไปอภิปรายผลการทดลองต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for window โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของตัวอย่าง ก่อนและหลังการทดลอง ได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก โดยใช้ t-test for dependent sample
3. วิเคราะห์ประเด็นที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

6. การนำเสนอข้อมูลวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในส่วนข้อมูลเชิงปริมาณในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยายเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และข้อมูลเชิงคุณภาพนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยจัดนักเรียนเป็น 3 ห้องเรียน ตามความสามารถทางภาษา ได้แก่ กลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปรับปรุง กลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับดี โดยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 นี้เป็น 3 ส่วน ตามจำนวนห้องเรียนที่ทำการเก็บข้อมูล ดังตารางที่ 14-16

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปรับปรุง

การทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	30	16.933	5.889		
หลังการทดลอง	30	25.017	6.734	9.018	.000*

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปรับปรุงมีคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน ($\bar{X} = 25.017$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 16.933$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง

การทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	31	22.774	4.882		
หลังการทดลอง	31	33.613	4.767	11.396	.000*

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปรับปรุงมีคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน ($\bar{X} = 33.613$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 22.774$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

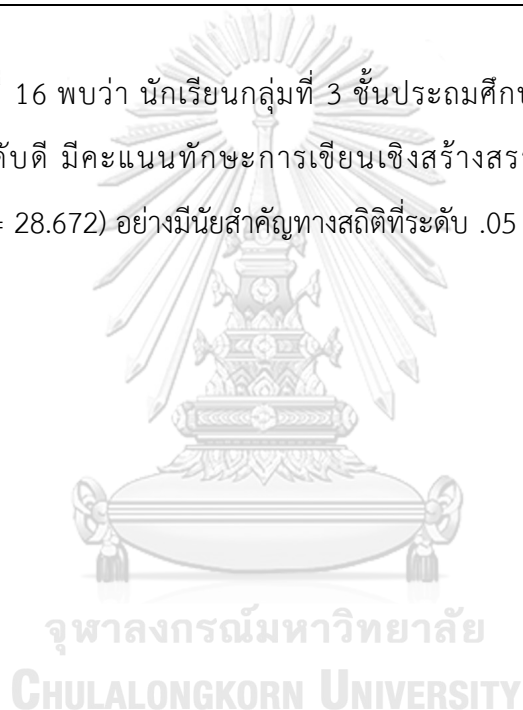

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ของนักเรียนกลุ่มที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับดี

การทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	32	28.672	5.440		
หลังการทดลอง	32	35.672	5.305	7.43	.000*

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับดี มีคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน ($\bar{X} = 35.672$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 28.672$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ด้วยการสุรปุจำนวนนักเรียนที่มีคำตอบซึ่งมีใจความอยู่ในประเด็นเดียวกันในแต่ละข้อคำถาม โดยนำเสนอความคิดเห็นเป็น 3 ส่วนตามจำนวนห้องเรียนที่ทำการเก็บข้อมูล ดังตารางที่ 17-19

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปรับปรุง

ข้อคำถาม	สุรปุจำนวนนักเรียน	
	ประเด็นคำตอบ	จำนวน (คน)
1. การเรียนรู้เรื่องการเขียนด้วยกิจกรรมที่ครูจัดให้มีความแตกต่างจากการเรียนเรื่องการเขียนที่นักเรียนเคยเรียนมาก่อนหน้านั้นหรือไม่ อย่างไร	แตกต่าง ไม่เคยเรียนแบบนี้มาก่อน	14
	แตกต่าง ไม่เคยใช้ผังกราฟิกตอนเขียนมาก่อน	8
	แตกต่าง เมื่อก่อนเขียนไม่ได้ ตอนนี้อย่างนี้ได้ มีความคิดเยอะขึ้น	4
	แตกต่าง เมื่อก่อนเรียนด้วยการทำงานในสมุดหรือกระดาษ	3
	ไม่แตกต่าง	1
2. นักเรียนคิดว่าการทำงานได้เลือกทำงานตามความถนัดในการทำงาน (ทำงานเป็นกลุ่มทำเป็นคู่ หรือทำงานเดี่ยว) หรือการได้เลือกทำงานกับเพื่อนๆ ที่มีความสนใจในหัวข้อการทำงานเหมือนกันกับนักเรียน มีผลต่อความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร	มีผล ทำให้เขียนดีขึ้น สร้างสรรค์ขึ้น ทำให้ง่ายขึ้น ช่วยกันคิด ทำให้ง่ายขึ้น การทำงานกลุ่มทำให้ทำงานเดี่ยวได้ดี สามัคคี	28
	พัฒนาขึ้น 50 %	1
	ไม่แตกต่าง	1
3. นักเรียนคิดว่าการใช้ผังกราฟิกในขั้นตอนการเตรียมการเขียนมีผลต่อความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร	ทำให้ดีขึ้น ทำให้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น ช่วยคิดได้เยอะ เขียนได้เยอะขึ้น ทำให้ฉลาด คิดดีขึ้น เขียนสร้างสรรค์มากขึ้น มีคำให้ดู เลยเขียนดีขึ้น มีตัวช่วย	28
	รู้สึกแย่ง	2

ตารางที่ 17 (ต่อ) ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปรับปรุง

ข้อความ	สรุปจำนวนนักเรียน	
	ประเด็นคำตอบ	จำนวน (คน)
4. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การทำงานที่มีระดับความยาก-ง่ายเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง”	ดี ทำให้มีความคิดมากขึ้น เขียนได้มากขึ้น ได้ใช้ความสามารถของตัวเอง บางคนไม่รู้	11
	เห็นด้วย ได้ใช้ความสามารถของตัวเอง ทำให้รู้ว่าตนเองทำได้หรือไม่ได้	10
	ชอบมากๆ เพราะง่ายได้ความรู้เยอะ เขียนดีขึ้นมาก	5
	เหมาะสม	4
5. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การได้เลือกทำงานตามความถนัดในการทำงาน (ทำงานเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่หรือทำงานเดี่ยว) หรือการได้เลือกทำงานกับเพื่อนๆ มีความสนใจในหัวข้อการทำงานเหมือนกัน”	ดี เข้าใจง่าย ได้ช่วยกันคิด ได้ความรู้ของเพื่อน	13
	ชอบ เพราะได้เลือก ได้ทำกับเพื่อนที่ชอบ	11
	เพื่อนช่วยสอน	4
	อยากทำอีก	2
6. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การได้เลือก ระดับความยาก-ง่าย และหัวข้อเรื่องที่จะเขียน ด้วยตนเอง”	ชอบง่ายมาก เขียนง่ายเสร็จก่อน ทำงานได้มากขึ้น	12
	ดี ที่มีให้เลือก เพราะจะได้รู้ว่าเราพัฒนาไปถึงไหนแล้ว คนฉลาดไม่เท่ากัน ง่ายก็ทำได้จนทำแบบยากได้ ทำหายมากขึ้น	9
	พัฒนา ได้ทำหายตัวเอง	2
	ชอบยาก ได้ความรู้ ชอบท้าทาย	3
	มีความสุข	2
	ไม่ชอบยาก เขียนไม่ได้	2
7. นักเรียนชอบและประทับใจอะไรมากที่สุดในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ผังกราฟิก	ชอบผังใยแมงมุม	12
	ชอบ อยากเขียนเชิงสร้างสรรค์อีก เพื่อนมีความคิดเห็นด้วย	7
	ชอบที่ได้เขียนด้วยตนเอง ได้ทำกิจกรรมกับเพื่อนๆ	5
	ชอบทุกอย่าง ทำอันไหนก็สนุก	4
	ชอบผังกราฟิก ชอบผังมโนทัศน์	2
ชอบเพราะครูอยากให้นักเรียนเขียนได้ง่ายที่สุดเขียนง่าย	2	

ตารางที่ 17 (ต่อ) ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปรับปรุง

ข้อความถาม	สรุปจำนวนนักเรียน	
	ประเด็นคำตอบ	จำนวน (คน)
8. ถ้าเลือกได้ นักเรียนต้องการให้ครูจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลในวิชาภาษาไทยเรื่องใดอีก	การอ่าน	13
	การพูด	7
	หลักภาษาอื่นๆ	5
	การเขียน การเตรียมการเขียน	3
	ผังใยแมงมุม ผังเวนนีโตอะแกรม	2
9. นักเรียนต้องการให้วิชาใดจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	ภาษาไทย	18
	คณิตศาสตร์	5
	สังคมศึกษา	3
	วิทยาศาสตร์	2
	สุขศึกษา	1
10. ข้อเสนอแนะอื่นๆ หรือความรู้สึกที่ต้องการบอกครู	สนุกมาก	13
	สอนอะไรแปลกใหม่ ได้ความรู้ เรียนดีขึ้น ฉลาดขึ้น	8
	อยากเรียนอีก อยากให้ครูสอนอีก	7
	ชอบ	2

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อความคำถาม	สรุปจำนวนนักเรียน	
	ประเด็นคำตอบ	จำนวน (คน)
1. การเรียนรู้เรื่องการเขียนด้วยกิจกรรมที่ครูจัดให้มีความแตกต่างจากการเรียนเรื่องการเขียนที่นักเรียนเคยเรียนมาก่อนหน้าหรือไม่ อย่างไร	แตกต่าง เมื่อก่อนไม่ได้เลือก สอนง่ายกว่า ไม่เคยใช้ผังกราฟิก สนุกสนาน ไม่เครียด ให้เตรียมการเขียนก่อนเลยเขียนได้ ได้จับกลุ่มเอง ได้เลือกความยากง่ายสอนเข้าใจง่าย สอนละเอียด สอนหลากหลาย ชอบ มีการเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก ไม่ต้องใช้คำว่า “และ กับ” มากเกิน	30
	ไม่แตกต่าง	1
2. นักเรียนคิดว่าการได้เลือกทำงานตามความถนัดในการทำงาน (ทำงานเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่ หรือทำงานเดี่ยว) หรือการได้เลือกทำงานกับเพื่อนๆ ที่มีความสนใจในหัวข้อการทำงานเหมือนกันกับนักเรียน มีผลต่อความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร	มีผล ชอบการเลือกตามใจ ได้เลือกเพื่อนตามใจชอบ ไม่มีคนบังคับ ไม่ต้องกังวลว่าจะทำไม่ได้ เขียนดีขึ้น ทำให้เขียนง่ายขึ้น เร็วขึ้นสร้างสรรค์มากขึ้น มีความคิดมากขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น พัฒนาการเขียนได้มากขึ้น มีเพื่อนช่วยสอนงานและช่วยคิดงาน งานเสร็จเร็วขึ้น สามารถเข้ากลุ่มกับเพื่อนได้ด้วย มีความหลากหลาย	29
	ได้รู้ว่าเขียนผิดหรือถูก	1
	ไม่มีผลเพราะผังแตกต่างกันออกไป	1
3. นักเรียนคิดว่าการใช้ผังกราฟิกในขั้นตอนการเตรียมการเขียนมีผลต่อความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร	มีผล ทำงานดีขึ้น ไม่ง่วง เก่งขึ้น เขียนง่ายขึ้น เขียนเป็นเรื่องได้ ไม่ต้องมาคอยคิด ไม่ได้ซับซ้อนมาก เข้าใจที่ครูเขียนเป็นขั้นตอน ครูอธิบายจนเข้าใจความสามารถดีขึ้น	31
4. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การทำงานที่มีระดับความยาก-ง่ายเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง”	ดี ดีมาก เหมาะสม ชอบมาก ไม่ต้องกดดันเด็กมากเกินไป ไม่ต้องถูกบังคับ ทำให้รู้ระดับความยากง่ายของตนเอง ได้เขียนตามความสามารถและความเข้าใจของตนเอง ได้เขียนตามความถนัด ครูไม่ได้เป็นผู้สั่งแต่ปล่อยให้เด็กเลือกว่าจะยากหรือง่าย ไม่ง่วงเพราะได้เลือกตามระดับที่ต้องการ เขียนง่ายมาก รู้เรื่องมากขึ้น เป็นการฝึกระดับความยากง่าย	29
	มีผลนิดหนึ่ง	1
	เสนอให้จับสลากว่าจะได้ระดับใด	1

ตารางที่ 18 (ต่อ) ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อความ	สรุปจำนวนนักเรียน	
	ประเด็นคำตอบ	จำนวน (คน)
5. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การได้เลือกทำงานตามความถนัดในการทำงาน (ทำงานเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่ หรือทำงานเดี่ยว) หรือการได้เลือกทำงานกับเพื่อนๆ มีความสนใจในหัวข้อการทำงานเหมือนกัน”	ดี ชอบ พอใจ มีความสุข สนุก ตื่นเต้น ช่วยกันคิดมากขึ้น มีความคิดมากขึ้น ไม่ต้องงง ทำด้วยความสบาย ได้เลือก มีเพื่อนมากขึ้น	28
	เป็นการพิสูจน์ว่าเพื่อนชอบอะไรเหมือนเราบ้าง	2
	อยากทำเป็นกลุ่ม ได้ช่วยกันวิเคราะห์	1
6. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การได้เลือก ระดับความยาก-ง่าย และหัวข้อเรื่องที่จะเขียน ด้วยตนเอง”	ดี ชอบ สนุก ชื่นชอบงาน ไม่น่าเบื่อ ได้ทำในระดับที่ชอบและอยากทำ ได้เลือกตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ ไม่ยากเกิน สร้างสรรค์มากขึ้น มีความรู้เยอะ	26
	เข้าใจ	2
	ต้องคิดนิดหนึ่ง	1
	ชอบระดับปานกลาง	1
	ควรปรับ เพราะไม่ตื่นเต้น	1
7. นักเรียนชอบและประทับใจอะไรมากที่สุดในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ผังกราฟิก	ชอบกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ชอบทุกอย่างที่ได้เรียน ชอบคิดหลากหลาย ดีชอบตัวละคร ชอบที่ได้แต่งเรื่องเอง ชอบเพราะง่ายไม่ยากสักเท่าไร ชอบวิธีการสอน การใช้อุปกรณ์ต่างๆ ชอบการตอบคำถาม ชอบการฟัง ชอบคิดผลและปัญหา	14
	ชอบรูปแบบการทำงาน ได้แก่ การทำงานกลุ่ม การได้เลือกงานที่ประทับใจและชอบ	7
	ชอบผังกราฟิก ชอบผังใยแมงมุมเพราะง่ายและชี้ออกไปว่าเราจะเขียนอย่างไรบ้าง ชอบผังแฮมเบอร์เกอร์ ผังลำดับขั้นตอน	5
	ชอบห้องที่มีเครื่องปรับอากาศ	3
	เรียนรู้เรื่อง เข้าใจมากขึ้น	2

ตารางที่ 18 (ต่อ) ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อความ	สรุปจำนวนนักเรียน	
	ประเด็นคำตอบ	จำนวน (คน)
8. ถ้าเลือกได้ นักเรียนต้องการให้ครูจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลในวิชาภาษาไทยเรื่องใดอีก	หลักภาษาอื่นๆ	9
	วรรณคดี การแต่งนิทานตามความพอใจ	7
	การพูด	4
	ผังกราฟิกอื่นๆ ผังใหม่ๆ	3
	การฟัง	2
	ต้องการให้เพิ่มเติมศิลปะเข้ามา	2
	ไม่มี เรื่องนี้ได้อยู่แล้ว	2
	ต้องการให้สอนละเอียดกว่านี้อีก	1
9. นักเรียนต้องการให้วิชาใดจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	ทุกเรื่อง	1
	สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ พระพุทธศาสนา	15
	ทุกวิชา ครูทุกท่าน	7
	คณิตศาสตร์	3
	พลศึกษาและสุขศึกษา	3
10. ข้อเสนอแนะอื่นๆ หรือความรู้สึกที่ต้องการบอกครู	ต้องการทำงานกลุ่มในวิชาคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ และดนตรี	3
	ชอบ สนุก สนุกกับการเขียน ดีใจที่ได้เรียนภาษาไทย ผังกราฟิกสนุกมาก มีความรู้ดี	22
	ต้องการเรียนแบบนี้อีก ต้องการเรียนผังกราฟิกอีก	6
	ขอให้ครูให้ความรู้เยอะๆ จะได้เข้าใจง่ายขึ้น	
	ต้องการทำอะไรก็ได้ตามสบาย	2
ขอบคุณครู		
เพื่อนบางคนไม่ช่วยงาน	1	

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อความถาม	สรุปจำนวนนักเรียน	
	ประเด็นคำตอบ	จำนวน (คน)
1. การเรียนรู้เรื่องการเขียนด้วยกิจกรรมที่ครูจัดให้มีความแตกต่างจากการเรียนเรื่องการเขียนที่นักเรียนเคยเรียนมาก่อนหน้านี้หรือไม่ อย่างไร	ไม่เหมือน แตกต่าง สนุกและได้ความรู้ ได้เลือกระดับได้ ไม่เคยได้ใช้ผังกราฟิก มีผังหลากหลายที่ยังไม่รู้จัก ได้ใช้ผังกราฟิกแต่งเป็นเรื่อง มีการใช้โครงสร้างของประโยคและประโยคสร้างสรรค์ ได้ใช้คำเชื่อม ไม่เคยเขียนได้เยอะแบบนี้ เขียนเก่งขึ้น สร้างสรรค์มากขึ้น ได้แต่งหลายเรื่อง เข้าใจมากขึ้น ครูมีความเข้มงวดและละเอียด	31
	ไม่แตกต่าง	1
2. นักเรียนคิดว่าการทำงานตามความถนัดในการทำงาน (ทำงานเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่ หรือทำงานเดี่ยว) หรือการได้เลือกทำงานกับเพื่อนๆ ที่มีความสนใจในหัวข้อการทำงานเหมือนกันกับนักเรียนมีผลต่อความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร	มีผล สนุก เขียนได้ถูกต้อง ดี เร็วและไวมากขึ้น เขียนงานได้มากและสร้างสรรค์ขึ้น เขียนเรื่องที่สนใจได้มากขึ้น ใช้ความคิดในการเขียนมากขึ้น ได้ทำงานตามถนัด พอได้เลือกจะรู้ว่าแบบไหนดี เข้าใจช่วยให้เข้าใจมากขึ้น	19
	มีผล มีเพื่อนช่วยแนะนำ ทำงานไม่ทะเลาะกัน เมื่อได้คิดเรื่องเดียวกันงานจะเสร็จเร็ว ได้นำความคิดมารวมกันทำให้แต่งได้ดี ความสามารถเพื่อนช่วยพัฒนาตัวเราได้ ได้เพื่อนใหม่และได้อะไรใหม่ๆ	12
3. นักเรียนคิดว่าการใช้ผังกราฟิกในขั้นตอนการเตรียมการเขียนมีผลต่อความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร	มีผล เขียนได้ดี ง่ายและคล่องแคล่วขึ้น เขียนได้สร้างสรรค์มากขึ้น จินตนาการไกลกว่าเดิม มีความรู้มากขึ้น ช่วยเตรียมการเขียนในแต่ละขั้นตอนได้ ผูกเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง กำหนดเหตุการณ์เองได้ ไม่เขียนไปเรื่อยเปื่อย ทำให้รู้ว่าจะแต่งเรื่องอะไร ทำงานรู้เรื่องขึ้น ได้พัฒนาการคิดและนำความคิดของตนเองมาใช้	30
	มี เพราะทำให้รู้ระดับความยากง่าย	1
	ไม่มีผล	1

ตารางที่ 19 (ต่อ) ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อความ	สรุปจำนวนนักเรียน	
	ประเด็นคำตอบ	จำนวน (คน)
4. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การทำงานที่มีระดับความยาก-ง่ายเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง”	เหมาะสม เห็นด้วย ได้เลือกตามความสามารถ ความถนัด และความต้องการของตนเอง ไม่เกินความสามารถของตนเอง ได้รู้ว่าความสามารถของตัวเองว่าดีหรือไม่ดี ทำงานได้ดีขึ้นกว่าเดิม สร้างสรรค์มากขึ้น	17
	ดีมาก รู้สึกดีสนุกสนาน ทำทาส่งที่ไม่ได้ ไม่เครียดเพราะทำตามความสามารถ มีให้เลือกทำงานได้เต็มที่	11
	ชอบ ไม่่ง่ายไป ไม่ยากไป	2
	การที่ได้ทำงานระดับยากและง่าย ทำให้ทำงานได้ง่ายขึ้น	1
	มีผลทำให้เปลี่ยนแปลง	1
5. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การได้เลือกทำงานตามความถนัดในการทำงาน (ทำงานเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่หรือทำงานเดี่ยว) หรือการได้เลือกทำงานกับเพื่อนๆ มีความสนใจในหัวข้อการทำงานเหมือนกัน”	ชอบ ประทับใจมาก รู้สึกเป็นอิสระ ได้ทำงานตามใจของตนเอง ได้เลือกเพื่อน ได้ทำกับคนที่มีความคิดเห็น ความสนใจและชอบเหมือนกัน ได้ทำงานกับเพื่อนที่ไม่เคยทำงานด้วยกัน ได้ช่วยกันและได้รวมความคิดของใครหลายคน ได้นำความรู้มาสลับกันดีมาก ดี ได้รู้สิ่งใหม่ๆ จากการทำงานกับเพื่อนที่ไม่เคยทำงานร่วมกันมาก่อน	19
	ทำมีความคิดเหมือนกัน ได้เขียนเรื่องที่ชอบและไม่ซ้ำ ได้เขียนสิ่งแปลกใหม่และฟังความคิดของเพื่อน ได้เห็นจินตนาการของเพื่อน ทำให้ไม่เลือกคนซ้ำ ไม่ต้องเขียนเยอะเพราะมีเพื่อนช่วย	8
	เหมาะสม เห็นด้วย สนุกที่ได้เถียงกัน	4
	ก็ดี เพื่อนบางคนไม่ช่วย	1

ตารางที่ 19 (ต่อ) ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อความคำถาม	สรุปจำนวนนักเรียน	
	ประเด็นคำตอบ	จำนวน (คน)
6. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การได้เลือก ระดับความยาก-ง่าย และ หัวข้อเรื่องที่จะเขียน ด้วยตนเอง”	ดี ได้ทำตามใจตนเอง ได้ทำตามความสามารถ ทำให้ไม่ไปลอกของคนอื่น ทำหายดีมาก ทำให้แต่เรื่องใหม่ที่มีจินตนาการเป็นของตนเอง ได้ใช้ความคิดในการเลือกระดับ มีความลาดและไวในการเขียน มีความสามารถ	11
	เหมาะสม เห็นด้วย ได้เลือกเอง ได้ทำในระดับที่ตนเองถนัด ได้รู้ว่าตนเองถนัดระดับไหน ทำให้รู้ว่าอันไหนยากอันไหนง่าย	8
	มีความสุข ประทับใจ ชอบ รู้สึกเป็นอิสระ	7
	ควรใช้ ทำให้รู้จักการเขียนผังต่างๆ	3
	ปกติ เฉยๆ	2
	น่าจะมาให้เลือกมากกว่า 3 ระดับ	1
7. นักเรียนชอบและประทับใจอะไร มากที่สุดในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ผังกราฟิก	ชอบกิจกรรมและการสอน ได้แก่ การแนะนำผังกราฟิก ได้เขียนผังกับเพื่อน การทำงานกลุ่ม การเขียน การเขียนโดยใช้ผังกราฟิก การได้คิดได้ทำ ได้ใช้ความรู้ด้วยตนเอง การคิดสร้างสรรค์ มีความคิดมากขึ้น ครูพูดละเอียดมาก สอนดี ใจดี สนุก	18
	ชอบผังกราฟิก ผังแฮมเบอร์เกอร์ ผังลำดับขั้นตอน ชอบผังใยแมงมุม ผังแสดงเหตุผล ผังเวนนี่ไดอะแกรม	11
	ชอบเรื่องที่เขียน ได้แก่ การเขียนเรื่องจินตนาการไร้ขีดจำกัด เจ้าจ้อที่ฉันอยากรู้จัก ถ้าฉันเป็นนักวิทยาศาสตร์เพราะได้รับคำชมเชย	3
8. ถ้าเลือกได้ นักเรียนต้องการให้ครูจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลในวิชาภาษาไทยเรื่องใดอีก	สำนวนไทย สุภาษิตและคำพังเพย	9
	การพูด	4
	ชนิดของคำ พจนานุกรม	4
	การอ่าน	3
	ภาษาถิ่น	3

ตารางที่ 19 (ต่อ) ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนกลุ่มที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 ที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อความถาม	สรุปจำนวนนักเรียน	
	ประเด็นคำตอบ	จำนวน (คน)
8. ถ้าเลือกได้ นักเรียนต้องการให้ครูจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลในวิชาภาษาไทยเรื่องใดอีก	การวาดภาพ จะได้เพิ่มในใบงานเพราะช่วยเพิ่มความสร้างสรรค์	3
	การเขียน ต้องการใช้ผังกราฟิก	3
	บทร้อยกรอง	1
	เกม	1
	การสื่อสาร	1
9. นักเรียนต้องการให้วิชาใดจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (นักเรียนจำนวน 7 คน ที่เลือกมากกว่า 1 วิชา)	คณิตศาสตร์	9
	ภาษาอังกฤษ	5
	สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ พระพุทธศาสนา	5
	วิทยาศาสตร์	4
	ศิลปศึกษา	4
	หน้าที่พลเมือง	4
	ภาษาไทย	3
	ดนตรี	3
	คอมพิวเตอร์	1
สุขศึกษา	1	
10. ข้อเสนอแนะอื่นๆ หรือความรู้สึกที่ต้องการบอกครู	ความต้องการเรื่องกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ต้องการการทำงานกลุ่ม ต้องการงานที่ยากกว่านี้ ต้องการให้ครูมีผังแบบสลับ เพิ่มเติมการวาดรูปในงานจะได้สร้างสรรค์มากขึ้น เพิ่มตัวการ์ตูนตรงที่ที่กำลังใจ การเรียนรู้เรื่องตัวอักษร	11
	ความต้องการเรื่องการเรียน ได้แก่ สนุกมากต้องการเรียนภาษาไทยอีก ต้องการเรียนเรื่องอื่น ต้องการให้สอนไวกว่านี้	9
	ขอรับการเรียนการสอนแบบนี้	7
	ขอบคุณครูที่ทำให้เขียนสร้างสรรค์มากขึ้น	1
	การแต่งประโยคโดยไม่ใช้ผังกราฟิก	1
	อยากให้สอนอย่างอื่นเพราะรู้สึกเมื่อย	1
	ไม่มีความคิดเห็น	2

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 234 คน

ตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 96 คน โดยดำเนินการจัดเป็น 3 ห้องเรียน ตามความสามารถทางภาษา แต่ละห้องมีจำนวนนักเรียน ดังนี้ ห้อง ป.4/1 จำนวน 30 คน ห้อง ป.4/2 จำนวน 31 คน และห้อง ป.4/3 จำนวน 32 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการสุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ประจำปีการศึกษา 2561 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2562 แล้วจัดนักเรียนเป็น 3 ชั้นภูมิ ซึ่งมีเกณฑ์การแบ่งชั้นภูมิ ดังนี้ ชั้นภูมิที่ 1 นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 0 - 49 ชั้นภูมิที่ 2 นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 50 - 69 ชั้นภูมิที่ 3 นักเรียนที่มีผลคะแนนด้านภาษา ร้อยละ 70 - 100 ดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (simple sampling) ด้วยการจับสลากชื่อนักเรียนจาก 3 ชั้นภูมิ ดังกล่าว ชั้นภูมิละ 32 คน โดยชั้นภูมิที่ 1 จัดเป็นห้องเรียนที่ 1 ชั้นภูมิที่ 2 จัดเป็นห้องเรียนที่ 2 ชั้นภูมิที่ 3 จัดเป็นห้องเรียนที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เดือนกรกฎาคม-เดือนสิงหาคม จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการจัดเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 32 แผน

2) แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนที่มีลักษณะเป็นแบบอัตนัยโดยการเขียนเป็นเรื่องราวเชิงบรรยาย จำนวน 2 ข้อ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรม SPSS และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมีคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมีความพึงพอใจ และมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมีผลให้ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของตนเองพัฒนามากขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิปรายผลการวิจัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

การวิจัยเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมีคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และมีความพึงพอใจรวมทั้งมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมีผลให้ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของตนเองพัฒนามากขึ้น ผู้วิจัยอภิปรายได้ 5 ประเด็น ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการออกแบบและการดำเนินกิจกรรมสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยออกแบบการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งสังเคราะห์มาจาก Hanover Research (2018) สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558) มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ (2555) กระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย 1) ชั้นวางแผน หรือวิเคราะห์เนื้อหา 2) ชั้นวิเคราะห์ผู้เรียน หรือการประเมินก่อนเรียน 3) ชั้นออกแบบการจัดการเรียนการสอน และ 4) ชั้นประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผู้วิจัยอภิปรายผลในประเด็นกิจกรรมสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ได้ดังนี้

1) ชั้นวางแผน หรือวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยดำเนินการโดยศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และเทคนิคผังกราฟิก แล้วจึงทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์จนสามารถกำหนดความรู้และทักษะที่สำคัญที่สุดของนักเรียนในการวิจัยครั้งนี้ และกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดังตารางที่ 9 ในหน้า 149-153

การวางแผน หรือการวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ดังกล่าว ส่งผลให้นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ได้เรียนรู้เนื้อหาเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างครบถ้วนทุกคน ซึ่งการจัดการเรียนรู้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรเริ่มต้นตั้งแต่ขั้นปูพื้นฐานด้วยการให้ รู้จักคำ วลี หรือกลุ่มคำที่เรียกว่า “การสร้างวงคำศัพท์” จากนั้นจึงให้เรียนรู้วิธี “การเขียนประโยค” แบบต่างๆ อย่างง่ายๆ รู้จักการเชื่อมคำ การเชื่อมประโยค การเชื่อมข้อความจนเป็น “ย่อหน้าต่าง ๆ” กระบวนการศึกษาธิการ (2546) และสอดคล้องกับ สุทธิติ ชัตติยะ (2552) ซึ่งกล่าวว่า แนวทางการเขียนที่ดีสามารถจัดให้เป็นกระบวนการแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การคิดก่อนเขียน 2) การใช้ถ้อยคำ 3) การเขียนประโยค 4) การเขียนย่อหน้า และ 5) การเว้นวรรค

2) ชั้นวิเคราะห์ผู้เรียน หรือการประเมินก่อนเรียน ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านประวัติการเรียนรู้ด้านความสามารถทางภาษา และทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งความแตกต่างด้านความสนใจและความชอบในเนื้อหา หรือการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้ต่างๆ แล้วนำข้อมูลและผลการวิเคราะห์ที่ได้มาดำเนินการจัดนักเรียนตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับความสามารถทางภาษา ซึ่งการจัดนักเรียนดังกล่าวผู้วิจัยดำเนินการกำหนดเกณฑ์ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน เนื่องจากผลสรุประดับคุณภาพผู้เรียนคะแนนด้านภาษาจากผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561) แสดงให้เห็นว่ามีนักเรียนที่มีระดับคุณภาพดีมาก

ร้อยละ 9.72 นักเรียนที่มีระดับคุณภาพดี ร้อยละ 43.05 นักเรียนที่มีระดับคุณภาพพอใช้ ร้อยละ 32.04 และนักเรียนที่มีระดับคุณภาพปรับปรุง ร้อยละ 14.81 จากผลสรุปดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับดีและพอใช้ ส่วนนักเรียนที่มีระดับคุณภาพดีมีจำนวนน้อยที่สุด ดังนั้น การกำหนดเกณฑ์การแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มตามระดับความสามารถทางภาษาจึงมี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับดี ระดับปานกลาง และระดับปรับปรุง

การวิเคราะห์ผู้เรียน หรือการประเมินก่อนเรียนดังกล่าว ส่งผลให้นักเรียนทุกคนได้รับการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับระดับความสามารถทางภาษาของตนเองมากที่สุด และช่วยให้ผู้วิจัยสามารถสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่างกันได้ได้อย่างชัดเจน รวมทั้งส่งผลให้บรรยากาศขณะการจัดการเรียนรู้มีความสุขและไม่มีความกดดัน เนื่องจากนักเรียนทุกคนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือสร้างสรรค์งานเขียนได้สำเร็จตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เพราะได้ทำงานที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของตน นักเรียนมีความรู้สึกไม่กดดันเมื่อได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดขึ้น นักเรียนจึงมีความสุขเมื่อได้ทำงานเขียนที่ครูจัดระดับตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน ส่งผลทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนพัฒนาขึ้นได้ สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าความเครียดทั้งทางกายและทางอารมณ์ (Physiological and Emotional Stress) เป็นแหล่งหนึ่งที่ทำให้เกิดการรับรู้ความสามารถที่จะทำได้ของตน (Self-Efficacy) ในขณะที่อารมณ์ทางลบลดลงและอารมณ์ทางบวกเพิ่มขึ้นจะช่วยทำให้ตนรับรู้ความสามารถในการทำได้ของตน (Self-Efficacy) การลดปฏิบัติการทางความเครียดและปรับเปลี่ยนอารมณ์ทางลบ จนเกิดความรู้สึกผ่อนคลายจะช่วยสร้างความเชื่อว่าตนสามารถทำได้มากขึ้น (แบนดูรา, 1977, 1986 อ้างถึงใน สิริอร วิชชาวุธ, 2554) ซึ่งความรู้เกี่ยวกับภูมิหลังของเด็กดังที่กล่าวมาแล้วนั้น จะช่วยให้ครูวางแผนการสอน ตั้งจุดมุ่งหมาย และเลือกวิธีการใช้พัฒนาทักษะการเขียนได้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล ภูมิหลังของเด็กที่จำเป็นในการพัฒนาทักษะการเขียน ได้แก่ 1) ความพร้อมของเด็ก ครูต้องทราบว่าเด็กแต่ละคนมีความพร้อมทางกายและทางสมองมากน้อยแตกต่างกันอย่างไร เพื่อหาวิธีปลูกฝังความพร้อมทางการเขียน 2) ความสามารถในการถ่ายทอดและการรับรู้ของเด็ก ครูต้องรู้และเข้าใจความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงจะสามารถแก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริมหรือพัฒนาทักษะการเขียนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนได้ 3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก ครูควรเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กทุกคน เมื่อทราบว่าเด็กคนใดมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาน้อย ก็ควรหาวิธีปลูกฝังให้เกิดมีขึ้นในตัวเด็กให้มากขึ้น แล้วการพัฒนาทักษะการเขียนก็จะดีขึ้นด้วย (วรรณิ โสมประยูร, 2553)

3) **ชั้นออกแบบการจัดการเรียนการสอน** ผู้วิจัยออกแบบตามหลักการของการจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย กิจกรรมทั้งชั้นเรียน กิจกรรมกลุ่มตามความถนัดในการทำงาน กิจกรรมกลุ่มตามความสนใจในหัวข้อ ใบงาน และกิจกรรมรายบุคคล การจัดลำดับการสอนดังกล่าว สอดคล้องกับสำนักงานราชบัณฑิต (2558) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนสนองความแตกต่าง เป็นการสอนที่ผสมผสานระหว่างการสอนทั้ง ชั้น การสอนกลุ่มใหญ่ การสอนเป็นกลุ่มย่อย และการสอนเป็นรายบุคคล และสอดคล้องกับ Tomlinson (2001) ซึ่งกล่าวว่า การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการผสมผสานกัน ของการสอนทั้งชั้นเรียน การสอนเป็นกลุ่ม และการสอนเป็นรายบุคคล คือ นักเรียนจะเริ่มเรียน เป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นเรียนพร้อมๆ กัน จากนั้นแยกออกไปเป็นกลุ่มเล็กหรือเป็นรายบุคคลเพื่อติดตาม การเรียนรู้ แล้วกลับเข้ามาเรียนกับกลุ่มใหญ่อีกครั้งเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนและวางแผนสำหรับ การตรวจสอบหาความจริงที่ได้เพิ่มขึ้นมา แล้วจึงออกไปเรียนรู้ในลักษณะกิจกรรมกลุ่มหรือรายบุคคล อีกครั้งเพื่อทำงานที่มากกว่าในชั้นเรียนใหญ่ ท้ายที่สุดจึงกลับเข้ามาเรียนร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อแลกเปลี่ยนหรือตรวจสอบการเรียนรู้ต่อไป

ทั้งนี้ การสอนในแต่ละลำดับขั้นผู้วิจัยออกแบบให้ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านความสามารถทางภาษา ด้านความถนัดในการทำงาน และด้านความสนใจ/ความชอบในหัวข้อ การทำงาน โดยพิจารณาการจัดสาระ การจัดกระบวนการ การกำหนดผลผลิต และการจัดการ สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้อง ตามความแตกต่างรายบุคคล โดย**กิจกรรมทั้งชั้นเรียน** เป็นกิจกรรมที่จัดตามความแตกต่างระหว่าง บุคคลด้วย**การจัดสาระ** การนำเสนอผลงานและการให้ผลสะท้อนกลับแก่นักเรียน และการประเมิน การเรียนรู้ของตนเองด้วยเทคนิคไฟจราจร กิจกรรมทั้งชั้นเรียนดังกล่าวช่วยให้ทุกคนเข้าถึง เนื้อหาใหม่ที่ครูนำเสนอได้ ปรับปรุงแก้ไขผลงานให้ถูกต้องยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถเลือกทำงาน ที่ตรงกับความต้องการของตน และกล้าทำงานที่ท้าทายมากขึ้น รวมทั้งครูได้ข้อมูลการเรียนรู้ ของนักเรียน สอดคล้องกับ Tomlinson (2001) ซึ่งให้แนวคิดส่วนหนึ่งว่า การจัดการเนื้อหา ตามความแตกต่างด้านความพร้อม ทำได้โดยจับคู่วัสดุอุปกรณ์ หรือข้อมูลให้เหมาะสมกับ ความสามารถด้านการอ่าน อีกทั้ง ครูอาจเชิญชวนให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานที่สอดคล้องกับจุดแข็ง และความถนัดของตนเอง (Heacox, 2002) และสอดคล้องกับกลยุทธ์การสอนตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคลของในส่วนของเนื้อหา ของTownship Public Schools (as cited in Hanover Research, 2018) ซึ่งกลยุทธ์ส่วนที่สอดคล้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่ กำหนดการประเมินผลระหว่าง

เรียนหรือการประเมินเพื่อปรับปรุงใช้วัสดุการอ่านตามระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่หลากหลาย นำเสนอแนวคิดด้วยวิธีการทางโสตประสาท (auditory) การมองเห็นทางสายตา (visual) การเคลื่อนไหวทางร่างกายและความรู้สึก (kinesthetic) และการรับรู้ทางกายสัมผัสใช้วิธีจับคู่อ่าน และใช้คำถามหลายระดับ (multi-leveled questions) และสอดคล้องกับ Doubet (2012 as cited in Hanover Research, 2018) ที่ว่า ชั้นเรียนที่มีความแตกต่างกันต้องการกลยุทธ์การประเมินผลระหว่างเรียนหรือการประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข (Formative assessment) เพื่อให้กิจกรรมเป็นไปในแนวทางเดียวกับการเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐาน ซึ่งผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอผลผลิตการเรียนรู้ของตนในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกที่จะผลิตผลงานตามแบบที่ตนชอบหรือถนัด (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558)

ข้อสังเกตจากกิจกรรมนำเสนอผลงาน ผู้วิจัยพบว่านักเรียนทุกห้องมีความกระตือรือร้น และต้องการออกมาแสดงผลงานของกลุ่มตนเองหน้าชั้นเรียน แม้ว่าบางคนจะไม่กล้าออกมานำเสนอด้วยตนเอง แต่ก็แสดงความต้องการที่จะนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเองด้วยการร้องขอให้เพื่อนออกมาแทนตนเอง พฤติกรรมดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการต้องการการยอมรับ คำชื่นชม และต้องการแสดงออกถึงความสามารถของตนและเพื่อน พฤติกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์ (1998 อ้างถึงใน สิริอร วิชชาวุธ, 2554) ชั้นที่ 4 ความต้องการด้านศักดิ์ศรีและความภูมิใจในตน (self esteem) ซึ่งมีอยู่ 2 ประเภท ประเภทแรก คือ การยอมรับความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากความสามารถในการทำงานของตนได้ กับประเภทที่สองเป็นผลมาจากการได้รับความสนใจ และได้รับการสังเกตเห็นจากผู้อื่น รวมทั้งสอดคล้องกับ วรณีย์ โสมประยูร (2553) ซึ่งกล่าวถึงพัฒนาการของเด็กวัยประถมศึกษา (6-12 ปี) ไว้ 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการทางร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ พัฒนาการทางสังคม และพัฒนาการทางสติปัญญา โดยมีส่วนที่สอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้คือ เด็กต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ครูจึงควรส่งเสริมให้เด็กความสำเร็จในกิจกรรมการเรียน และยกย่องชมเชยต่อหน้าเพื่อนๆ นอกจากนี้ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กพูดและแสดงความคิดอย่างเสรี ถึงแม้ว่าการนำเสนอผลงานของนักเรียนจะเป็นความต้องการของนักเรียน

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมกลุ่มตามความถนัดในการทำงาน และกิจกรรมกลุ่มตามความสนใจในเนื้อหา เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยการจัดสาระการจัดกระบวนการ และการกำหนดผลผลิต โดยนักเรียนทั้ง 3 ห้อง ได้ฝึกเขียนในใบงานที่มีระดับความยากง่ายและความซับซ้อนของผังกราฟิกต่างกัน ตลอดจนสามารถเลือกรูปแบบการทำงาน

และเพื่อนร่วมงานตามความถนัดและความต้องการของตน รวมทั้งเลือกหัวข้อการทำงาน และเลือกรูปแบบการทำงานพร้อมทั้งเพื่อนร่วมงานที่สนใจทำใบงานหรือหัวข้อการทำงานเช่นเดียวกัน กิจกรรมดังกล่าวช่วยให้นักเรียนสร้างสรรค์งานเขียนได้มีคุณภาพมากขึ้นและใช้เวลาในการเขียนน้อยลง เนื่องจากได้ทำงานที่ตรงกับระดับความสามารถทางภาษาที่มีอยู่ มีแนวทางการเขียนหลากหลายมากขึ้น เพราะนักเรียนได้รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนอย่างหลากหลาย ทั้งเพื่อนที่ตนพึงพอใจ และจากเพื่อนที่สนใจหัวข้อการทำงานเหมือนกัน นักเรียนมีความสุข รู้สึกไม่กดดันและรู้สึกเป็นอิสระ

การจัดกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนดังกล่าวเป็นการจัดการเนื้อหาให้แตกต่างโดยจัดความซับซ้อนของการเรียนรู้ให้แตกต่างกัน การจัดการเนื้อหาให้แตกต่างกันทำได้เมื่อประเมินทักษะและความรู้ของนักเรียนก่อนเรียน จากนั้นจับคู่กับนักเรียนกับกิจกรรมที่เหมาะสมกับความพร้อมของเด็ก (Heacox, 2002) สำหรับการจัดการกระบวนการที่แตกต่างกันตามประวัติการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนทำความเข้าใจแนวคิดต่างๆ ในวิธีการการเรียนรู้ที่นักเรียนชอบและถนัด มีกลยุทธ์หลายประการที่สนับสนุนกระบวนการที่แตกต่างกัน ที่แนะนำสำหรับครูเพื่อให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเล็กหรือทำงานอย่างอิสระ ให้ครูพยายามใช้กลยุทธ์เหล่านี้ในการชักจูงนักเรียนแต่ละคนและจับคู่กิจกรรมหรือกระบวนการกับความต้องการรายบุคคล และการจัดการกระบวนการที่แตกต่างกันตามความพร้อมของนักเรียน ทำได้โดยจับคู่ความซับซ้อนของงานให้สอดคล้องกับระดับความเข้าใจและทักษะของนักเรียน นอกจากนี้ การจัดการกระบวนการที่แตกต่างกันตามความสนใจ เป็นการให้ตัวเลือกที่เกี่ยวข้องกับมุมมองต่างๆ ของหัวข้อที่เฉพาะเจาะจงลงไป หรือช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความสนใจส่วนตัวให้เข้ากับความสามารถในการทำความเข้าใจเป้าหมาย ประการที่สาม การจัดการกระบวนการที่แตกต่างกันตามประวัติการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนทำความเข้าใจแนวคิดต่างๆ ในวิธีการการเรียนรู้ที่นักเรียนชอบและถนัด มีกลยุทธ์หลายประการที่สนับสนุนกระบวนการที่แตกต่างกัน ที่แนะนำสำหรับครูเพื่อให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเล็กหรือทำงานอย่างอิสระ ให้ครูพยายามใช้กลยุทธ์เหล่านี้ในการชักจูงนักเรียนแต่ละคนและจับคู่กิจกรรมหรือกระบวนการกับความต้องการรายบุคคล (Tomlinson, 2001) และสอดคล้องกับแนวความคิดประการหนึ่งของ ไวท์ฮอตสกี (1986 อ้างถึงใน สิริอร วิชชาวุธ, 2554) ที่กล่าวว่า รูปแบบการคิดขั้นสูงเกิดขึ้นได้เพราะได้รับการสอนที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กเท่านั้น และสอดคล้องกับ ชาตรี สำราญ และคณะ (2544) ที่นำเสนอแนวคิดหนึ่งของ แครธรีน คาดา ที่กล่าวว่า ควรฝึกทักษะการเขียนตามความต้องการของนักเรียน ไม่ควรกำหนดให้เขียนมากจนเกินไป ในการจัดการสอนเขียนนั้นไม่ควรจำกัดตายตัวตามเวลาหรือวิชา ทั้งนี้เพราะเรื่องเหล่านี้

เป็นเรื่องแสดงความคิดของการเขียนของความรู้สึก ของการเรียนรู้ ในการเขียนนั้นไม่ควรจะเลือกเฟ้นเฉพาะเรื่องอย่างตายตัวในวิชาภาษาไทยเท่านั้นควรจะเปิดให้กว้าง และควรสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าเพื่อการเขียนหลายๆ แบบ หรือหลากหลายรูปแบบและแนวการเขียน พร้อมทั้งเรื่องราวที่จะเขียน หน้าที่ของครูคือจัดเตรียมเวลาให้มากๆ หรือบ่อยๆ เพื่อการเขียน ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเกิดเป็นนิสัยและมีความคล่องในการเขียน ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ Heacox (2002) ที่เสนอการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยการมอบหมายงานแบบแบ่งชั้น (Tiered Assignment) ไว้ว่าการมอบหมายงานแบบแบ่งชั้น คือ ภารกิจการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (differentiated learning task) โดยวิธีการที่สอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบ่งชั้นตามระดับความท้าทายความสามารถ (Tiered by Challenge Level) แบ่งชั้นตามความซับซ้อน (Tiered by Complexity) แบ่งชั้นตามกระบวนการ (Tiered by Process) และแบ่งชั้นตามผลงาน/ผลผลิต (Tiered by Product) จากการจัดกระบวนการดังกล่าว ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจกับการทำงานที่เลือกรูปแบบการทำงานและเพื่อนร่วมงานตามความถนัดและความต้องการของตน เพราะได้รับการตอบสนองตรงตามความต้องการของตนเอง และได้ทำงานเขียนที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กประถมศึกษา ซึ่งต้องการความอิสระ พอใจที่จะแสวงหาความรู้และทำงานด้วยตนเอง ครูอาจให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่ตนถนัด (วรรรณี โสมประยูร, 2553)

กิจกรรมรายบุคคล เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยการจัดกระบวนการ และการกำหนดผลผลิต โดยให้นักเรียนทั้งหมดเลือกใบงานหรือหัวข้อการทำงานที่มีระดับความท้าทายของงานซึ่งมี 3 ระดับ ด้วยตนเอง ได้แก่ 1) ใบงานที่มีความท้าทายระดับง่าย 2) ใบงานที่มีความท้าทายระดับปานกลาง และใบงานที่มีความท้าทายระดับยาก การจัดกิจกรรมให้นักเรียนเลือกระดับความยากง่ายของงานดังกล่าว ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น ได้รับความสามารถของตนเองและมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง รู้สึกเป็นอิสระ เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพราะได้เลือกตามความต้องการ ส่งผลให้มีความพยายามทำงานจนสำเร็จ

การจัดกิจกรรมดังกล่าว สอดคล้องกับสำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558) ซึ่งระบุถึงการจัดกระบวนการว่า เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้และวิธีการในการเรียนรู้ รวมทั้งสื่อและวัสดุการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเลือกตามความต้องการของตน และสอดคล้องกับแนวคิดหนึ่งของ Heacox ที่ว่าการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงหรือปรับส่วนต่างๆ ต่อไปนี้ ส่วนเดียวหรือมากกว่านั้นอย่างเป็นระบบ ได้แก่ เนื้อหา กระบวนการ และผลผลิต ในส่วนของกระบวนการนั้น จะสอนอย่างไร ครูสามารถทำให้กระบวนการแตกต่างกันได้

โดยเพิ่มความซับซ้อนหรือความเป็นนามธรรมของภารกิจให้มากขึ้น ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ หรือเพิ่มวิธีการที่หลากหลายจากการสอบถามนักเรียน และการจัดการผลผลิตสามารถดำเนินการได้โดยดึงดูดใจนักเรียนให้ยอมทำผลงานที่ท้าทายความสามารถของตนเองทำงานตามความคิดของนักเรียน (Heacox, 2002) รวมทั้งสอดคล้องกับ Tomlinson (2001) ซึ่งกล่าวถึงความหมายของการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลไว้หลายประการซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอภิปรายประเด็นนี้ได้ว่า เป็นการวางแผนเชิงรุก คือ มีการออกแบบวิธีการที่หลากหลายซึ่งเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ ซึ่งการปรับเปลี่ยนธรรมชาติหรือลักษณะของงานที่มอบหมายให้เข้ากับความต้องการของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากกว่าการปรับเปลี่ยนปริมาณงานที่มอบหมาย อีกทั้งยังเป็นการจัดเตรียมวิธีการที่หลากหลายสำหรับเนื้อหา กระบวนการ และผลผลิต ดังนั้นจึงเป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพราะครูที่สอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลจะเสาะแสวงหาที่จะจัดเตรียมประสบการณ์การเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนเป็นการผสมผสานกันของการสอนทั้งชั้นเรียน การสอนเป็นกลุ่ม และการสอนเป็นรายบุคคล คือ นักเรียนจะเริ่มเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นเรียนพร้อมๆ กัน จากนั้นแยกออกไปเป็นกลุ่มเล็กหรือเป็นรายบุคคลเพื่อติดตามการเรียนรู้ แล้วกลับเข้ามาเรียนกับกลุ่มใหญ่อีกครั้งเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนและวางแผนสำหรับการตรวจสอบหาความจริงที่ได้เพิ่มขึ้นมา แล้วจึงออกไปเรียนรู้ในลักษณะกิจกรรมกลุ่มหรือรายบุคคลอีกครั้งเพื่อทำงานที่มากกว่าในชั้นเรียนใหญ่ ท้ายที่สุดจึงกลับเข้ามาเรียนร่วมกันอีกครั้งหนึ่งเพื่อแลกเปลี่ยนหรือตรวจสอบการเรียนรู้ต่อไป

ข้อสังเกตที่ผู้วิจัยพบขณะดำเนินการทดลองเกี่ยวกับความแตกต่างของการเลือกระดับความท้าทายของงานของนักเรียนทั้ง 3 ห้อง พบว่านักเรียนห้อง ป.4/3 ชอบเลือกงานที่มีระดับความท้าทายมากที่สุด นักเรียนห้อง ป.4/1 ชอบเลือกงานที่มีความท้าทายระดับน้อยที่สุด แต่เมื่อถึงช่วงท้ายของการทดลอง พบว่ามีนักเรียนทั้งสามห้องจำนวนร้อยละ 50 ขึ้นไป เลือกงานที่มีระดับความท้าทายมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าระดับสติปัญญาและความพร้อมของนักเรียนอาจมีผลต่อการตัดสินใจเลือกระดับความยากง่ายของการทำงาน และเมื่อได้รับการฝึกฝนจนเกิดความมั่นใจ จึงตัดสินใจเลือกงานที่มีความยากเพิ่มมากขึ้น ข้อสังเกตดังกล่าวของผู้วิจัยสอดคล้องกับ แนวคิดทางจิตวิทยาที่ว่า ประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับความสำเร็จของตน (Mastery Experiences) เป็นแหล่งหนึ่งที่ทำให้เกิดการรับรู้ความสามารถที่จะทำได้ของตน (self-efficacy) คือ ความสำเร็จในอดีตของผู้เรียน จะช่วยเพิ่มพูนการรับรู้ว่าคุณมีความสามารถทำได้ (self-efficacy) สูงขึ้น ถ้าบุคคลทำงานสามารถ

ทำงานที่ยากได้สำเร็จ บุคคลจะเกิดการรับรู้ว่าคุณสามารถทำได้มากขึ้น และหากผู้เรียนประสบแต่ความล้มเหลวอยู่เป็นประจำ ย่อมทำให้เกิดความรับรู้ว่าคุณไม่สามารถทำอะไรได้สำเร็จจะทำให้เกิดความกลัวที่จะล้มเหลว และยอมเลิกการทำงานนั้นไปง่ายๆ (แบนดูรา, 1977, 1986 อ้างถึงใน สิริอร วิชชาวุธ, 2554) ดังนั้น การที่นักเรียนเป็นคนเลือกระดับความยากง่ายของงานด้วยตนเองจึงทำให้ประสบความสำเร็จในการเขียน ส่งผลให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น จึงเลือกทำงานระดับที่มีความท้าทายมากขึ้นในช่วงท้ายของการทดลอง

4) ชั้นประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผู้วิจัยประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้รูปแบบการประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) การประเมินผลขณะเรียนรู้ (Assessment as Learning) และ การประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning) การประเมินผลดังกล่าว สอดคล้องกับการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งถูกฝังรากลึกอยู่ใน การประเมินผล เนื่องจากการประเมินนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายตลอดบทเรียนเป็นการพัฒนา ระดับความพร้อม ความสนใจ และรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน (Tomlinson, 2001)

การจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างเป็นขั้นเป็นตอนดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Valiandes (2015) ซึ่งทำการวิจัยถึงทดลอง เรื่อง การประเมินผลการสอนการรู้หนังสือและการอ่านโดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลในชั้นเรียนผลความสามารถสรุปผลการวิจัยว่า ชั้นเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างเป็นระบบ นักเรียนมีความก้าวหน้าดีกว่านักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนที่ไม่ได้ใช้วิธีการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และประสิทธิภาพของการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีประสิทธิภาพผล สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และสอดคล้องกับ Houghton (2015) ที่ทำการศึกษา เรื่อง ผลของการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีสมรรถนะต่ำ ซึ่งมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับล่าง ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถเพิ่มคะแนนการประเมินผล ได้ นอกจากนี้ ชลธิชา อ่ำคำ (2553) ซึ่งทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การสอนเขียนตามความสามารถของผู้เรียนโดยใช้วิธีการแบ่งชั้นชิ้นงานที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยนี้มุ่งศึกษา 1) ผลของการจัดการสอนเขียนตามความสามารถของผู้เรียน โดยใช้วิธีการแบ่งชั้นชิ้นงานที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนดังกล่าว ตัวอย่างในการวิจัยประกอบไปด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 คน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา ตัวอย่างนี้มี

ระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน 3 ระดับ คือ ระดับผู้ที่มีประสบการณ์น้อย ระดับปานกลาง และระดับสูง การสอนเขียนใช้เวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ ทั้งนี้ นักเรียนที่เป็นตัวอย่างได้เขียนภาษาอังกฤษผ่านชิ้นงานที่ถูกรวบรวมให้ตรงกับระดับความสามารถ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานและ Wilcoxon Matched-Pairs Signed-Rank Test เพื่อวัดความก้าวหน้าในการเขียนของนักเรียนที่มีต่อการสอนเขียนใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากข้อสอบเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนคิดว่าการสอนเขียนโดยวิธีการแบ่งชิ้นงานมีข้อดี คือ นักเรียนได้ทำงานที่มีความเหมาะสมและท้าทายความสามารถ ซึ่งทำให้เขียนได้ยาวขึ้น ถูกต้องและคล่องมากขึ้น นักเรียนได้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นักเรียนรับรู้ความสามารถของตนเอง และมีแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเขียนภาษาอังกฤษ นักเรียนได้กล่าวถึงข้อเสียของวิธีการสอนดังกล่าว คือ ภาระงานที่เพิ่มขึ้น และการที่นักเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมชั้นที่มีความสามารถสูงกว่า

2. ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีประโยชน์ต่อการเรียนภาษาของนักเรียน และช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผังกราฟิกที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถคิดคำได้คล่องแคล่วหลากหลาย และแปลกใหม่มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ประโยคที่เขียนมีความสร้างสรรค์มากกว่าก่อนการทดลอง โครงสร้างประโยคที่เขียนมีการใช้คำเชื่อมหลากหลายและมีส่วนขยายมากขึ้น รวมทั้งนักเรียนสามารถเรียบเรียงความคิดเป็นลำดับขั้นตอน มีความสับสนและวกวนน้อยลงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนสามารถสังเกตเห็นสิ่งที่คิดได้อย่างเป็นรูปธรรม และสังเกตเห็นความเชื่อมโยงระหว่างคำ กลุ่มคำ ประเด็นสำคัญต่างๆ ของเนื้อเรื่อง ได้อย่างชัดเจนตลอดระยะเวลาที่สร้างสรรค์งานเขียน ดังนั้นเมื่อนักเรียนทำการเขียนเรื่องจึงสามารถเรียบเรียงเรื่องราวได้มีประสิทธิภาพมากกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Meyer (1995) ที่ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ผลของผังกราฟิกต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยจากการศึกษาพบว่ามีความแตกต่างของผลคะแนนอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนให้ใช้กราฟิกระหว่างการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนให้ใช้ผังกราฟิกระหว่างการเขียน ผังกราฟิกช่วยให้ผู้เขียนยังคงรักษาแนวคิดอยู่กับหัวข้อที่เขียน โดยมีแนวคิดของตนเองแสดงให้เห็นอยู่เบื้องหน้าขณะที่ทำการเขียน ผังกราฟิกได้ความเชื่อถือเป็น

เครื่องมือที่สามารถแนะนำนักเรียนผ่านกระบวนการเขียนทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการเขียน ร่างข้อเขียน การปรับปรุงแก้ไขข้อเขียน และจัดพิมพ์และเผยแพร่ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้องเรียน ที่มาจากต่างโรงเรียนกัน ในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ใช้เวลา 13 สัปดาห์ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นักเรียนที่ใช้ผังกราฟิกมีการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนามากขึ้น และสอดคล้องกับ Lascaster (2013) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ผังกราฟิกในการสอนเขียน โดยทำการวิจัยแบบกรณีศึกษาซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการใช้และไม่ใช้ผังกราฟิกในการสอนเขียนที่มีต่อทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อการเขียน รวมทั้งผลกระทบต่อความสามารถด้านการเลือกคำและการจัดระบบ กรณีศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคะแนนด้านการเขียนต่ำสุดด้านความสามารถในการจัดระบบการเขียนและการเลือกคำที่เหมาะสมกับหัวข้อเรื่องของนักเรียน จำนวน 5 คน การศึกษานี้ใช้เวลา 6 สัปดาห์ ใช้ผังกราฟิก 5 รูปแบบ ได้แก่ 1) Brainstrom Clusters 2) Tell More 3) Let's Get Started 4) Cycling Into Paragraphs และ 5) Use All Your Senses โดยเก็บข้อมูลจากการสำรวจทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเขียนและตัวอย่างงานเขียนอย่างอิสระของนักเรียนที่เขียนสมบูรณ์แล้วในระหว่างการศึกษานี้ จำนวน 3 ครั้ง ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผังกราฟิกเป็นเทคนิคการสอนเขียนที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนมีทัศนคติต่อการเขียนดีขึ้น และมีพัฒนาการด้านการเลือกคำและการจัดระบบมากขึ้น สอดคล้องกับ Sharrock (2008 as cited in Tayib, 2016) ทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลของผังกราฟิกต่อการเขียนของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผังมโนทัศน์โดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ห้องเรียน เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ งานที่มอบหมายให้นักเรียนเขียนคือ เขียนเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง 2 เรื่อง การให้เกรดงานที่มอบหมายใช้เกณฑ์รูบริค การเขียนของ Georgia Department of Education ผลการทดลองระบุว่านักเรียนที่ใช้ผังกราฟิกมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ปรับปรุงพัฒนาขึ้น ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผังกราฟิกช่วยให้ผู้เขียนจับประเด็นหัวข้อเรื่องด้วยการวางแนวคิดไว้เบื้องหน้าของตนขณะทำการเขียน อีกทั้งผังกราฟิกยังช่วยให้ผู้เขียนนำเสนอสิ่งต่างๆ ในลำดับชั้นที่ถูกต้องด้วย รวมทั้งสอดคล้องกับ Miller (2011) ทำงานวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อตรวจสอบผลของการใช้ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ใช้เตรียมการเขียนเพื่อเพิ่มความคล่องแคล่วในการเขียน จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่ใช้ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือ ผู้วิจัยเลือกใช้ผัง ผังโครงร่าง (outline) ผังแบบใยแมงมุมแสดงรายละเอียด (detail web) ผังแบบเปรียบเทียบ (compare and contrast) กรณีตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 คน

ในรัฐนิวยอร์ก โดยให้อ่านบทความและเติมลงในผังกราฟิกเพื่อจัดระบบความคิดและแนวคิดของตน หลังจากนั้นให้นักเรียนทำตามตัวอย่างบนผังกราฟิก ผู้วิจัยใช้ ผังกราฟิกรูปแบบละ 3 ครั้ง และใช้เกณฑ์รูบรีค The 6+1 traits ของการเขียนในการประเมินงานเขียนของนักเรียน ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนระบุว่า การใช้ ผัง outline ผัง detail web ผัง compare and contrast ร่วมกันในการแนะนำและจัดระบบความคิดกับแนวคิดของนักเรียนสามารถปรับปรุงและพัฒนาการเขียนของนักเรียนในทุกองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมิน และสอดคล้องกับ Delrose (2011) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการเขียน เพื่อสำรวจประสิทธิภาพของกลยุทธ์การใช้ผังกราฟิกเพื่อทำให้ความซับซ้อนของโครงสร้างประโยค รวมทั้งหลักไวยากรณ์ในประโยคและการสร้างเรื่องมีความง่ายมากยิ่งขึ้น โดยใช้ผังกราฟิกประเภทลำดับชั้น (Hierarchical) ทำการเปรียบเทียบผลการทดลองระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เพิ่งเรียนรู้การเชื่อมโยงประโยคกับนักเรียนระดับชั้นที่สูงกว่าซึ่งถูกคาดหวังให้ใช้รูปแบบของประโยคในวงกว้างมากขึ้น ผลจากการแทรกแซงเป็นเวลา 7 สัปดาห์ ถูกประเมินโดยการเปรียบเทียบระหว่างการเขียนเรื่องตามธรรมชาติกับการเขียนเรื่องที่โดยวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ เช่นเดียวกับการเปรียบเทียบทักษะการรวมประโยค ตั้งแต่การทดสอบก่อนเรียนจนถึงการทดสอบหลังเรียน ผลการวิจัยแนะนำว่า ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเขียน เพื่อสร้างประโยคในการบรรยายให้มีโครงสร้างทางไวยากรณ์และการบรรยายที่ซับซ้อนมากขึ้น

2.2 ผังกราฟิกช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

ผู้วิจัยออกแบบผังกราฟิกที่ใช้จัดการเรียนรู้ในการทดลองครั้งนี้ ด้วยการแบ่งชั้นหรือจัดระดับความซับซ้อนเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับความซับซ้อนน้อย ระดับความซับซ้อนปานกลาง และระดับความซับซ้อนมาก แล้วจึงจับคู่กับนักเรียนแต่ละห้องกับระดับความซับซ้อนของผังกราฟิกอย่างเหมาะสมในขั้นตอนของการทำงานตามความถนัดและความสนใจในหัวข้อการทำงาน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสเลือกระดับความซับซ้อนของผังกราฟิกตามความต้องการเป็นรายบุคคล เพื่อเปิดโอกาสและเป็นการท้าทายนักเรียนให้ทำงานที่มีระดับความยากมากกว่าระดับที่ครูจับคู่ไว้ให้ จากการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนแต่ละห้องประสบความสำเร็จในการเขียนได้ตามความสามารถที่มีอยู่ และสามารถสร้างสรรค์งานเขียนได้เต็มที่ตามศักยภาพและความต้องการของตน รวมทั้งเกิดความพยายามและสามารถทำผลงานที่มีความยากมากกว่าระดับความสามารถเดิมที่มีอยู่ของตนเองได้ สอดคล้องกับ McMackin and Witherell (2010) ได้นำเสนอว่า การใช้ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นเพื่อให้การตอบสนองที่แตกต่างกันต่อการเขียน

ของเด็ก คือ วิธีการหนึ่งที่จะทำให้การสอนของครูพบความต้องการของนักเรียนทุกคน ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นเป็นเครื่องมือในการวางแผน นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือดังกล่าวในการบันทึกการอ่านได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถบันทึกได้ในช่วงระหว่างและหลังการอ่าน ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นมีความแตกต่างกันกับผังกราฟิกซึ่งเป็นแบบอย่างต่างๆ ไป เนื่องด้วยผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นถูกพัฒนาเป็นชุดๆ ที่เป็นระดับต่างกันตามผลการเรียนรู้ McMackin and Witherell (2010) ได้สร้างผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นเพื่อใช้ในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นที่ 1 จัดเตรียมโครงสร้างที่สนับสนุนความคิดรวบยอดหลัก ระดับชั้นที่ 2 ออกแบบสำหรับนักเรียนที่สามารถฝึกฝนตามโน้ตหลัก ทักษะ หรือกระบวนการด้วยตนเองได้พอสมควร และระดับชั้นที่ 3 เหมาะสำหรับนักเรียนที่ต้องการความท้าทายในระดับความรู้ที่ล้ำหน้ามากขึ้น แม้ว่าการสอนโดยใช้ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นจะมีระดับแตกต่างกัน คือ มีตั้งแต่ระดับง่ายกว่าจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมากขึ้น แต่ผังกราฟิกแบบแบ่งชั้นดังกล่าวนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนบรรลุผลที่เหมือนกันที่ผู้วิจัยใช้ผังกราฟิกเพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Drapeau (2009: 12-15) ที่กล่าวว่า ครูสามารถใช้ผังกราฟิกเพื่อสนับสนุนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ เนื่องด้วยผังกราฟิกมีความสอดคล้องกับแนวการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนี้ 1) การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการปรับเปลี่ยนเนื้อหา กระบวนการคิด หรือผลผลิตโดยพิจารณาจากความพร้อม ความสนใจ และลีลาการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งผังกราฟิกการคิดขั้นสูง (High-level thinking graphic organizers) สามารถใช้ได้สำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างกันในช่วงเวลาที่ต่างกัน 2) การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการปรับการสอนเพื่อให้เหมาะสมเข้ากับระดับของการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งนักเรียนที่ใช้ผังกราฟิกอาจจะทำงานเร็วมากขึ้นเพราะมีระดับการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น หรือช้าลงเพราะว่ามีความล่าช้าในส่วนของกระบวนการจัดการข้อมูล 3) การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการเตรียมระดับความช่วยเหลือที่แตกต่างกัน ซึ่งครูสามารถเตรียมความช่วยเหลือระดับต่างๆ ได้ โดยใช้ผังกราฟิก 4) การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการนำเสนอทางเลือกที่ครูสามารถควบคุมได้ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ สอดคล้องกับการสอนโดยใช้ผังกราฟิก ซึ่งครูสามารถเสนอผังกราฟิก 2-3 แบบ เพื่อให้นักเรียนเลือกใช้ 5) การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active learning) ผ่านการฝึกฝนเป็นกลุ่มที่มีความหลากหลายและกลยุทธ์การสอนที่มีรูปแบบหลากหลายเช่นกัน ซึ่งรูปแบบของผังกราฟิกเป็นการเตรียมคำแนะนำสำหรับการอภิปรายในกลุ่มเล็กๆ หรือเป็นคู่

6) การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการเตรียมการสะท้อนผลและการประเมินผลด้วยรูปแบบแตกต่างกันไป ซึ่งผังกราฟิกช่วยให้ครูสังเกตเห็นว่านักเรียนมีการคิดอย่างไร รวมทั้งการใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) และ รูบริค (Rubric) ในการเตรียมการสะท้อนผลเพื่อให้อ่านคำแนะนำ 7) การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถใช้แหล่งข้อมูลและการดัดแปลงข้อความได้อย่างหลากหลาย ซึ่งผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์มาก ทั้งนี้ผังกราฟิกตั้งอยู่บนพื้นฐานของการขยายแหล่งที่มาของข้อมูลหรือจำกัดข้อมูล 8) การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการดัดแปลงปรับเปลี่ยนการมอบหมายงานโดยพิจารณาได้จาก ความยาวของลำดับขั้นตอนเวลา และความซับซ้อน ซึ่งการใช้ผังกราฟิกที่มีความชัดเจนง่ายกระชับจะทำให้นักเรียนมีเวลามากพอที่จะเติมหรือกรอกข้อมูลลงในผัง ร่วมกับการปรับระดับความซับซ้อนของเนื้อหาให้เหมาะสมกับความแตกต่างกันของนักเรียน 9) การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลต้องการบรรยากาศทางการเรียนรู้ที่สนับสนุนความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสำเร็จของนักเรียน ซึ่งผังกราฟิกที่ดีที่สุดจะขาดประสิทธิภาพเมื่อถูกใช้ในสภาพแวดล้อมที่ทำให้นักเรียนกลัวที่จะแสดงความคิดของตนเอง การให้เกียรติในการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนจะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ผังกราฟิกทางปัญญาจะช่วยให้ครูได้แสดงให้เห็นว่า ครูให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในความคิดของนักเรียนทุกคน และ 10) การสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการคิดค้นการจัดการกลยุทธ์ใหม่ๆ สำหรับทั้งครูและนักเรียน ซึ่งครูสามารถจัดการผังกราฟิกได้อย่างง่ายดายโดยการเก็บไว้ในรูปแบบของแฟ้มเอกสาร (file folder) และสามารถจัดการผังกราฟิกได้อย่างง่ายดายโดยการเก็บไว้ในรูปแบบของแฟ้มเอกสาร (file folder) และสามารถจัดการผังกราฟิก (spreadsheet) บนที่กรอกรอยของตัวเลือกที่นักเรียนแต่ละคนเลือกใช้

3. กิจกรรมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ในงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ และพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการสอนเขียนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียน ได้แก่ เนื้อหาเรื่องคำ ประโยค ย่อหน้า และ ขั้นที่ 2 สอนเขียนเป็นเรื่องราวรวมทั้งกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดขึ้นมีลักษณะสอดคล้องกับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้ 1) ใช้ผังกราฟิกรูปแบบต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นความแปลกใหม่สำหรับนักเรียน และเป็นเทคนิคที่ช่วยให้นักเรียนคิดได้สร้างสรรค์มากขึ้น 2) กำหนดหัวข้อการทำงานแปลกใหม่ 3) เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ทุกชั่วโมง ด้วยการทำแบบประเมินความเข้าใจในบทเรียนด้วยเทคนิคไฟจราจร โดยให้นักเรียนประเมินตนเองเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้ทุกชั่วโมง นอกจากนักเรียนจะได้ประเมินความเข้าใจแล้ว ส่วนท้ายของแบบประเมิน

เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนเขียนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในช่วงที่นักเรียนต้องการบอกครูเพิ่มเติม 4) ใช้ประเด็นการเขียนที่นำไปเกิดการคิดอย่างหลากหลาย 5) สร้างบรรยากาศการเรียนที่ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด และสร้างโอกาสให้ทุกคนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้ เพราะนักเรียนทุกคนได้ทำงานเขียนที่ตรงกับระดับความสามารถทางภาษา ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเอง รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นแปลกใหม่ โดยไม่มีการตำหนิหรือต่อว่าความคิดนั้นๆ 6) กำหนดหัวข้อเรื่องให้นักเรียนเขียนอย่างหลากหลายโดยมีทั้งเรื่องที่ใกล้ตัว ไปจนถึงเรื่องไกลตัว 7) จัดกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน เนื่องจากหัวข้อการทำงานในแต่ละช่วงมีความแปลกใหม่ ต้องใช้ความคิดจินตนาการ ดังนั้น นักเรียนจึงมีความรู้สึกสนุกสนานไปกับการคิดที่ไร้ขีดจำกัด ไม่มีการตัดสินว่าถูกหรือผิด อีกทั้งจะเลือกคิดเรื่องใดก็ได้ที่สนใจและตรงกับความต้องการของตนเอง และ 8) นักเรียนได้ฝึกเขียนทุกช่วงตลอดระยะเวลาการทดลอง เมื่อนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะดังกล่าวอย่างเป็นลำดับขั้นตอน จึงส่งผลให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุข มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น และสามารถสร้างสรรค์งานเขียนที่มีคุณภาพได้มากกว่าก่อนการทดลอง

การจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นเป็นตอนตอนดังกล่าวสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ซึ่งเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรเริ่มต้นตั้งแต่ขั้นปูพื้นฐานด้วยการให้รู้จักคำ วลีหรือกลุ่มคำที่เรียกว่า “การสร้างวงคำศัพท์” จากนั้นจึงให้เรียนรู้วิธี “การเขียนประโยค” แบบต่างๆ อย่างง่ายๆ รู้จักการเชื่อมคำ การเชื่อมประโยค การเชื่อมข้อความจนเป็น “ย่อหน้าต่าง ๆ” ด้วยเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ และสอดคล้องกับ สุทธิติ ชัดติยะ (2552) ที่กล่าวว่าแนวทางการเขียนที่ดีสามารถจัดให้เป็นกระบวนการแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การคิดก่อนเขียน 2) การใช้ถ้อยคำ 3) การเขียนประโยค 4) การเขียนย่อหน้า และ 5) การเว้นวรรค รวมทั้งสอดคล้องกับแนวทางการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหลักของ เฮเดน (1971 อ้างถึงใน อัจฉรา ชิวพันธ์, 2561) ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้ 1) ครุมีบุคลิกที่สร้างสรรค์ 2) จัดบรรยากาศจูงใจ 3) เริ่มจากสิ่งใกล้ตัว 4) ยั่วยุให้มีความคิดแตกฉาน 5) สนุกสนานในการเรียน และ 6) ฝึกให้นักเรียนเกิดทักษะ

4. กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจและสามารถตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน

ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของทั้ง 3 ห้อง ดังตารางที่ 17-19 หน้า 173-182 ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปความคิดเห็นในภาพรวมตามประเด็นสำคัญของข้อคำถาม ได้ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในภาพรวมของนักเรียนตัวอย่างทั้งหมด

ประเด็นสำคัญ	ความคิดเห็นของนักเรียนตัวอย่าง
1. ความแปลกใหม่ของกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	แตกต่าง สนุก ไม่เคยเรียนแบบนี้มาก่อน สอนละเอียด
2. การตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล 2.1 การได้รับมอบหมายงานที่ตรงกับระดับความสามารถของตนเอง 2.2 การได้เลือกตามความต้องการของตนเอง 2.2.1 การเลือกรูปแบบการทำงานและเพื่อนร่วมงาน (งานกลุ่ม งานคู่ งานเดี่ยว) 2.2.2 การเลือกระดับความยากง่ายของงาน (ความท้าทาย) 2.2.3 การเลือกหัวข้อการเขียน/การเลือกรูปแบบผังกราฟิก	ด้านการเขียน/การทำงาน: เขียนได้ดีและสร้างสรรค์มากขึ้น ทำงานง่ายขึ้น ได้ทำตามความสามารถและความเข้าใจของตนเอง ดีที่ได้เลือกตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถและความถนัด ช่วยให้ทราบระดับความสามารถของตนเอง การทำงานกลุ่มช่วยให้ทำงานได้มากขึ้นเพราะมีเพื่อนช่วยกันคิดช่วยกันเขียน ด้านจิตใจและความรู้สึก: รู้สึกชอบดีและมีความสุข สนุก รู้สึกท้าทาย ไม่เครียดและเป็นอิสระ ด้านสังคม: ได้ทำงานกับเพื่อนที่ไม่เคยร่วมงานมาก่อน จึงมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น
3. ผลของการใช้ผังกราฟิกที่มีผลต่อทักษะการเขียนของนักเรียน	ช่วยมีความสามารถด้านการเขียนดีขึ้น สามารถเขียนได้เร็ว ง่ายและมากขึ้น ช่วยให้คิดได้สร้างสรรค์และมากขึ้น

ผลจากการสรุปความคิดเห็นดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้รับการตอบสนองที่สอดคล้องกับระดับความสามารถทางภาษาของแต่ละบุคคล รวมทั้งการได้เลือกรูปแบบการทำงานและเพื่อนร่วมงานที่ตรงกับความต้องการด้วยตนเอง ซึ่งนับเป็นการตอบสนองต่อความต้องการทางสังคมที่มีผลกับการทำงาน ดังจะเห็นได้จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ตลอดจนการได้เลือกระดับความยากง่ายของงานในขั้นตอนการทำงานรายบุคคล เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนได้ค้นพบความสามารถของตนเอง และมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง เนื่องจากนักเรียนต้องทำการคิดตัดสินใจเลือกงานใบงานที่คิดว่าตนน่าจะทำได้ ดังนั้น นักเรียนจึงมีความพยายามที่จะทำในสิ่งที่เลือกให้สำเร็จตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ข้อสังเกตจากค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ผู้วิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 มีผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนกลุ่มที่ 2 เป็นนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการวิเคราะห์ผู้เรียน ผู้วิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มนี้มีความรู้พื้นฐานด้านการเขียนเป็นต้นทุนเดิมอยู่พอสมควร คือสามารถคิดคำที่สัมพันธ์กับเรื่องที่เขียนและสามารถนำมาเรียบเรียงเป็นประโยคได้ แต่ยังขาดความหลากหลาย ในการเลือกใช้คำ รวมทั้งความคิดริเริ่มแปลกใหม่ และควรได้รับการส่งเสริมเรื่องความคิดละเอียดลออ ดังนั้น เมื่อได้รับการฝึกเขียนในระดับที่สอดคล้องกับความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นการฝึกเพิ่มในส่วนที่ขาดและเป็นการต่อยอดจากพื้นฐานความรู้เดิม ประกอบกับนักเรียนกลุ่มที่ 2 มีความพึงพอใจกับการสอนค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาจากข้อคำถามแต่ละข้อ อาจกล่าวได้ว่าความชอบและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมลักษณะนี้อาจเป็นผลให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นกว่ากลุ่มอื่น

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสอดคล้องกับการประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้สู่การสอน

การจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่กล่าวมาทั้งหมด มีความสอดคล้องกับการประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้สู่การสอน ที่นำเสนอโดย ทิศนา ขัมมณี (2555) หลายประการ ดังนี้ 1) การสำรวจความพร้อมหรือการสร้างความพร้อมของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำก่อนการสอนบทเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น การเชื่อมโยงความรู้เก่าสู่ความรู้ใหม่ การสำรวจความรู้ใหม่ การสำรวจความรู้พื้นฐาน เพื่อว่าผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนบทต่อไปหรือไม่ 2) การนำความต้องการทางธรรมชาติของผู้เรียนมาใช้เป็นสิ่งเร้าสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี เช่น ถ้าเด็กชอบเล่นตุ๊กตาสัตว์ ครูควรสอนให้เด็กอ่านและเขียนชื่อสัตว์ต่างๆ โดยใช้ตุ๊กตาสัตว์เป็นรางวัล 3) ในการสอน ควรวิเคราะห์ออกเป็นส่วนย่อยๆ และสอนหน่วยย่อยเหล่านั้นให้เด็กสามารถตอบสนองอย่างถูกต้องจริงๆ หรือได้รับการเรียนรู้ที่ถูกต้องในทุกๆ หน่วย เช่น การสอนให้นักเรียนกรองสาร ต้องวิเคราะห์ว่าการกรองสารจะต้องมีทักษะย่อยๆ อะไรบ้าง แต่ละทักษะต่อเนื่องกันอย่างไร และสอนหรือฝึกจนนักเรียนทำได้ถูกต้อง 4) ผู้เรียนมีระดับของการแสดงออกไม่เท่ากัน ในการจัดการเรียนการสอน ควรให้ทางเลือกที่หลากหลาย เพื่อผู้เรียนจะได้สามารถตอบสนองตามระดับความสามารถของตน 5) การส่งเสริมให้

ผู้เรียนมีประสบการณ์มาก ได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดแก้ปัญหา และคิดริเริ่มได้มากขึ้น 6) การจัดประสบการณ์ใหม่ให้มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีและง่ายขึ้น 7) การจัดการเรียนรู้ให้เข้าไปอยู่ใน “โลก” ของผู้เรียน โดยการจัดสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและจิตวิทยาให้ดึงดูดความสนใจและสนองความต้องการของผู้เรียน เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน 8) ในการพัฒนาเด็กควรคำนึงถึงพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก และจัดประสบการณ์ให้เด็กอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการนั้น ไม่ควรบังคับให้เด็กเรียนในสิ่งที่ยังไม่พร้อม หรือยากเกินพัฒนาการตามวัยของตน เพราะจะก่อให้เกิดเจตคติที่ไม่ดีได้ (8.1) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัยของตนสามารถช่วยให้เด็กพัฒนาไปสู่พัฒนาการขั้นสูงขึ้นได้ (8.2) เด็กแต่ละคนมีพัฒนาการแตกต่างกัน ถึงแม้อายุจะเท่ากัน แต่ระดับพัฒนาการอาจไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงไม่ควรเปรียบเทียบเด็ก ควรให้เด็กมีอิสระที่จะเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของเขาไปตามระดับพัฒนาการของเขา 9) การวิเคราะห์และจัดโครงสร้างเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำก่อนสอน 10) ในการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างอิสระให้มากเพื่อช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน 11) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี 12) การที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี จำเป็นต้องตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานที่เขาต้องการเสียก่อน 13) การช่วยให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของตนอย่างพอเพียง การให้อิสระภาพและเสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการรู้จักตนเองตรงตามสภาพความเป็นจริง 14) การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน รับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี 15) ในกระบวนการเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมต่างๆ ของตน เข้ามาใช้ในการทำความเข้าใจสิ่งใหม่ ประสบการณ์ใหม่ 16) ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่เรียนและวิธีเรียนด้วยตนเอง 17) ในกระบวนการเรียนการสอน ครูควรเข้าใจและส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณสมบัติเฉพาะตน ไม่ควรปิดกั้นเพียงเพราะเขาไม่เหมือนคนอื่น และ 18) ในกระบวนการเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมผู้เรียนตัดสินใจด้วยตนเอง ลงมือกระทำ และยอมรับผลของการตัดสินใจหรือการกระทำนั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวิจัยครั้งนี้มีการจัดชั้นเรียนเป็น 3 ห้อง ตามความสามารถด้านภาษาซึ่งแบ่งเป็นระดับปรับปรุง ระดับปานกลาง และระดับดี เพื่อต้องการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ พฤติกรรม และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีความสามารถในแต่ละระดับให้ได้ผลชัดเจนมากที่สุด จึงมีความแตกต่างจากหลักการของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ที่โดยทั่วไปจะจัดในชั้นเรียนที่ละความสามารถ ดังนั้น การนำผลการวิจัยไปใช้จริงในชั้นเรียนที่ละความสามารถ ครูควรใช้ความละเอียดรอบคอบในการดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ผู้วิจัยศึกษา ซึ่งควรปรับให้สอดคล้องกับบริบทและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องของการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นชั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากข้อมูลที่รวบรวมได้จะนำไปสู่การจัดสาระ การจัดกระบวนการ และการจัดผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ครูควรระวังด้านคำพูดและพฤติกรรมการแสดงออกต่อนักเรียนแต่ละกลุ่มความสามารถ เพราะเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและอาจมีผลทางด้านจิตใจ

2. การจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ต้องใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนั้น งบประมาณที่ใช้ในการผลิตสื่อการเรียนรู้ และเวลาที่ใช้ในการเตรียมการตามแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ครูควรบริหารจัดการให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เหมาะสมกับงบประมาณและเวลาที่มีอยู่ เนื่องจากครูต้องใช้งบประมาณและเวลามากกว่าการจัดการเรียนการสอนตามปกติ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ครูควรนำการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ไปทดลองต่อยอดกับสาระอื่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการพูด การฟัง การอ่าน วรรณคดี สำนวนไทย มาตราตัวสะกด ภาษาถิ่น และเนื้อหาหลักภาษา เป็นต้น หรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

2. ควรมีการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลร่วมกับเทคนิควิธีการสอนอื่นๆ นอกจากเทคนิคผังกราฟิก เช่น เทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) ใช้บทเรียนแสวงหาคำตอบ (webquests) เป็นต้น

3. ผู้บริหารควรทำวิจัยต่อยอดในเชิงบริหารการศึกษาด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากผลการทดลองสามารถสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนทุกกลุ่มความสามารถมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองอย่างมีความสุขด้วยความรัก และความเข้าใจ การจะขับเคลื่อนให้การจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งมีรายละเอียดหลายประการและต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ทุกฝ่าย จึงควรมีการวิจัยพัฒนาต่อยอดในเชิงบริหารด้วย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขจรรัตน์ อุดมศรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนา

การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์

วิทยาเขตกำแพงแสน

อาจารย์ทินกร เทพกุศล

อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฝ่ายประถม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ

หนังสือเชิญขอเชิญเป็นผู้ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1, 4/2 และ 4/3 ร่วมกับผู้วิจัย

และหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ที่ อว 64.6(2791.01)/62- **2554**คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

27 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยลักษณะมี แปนสุข นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” โดยมีอาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรธนะกร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 086-171-3530 email: minisun-20@hotmail.com

ที่ อว 64.6(2791.01)/62- **2555**

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

27 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขจรรัตน์ อุดมศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยลักษณะมี แบนสุข นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ในระหว่างการทำนงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” โดยมีอาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรธนะกร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีจึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 086-171-3530 email: minisun-20@hotmail.com

ที่ อว 64.6(2791.01)/62- **2556**

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

27 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ทินกร เทพกุศล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยลักษณะมี แปนสุข นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” โดยมีอาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชิโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 086-171-3530 email: minisun-20@hotmail.com

ที่ อว 64.6(2791.01)/62- **2557**คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

27 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1, 4/2 และ 4/3 ร่วมกับผู้วิจัย

เรียน นายเฉลิม รัตนเลิศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยลักษณะมี เป้นสุข นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชา
หลักสูตรและการสอน อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการจัดการเรียนรู้
ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” โดยมีอาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรธนะกร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้
จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ตรวจให้คะแนนแบบแบบทดสอบทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1, 4/2 และ 4/3 ร่วมกับผู้วิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงาน
ในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 086-171-3530 email: minisun-20@hotmail.com

โรงเรียนสายไหม
รับที่ ๔๕๐
วันที่ ๕ ต.ค. ๕๒
ปี ๒๐๑๒

ที่ อว 64.6(2791.01)/62- 2558

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

27 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนางลักษมี แป้นสุข นิสิตครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” โดยมี อาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณม์ ลัญฉวรรธนนะกร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือ คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้จัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบทดสอบทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1, 4/2 และ 4/3 กับแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้เก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 086-171-3530 email: minisun-20@hotmail.com

ตารางที่ 21 แบบสรุปประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและรายการประเมินตามเกณฑ์การประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (IOC) ของแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ฉบับก่อนเรียนที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยโดยการเขียนเรื่องบรรยายภาพ

ตอนที่	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมคะแนน ΣR	ดัชนี ความสอดคล้อง IOC	ผลการประเมิน
	1	2	3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 22 แบบสรุปประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและรายการประเมินตามเกณฑ์การประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (IOC) ของแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ฉบับหลังเรียนที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยโดยการเขียนเรื่องบรรยายภาพ

ตอนที่	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมคะแนน ΣR	ดัชนี ความสอดคล้อง IOC	ผลการประเมิน
	1	2	3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 23 คะแนนการหาค่าความเที่ยงด้วยการทดสอบซ้ำ (Test-retest reliability)
ของแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน

เลขที่	คะแนนทดสอบครั้งที่ 1			คะแนนทดสอบครั้งที่ 2		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย
1	0	0	0	10	7	8.5
2	31	33	32	30	31	30.5
3	7	6	6.5	6	6	6
4	21	25	23	26	29	27.5
5	26	24	25	17	14	15.5
6	14	8	11	9	9	9
7	27	24	25.5	35	39	37
8	13	8	10.5	15	11	13
9	17	20	18.5	24	32	28
10	6	5	5.5	7	5	6
11	16	19	17.5	23	27	25
12	15	16	15.5	17	20	18.5
13	15	17	16	24	30	27
14	7	3	5	8	5	6.5
15	19	19	19	20	26	23
16	16	12	14	19	16	17.5
17	20	23	21.5	19	16	17.5
18	12	14	13	16	16	16
19	32	33	32.5	28	36	32
20	23	23	23	27	24	25.5
21	11	10	10.5	12	12	12
22	17	21	19	28	32	30
23	12	11	11.5	10	7	8.5
24	21	20	20.5	24	27	25.5

ตารางที่ 23 (ต่อ) คะแนนการหาค่าความเที่ยงด้วยการทดสอบซ้ำ (Test-retest reliability)
ของแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน

เลขที่	คะแนนทดสอบครั้งที่ 1			คะแนนทดสอบครั้งที่ 2		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย
25	30	35	32.5	35	43	39
26	29	33	31	24	32	28
27	25	26	25.5	24	34	29
28	33	25	29	37	29	33
29	19	21	20	19	23	21
30	24	23	23.5	23	30	26.5

ตารางที่ 24 คะแนนการหาค่าความเที่ยงด้วยการทดสอบซ้ำ (Test-retest reliability)

ของแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน

เลขที่	คะแนนทดสอบครั้งที่ 1			คะแนนทดสอบครั้งที่ 2		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย
1	24	30	27	23	33	28
2	18	28	23	18	26	22
3	0	0	0	0	0	0
4	25	33	29	30	34	32
5	13	25	19	18	19	18.5
6	15	21	18	18	20	19
7	12	0	6	13	0	6.5
8	16	22	19	16	28	22
9	7	2	4.5	6	6	6
10	27	30	28.5	22	28	25
11	19	12	15.5	18	17	17.5
12	25	29	27	24	31	27.5
13	15	13	14	15	13	14
14	19	26	22.5	17	32	24.5
15	30	28	29	23	34	28.5
16	18	28	23	29	36	32.5
17	23	28	25.5	20	33	26.5
18	29	34	31.5	23	34	28.5
19	13	9	11	14	12	13
20	25	32	28.5	19	37	28
21	16	16	16	18	21	19.5
22	21	29	25	25	28	26.5
23	33	33	33	35	34	34.5

24	24	32	28	29	30	29.5
----	----	----	----	----	----	------

ตารางที่ 24 (ต่อ) คะแนนการหาค่าความเที่ยงด้วยการทดสอบซ้ำ (Test-retest reliability) ของแบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน

เลขที่	คะแนนทดสอบครั้งที่ 1			คะแนนทดสอบครั้งที่ 2		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย
25	18	27	22.5	17	31	24
26	29	28	28.5	36	37	36.5
27	29	28	28.5	39	41	40
28	20	39	29.5	25	41	33
29	26	18	22	16	21	18.5
30	26	29	27.5	26	29	27.5

ตารางที่ 25 แบบสรุปรประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีลักษณะเป็นแบบตอบสั้น

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมคะแนน ΣR	ดัชนี ความสอดคล้อง IOC	ผลการประเมิน
	1	2	3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	0	1	3	1	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
5	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
12	1	0	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้

แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนฉบับนี้
เป็นแบบทดสอบอัตนัย มีคะแนนเต็ม 48 คะแนน ประกอบด้วย 2 ตอน
ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)
ตอนที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)
2. แบบทดสอบแต่ละข้อให้เวลาทำข้อละ 50 นาที

สู้ๆ พวกเราเป็นกำลังใจให้ นะครับ

เขียนให้สร้างสรรค์ที่สุดนะคะเพื่อนๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด
พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง .....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนฉบับนี้
เป็นแบบทดสอบอัตนัย มีคะแนนเต็ม 48 คะแนน ประกอบด้วย 2 ตอน
ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)
ตอนที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)
2. แบบทดสอบแต่ละข้อให้เวลาทำข้อละ 50 นาที

สู้ๆ พวกเราเป็นกำลังใจให้นะครับ

เขียนให้สร้างสรรค์ที่สุดนะคะเพื่อนๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด
พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง .....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ผังกราฟิก

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

- คำชี้แจง**
1. แบบสอบถามนี้มีจำนวน 10 ข้อ
  2. ให้นักเรียนเขียนตอบคำถามต่อไปนี้ลงในช่องว่าง ตามความคิดและความรู้สึกของตนเอง หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ผังกราฟิก

1. การเรียนรู้เรื่องการเขียนด้วยกิจกรรมที่ครูจัดให้มีความแตกต่างจากการเรียนเรื่องการเขียนที่นักเรียนเคยเรียนมาก่อนหน้านี้หรือไม่ อย่างไร

2. นักเรียนคิดว่า การได้เลือกทำงานตามความถนัดในการทำงาน (ทำงานเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่ หรือทำงานเดี่ยว) หรือการได้เลือกทำงานกับเพื่อนๆ ที่มีความสนใจในหัวข้อการทำงานเหมือนกัน กับนักเรียน มีผลต่อความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร

3. นักเรียนคิดว่า การใช้ผังกราฟิกในขั้นตอนการเตรียมการเขียนมีผลต่อความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร

4. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การทำงานที่มีระดับความยาก-ง่ายเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง”

5. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การได้เลือกทำงานตามความถนัดในการทำงาน (ทำงานเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่ หรือทำงานเดี่ยว) หรือการได้เลือกทำงานกับเพื่อนๆ มีความสนใจในหัวข้อการทำงานเหมือนกัน”

.....

.....

.....

6. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ “การได้เลือก ระดับความยาก-ง่าย และหัวข้อเรื่องที่จะเขียน ด้วยตนเอง”

.....

.....

.....

7. นักเรียนชอบและประทับใจอะไรมากที่สุดในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ผังกราฟิก

.....

.....

.....

8. ถ้าเลือกได้ นักเรียนต้องการให้ครูจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ในวิชาภาษาไทยเรื่องใดอีก

.....

.....

.....

9. นักเรียนต้องการให้วิชาใดจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

.....

.....

.....

10. ข้อเสนอแนะอื่นๆ หรือความรู้สึกที่ต้องการบอกครู

.....

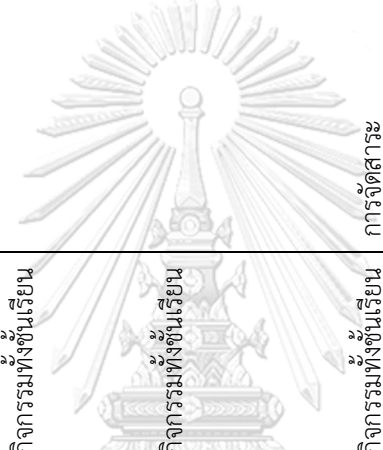
.....

.....

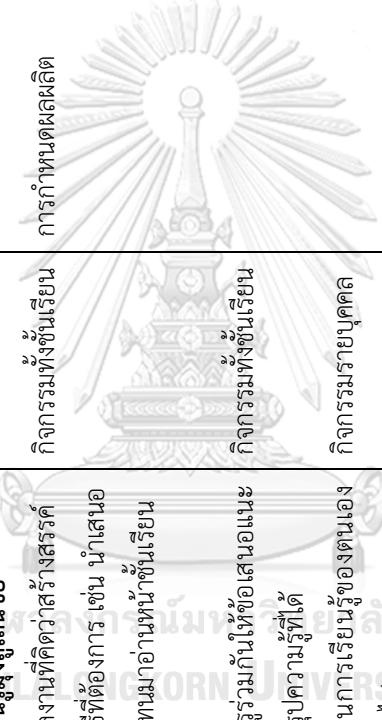

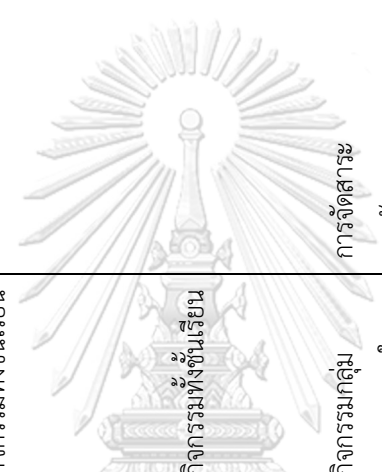
ตารางที่ 26 ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-10 ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียน การสอนเขียนเป็นคำและเป็นประโยค

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ผังกราฟิก	การวัดและประเมินผล
<p>ชั่วโมงที่ 1</p> <p>1. อธิบายการเขียนประโยคอย่างสร้างสรรค์ จากผังกราฟิกได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล</p> <p>2. เขียนประโยคโดยใช้บทเชื่อมของประโยคได้ตามศักยภาพ</p> <p>3. ตั้งใจร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น</p>	<p>ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงภาพใหม่เริ่มไปพร้อมกัน</p> <p>ครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ตรวจสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่อง การคิดคำ ประโยค และผังกราฟิก</p> <p>ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และ การประเมินผลในชั่วโมงนี้ให้นักเรียนเห็นภาพงานโดยรวมและทราบภาระงานที่ต้องทำ</p> <p>ขั้นที่ 2 เลือกสรรที่ใช้ตรงใจของหนู</p> <p>ครูนำเสนอตัวอย่างเนื้อเรื่องที่สอดคล้องกับรูปแบบผังกราฟิกที่จะเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง และสาระการเรียนรู้ใหม่เรื่องบทเชื่อมของประโยคที่สัมพันธ์กับรูปแบบผังกราฟิกดังกล่าว</p> <p>นักเรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มตามความถนัดในการทำงาน โดยฝึกเขียนประโยคจากผังกราฟิก และใช้บทเชื่อมตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในแต่ละชั่วโมง</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมกลุ่ม</p> <p>ตามความถนัดในการทำงาน</p>	 <p>การจัดสาระ</p> <p>การจัดสาระ</p> <p>การจัดกระบวนการ และการทำงานตามผลผลิต</p>	<p>1. ผังเวนนีไดอะแกรม</p> <p>2. ผังแสดงเหตุผล</p> <p>3. ผังลำดับขั้นตอน</p> <p>4. ผังโยงแขนง</p> <p>5. ผังมีโน้ตส์</p>	<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p> <p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p>

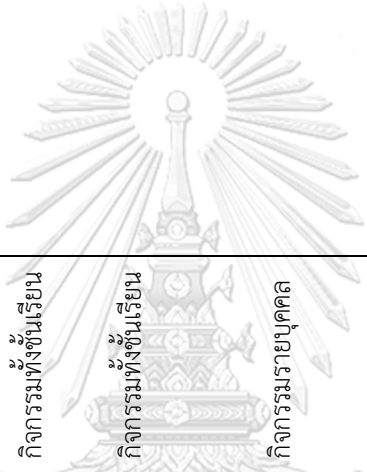
ตารางที่ 26 (ต่อ) ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-10 ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียน การสอนเขียนเป็นคำและประโยค

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ผังกราฟิก	การวัดและประเมินผล
	<p>ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้ช่วย นักเรียนเลือกผลงานที่คิดว่าสร้างสรรค์ที่สุดให้นำเสนอด้วยวิธีที่ต้องการ เช่น นำเสนอพร้อมกันที่กลุ่ม ส่งตัวแทนมาอ่านหน้าชั้นเรียน เป็นต้น</p> <p>นักเรียนและครูร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ ผลงานที่นำเสนอและสรุปความรู้ที่ได้</p> <p>นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ด้วยแบบประเมินเทคนิคพิจารณา</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมรายบุคคล</p>	<p>การกำหนดผลผลิต</p> 		<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู ประเมินผลการเรียนรู้ โดยนักเรียน</p>
<p>ชั่วโมงที่ 2</p> <p>1. เตรียมการเขียน โดยใช้ผังกราฟิกได้ ตามศักยภาพ และความสนใจ ของแต่ละบุคคล</p>	<p>ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงเก่าใหม่ไปพร้อมกัน ครูทบทวนความรู้เรื่องการเขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์จากผังกราฟิกและการใช้ บทเชื่อมของประโยคที่นักเรียนได้เรียนรู้ในชั่วโมง ที่ 1 ให้ข้อเสนอแนะจากการตรวจผลงานและ นำเสนอผลงานที่เขียนได้</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p>		<p>1. ผังเวเนนที่ต่อจะแกรม</p> <p>2. ผังแสดงเหตุผล</p> <p>3. ผังลำดับขั้นตอน</p> <p>4. ผังยี่แยงมุม</p> <p>5. ผังมีโน้ตค้น</p>	<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p>

ตารางที่ 26 (ต่อ) ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-10 ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียน การสอนเขียนเป็นคำและประโยค

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ผังกราฟิก	การวัดและประเมินผล
<p>2. อธิบายการเขียน ประโยคจาก ผังกราฟิกได้ตาม ศักยภาพของแต่ละ บุคคล</p> <p>3. เขียนประโยค อย่างสร้างสรรค์ ได้ตามศักยภาพ ของแต่ละบุคคล 4. เห็นความสำคัญ ของการฝึกเขียน ประโยคอย่าง สร้างสรรค์ที่มีต่อ ทักษะการเขียน เชิงสร้างสรรค์</p>	<p>ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และการประเมินผลในชั่วโมงนี้ให้นักเรียนเห็น ภาพงานโดยรวมและทราบภาระงานที่ต้องทำ</p> <p>ขั้นที่ 2 เลือกสรรที่ตรงใจของหนู</p> <p>ครูนำเสนอใบงานทั้ง 3 รูปแบบซึ่งมี หัวข้องานแตกต่างกัน ให้นักเรียนรับทราบเป็น ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกทำงาน นักเรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มตามความ สนใจให้หัวข้อใบงาน โดยให้นักเรียนที่สนใจ ใบงานรูปแบบเดียวกันทำงานร่วมกัน โดยครู ให้ข้อเสนอแนะจากกาการสังเกตงานของทุกกลุ่ม</p> <p>ครูนำเสนอใบงานรายบุคคลทั้ง 3 รูปแบบซึ่งมีระดับความท้าทายต่างกัน และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความท้าทาย นักเรียนเขียนประโยคสร้างสรรค์ในใบ งานที่แต่ละคนเลือก</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมกลุ่ม</p> <p>ตามความสนใจ</p> <p>ในหัวข้อการทำงาน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมรายบุคคล</p>	 <p>การจัดสาระ</p> <p>การจัดกระบวนการ และการกำหนดผลผลิต</p> <p>การจัดกระบวนการ และการกำหนดผลผลิต</p>		<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p>

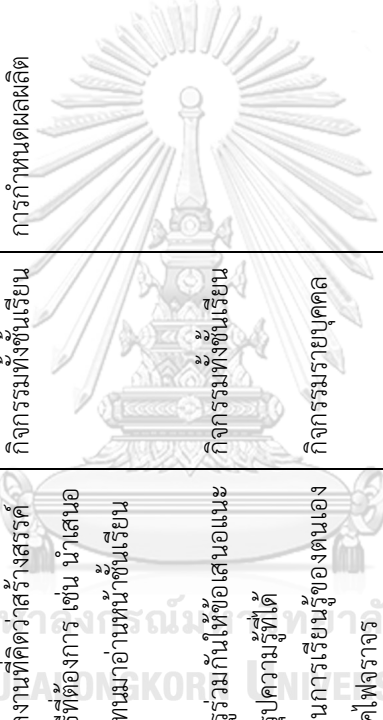
ตารางที่ 26 (ต่อ) ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ 1-10 ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียน การสอนเขียนเป็นคำและเป็นประโยค

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ผังกราฟิก	การวัดและประเมินผล
	<p>ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้มุ่งสู่เส้นชัย</p> <p>นักเรียนตรวจสอบผลงานตนเองก่อน นำเสนอ</p> <p>นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ และบอกประโยชน์ของการเขียนประโยค สร้างสรรค์ที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์</p> <p>นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ด้วยแบบประเมินเทคนิคไฟจราจร</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมรายบุคคล</p>			<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p> <p>ประเมินผลการเรียนรู้ โดยนักเรียน</p>

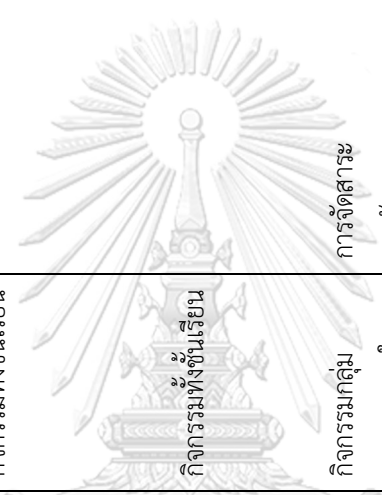
ตารางที่ 27 ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11-20 ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียน การสอนเขียนเป็นย่อหน้า

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ผังกราฟิก	การวัดและประเมินผล
<p>ชั่วโมงที่ 1</p> <p>1. อธิบายขั้นตอนการเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์ได้</p> <p>2. เตรียมการเขียนย่อหน้าโดยใช้ผังแอมเบอร์เกอร์ได้ตามศักยภาพของแต่ละกลุ่ม</p> <p>3. เขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์ได้ตามศักยภาพของแต่ละกลุ่ม</p> <p>4. ตั้งใจร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น</p>	<p>ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงเก่าใหม่ร่วมกัน ครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียนตรวจสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่อง การเขียนย่อหน้า</p> <p>ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และ การประเมินผลในชั่วโมงนี้ให้นักเรียนเห็นภาพงานโดยรวมและทราบภาระงานที่ต้องทำ</p> <p>ขั้นที่ 2 เลือกสรรที่ตรงใจของหนู ครูยกตัวอย่างผังแอมเบอร์เกอร์และย่อหน้าที่เขียนจากผังดังกล่าว แล้วนำเสนอสาระการเรียนรู้ใหม่เรื่อง การเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้ประเด็นการคิดสร้างสรรค์ตามที่กำหนดใน สาระการเรียนรู้แต่ละชั่วโมง</p> <p>นักเรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มตามความถนัดในการทำงาน โดยฝึกเขียนย่อหน้าจากผังแอมเบอร์เกอร์ตามประเด็นการคิดสร้างสรรค์</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p>	 <p>การจัดสาระ</p> <p>การจัดสาระ</p> <p>การจัดกระบวนการ และการกำหนดผลผลิต</p>	<p>ผังแอมเบอร์เกอร์</p>	<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p> <p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p>

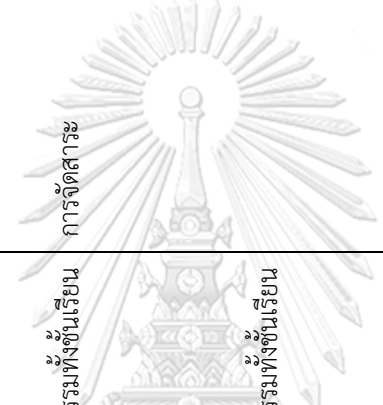
ตารางที่ 27 (ต่อ) ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11-20 ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียน การสอนเขียนเป็นย่อหน้า

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ผังกราฟิก	การวัดและประเมินผล
	<p>ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่เส้นชัย</p> <p>นักเรียนเลือกผลงานที่คิดว่าสร้างสรรค์ที่สุดให้นำเสนอด้วยวิธีที่ต้องการ เช่น นำเสนอพร้อมกันที่กลุ่ม ส่งตัวแทนมาอ่านหน้าชั้นเรียน เป็นต้น</p> <p>นักเรียนและครูร่วมกันให้อธิบายและนำเสนอผลงานที่นำเสนอและสรุปความรู้ที่ได้</p> <p>นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเองด้วยแบบประเมินเทคนิคโพลาจอร์</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมรายบุคคล</p>	<p>การกำหนดผลผลิต</p> 		<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p> <p>ประเมินผลการเรียนรู้ โดยนักเรียน</p>
<p>ชั่วโมงที่ 2</p> <p>1. อธิบายขั้นตอนการเขียนย่อหน้า</p> <p>อย่างสร้างสรรค์</p> <p>ด้วยการคิด</p> <p>สร้างสรรค์ในประเด็นที่กำหนด</p>	<p>ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงเก่าใหม่เริ่มไปพร้อมกัน</p> <p>ครูทบทวนความรู้เรื่องการเขียนย่อหน้าจากผังแอมเบอร์เกอร์ที่นักเรียนได้เรียนรู้ในชั่วโมงที่ 1 ให้อธิบายและแนะนำจากการตรวจผลงานและนำเสนอผลงานที่เขียนได้</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p>		<p>ผังแอมเบอร์เกอร์</p>	<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p>

ตารางที่ 27 (ต่อ) ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11-20 ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมขั้นพื้นฐานในการเขียน การสอนเขียนเป็นย่อหน้า (ต่อ)

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ผังกราฟิก	การวัดและประเมินผล
<p>2. เตรียมการเขียนโดยใช้ผังแอมบอร์เกอร์ได้ตามศักยภาพและความสนใจของแต่ละบุคคล</p> <p>3. เขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์ได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล</p> <p>4. เห็นความสำคัญของการเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์ที่มีต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และการประเมินผลในชั่วโมงนี้ให้นักเรียนเห็นภาพงานโดยรวมและทราบภาระงานที่ต้องทำ</p> <p>ขั้นที่ 2 เลือกสรรที่ตรงใจของหนู</p> <p>ครูนำเสนอใบงานทั้ง 3 รูปแบบซึ่งมีหัวข้องานแตกต่างกัน ให้นักเรียนรับทราบเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกทำงาน</p> <p>นักเรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มตามความสนใจให้หัวข้อใบงาน โดยให้นักเรียนที่สนใจใบงานรูปแบบเดียวกันทำงานร่วมกัน โดยครูให้ข้อเสนอแนะจากการสังเกตงานของทุกกลุ่ม</p> <p>ครูนำเสนอใบงานรายบุคคลทั้ง 3 รูปแบบซึ่งมีระดับความท้าทายต่างกัน และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความท้าทาย</p> <p>นักเรียนเขียนประโยคสร้างสรรค์ในใบงานที่แต่ละคนเลือก</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมกลุ่ม</p> <p>ตามความสนใจ</p> <p>ในหัวข้อการทำงาน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมรายบุคคล</p>	 <p>การจัดสาระ</p> <p>การจัดกระบวนการ</p> <p>และการกำหนดผลผลิต</p> <p>การจัดกระบวนการ</p> <p>และการกำหนดผลผลิต</p>		<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p> <p>โดยครู</p>

ตารางที่ 28 ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21-32 ชั้นที่ 2 สอนเขียนเป็นเรื่อง

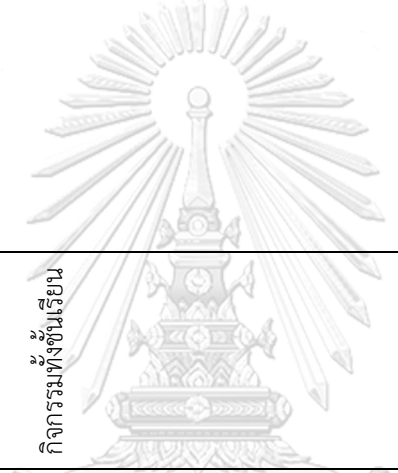
จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ผังกราฟิก	การวัดและประเมินผล
<p>ชั่วโมงที่ 1</p> <p>1. อธิบายการเตรียมการเขียนเรื่องจากผังกราฟิกอย่างสร้างสรรค์ได้</p> <p>2. เตรียมการเขียนเรื่องจากผังแสดงเหตุผลได้</p> <p>อย่างสร้างสรรค์ตามความสนใจและตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละกลุ่ม</p> <p>3. เห็นประโยชน์ของการเตรียมการเขียนโดยใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงเก่าใหม่พร้อมกัน</p> <p>ครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียนด้วยการนำเสนองานเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับผังกราฟิกที่กำหนดเป็นสาระการเรียนรู้ ด้วยวิธีการนำเสนอที่หลากหลาย</p> <p>ทบทวนความรู้เกี่ยวกับรูปแบบผังกราฟิก และลักษณะเนื้อหาที่ต้องใช้ผังกราฟิกดังกล่าวในการเตรียมการเขียน</p> <p>ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และการประเมินผลในชั่วโมงนี้ให้นักเรียนเห็นภาพงานโดยรวมและทราบภาระงานที่ต้องทำ</p> <p>ขั้นที่ 2 เลือกสรรที่ใจตรงใจของหนู</p> <p>นักเรียนฝึกเตรียมการเขียนบนกระดานร่วมกันทั้งชั้นเรียนโดยภาพ/หัวข้อ/แนวคิดที่กำหนด</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p>	 <p>การจัดสาระ</p>	<p>1. ผังแสดงเหตุผล</p> <p>2. ผังลำดับขั้นตอน</p> <p>3. ผังใยแมงมุม</p>	<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p> <p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p>

ตารางที่ 28 (ต่อ) ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21-32 ชั้นที่ 2 สอนเขียนเป็นเรื่อง

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ฟังก์ชัน	การวัดและประเมินผล
<p>4. ตั้งใจร่วมกิจกรรม และมีมารยาท การเขียน</p>	<p>ครูนำเสนอใบงานทั้ง 3 รูปแบบซึ่งมีหัวข้องานแตกต่างกันให้นักเรียนรับทราบเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกทำงาน</p> <p>นักเรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มตามความสนใจในหัวข้อใบงาน โดยให้นักเรียนที่สนใจใบงานรูปแบบเดียวกันเตรียมการเขียนหัวข้อที่เลือกด้วยการใช้ฟังก์ชันร่วมกัน</p> <p>ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่เส้นชัย</p> <p>นักเรียนนำเสนอผลงาน เพื่อนและครูร่วมให้ข้อเสนอแนะผลงานที่นำเสนอ</p> <p>แต่ละกลุ่มปรับแก้ผลงานการเตรียมการเขียนก่อนนำไปใช้เขียนเรียงเขียนเป็นเรื่องในชั่วโมงต่อไป</p> <p>นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้</p> <p>นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเองด้วยแบบประเมินเทคนิคไฟจราจร</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมกลุ่ม</p> <p>ตามความถนัด</p> <p>ในการทำงาน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมกลุ่ม</p> <p>ตามความถนัด</p> <p>ในการทำงาน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมรายบุคคล</p>	 <p>การจัดสาระ</p> <p>การจัดกระบวนการ</p> <p>และการกำหนดผลผลิต</p> <p>การจัดสาระ</p> <p>การจัดกระบวนการ</p> <p>และการกำหนดผลผลิต</p>		<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p> <p>โดยครู</p> <p>ประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>โดยนักเรียน</p>

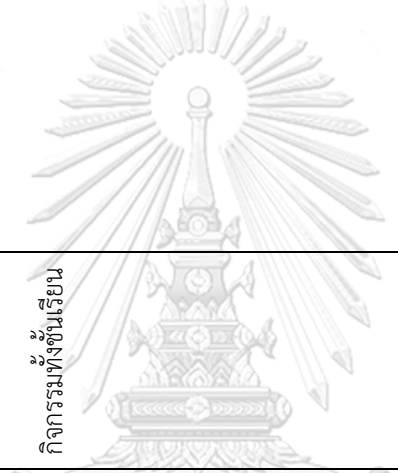
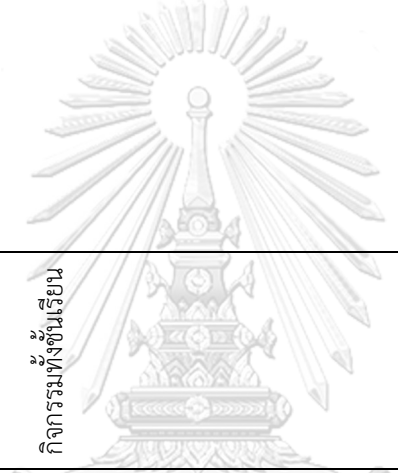
ตารางที่ 28 (ต่อ) ขั้นตอนการสอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21-32 ชั้นที่ 2 สอนเขียนเป็นเรื่อง

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ผังกราฟิก	การวัดและประเมินผล
<p>ชั่วโมงที่ 2</p> <p>1. อธิบายการเขียนเรื่อง เชิงสร้างสรรค์ จากผังกราฟิกได้</p> <p>2. เขียนเรื่อง จากผังกราฟิกได้ อย่างสร้างสรรค์ ตามความสนใจและ ตามศักยภาพของ นักเรียนแต่ละกลุ่ม</p> <p>3. เห็นประโยชน์ ของการเขียน เชิงสร้างสรรค์</p> <p>4. ตั้งใจร่วมกิจกรรม และมีมารยาท การเขียน</p>	<p>ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงเก่าใหม่ไปพร้อมกัน ครูทบทวนความรู้เรื่องการเตรียมการ เขียนที่นักเรียนได้เรียนรู้ในชั่วโมงที่ 1 ให้ข้อเสนอแนะจากการตรวจผลงาน และนำเสนอผลงานที่เขียนได้ดี ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และการประเมินผลในชั่วโมงนี้ให้นักเรียนเห็น ภาพงานโดยรวมและทราบภาระงานที่ต้องทำ</p> <p>ขั้นที่ 2 เลือกสรรที่ใจของหนู ครูนำเสนอตัวอย่างงานเขียนเชิง สร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับรูปแบบผังกราฟิกที่ นักเรียนได้เรียนรู้ในชั่วโมงที่ 1 เพื่อให้ให้นักเรียน สังเกตการเรียบเรียงเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p>	 <p>การจัดสาระ</p>	<p>1. ฝั่งแสดงเหตุผล 2. ฝั่งลำดับขั้นตอน 3. ฝั่งใบแมงมุม</p>	<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p> <p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p>

ตารางที่ 28 (ต่อ) ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21-32 ชั้นที่ 2 สอนเขียนเป็นเรื่อง

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ผังกราฟิก	การวัดและประเมินผล
	<p>นักเรียนทำงานกลุ่มตามที่ได้ร่วมกันเตรียมการเขียนไว้ในชั่วโมงที่แล้ว โดยให้ครูแจกใบงานกลุ่มที่แต่ละกลุ่มเตรียมการเขียนไว้ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันเขียนเป็นเรื่องที่สมบูรณ์</p> <p>ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้สู่เรียนรู้</p> <p>นักเรียนนำเสนอผลงาน เพื่อนและครูร่วมให้ข้อเสนอแนะผลงานที่นำเสนอแต่ละกลุ่มปรับแก้ผลงานก่อนส่งครู</p> <p>นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเองด้วยแบบประเมินเทคนิคไพจิราจาร</p>	<p>กิจกรรมกลุ่มตามความถนัดในการทำงาน</p> <p>กิจกรรมที่ขึ้นเรียน</p> <p>กิจกรรมกลุ่มตามความถนัดในการทำงาน</p> <p>กิจกรรมที่ขึ้นเรียน</p> <p>กิจกรรมรายบุคคล</p>	<p>การจัดสาระ</p> <p>การจัดกระบวนการและการกำหนดผลผลิต</p> <p>การจัดสาระ</p> <p>การจัดกระบวนการและการกำหนดผลผลิต</p>		<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p> <p>โดยครูประเมินผลการเรียนรู้โดยนักเรียน</p>

ตารางที่ 28 (ต่อ) ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21-32 ชั้นที่ 2 สอนเขียนเป็นเรื่อง

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ผังกราฟิก	การวัดและประเมินผล
<p>ชั่วโมงที่ 3</p> <p>1. อธิบายการเขียนเรื่อง เชิงสร้างสรรค์ จากผังกราฟิกได้</p> <p>2. เขียนเรื่อง จากผังกราฟิกได้ อย่างสร้างสรรค์ ตามความสนใจและ ตามศักยภาพของ แต่ละบุคคล</p> <p>3. เห็นประโยชน์ ของการเขียน เชิงสร้างสรรค์</p> <p>4. ตั้งใจร่วมกิจกรรม และมีมารยาท การเขียน</p>	<p>ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงเก่าใหม่ร่วมกัน นักเรียนและครูสนทนากันเรื่องข้อดี และจุดที่ต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นของผลงานกลุ่มใน ชั่วโมงที่แล้ว</p> <p>ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และการประเมินผลในชั่วโมงนี้ให้นักเรียนเห็น ภาพงานโดยรวมและทราบภาระงานที่ต้องทำ</p> <p>ขั้นที่ 2 เลือกสรรที่ใช้ตรงใจของหนู ครูนำเสนอประเด็นสำคัญของการเขียน ในชั่วโมงนี้ และระดมสมองนักเรียนทั้งชั้น เกี่ยวกับรายละเอียดของประเด็นดังกล่าว เพื่อเป็นการสร้างแนวคิดพื้นฐานในการทำงานเป็น นรายบุคคล</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p>		<p>1. ฝั่งแสดงเหตุผล</p> <p>2. ฝั่งลำดับขั้นตอน</p> <p>3. ฝั่งใบแมงมุม</p>	<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p> <p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู</p>

ตารางที่ 28 (ต่อ) ขั้นตอนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21-30 ชั้นที่ 2 สอนเขียนเป็นเรื่อง

จุดประสงค์	กิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้ ตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	ฟังก์ชัน	การวัดและประเมินผล
<p>ครูนำเสนอใบงานรายบุคคล 3 รูปแบบซึ่งมีระดับความท้าทายต่างกัน และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความท้าทายในการเลือกทำงานที่มีระดับยากกว่าที่เคยทำ</p> <p>นักเรียนเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ในใบงานที่แต่ละคนเลือก</p> <p>ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่เส้นชัย</p> <p>นักเรียนนำเสนอผลงานตามความสนใจเพื่อนและครูร่วมกันให้ข้อเสนอแนะผลงานที่นำเสนอ ครูแนะนำให้ทบทวนงานเขียนและแก้ไขข้อผิดพลาดก่อนนำเสนอ</p> <p>นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้</p> <p>นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเองด้วยแบบประเมินเทคนิคไฟจราจร</p>	<p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมรายบุคคล</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมทั้งชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมรายบุคคล</p> <p>กิจกรรมรายบุคคล</p>	<p>การจัดสาระและการกำหนดผลผลิต</p>	<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยครู ประเมินผลการเรียนรู้ โดยนักเรียน</p>		

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/1
เรื่อง การเขียนประโยคสร้างสรรค์จากผังมโนทัศน์

คำชี้แจง ให้เด็กๆ เลือกคำจากผังมโนทัศน์ เรื่อง เจ้าจ๋อที่ฉันอยากรู้จัก มาแต่งประโยครวมกับคำ
ว่า “ลิง” ให้ได้อย่างน้อย 5 ประโยค

ตัวอย่าง ทั้งลิงแสมและลิงชิมแปนซีมักอาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูง
ลิงชิมแปนซีมีไขว้ปัญญาเกือบเท่ามนุษย์ตั้งนั้นมันจึงฉลาดมาก

1. ....
.....
2. ....
.....
3. ....
.....
4. ....
.....
5. ....
.....
.....
.....

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์
ได้ยอดเยี่ยมมากค่ะ สู้ๆ นะครับ

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/2
เรื่อง การเขียนประโยคสร้างสรรค์จากผังมโนทัศน์

คำชี้แจง ให้เด็กๆ เลือกคำหรือกลุ่มคำจากผังมโนทัศน์ เรื่อง เจ้าจ้อที่ฉันอยากรู้จัก แล้วนำมาแต่งประโยคร่วมกับคำที่กำหนดในแต่ละข้อ อย่างน้อยข้อละ 2 ประโยค

1. และ, กับ, แล้ว...ก็, ทั้ง...และ

ตัวอย่าง ทั้งลิงแสมและลิงชิมแปนซีมักอาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูง

.....

.....

.....

2. หรือ, แต่, แม้ว่า, แต่ทว่า

ตัวอย่าง ลิงแสมอาศัยอยู่ในป่าหรือชายฝั่งทะเล, **แม้ว่า**ลิงชิมแปนซีจะตัวใหญ่**แต่**ก็ไม่มีนิสัยดุร้าย

.....

.....

.....

3. จึง, เพราะว่า, ดังนั้น...จึง, เพราะ...จึง, เพราะฉะนั้น...จึง

ตัวอย่าง ลิงชิมแปนซีมีเขี้ยวปัญหาเกือบเท่ามนุษย์**ดังนั้นมันจึง**ฉลาดมาก

.....

.....

.....

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์
ได้ยอดเยี่ยมมากค่ะ สู้ๆ นะครับ

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่	ชื่อ	เลขที่	ชื่อ	เลขที่

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/3

เรื่อง การเขียนประโยคสร้างสรรค์จากผังมโนทัศน์

- คำชี้แจง**
- ข้อ 1 และ ข้อ 2 ให้เด็กๆ แต่งประโยคโดยใช้คำเชื่อมที่กำหนด อย่างน้อยข้อละ 2 ประโยค
  - ข้อ 3 และ ข้อ 4 ให้เด็กๆ เขียนขยายความหรือปรับเปลี่ยนประโยคที่กำหนด เพื่อให้มีใจความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเด็กๆ สามารถสลับคำในประโยคที่กำหนดได้ อย่างน้อยข้อละ 2 ประโยค

ตัวอย่าง ข้อ 1 และ ข้อ 2

ทั้งลิงแสมและลิงชิมแปนซีมักอาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูง

แม้ว่าลิงชิมแปนซีจะตัวใหญ่แต่ก็ไม่มีนิสัยดุร้าย

ลิงชิมแปนซีมีเขาปัญหาเกือบเท่ามนุษย์ดังนั้นมันจึงฉลาดมาก

ตัวอย่าง ข้อ 3 และ ข้อ 4

ประโยคที่กำหนด: ลิงแสมว่ายน้ำ

ประโยคที่ปรับเปลี่ยน: ลิงแสมว่ายน้ำเก่งมาก

ลิงที่ว่ายน้ำและดำน้ำได้อย่างคล่องแคล่ว คือ ลิงแสม

เพราะลิงแสมกิน กุ้ง ปู และหอย มันจึงต้องว่ายน้ำไปหาอาหาร

1. กับ แล้ว...ก็ ทั้ง...และ หรือ แต่ แม้ว่า

.....

.....

.....

2. จึง...เพราะว่า ดังนั้น...จึง เพราะ...จึง เพราะฉะนั้น

.....

.....

.....

3. ลิงเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

.....

.....

.....

4. ลิงแสมไม่เหมือนลิงชิมแปนซี

.....

.....

.....

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์
ได้ออกเยี่ยมมากค่ะ ผู้ๆ นะครับ

แบบประเมินความเข้าใจในบทเรียนด้วยเทคนิคไฟจราจร

ชื่อ-สกุล.....ชั้น ..... เลขที่ .....

คำชี้แจง 1. ให้เด็กๆ ทบทวนความในชั่วโมงเรียนนี้ เด็กๆ เข้าใจเรื่องที่เรียนรู้อยู่ในระดับใด โดยเปรียบเทียบความเข้าใจของเด็กๆ กับไฟจราจร ตามรายละเอียดด้านล่าง
 2. ให้เด็กๆ ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดของตนเอง

เป็นเรื่องที่ยังไม่เข้าใจ สงสัยมาก เรียนเรื่องไปต่อไม่ได้
 เหมือนสัญญาณ **ไฟแดง** ที่ให้หยุดไม่ให้ไปต่อ

เป็นเรื่องที่พอเข้าใจ แต่ยังมีข้อสงสัยไม่ชัดเจนอยู่บ้าง ควรทำความเข้าใจก่อน
 อย่านั่งเรียนเรื่องต่อไป เหมือนสัญญาณ **ไฟเหลือง** ที่ให้ระวังอย่ารีบเร่งรีบไป

เป็นเรื่องที่เข้าใจคิดแล้ว เรียนเรื่องต่อไปได้เลย
 เหมือนสัญญาณ **ไฟเขียว** ที่ให้ไปต่อได้เลย

เนื้อหาที่เรียน			
1. เรื่องการเขียนผังมโนทัศน์			
2. เรื่องการเขียนประโยคสร้างสรรค์จากผังมโนทัศน์			
3. การแต่งประโยคตอนทำงานกลุ่ม			

เรื่องเกี่ยวกับการเรียนในชั่วโมงนี้ ที่เด็กๆ อยากรบกวนเพิ่มเติม

.....
 .....
 .....
 .....

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/1
แบบที่ 1 เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก

1. เลือกคำจากผังมโนทัศน์ เรื่อง เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก มาแต่งประโยคร่วมกับคำว่า “กิน” ให้ได้มากที่สุด
ตัวอย่าง ลิงแสมกินกุ้ง

.....

.....

.....

.....

2. เลือกคำจากผังมโนทัศน์ เรื่อง เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก มาแต่งประโยคร่วมกับคำว่า “มี” ให้ได้มากที่สุด
ตัวอย่าง ลิงชิมแปนซีมีสมองเจริญมาก

.....

.....

.....

.....

สนุกคิด สะกิดต่อมสร้างสรรค์ เราใช้ลิงเปรียบเทียบกับอะไรได้บ้าง

ลองเรียบเรียงคำต่อไปนี้
ให้เป็นประโยคคนละเค้ๆ
จะให้เห็นความแปลกใหม่

ตัวอย่าง เด็กคนนั้นขนเหมือนลิง

อย่างว่องไว ปีนป่าย ต่อม ลิง ขึ้นต้นไม้ เหมือน
เรียงได้ว่า .....

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์หน้า 1
ได้ยอดเยี่ยมมากครับ เราไปสร้างสรรคงาน
ในหน้า 2 กันต่อเนะครับ

? เจ้าจ้อยอยากหาที่อยู่ใหม่บนดาวอังคารเด็กๆ จะช่วยเจ้าจ้อยเตรียมตัวไปสำรวจอย่างไรหรือเตรียมอะไรไปบ้างครับ

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/1
แบบที่ 1 เจ้าจ้อยนักสำรวจดาวอังคาร

การเตรียมตัวเจ้าจ้อยไปสำรวจดาวอังคาร

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

 ป.4/1-หน้า 2

1. เขียนสิ่งที่ต้องการเตรียมตัว

2. เขียนรายการหรือรายละเอียดในแต่ละเรื่องทีเขียนไว้ในข้อ 1 เขียนช่องเพิ่มเติมได้จะครับ

ด้านร่างกาย	อุปกรณ์/สิ่งของ	อาหาร
ตรวจสอบสุขภาพก่อนเดินทาง	ถังออกซิเจน	กล้วย
มีด.....	ชุด.....	

คำชี้แจง เขียนประโยคเล่าการเตรียมตัวเจ้าจ้อยนักสำรวจดาวอังคารจากผังโน้ตโน้ตอย่างน้อย 2 ประโยค ครับ

ตัวอย่าง เจ้าจ้อยต้องตรวจสอบสุขภาพก่อนเดินทาง, ฉันจะมีมีดใช้ตัดไม้เจ้าจ้อย, ถังออกซิเจนเป็นสิ่งจำเป็นในการเดินทางไปดาวอังคาร

3. เขียนประโยคเล่าการเตรียมตัวเจ้าจ้อยจากผังโน้ตโน้ต

.....

.....

.....

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/2
แบบที่ 1 เจ้าจ้อที่ฉันอยากรู้จัก

คำชี้แจง ให้เด็กๆ เลือกคำหรือกลุ่มคำจากผังมโนทัศน์ เรื่อง เจ้าจ้อที่ฉันอยากรู้จัก และนำมาแต่งประโยค ร่วมกับคำที่กำหนดในแต่ละข้อ อย่างน้อยข้อละ 2 ประโยค

1. และ, กับ, แล้ว...ก็, ทั้ง...และ

ตัวอย่าง ทั้งลิงแสมและลิงชิมแปนซีมักอาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูง

.....
.....
.....

2. หรือ, แต่, แม้ว่า, แต่ทว่า

ตัวอย่าง ลิงแสมอาศัยอยู่ในป่าหรือชายฝั่งทะเล, แม้ว่าลิงชิมแปนซีจะตัวใหญ่แต่ก็ไม่มีนิสัยดุร้าย

.....
.....
.....

3. จึง, เพราะว่า, ดังนั้น...จึง, เพราะ...จึง, เพราะฉะนั้น...จึง,

ตัวอย่าง ลิงชิมแปนซีมีเขี้ยวปัญญาเกือบเท่ามนุษย์ดังนั้นมันจึงฉลาดมาก

.....
.....
.....

สนุกคิด สะกดต่อมสร้างสรรค์ เราใช้ลิงเปรียบเทียบกับอะไรได้บ้าง

ตัวอย่าง เด็กคนนั้นขนเหมือนลิง

ลองเรียบเรียงคำต่อไปนี้
ให้เป็นประโยคนะคะ เด็กๆ
จะได้เห็นความแปลกใหม่

อย่างว่องไว ปีนป่าย ต่อม ลิง ขึ้นต้นไม้ เหมือน

เรียงได้ว่า .....

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์หน้าที่ 1
ได้ยอดเยี่ยมมากครับ เราไปสร้างสรรค์งาน
ในหน้า 2 กันต่อเนะครับ

 เจ้าจ้อยอยากทำอะไรใหม่บนดาวอังคาร เด็กๆ จะช่วยเจ้าจ้อยเตรียมตัวไปสำรวจอย่างไร หรือเตรียมอะไรไปบ้างครับ

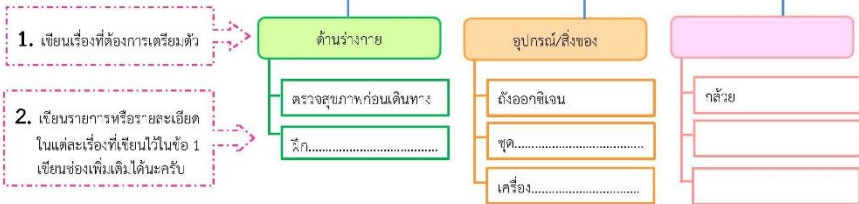
สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

 ป.4/2-หน้า 2

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/2
แบบที่ 1 เจ้าจ้อยนักสำรวจดาวอังคาร

 การเตรียมตัวเจ้าจ้อยไปสำรวจดาวอังคาร

3. เขียนประวัติเล่าการเตรียมตัว เจ้าจ้อยจากฝั่งบนที่หนึ่

คำชี้แจง เขียนประวัติเล่าการเตรียมตัวเจ้าจ้อยนักสำรวจดาวอังคารจากฝั่งบนที่หนึ่ อย่างน้อย 2 ประโยค ครับ

ตัวอย่าง เจ้าจ้อยต้องตรวจสอบสุขภาพก่อนเดินทาง, ฉนั้นจะฉีกโยคะให้เจ้าจ้อย, ถังออกซิเจนเป็นสิ่งจำเป็นในการเดินทางไปดาวอังคาร

.....

.....

.....

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/3
แบบที่ 1 เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก

คำชี้แจง ให้เด็กๆ แต่งประโยคโดยใช้คำเชื่อมที่กำหนด และเขียนขยายความหรือปรับเปลี่ยนประโยคที่กำหนด เพื่อให้มีใจความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเด็กๆ สามารถสลับคำในประโยคที่กำหนดได้ อย่างน้อยข้อละ 2 ประโยค

ตัวอย่าง ลิงแสมว่ายน้ำ ปรับเปลี่ยนเป็น → ลิงแสมว่ายน้ำเก่งมาก
→ ลิงที่ว่ายน้ำและดำน้ำได้อย่างคล่องแคล่ว คือ ลิงแสม
→ เพราะลิงแสมกิน กุ้ง ปู และหอย มันจึงต้องว่ายน้ำไปหาอาหาร

1. กับ แล้ว...ก็ ทั้ง...และ หรือ แต่ แม้ว่า

.....
.....
.....

2. จึง...เพราะว่า ดังนั้น...จึง เพราะ...จึง เพราะฉะนั้น

.....
.....
.....

3. ลิงเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

.....
.....
.....

4. ลิงแสมไม่เหมือนลิงชิมแปนซี

.....
.....
.....

สนุกคิด สะกิดต่อมสร้างสรรค์ เราใช้ลิงเปรียบเทียบกับอะไรได้บ้าง

ตัวอย่าง เด็กคนนั้นขนเหมือนลิง

ลองเรียบเรียงคำต่อไปนี้
ให้เป็นประโยคคนละ ๑ เด็กๆ
จะเห็นความแปลกใหม่

อย่างว่องไว ปีนป่าย ต่อม ลิง ขึ้นต้นไม้ เหมือน
เรียงได้ว่า .....

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์หน้าที่ 1
ได้ยอดเยี่ยมมากครับ เราไปสร้างสรรค์งาน
ในหน้า 2 กันต่อเนะครับ

เจ้าจ้ออยากทำอะไรในดาวอังคาร เด็กๆ จะช่วยเจ้าจ้อเตรียมตัวไปสำรวจอย่างไร หรือเตรียมอะไรไปบ้างครับ

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/3
แบบที่ 1 เจ้าจ้อนักสำรวจดาวอังคาร

การเตรียมตัวเจ้าจ้อไปสำรวจดาวอังคาร

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

ป.4/3-หน้า 2

1. เขียนเรื่องที่ต้องการเตรียมตัว

2. เขียนรายการหรือรายละเอียดในแต่ละเรื่องที่ยื่นไว้ในข้อ 1 เขียนช่องเพิ่มเติมได้นะครับ

ด้านร่างกาย	อุปกรณ์/สิ่งของ	
ตรวจสอบสุขภาพก่อนเดินทาง	ถังออกซิเจน	กล้วย
ฝึก.....	ชุด.....	
ฝึก.....	เครื่อง.....	

3. เขียนประโยคเล่าการเตรียมตัวเจ้าจ้อจากฝั่งโน้น

คำชี้แจง เขียนประโยคเล่าการเตรียมตัวเจ้าจ้อนักสำรวจดาวอังคารจากฝั่งโน้นอย่างน้อย 2 ประโยค ครับ

ตัวอย่าง เจ้าจ้อต้องตรวจสอบสุขภาพก่อนเดินทาง, มันจะฝึกโยคะให้เจ้าจ้อ, ถังออกซิเจนเป็นสิ่งจำเป็นในการเดินทางไปดาวอังคาร

.....

.....

.....

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/1
แบบที่ 2 เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก

1. เลือกคำจากผังมโนทัศน์ เรื่อง เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก มาแต่งประโยคร่วมกับคำว่า “กิน” ให้ได้มากที่สุด
ตัวอย่าง ลิงแสม**กิน**กุ้ง

.....
.....
.....
.....

2. เลือกคำจากผังมโนทัศน์ เรื่อง เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก มาแต่งประโยคร่วมกับคำว่า “มี” ให้ได้มากที่สุด
ตัวอย่าง ลิงชิมแปนซี**มี**สมองเจริญมาก

.....
.....
.....
.....

สนุกคิด สะกิดต่อมสร้างสรรค์ เราใช้ลิงเปรียบเทียบกับอะไรได้บ้าง

ตัวอย่าง เด็กคนนั้น**ขนเหมือนลิง**

ลองเรียบเรียงคำต่อไปนี้
ให้เป็นประโยคคนละเค้ๆ
จะให้เห็นความแปลกใหม่

➡➡

อย่างว่องไว ปีนป่าย ต่อม ลิง ขึ้นต้นไม้ เหมือน
เรียงได้ว่า .....

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์หน้าที่ 1
ได้ยอดเยี่ยมมากครับ เราไปสร้างสรรคงาน
ในหน้า 2 กันต่อเนะครับ

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

 ป.4/1-หน้า 2

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/1
แบบที่ 2 เจ้าจ้อสุดยอดนักแสดง

เจ้าจ้ออยากเป็นดาราดัง เด็กๆ จะฝึกให้เจ้าจ้อทำอะไรบ้าง หรือจะให้แสดงเป็นตัวละครที่มีนิสัยอย่างไรบ้างครับ

เจ้าจ้อสุดยอดนักแสดง

นิทาน

 ตั้งเอก

 ขอความช่วยเหลือผู้อื่น
 เฉลียวฉลาด มีไหวพริบ
 .....

ภาพยนตร์

 .....

 วางแผนเก่ง
 มีฐานะร่ำรวยมาก
 .....

เรื่อง.....

 .....

 .....

1. เขียนเรื่องที่ต้องการให้แสดง

2. เขียนบทบาทของเจ้าจ้อ เช่น ตัวเอก ผู้ช่วย ตัวร้าย ฯลฯ

3. เขียนนิสัย/ลักษณะตัวละคร

คำชี้แจง เขียนประโยคเล่าการเป็นนักแสดงเจ้าจ้อจากผังโน้ตย่อ 2 ประโยค ครึ่ง

ตัวอย่าง เจ้าจ้อแสดงเป็นตัวเอกในนิทาน, เจ้าจ้อที่เป็นตัวเอกในนิทานมีนิสัยขอความช่วยเหลือผู้อื่น, ฉะนั้นอยากให้เจ้าจ้อเป็นตัวละครในนิทาน

.....

.....

.....

4. เขียนประโยคเล่าการเป็นนักแสดงของเจ้าจ้อจากผังโน้ตย่อ

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/2
แบบที่ 2 เจ้าจ้อที่ฉันอยากรู้จัก

คำชี้แจง ให้เด็กๆ เลือกคำหรือกลุ่มคำจากผังมโนทัศน์ เรื่อง เจ้าจ้อที่ฉันอยากรู้จัก และนำมาแต่งประโยค ร่วมกับคำที่กำหนดในแต่ละข้อ อย่างน้อยข้อละ 2 ประโยค

1. และ, กับ, แล้ว...ก็, ทั้ง...และ

ตัวอย่าง ทั้งลิงแสมและลิงชิมแปนซีมักอาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูง

.....
.....
.....

2. หรือ, แต่, แม้ว่า, แต่ทว่า

ตัวอย่าง ลิงแสมอาศัยอยู่ในป่าหรือชายฝั่งทะเล, แม้ว่าลิงชิมแปนซีจะตัวใหญ่แต่ก็ไม่มีนิสัยดุร้าย

.....
.....
.....

3. จึง, เพราะว่า, ดังนั้น...จึง, เพราะ...จึง, เพราะฉะนั้น...จึง,

ตัวอย่าง ลิงชิมแปนซีมีเขี้ยวปัญญาเกือบเท่ามนุษย์ดังนั้นมันจึงฉลาดมาก

.....
.....
.....

สนุกคิด สะกิดต่อมสร้างสรรค์ เราใช้ลิงเปรียบเทียบกับอะไรได้บ้าง

ตัวอย่าง เด็กคนนั้นขานเหมือนลิง

ลองเรียบเรียงคำต่อไปนี้ให้เป็นประโยคนะคะ เด็กๆ จะได้เห็นความแปลกใหม่

➡➡

อย่างว่องไว ปีนป่าย ต่อม ลิง ขึ้นต้นไม้ เหมือน

เรียงได้ว่า .....

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์หน้าที่ 1 ได้ยอดเยี่ยมมากครับ เราไปสร้างสรรค์งานในหน้า ๖ กันต่อหน้าครั้ง

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....
 ชื่อ _____ เลขที่ _____

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/2
 แบบที่ 2 เจ้าจ้อสุดยอดนักแสดง

เจ้าจ้ออยากเป็นดาราดัง เต๊ากๆ จะฉีกให้เจ้าจ้อทำอะไรบ้าง หรือจะให้แสดงเป็นตัวละครที่มีนิสัยอย่างไรบ้างครับ

เจ้าจ้อสุดยอดนักแสดง

1. เขียนเรื่องที่ต้องการให้แสดง

2. เขียนบทบาทของเจ้าจ้อ เช่น ตัวเอก ผู้ช่วย ตัวร้าย ฯลฯ

3. เขียนนิสัย/ลักษณะตัวละคร

นิทาน	ภาพยนตร์	เรื่อง.....
ตัวเอก		
ขอความช่วยเหลือผู้อื่น		

คำชี้แจง เขียนประโยคเล่าการเป็นนักแสดงเจ้าจ้อจากสิ่งในใจอย่างน้อย 2 ประโยค ครับ

ตัวอย่าง เจ้าจ้อแสดงเป็นตัวเอกในนิทาน, เจ้าจ้อที่เป็นตัวเอกในนิทานมีนิสัยขอความช่วยเหลือผู้อื่น, ฉันทอยากให้เจ้าจ้อเป็นตัวละครในนิทาน

.....

.....

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/3
แบบที่ 2 เจ้าจ๋อที่ฉันทักใจรัก

คำชี้แจง ให้เด็กๆ เขียนขยายความหรือปรับเปลี่ยนประโยคที่กำหนด เพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเด็กๆ สามารถสลับคำในประโยคที่กำหนดได้ อย่างน้อยข้อละ 2 ประโยค
ตัวอย่าง ลิงสวมว่ายน้ำ

ปรับเปลี่ยนเป็น → ลิงสวมว่ายน้ำเก่งมาก
→ ลิงที่ว่ายน้ำและดำน้ำได้อย่างคล่องแคล่ว คือ ลิงแสม
→ เพราะลิงแสมกิน กุ้ง ปู และหอย มันจึงต้องว่ายน้ำไปหาอาหาร

1. กับ แล้ว...ก็ ทั้ง...และ หรือ แต่ แม้ว่า

.....
.....
.....

2. จึง...เพราะว่า ดังนั้น...จึง เพราะ...จึง เพราะฉะนั้น

.....
.....
.....

3. ลิงเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

.....
.....
.....

4. ลิงแสมไม่เหมือนลิงชิมแปนซี

.....
.....
.....

สนุกคิด สะกดต่อมสร้างสรรค์ เราใช้ลิงเปรียบเทียบกับอะไรได้บ้าง

ลองเรียบเรียงคำต่อไปนี้
ให้เป็นประโยคคนละคະ เด็กๆ
จะได้เห็นความแปลกใหม่

ตัวอย่าง เด็กคนนั้นขนเหมือนลิง

อย่างว่องไว ปีนป่าย ต่อม ลิง ขึ้นต้นไม้ เหมือน

เรียงได้ว่า .....

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์หน้าที่ 1
ได้ยอดเยี่ยมมากครับ เราไปสร้างสรรค์งาน
ในหน้า ๒ กันต่อหน้าคร้า

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/3
แบบที่ 2 เจ้าจ้อสุดยอดนักแสดง

เจ้าจ้อสุดยอดนักแสดง

? เจ้าจ้ออยากเป็นดาราตั้งแต่เล็กๆ จะฝึกให้เจ้าจ้อทำอะไรบ้าง หรือจะให้แสดงเป็นตัวละครที่มีนิสัยอย่างไรบ้างครับ

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

ป.4/3-หน้า 2

1. เขียนเรื่องที่ต้องการให้แสดง

นิทาน

ภาพยนตร์

เรื่อง.....

2. เขียนบทบาทของเจ้าจ้อ เช่น ตัวเอก ผู้ช่วย ตัวร้าย ฯลฯ

ตัวเอก

3. เขียนนิสัย/ลักษณะตัวละคร

คำชี้แจง เขียนประโยคเล่าการเป็นนักแสดงเจ้าจ้อจากผังโมทัศน์ อย่างน้อย 2 ประโยค ครับ

ตัวอย่าง เจ้าจ้อแสดงเป็นตัวเอกในนิทาน, เจ้าจ้อที่เป็นตัวเอกในนิทานมีนิสัยชอบช่วยเหลือผู้อื่น, ฉะนั้นอยากให้เจ้าจ้อเป็นตัวละครในนิทาน

.....

.....

.....

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/1
แบบที่ 3 เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก

1. เลือกคำจากผังมโนทัศน์ เรื่อง เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก มาแต่งประโยคร่วมกับคำว่า “กิน” ให้ได้มากที่สุด
ตัวอย่าง ลิงแสม**กิน**กุ้ง

.....
.....
.....

2. เลือกคำจากผังมโนทัศน์ เรื่อง เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก มาแต่งประโยคร่วมกับคำว่า “มี” ให้ได้มากที่สุด
ตัวอย่าง ลิงชิมแปนซี**มี**สมองเจริญมาก

.....
.....
.....
.....

สนุกคิด สะกิดต่อมสร้างสรรค์ เราใช้ลิงเปรียบเทียบกับอะไรได้บ้าง

ลองเรียบเรียงคำต่อไปนี้
ให้เป็นประโยคคนละเคาะ เด็กๆ
จะเห็นความแปลกใหม่

ตัวอย่าง เด็กคนนั้น**ข**นเหมือนลิง

อย่างว่องไว ปีนป่าย ต่อม ลิง ขึ้นต้นไม้ เหมือน
เรียงได้ว่า .....

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์หน้าที่ 1
ได้ยอดเยี่ยมมากครับ เราไปสร้างสรรคงาน
ในหน้า 2 กันตอนะครับ

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....
ชื่อ เลขที่ ป.4/1-หน้า 2

 เจ้าจ้ออยากได้บ้านใหม่
เด็กๆ จะสร้างบ้านแบบไหนให้เจ้าจ้อ
บ้านที่จะสร้างมีส่วนประกอบเป็นอย่างไรบ้างครับ?

**ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/1
แบบที่ 3 บ้านใหม่ให้เจ้าจ้อ**

บ้านใหม่ให้เจ้าจ้อ

1. เขียนส่วนประกอบของบ้าน

รูปแบบตัวบ้าน

รูปทรงเหมือน.....

สี.....

สภาพแวดล้อมรอบบ้าน

มี.....อยู่รอบบ้าน

ปลูก.....

ลักษณะพิเศษของบ้าน

หลังคา.....

.....

2. เขียนรายละเอียด เช่น รูปทรง
สี จำนวนชั้น ฯลฯ

คำชี้แจง เขียนประโยคเล่าการลักษณะบ้านของเจ้าจ้อจากผังโน้ตค้น อย่างน้อย 2 ประโยค ครับ

ตัวอย่าง บ้านใหม่ของเจ้าจ้อมีรูปทรงเหมือนภูเขา, สภาพแวดล้อมรอบบ้านเจ้าจ้อมีสระน้ำล้อมรอบ,
ฉันจะสร้างหลังคาโปร่งใสให้มองเห็นท้องฟ้า

.....

.....

.....

3. เขียนประโยคเล่าลักษณะบ้าน
ของเจ้าจ้อจากผังโน้ตค้น

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/2
แบบที่ 3 เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก

คำชี้แจง ให้เด็กๆ เลือกคำหรือ

ออกกลุ่มคำจากผังมโนทัศน์ เรื่อง เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก และนำมาแต่งประโยค
ร่วมกับคำที่กำหนดในแต่ละข้อ อย่างน้อยข้อละ 2 ประโยค

1. และ, กับ, แล้ว...ก็, ทั้ง...และ

ตัวอย่าง ทั้งลิงแสมและลิงชิมแปนซีมักอาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูง

.....

.....

.....

2. หรือ, แต่, แม้ว่า, แต่ทว่า

ตัวอย่าง ลิงแสมอาศัยอยู่ในป่าหรือชายฝั่งทะเล, แม้ว่าลิงชิมแปนซีจะตัวใหญ่แต่ก็ไม่มีนิสัยดุร้าย

.....

.....

.....

3. จึง, เพราะว่า, ดังนั้น...จึง, เพราะ...จึง, เพราะฉะนั้น...จึง,

ตัวอย่าง ลิงชิมแปนซีมีเขาปัญญาเกือบเท่ามนุษย์ดังนั้นมันจึงฉลาดมาก

.....

.....

.....

สนุกคิด สะกิดต่อมสร้างสรรค์ เราใช้ลิงเปรียบเทียบกับอะไรได้บ้าง

ตัวอย่าง เด็กคนนั้นขนเหมือนลิง

ลองเรียบเรียงคำต่อไปนี้
ให้เป็นประโยคคนละคະ เด็กๆ
จะให้เห็นความแปลกใหม่

อย่างว่องไว ปีนป่าย ต่อม ลิง ขึ้นต้นไม้ เหมือน
เรียงได้ว่า .....

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์หน้าที่ 1
ได้ยอดเยี่ยมมากครับ เราไปสร้างสรรค์งาน
ในหน้า 2 กันต่อละคร้า

? เจ้าจ้ออยากได้บ้านใหม่ เด็กๆ จะสร้างบ้านแบบไหนให้เจ้าจ้อ บ้านที่จะสร้างมีส่วนประกอบเป็นอย่างไรบ้างครับ

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/2
แบบที่ 3 บ้านใหม่ให้เจ้าจ้อ

บ้านใหม่ให้เจ้าจ้อ

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

ป.4/2-หน้า 2

1. เขียนส่วนประกอบของบ้าน

2. เขียนรายละเอียด เช่น รูปทรง สี จำนวนชั้น ฯลฯ

รูปแบบตัวบ้าน	สภาพแวดล้อมรอบบ้าน	ลักษณะพิเศษของบ้าน
รูปทรงเหมือน.....	มี.....อยู่รอบบ้าน	หลังคา.....
สี.....	ปลูก.....	

3. เขียนประโยคเล่าลักษณะบ้านของเจ้าจ้อจากผังโมโนทัศน์

คำชี้แจง เขียนประโยคเล่าการลักษณะบ้านของเจ้าจ้อจากผังโมโนทัศน์ อย่างน้อย 2 ประโยค ครับ

ตัวอย่าง บ้านใหม่ของเจ้าจ้อมีรูปทรงเหมือนภูเขา, สภาพแวดล้อมรอบบ้านเจ้าจ้อมีสระน้ำล้อมรอบ, ฉนั้นจะสร้างหลังคาโปร่งใสให้มองเห็นท้องฟ้า

.....

.....

.....

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/3
แบบที่ 3 เจ้าจ้อที่ฉันทอยากรู้จัก

คำชี้แจง ให้เด็กๆ เขียนขยายความหรือปรับเปลี่ยนประโยคที่กำหนด เพื่อให้มีใจความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเด็กๆ สามารถสลับคำในประโยคที่กำหนดได้ อย่างน้อยข้อละ 2 ประโยค
ตัวอย่าง ลิงแสมว่ายน้ำ

- ปรับเปลี่ยนเป็น → ลิงแสมว่ายน้ำเก่งมาก
- ลิงที่ว่ายน้ำและดำน้ำได้อย่างคล่องแคล่ว คือ ลิงแสม
- เพราะลิงแสมกิน กุ้ง ปู และหอย มันจึงต้องว่ายน้ำไปหาอาหาร

1. กับ แล้ว...ก็ ทั้ง...และ หรือ แต่ แม้ว่า

.....

.....

.....

2. จึง...เพราะว่า ดังนั้น...จึง เพราะ...จึง เพราะฉะนั้น

.....

.....

.....

3. ลิงเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

.....

.....

.....

4. ลิงแสมไม่เหมือนลิงชิมแปนซี

.....

.....

.....

สนุกคิด สะกิดต่อมสร้างสรรค์ เราใช้ลิงเปรียบเทียบกับอะไรได้บ้าง

ตัวอย่าง เด็กคนนั้นซนเหมือนลิง

ลองเรียบเรียงคำต่อไปนี้
ให้เป็นประโยคนะคะ เด็กๆ
จะเห็นความแปลกใหม่

➔➔

อย่างว่องไว ปีนป่าย ต่อม ลิง ขึ้นต้นไม้ เหมือน
เรียงได้ว่า .....

เพื่อนๆ เขียนประโยคสร้างสรรค์หน้าที่ 1
ได้ยอดเยี่ยมมากครับ เราไปสร้างสรรค์งาน
ในหน้า 2 กันต่อละคร้า!

เจ้าจ้อยอยากได้บ้านใหม่ เด็กๆ จะสร้างบ้านแบบไหนให้เจ้าจ้อย บ้านที่จะสร้างมีส่วนประกอบเป็นอย่างไรบ้างครับ?

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/3
แบบที่ 3 บ้านใหม่ให้เจ้าจ้อย

บ้านใหม่ให้เจ้าจ้อย

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

ป.4/3-หน้า ๖

1. เขียนส่วนประกอบของบ้าน

รูปแบบตัวบ้าน

รูปทรงเหมือน.....

สี.....

สภาพแวดล้อมรอบบ้าน

มี.....

ปลูก.....

ลักษณะพิเศษของบ้าน

หลังคา.....

3. เขียนประโยคเล่าลักษณะบ้านของเจ้าจ้อยจากผังโน้ตโน้ต

คำชี้แจง เขียนประโยคเล่าการลักษณะบ้านของเจ้าจ้อยจากผังโน้ตโน้ต อย่างน้อย 2 ประโยค ครับ

ตัวอย่าง บ้านใหม่ของเจ้าจ้อยมีรูปทรงเหมือนภูเขา, สภาพแวดล้อมรอบบ้านเจ้าจ้อยมีสระน้ำล้อมรอบ, ฉันจะสร้างหลังคาโปร่งใสให้เจ้าจ้อยเห็นท้องฟ้า

.....

.....

.....

ถ้าเด็กๆ เป็นผู้เขียนที่มีอำนาจ คลบปีนคานา เสก หรือร้ายเวทมนตร์ได้ทุกสิ่งทุกอย่าง และทุกเรื่องที่ได้ๆ ปรารถนา เด็กๆ คิดว่าจะทำให้สิ่งใดเกิดขึ้นจริงบ้างช่วยเขียนเล่ามา 1 ย่อหน้า นะครับ

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/1
เรื่อง การเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์จากผังแอมเบอร์เกอร์ ครั้งที่ 9
(การเขียนแสดงความปรารถนา)

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

เขียนประโยคใจความสำคัญ

ถ้าได้เป็นผู้วิเศษพวกเราจะ.....
ให้เรื่องที่เราปรารถนาเป็นจริง

เขียนเรื่องที่ปรารถนาเรื่องแรกที่เด็กๆ คิดว่าสำคัญที่สุดพร้อมเหตุผล

เรื่องแรกซึ่งสำคัญที่สุด พวกเราจะ.....
เพราะ.....

เขียนสภาพความจริงที่เด็กๆ คิดว่ายังไม่เข้าพื่อใจข้างหน้าคำว่า "ดังนั้น" แล้วเขียนสิ่งที่ใช้อำนาจวิเศษทำให้เป็นจริง ลงในช่องว่างข้างหลังคำว่า "ดังนั้น"

เรื่องที่สอง.....
ดังนั้น.....

เขียนประโยคสรุป (เด็กๆ สามารถเปลี่ยนได้นะครับ)

พวกเราคงจะมีความสุขมากถ้าทุกอย่างเกิดขึ้นได้จริงๆ

เขียนเรียงประโยคในผังแอมเบอร์เกอร์ให้เป็นย่อหน้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวช่วยสร้างสรรค์
กับ **ทั้ง...และ** หรือ **แต่** แม้ว่า **เพราะว่า** **เพราะฉะนั้น...จึง** **ดังนั้น** **ด้วย** **โดย** **ต่อ** **จึง** **เพื่อ** **สำหรับ** **ทันทีที่** **หลังจาก** **กว่า** **ก่อนหน้า** **แล้ว...ก็เลย** **ในขณะที่** **ระหว่างที่** **เมื่อตอนที่** **จนกว่า** **จนกระทั่ง** **ตั้งแต่** **ตั้งแต่ตอนที่** **เนื่องจาก** **เนื่องจาก** **นอกจากนี้** **เช่นเดียวกัน** **ได้แก่** **คือ** **ดังนั้น** **ต่อมา** **ต่อไป** **เรื่องที่** **เรื่องสุดท้าย** **ประการที่** **ประการสุดท้าย**

ถ้าเด็กๆ เป็นผู้เขียนที่มีอำนาจ คลบปีนคานา เสก หรือร้ายเวทมนตร์ได้ทุกสิ่งทุกอย่าง และทุกเรื่องที่ได้ๆ ปรารถนา เด็กๆ คิดว่าจะทำให้สิ่งใดเกิดขึ้นจริงบ้างช่วยเขียนเล่ามา 1 ย่อหน้า นะครับ

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/2
เรื่อง การเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์จากผังแอมเบอร์เกอร์ ครั้งที่ 9
(การเขียนแสดงความปรารถนา)

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

เขียนประโยคใจความสำคัญ

ถ้าได้เป็นผู้วิเศษพวกเราจะ.....
ให้เรื่องที่เราปรารถนาเป็นจริง

เขียนเรื่องที่ปรารถนาเรื่องแรกที่เด็กๆ คิดว่าสำคัญที่สุดพร้อมเหตุผล

เรื่องแรกซึ่งสำคัญที่สุด พวกเราจะ.....
เพราะ.....

เขียนสภาพความจริงที่เด็กๆ คิดว่ายังไม่เข้าพื่อใจข้างหน้าคำว่า "ดังนั้น" แล้วเขียนสิ่งที่ใช้อำนาจวิเศษทำให้เป็นจริง ลงในช่องว่างข้างหลังคำว่า "ดังนั้น"

เรื่องที่สอง.....
ดังนั้น.....

เขียนเรื่องที่ปรารถนาเรื่องสุดท้ายพร้อมเหตุผล

เรื่องสุดท้าย.....
เนื่องจาก.....

เขียนประโยคสรุป (เด็กๆ สามารถเปลี่ยนได้นะครับ)

พวกเราคงจะมีความสุขมากถ้าทุกอย่างนั้นเกิดขึ้นได้จริงๆ

เขียนเรียงประโยคในผังแอมเบอร์เกอร์ให้เป็นย่อหน้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวช่วยสร้างสรรค์
กับ **ทั้ง...และ** หรือ **แต่** แม้ว่า **เพราะว่า** **เพราะฉะนั้น...จึง** **ดังนั้น** **ด้วย** **โดย** **ต่อ** **จึง** **เพื่อ** **สำหรับ** **หลังจาก** **ทันทีที่** **กว่า** **ก่อนหน้า** **แล้ว...ก็เลย** **ในขณะที่** **ระหว่างที่** **เมื่อตอนที่** **จนกว่า** **จนกระทั่ง** **ตั้งแต่** **ตั้งแต่ตอนที่** **เนื่องจาก** **นอกจากนี้** **เช่นเดียวกัน** **ได้แก่** **คือ** **ดังนั้น** **ต่อมา** **ต่อไป** **เรื่องที่** **เรื่องสุดท้าย** **ประการที่** **ประการสุดท้าย**

โดราเอมอนเห็นว่าเด็ก ๆ เป็นเด็กดี จึงต้องการมอบของขวัญในกระเป๋าให้เด็ก ๆ 2 อย่าง เด็ก ๆ คิดว่าจะขออะไรจากโดราเอมอน เพราะเหตุใดจึงขอสิ่งนั้น ช่วยเขียนเล่ามา 1 ย่อหน้า นะครับ

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/1 แบบที่ 2 กระเป๋าวិเศษของโดราเอมอน เรื่อง การเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์จากมังง์แฮมเบอร์เกอร์ ครั้งที่ 10 (การเขียนแสดงความปรารถนา)

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

เขียนประโยคใจความสำคัญ

เขียนของวิเศษที่จะขอ ชั้นที่ 1 พร้อมเหตุผล

เขียนของวิเศษที่จะขอ ชั้นที่ 2 พร้อมเหตุผล

เขียนประโยคสรุป

ขอขอบคุณโดราเอมอนเพื่อนผู้แสนดีของเด็ก ๆ พวกเราสัญญาว่าจะเป็นคนดีแบบนี้ตลอดไป

เรียบเรียงประโยคในมังง์แฮมเบอร์เกอร์ให้เป็นย่อหน้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวช่วยสร้างสรรค์
 กับ ทั้ง...และ หรือ แต่ แม้ว่า เพราะ ว่า เพราะฉะนั้น...จึง ดังนั้น ด้วย โดย ต่อ ซึ่ง เพื่อ สำหรับ ทั้งนี้ หลังจาก กว่า ก่อนหน้า แล้ว...ก็เลย ในขณะที่ ระหว่างที่ เมื่อตอนที่ จนกว่า จนกระทั่ง ตั้งแต่ ตั้งแต่ตอนที่ เนื่องจาก เนื่องจาก นอกจากนี้ เช่นเดียวกัน ได้แก่ คือนี้ ต่อไป เรื่องที่ เรื่องสุดท้าย ประการที่ ประการสุดท้าย

โดราเอมอนเห็นว่าเด็ก ๆ เป็นเด็กดี จึงต้องการมอบของขวัญในกระเป๋าให้เด็ก ๆ 3 อย่าง เด็ก ๆ คิดว่าจะขออะไรจากโดราเอมอน เพราะเหตุใดจึงขอสิ่งนั้น ช่วยเขียนเล่ามา 1 ย่อหน้า นะครับ

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/2 แบบที่ 2 กระเป๋าวิเศษของโดราเอมอน เรื่อง การเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์จากมังง์แฮมเบอร์เกอร์ ครั้งที่ 10 (การเขียนแสดงความปรารถนา)

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

เขียนประโยคใจความสำคัญ

เขียนของวิเศษที่จะขอ ชั้นที่ 1 พร้อมเหตุผล

เขียนของวิเศษที่จะขอ ชั้นที่ 2 พร้อมเหตุผล

เขียนของวิเศษที่จะขอชั้นสุดท้าย พร้อมเหตุผล

เขียนประโยคสรุป

ขอขอบคุณโดราเอมอนเพื่อนผู้แสนดีของเด็ก ๆ พวกเราสัญญาว่าจะเป็นคนดีแบบนี้ตลอดไป

เรียบเรียงประโยคในมังง์แฮมเบอร์เกอร์ให้เป็นย่อหน้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวช่วยสร้างสรรค์
 กับ ทั้ง...และ หรือ แต่ แม้ว่า เพราะ ว่า เพราะฉะนั้น...จึง ดังนั้น ด้วย โดย ต่อ ซึ่ง เพื่อ สำหรับ หลังจาก ทั้งนี้ ที่ กว่า ก่อนหน้า แล้ว...ก็เลย ในขณะที่ ระหว่างที่ เมื่อตอนที่ จนกว่า จนกระทั่ง ตั้งแต่ ตั้งแต่ตอนที่ เนื่องจาก เนื่องจาก นอกจากนี้ เช่นเดียวกัน ได้แก่ คือนี้ ต่อไป เรื่องที่ เรื่องสุดท้าย ประการที่ ประการสุดท้าย

? โดราเอมอนเห็นว่าเด็กๆ เป็นเด็กดี จึงต้องการมอบของขวัญในกระเป๋าให้เด็กๆ 4 อย่าง เด็กๆ คิดว่าจะขออะไรจากโดราเอมอน เพราะเหตุใดจึงขอสิ่งนั้น ช่วยเขียนเล่ามา 1 ย่อหน้า นะครับ

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่	ชื่อ	เลขที่

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/3 แบบที่ 2 กระเป๋าวิเศษของโดราเอมอน
เรื่อง การเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์จากมังง์แฮมเบอร์เกอร์ ครั้งที่ 10
(การเขียนแสดงความปรารถนา)

เขียนประโยคใจความสำคัญ

เขียนของวิเศษที่จะขอ ชั้นที่ 1 พร้อมเหตุผล

เขียนของวิเศษที่จะขอ ชั้นที่ 2 พร้อมเหตุผล

เขียนของวิเศษที่จะขอ ชั้นที่ 3 พร้อมเหตุผล

เขียนของวิเศษที่จะขอชิ้นสุดท้าย พร้อมเหตุผล

เขียนประโยคสรุป

ขอขอบคุณโดราเอมอนเพื่อนผู้แสนดีของเด็กๆ พวกเราสัญญาว่าจะเป็นเด็กดีแบบนี้ตลอดไป

เรียบเรียงประโยคในมังง์แฮมเบอร์เกอร์ให้เป็นย่อหน้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ช่วยสร้างสรรค์ กับ ทั้ง...และ หรือ แต่ แม้ว่า เพราะ... เพราะฉะนั้น...จึง ดังนั้น ด้วย โดย ต่อ เพื่อ สำหรับ หลังจาก ทันทีที่ กว่า ก่อนหน้า แล้ว...ก็เลย ในขณะที่ ระหว่างที่ เมื่อตอนที่ จนกว่า จนกระทั่ง ตั้งแต่ ตั้งแต่ตอนที่ เนื่องจาก นอกจากนี้ เช่นเดียวกัน ได้แก่ คือ ดังนี้ ต่อไป เรื่องที่ เรื่องสุดท้าย ประการที่ ประการสุดท้าย

? คุณแม่เห็นว่าเด็กๆ เป็นเด็กดี จึงให้เด็กๆ ขออะไรก็ได้จากคุณแม่ 2 อย่าง เด็กๆ คิดว่าจะขออะไรจากคุณแม่ เพราะเหตุใดจึงขอสิ่งนั้น ช่วยเขียนเล่ามา 1 ย่อหน้า นะคะ

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

ใบงานกลุ่มห้อง ป.4/1 แบบที่ 3 มื้อทั้งสองที่แสนมหัศจรรย์ของแม่
เรื่อง การเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์จากมังง์แฮมเบอร์เกอร์ ครั้งที่ 10
(การเขียนแสดงความปรารถนา)

เขียนประโยคใจความสำคัญ

เขียนเรื่องที่จะขอ เรื่องที่ 1 พร้อมเหตุผล

เขียนเรื่องที่จะขอ เรื่องที่ 2 พร้อมเหตุผล

เขียนประโยคสรุป

ขอขอบคุณคุณแม่มากนะค่ะ/ครับ พวกเราสัญญาว่าจะเป็นเด็กดีแบบนี้ตลอดไปค่ะ/ครับ

เรียบเรียงประโยคในมังง์แฮมเบอร์เกอร์ให้เป็นย่อหน้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวช่วยสร้างสรรค์

กับ ทั้ง...และ หรือ แต่ แม้ว่า เพราะ... เพราะฉะนั้น...จึง ดังนั้น ด้วย โดย ต่อ ซึ่ง เพื่อ สำหรับ ทันทีที่ หลังจาก กว่า ก่อนหน้า แล้ว...ก็เลย ในขณะที่ ระหว่างที่ เมื่อตอนที่ จนกว่า จนกระทั่ง ตั้งแต่ ตั้งแต่ตอนที่ เนื่องจาก เนื่องจาก นอกจากนี้ เช่นเดียวกัน ได้แก่ คือ ดังนี้ ต่อไป เรื่องที่ เรื่องสุดท้าย ประการที่ ประการสุดท้าย

เด็กๆ คิดว่าจะขอสิ่งที่ต้องการหรือ
ปรารถนาจากใคร และจะขออะไรบ้าง
เพราะเหตุใดจึงต้องการขอสิ่งนั้น
ให้เด็กๆ เขียนย่อหน้าแสดง
ความปรารถนา ให้สร้างสรรคที่สนุกสนานครับ

ใบงานรายบุคคล แบบที่ 1 ฟ้าหายุกระดับ ★
เรื่อง การเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์จากมังงะเบอร์เกอร์ ครั้งที่ 10
(การเขียนแสดงความปรารถนา)

ชั้น ป./.....

ชื่อ	เลขที่
------	--------

เขียนประโยคใจความสำคัญ

.....

เขียนเรื่องที่ปรารถนา เรื่องที่ 1
พร้อมเหตุผล

.....

เขียนเรื่องที่ปรารถนา เรื่องที่ 2
พร้อมเหตุผล

.....

เขียนประโยคสรุป

.....

เรียบเรียงประโยคในมังงะเบอร์เกอร์ให้เป็นย่อหน้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวช่วยสร้างสรรค์
กับ ทั้ง...และ หรือ แต่ แม้ว่า เพราะว่า เพราะฉะนั้น...จึง ดังนั้น ด้วย โดย ต่อ ซึ่ง เพื่อ สำหรับ ทั้งนี้ ที่ หลังจาก
กว่า ก่อนหน้า แล้ว...ก็เลย ในขณะที่ ระหว่างที่ เมื่อตอนที่ จนกว่า จนกระทั่ง ตั้งแต่ ตั้งแต่ตอนที่ เนื่องจาก
เนื่องจาก นอกจากนี้ เช่นเดียวกัน ได้แก่ คือ ดังนี้ ต่อไป เรื่องที่ เรื่องสุดท้าย ประการที่ ประการสุดท้าย

เด็กๆ คิดว่าจะขอสิ่งที่ต้องการหรือ
ปรารถนาจากใคร และจะขออะไรบ้าง
เพราะเหตุใดจึงต้องการขอสิ่งนั้น
ให้เด็กๆ เขียนย่อหน้าแสดง
ความปรารถนา ให้สร้างสรรคที่สนุกสนานครับ

ใบงานรายบุคคล แบบที่ 2 ฟ้าหายุกระดับ ★ ★
เรื่อง การเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์จากมังงะเบอร์เกอร์ ครั้งที่ 10
(การเขียนแสดงความปรารถนา)

ชั้น ป./.....

ชื่อ	เลขที่
------	--------

เขียนประโยคใจความสำคัญ

.....

เขียนเรื่องที่ปรารถนา เรื่องที่ 1
พร้อมเหตุผล

.....

เขียนเรื่องที่ปรารถนา เรื่องที่ 2
พร้อมเหตุผล

.....

เขียนเรื่องที่ปรารถนาเรื่องสุดท้าย
พร้อมเหตุผล

.....

เขียนประโยคสรุป

.....

เรียบเรียงประโยคในมังงะเบอร์เกอร์ให้เป็นย่อหน้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวช่วยสร้างสรรค์
กับ ทั้ง...และ หรือ แต่ แม้ว่า เพราะว่า เพราะฉะนั้น...จึง ดังนั้น ด้วย โดย ต่อ ซึ่ง เพื่อ สำหรับ ทั้งนี้ ที่ หลังจาก
หลังจาก ก่อนหน้า แล้ว...ก็เลย ในขณะที่ ระหว่างที่ เมื่อตอนที่ จนกว่า จนกระทั่ง ตั้งแต่ ตั้งแต่ตอนที่ เนื่องจาก
เนื่องจาก นอกจากนี้ เช่นเดียวกัน ได้แก่ คือ ดังนี้ ต่อไป เรื่องที่ เรื่องสุดท้าย ประการที่ ประการสุดท้าย

? เด็กๆ คิดว่าจะขอสิ่งที่ต้องการหรือปรารถนาจากใคร และจะขออะไรบ้าง เพราะเหตุใดจึงต้องการสิ่งนั้น ให้เด็กๆ เขียนย่อหน้าแสดงความปรารถนา ให้สร้างสรรค์ที่สุดนะครับ

ใบงานรายบุคคล แบบที่ 3 ท้าทายระดับ **☆☆☆**
เรื่อง การเขียนย่อหน้าอย่างสร้างสรรค์จากผังแอมเบอร์เกอร์ ครั้งที่ 10
 (การเขียนแสดงความปรารถนา)

☆☆☆

 ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

เขียนประโยคใจความสำคัญ

เขียนเรื่องที่ปรารถนา เรื่องที่ 1 พร้อมเหตุผล

เขียนเรื่องที่ปรารถนา เรื่องที่ 2 พร้อมเหตุผล

เขียนเรื่องที่ปรารถนา เรื่องที่ 3 พร้อมเหตุผล

เขียนเรื่องที่ปรารถนาสุดท้าย พร้อมเหตุผล

เขียนประโยคสรุป

เรียบเรียงประโยคในผังแอมเบอร์เกอร์ให้เป็นย่อหน้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ช่วยสร้างสรรค์ กับ ทั้ง...และ หรือ แต่ แม้ว่า เพราะว่า เพราะฉะนั้น...จึง ดังนั้น ด้วย โดย ต่อ เพื่อ สำหรับ หลังจาก ทันทีที่ กว่า ก่อนหน้า แล้ว...ก็เลย ในขณะที่ ระหว่างที่ เมื่อตอนที่ จนกว่า จนกระทั่ง ตั้งแต่ ตั้งแต่ตอนที่ เนื่องจาก นอกจากนี้ เช่นเดียวกัน ได้แก่ ดังนี้ ต่อไป เรื่องที่ เรื่องสุดท้าย ประการที่ ประการสุดท้าย

? เด็กๆ ทุกคนมีจินตนาการไร้ขีดจำกัด เด็กๆ คิดว่าภาพที่เห็นจะสามารถสร้างสรรค์เป็นเรื่องราวได้อย่างไรบ้าง และควรใช้ผังกราฟิกแบบใดในการเตรียมการเขียน พยายามคิดให้หลากหลาย แล้วก็ตั้งชื่อเรื่องให้แปลกใหม่ และน่าสนใจด้วยนะ เช่น ชีอะ ๗ หีบ เหตุจากหีบ มีอะไรในหีบ สายลับจับคนเปิดหีบ หีบปริศนา ฯลฯ

ใบงานกลุ่มเตรียมการเขียน หัวข้อ **จินตนาการสร้างสรรค์เรื่องราว** ชั้น ป. 4/1
เรื่อง พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 1
 (เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/1

ชื่อ	เลขที่

เรื่อง .....

ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....

ตัวละคร (ถ้ามี) .....

เรียบเรียงประโยคในผังแอมเบอร์เกอร์ให้เป็นย่อหน้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เรื่อง .....

ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....

ตัวละคร (ถ้ามี) .....

เรียบเรียงประโยคในผังแอมเบอร์เกอร์ให้เป็นย่อหน้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คะแนน (สำหรับครูเขียน)

ด้าน	คะแนน
คิดล่องแคล่ว หลากหลาย	
คิดริเริ่มแปลกใหม่	
คิดละเอียดลออ	
รวม	
ผลการประเมิน	

? เด็กๆ ทุกคนมีจินตนาการไร้ขีดจำกัด เด็กๆ คิดว่า ภาพที่เห็นจะสามารถสร้างสรรค์เป็นเรื่องราวได้อย่างไรบ้าง และควรใช้สิ่งกราฟิกแบบใดในการเตรียมการเขียน พยายามคิดให้หลากหลาย แล้วก็ตั้งชื่อเรื่องใหม่ และนำเสนอใจด้วยนะ เช่น จีเอ๋ ฮ หีบ เหตุจากหีบ มื้ออะไรในหีบ สายลับจับคนเปิดหีบ หีบปริศนา ฯลฯ

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/1

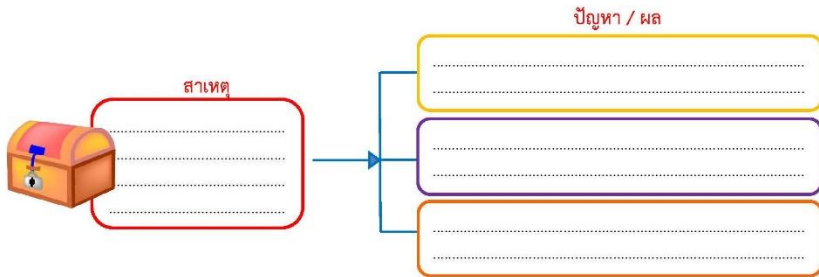
ชื่อ	เลขที่

ในงานกลุ่มเตรียมการเขียน หัวข้อ **จินตนาการสร้างสรรค์เรื่องราว** ชั้น ป. 4/1 เรื่อง **พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 1 (เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)**

เรื่อง .....

ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....

ตัวละคร (ถ้ามี) .....

คะแนน (สำหรับครูเขียน)

ด้าน	คะแนน
คิดคล่องแคล่ว หลากหลาย	
คิดริเริ่มแปลกใหม่	
คิดละเอียดลออ	
รวม	
ผลการประเมิน	

? เด็กๆ ทุกคนมีจินตนาการไร้ขีดจำกัด เด็กๆ คิดว่า ภาพที่เห็นจะสามารถสร้างสรรค์เป็นเรื่องราวได้อย่างไรบ้าง และควรใช้สิ่งกราฟิกแบบใดในการเตรียมการเขียน พยายามคิดให้หลากหลาย แล้วก็ตั้งชื่อเรื่องใหม่ และนำเสนอใจด้วยนะ เช่น จีเอ๋ ฮ หีบ เหตุจากหีบ มื้ออะไรในหีบ สายลับจับคนเปิดหีบ หีบปริศนา ฯลฯ

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/1

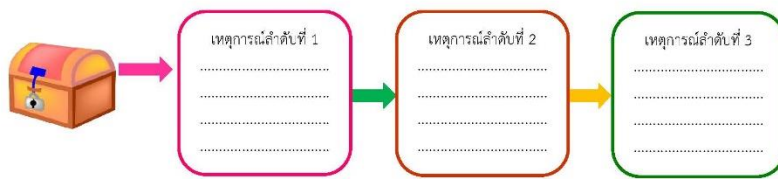
ชื่อ	เลขที่

ในงานกลุ่มเตรียมการเขียน หัวข้อ **จินตนาการ** ชั้น ป. 4/1 เรื่อง **พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 1 (เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)**

เรื่อง .....

ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....

ตัวละคร (ถ้ามี) .....

คะแนน (สำหรับครูเขียน)

ด้าน	คะแนน
คิดคล่องแคล่ว หลากหลาย	
คิดริเริ่มแปลกใหม่	
คิดละเอียดลออ	
รวม	
ผลการประเมิน	

? เด็กๆ ทุกคนมีจินตนาการไร้ขีดจำกัด เด็กๆ คิดว่า ภาพที่เห็นจะสามารถสร้างสรรค์เป็นเรื่องราวได้อย่างไรบ้าง และควรใช้ผังกราฟิกแบบใดในการเตรียมการเขียน พยายามคิดให้หลากหลาย แล้วที่ตั้งเรื่องให้แปลกใหม่ และน่าสนใจด้วยนะ เช่น จีเอช 7 หีบ เหตุจากหีบ มีอะไรในหีบ สายลับจับคนเปิดหีบ หีบปริศนา ฯลฯ

ในงานกลุ่มเตรียมการเขียน หัวข้อ **จินตนาการสร้างสรรค์เรื่องราว** ชั้น ป. 4/2 เรื่อง **พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 1 (เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)**

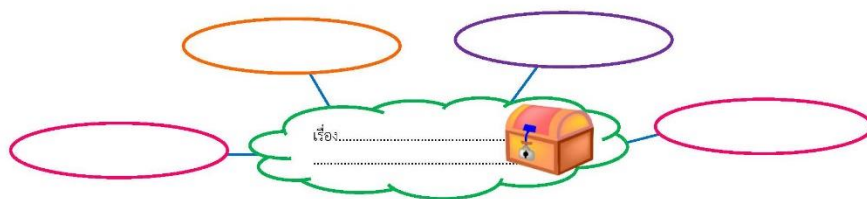
เรื่อง .....

ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....

ตัวละคร (ถ้ามี) .....

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/2

ชื่อ	เลขที่

คะแนน (สำหรับครูเขียน)

ด้าน	คะแนน
คิดคล่องแคล่ว หลากหลาย	
คิดริเริ่มแปลกใหม่	
คิดละเอียดลออ	
รวม	
ผลการประเมิน	

? เด็กๆ ทุกคนมีจินตนาการไร้ขีดจำกัด เด็กๆ คิดว่า ภาพที่เห็นจะสามารถสร้างสรรค์เป็นเรื่องราวได้อย่างไรบ้าง และควรใช้ผังกราฟิกแบบใดในการเตรียมการเขียน พยายามคิดให้หลากหลาย แล้วที่ตั้งเรื่องให้แปลกใหม่ และน่าสนใจด้วยนะ เช่น จีเอช 7 หีบ เหตุจากหีบ มีอะไรในหีบ สายลับจับคนเปิดหีบ หีบปริศนา ฯลฯ

ในงานกลุ่มเตรียมการเขียน หัวข้อ **จินตนาการสร้างสรรค์เรื่องราว** ชั้น ป. 4/2 เรื่อง **พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 1 (เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)**

เรื่อง .....

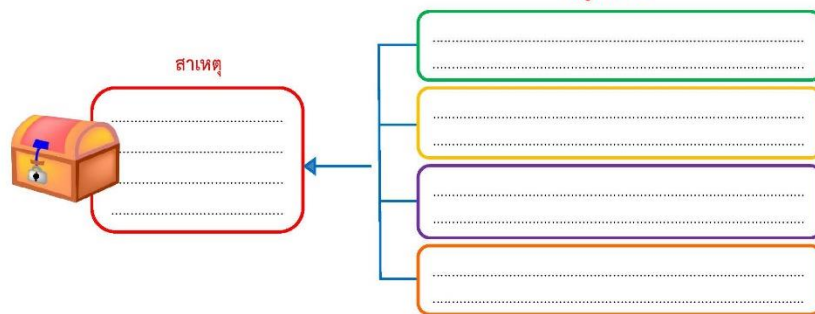
ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....

ตัวละคร (ถ้ามี) .....

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/2

ชื่อ	เลขที่

ปัญหา / ผล

คะแนน (สำหรับครูเขียน)

ด้าน	คะแนน
คิดคล่องแคล่ว หลากหลาย	
คิดริเริ่มแปลกใหม่	
คิดละเอียดลออ	
รวม	
ผลการประเมิน	

? เด็กๆ ทุกคนมีจินตนาการไร้ขีดจำกัด เด็กๆ คิดว่าภาพที่เห็นจะสามารถสร้างสรรค์เป็นเรื่องราวได้อย่างไรบ้าง และควรใช้ฟังก์ชันใดในการเตรียมการเขียน พยายามคิดให้หลากหลาย แล้วที่ตั้งชื่อเรื่องให้แปลกใหม่ และน่าสนใจด้วยนะ เช่น จ๊ะเอ๋ ห หีบ เหตุจากหีบ มีอะไรในหีบ? สายลับจับคนเปิดหีบ หีบปริศนา ฯลฯ

ใบงานกลุ่มเตรียมการเขียน หัวข้อ จินตนาการ ชั้น ป. 4/2
เรื่อง พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยฟังก์ชันกราฟิก ครั้งที่ 1
(เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/2

ชื่อ	เลขที่

เรื่อง .....
ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....
ตัวละคร (ถ้ามี) .....

คะแนน (สำหรับครูเขียน)

ด้าน	คะแนน
คิดค่อนข้างแล้ว หลากหลาย	
คิดริเริ่มแปลกใหม่	
คิดละเอียดลออ	
รวม	
ผลการประเมิน	

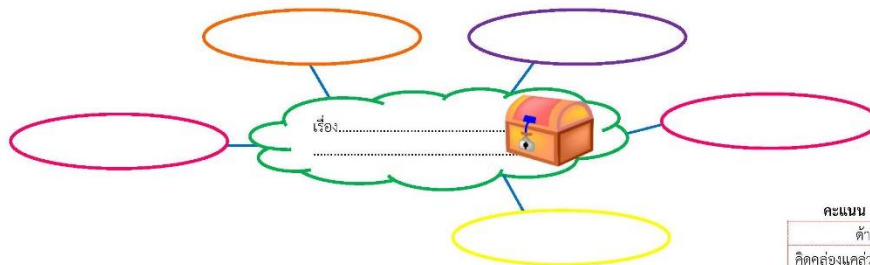
? เด็กๆ ทุกคนมีจินตนาการไร้ขีดจำกัด เด็กๆ คิดว่าภาพที่เห็นจะสามารถสร้างสรรค์เป็นเรื่องราวได้อย่างไรบ้าง และควรใช้ฟังก์ชันใดในการเตรียมการเขียน พยายามคิดให้หลากหลาย แล้วที่ตั้งชื่อเรื่องให้แปลกใหม่ และน่าสนใจด้วยนะ เช่น จ๊ะเอ๋ ห หีบ เหตุจากหีบ มีอะไรในหีบ? สายลับจับคนเปิดหีบ หีบปริศนา ฯลฯ

ใบงานกลุ่มเตรียมการเขียน หัวข้อ จินตนาการสร้างสรรค์เรื่องราว ชั้น ป. 4/3
เรื่อง พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยฟังก์ชันกราฟิก ครั้งที่ 1
(เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/3

ชื่อ	เลขที่

เรื่อง .....
ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....
ตัวละคร (ถ้ามี) .....

คะแนน (สำหรับครูเขียน)

ด้าน	คะแนน
คิดค่อนข้างแล้ว หลากหลาย	
คิดริเริ่มแปลกใหม่	
คิดละเอียดลออ	
รวม	
ผลการประเมิน	

? เด็กๆ ทุกคนมีจินตนาการไร้ขีดจำกัด เด็กๆ คิดว่า ภาพที่เห็นจะสามารถสร้างสรรค์เป็นเรื่องราวได้อย่างไรบ้าง และควรใช้สิ่งกราฟิกแบบใดในการเตรียมการเขียน พยายามคิดให้หลากหลาย แล้วที่ตั้งชื่อเรื่องให้แปลกใหม่ และน่าสนใจด้วยนะ เช่น จีเอ๋ ห หีบ เหตุจากหีบ มื้ออะไรในหีบ สายลับจับคนเปิดหีบ หีบปริศนา ฯลฯ

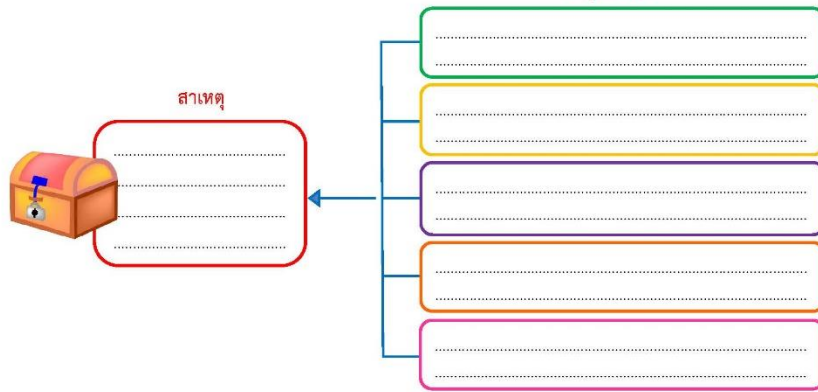
สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/3

ชื่อ	เลขที่

ในงานกลุ่มเตรียมการเขียน หัวข้อ จินตนาการสร้างสรรค์เรื่องราว ชั้น ป. 4/3 เรื่อง พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 1 (เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)

เรื่อง .....
 ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....
 ตัวละคร (ถ้ามี) .....

ปัญหา / ผล

คะแนน (สำหรับครูเขียน)

ด้าน	คะแนน
คิดคล่องแคล่ว หลากหลาย	
คิดริเริ่มแปลกใหม่	
คิดละเอียดลออ	
รวม	
ผลการประเมิน	

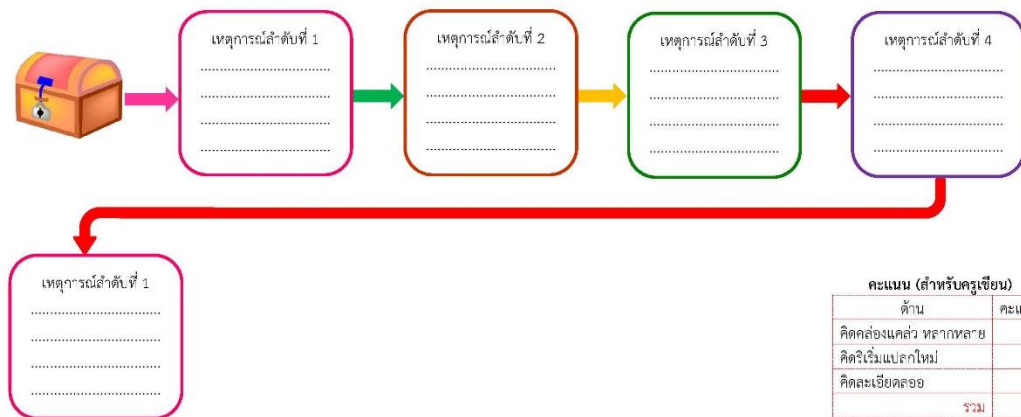
? เด็กๆ ทุกคนมีจินตนาการไร้ขีดจำกัด เด็กๆ คิดว่า ภาพที่เห็นจะสามารถสร้างสรรค์เป็นเรื่องราวได้อย่างไรบ้าง และควรใช้สิ่งกราฟิกแบบใดในการเตรียมการเขียน พยายามคิดให้หลากหลาย แล้วที่ตั้งชื่อเรื่องให้แปลกใหม่ และน่าสนใจด้วยนะ เช่น จีเอ๋ ห หีบ เหตุจากหีบ มื้ออะไรในหีบ สายลับจับคนเปิดหีบ หีบปริศนา ฯลฯ

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/3

ชื่อ	เลขที่

ในงานกลุ่มเตรียมการเขียน หัวข้อ จินตนาการ ชั้น ป. 4/3 เรื่อง พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 1 (เตรียมการเขียน-งานกลุ่ม)

เรื่อง .....
 ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....
 ตัวละคร (ถ้ามี) .....

คะแนน (สำหรับครูเขียน)

ด้าน	คะแนน
คิดคล่องแคล่ว หลากหลาย	
คิดริเริ่มแปลกใหม่	
คิดละเอียดลออ	
รวม	
ผลการประเมิน	

ใบงานกลุ่ม หัวข้อ จินตนาการสร้างสรรค์เรื่องราว
เรื่อง พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 2
(เขียนเป็นเรื่อง-งานกลุ่ม)

คำชี้แจง ให้เด็กๆ เขียนเรื่องจากผังกราฟิกที่เตรียมการเขียนไว้ โดยปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำผังกราฟิกที่เตรียมการเขียนไว้ วางตรงหน้าผู้เขียนขณะที่เขียน
2. เขียนเรื่องจากผังกราฟิกที่เตรียมไว้
3. อ่านบททวนตรวจแก้ไขถ้อยคำ สำนวนภาษาให้ถูกต้อง หรือปรับปรุงเพิ่มเติมความคิด
4. เขียนเรื่องให้สมบูรณ์ อาจมีการวาดรูปประกอบ

ชื่อเรื่อง .....

สมาชิกกลุ่ม ชั้น ป.4/.....

ชื่อ	เลขที่

คะแนน (สำหรับครูเขียน)

ด้าน	คะแนน
ความคิด	
สำนวนภาษา	
ประโยชน์งานเขียน	
รวม	
ผลการประเมิน	

ชื่อ	ชั้น	เลขที่

ใบงานรายบุคคล หัวข้อ จินตนาการสร้างสรรค์เรื่องราว แบบที่ 1 ห้าทายระดับ ★
เรื่อง พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 3

เรื่อง .....

ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....

ตัวละคร (ถ้ามี) .....

3. เขียนตอนจบของเรื่อง

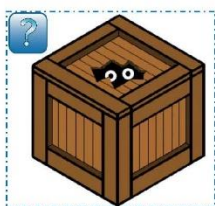
.....

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ชื่อ	ชั้น	เลขที่

ใบงานรายบุคคล หัวข้อจินตนาการสร้างสรรค์เรื่องราว แบบที่ 2 ท้าทายระดับ ★ ★
เรื่อง พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 3

เรื่อง .....

ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....

ตัวละคร (ถ้ามี) .....

3. เขียนตอนจบของเรื่อง

.....

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ใบงานรายบุคคล หัวข้อ จินตนาการสร้างสรรค์เรื่องราว ทำทายระดับ ★ ★
เรื่อง พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 3
(เขียนเป็นเรื่อง-งานรายบุคคล)

คำชี้แจง ให้เด็กๆ เขียนเรื่องจากผังกราฟิกที่เตรียมการเขียนไว้ โดยปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำผังกราฟิกที่เตรียมการเขียนไว้ วางตรงหน้าผู้เขียนขณะที่เขียน
2. เขียนเรื่องจากผังกราฟิกที่เตรียมไว้
3. อ่านบททวนตรวจแก้ไขถ้อยคำ ส่วนวนภาษาให้ถูกต้อง หรือปรับปรุงเพิ่มเติมความคิด
4. เขียนเรื่องให้สมบูรณ์ อาจมีการวาดรูปประกอบ

.....

เรื่อง .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ	ชั้น	เลขที่

คะแนน (สำหรับครูเขียน)

ด้าน	คะแนน
ความคิด	
สำนวนภาษา	
ประโยชน์งานเขียน	
รวม	
ผลการประเมิน	

ชื่อ	ชั้น	เลขที่

ใบงานรายบุคคล หัวข้อ จินตนาการสร้างสรรค์เรื่องราว แบบที่ 3 ทักษะระดับ ★ ★ ★
เรื่อง พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ด้วยผังกราฟิก ครั้งที่ 3

เรื่อง .....

ประเด็นสำคัญ / ข้อคิด / เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า .....

ตัวละคร (ถ้ามี) .....

3. เขียนตอนจบของเรื่อง

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 29 คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองจากแบบทดสอบของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน			คะแนนทดสอบหลังเรียน		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย
1	6	6	6	25	16	20.5
2	19	12	15.5	28	26	27
3	14	10	12	26	21	23.5
4	25	28	26.5	37	42	39.5
5	26	24	25	26	25	25.5
6	21	15	18	24	19	21.5
7	23	19	21	24	17	20.5
8	6	6	6	6	6	6
9	21	13	17	23	14	18.5
10	12	12	12	22	24	23
11	19	12	15.5	29	24	26.5
12	19	19	19	29	23	26
13	18	13	15.5	28	25	26.5
14	21	24	22.5	33	28	30.5
15	22	12	17	24	22	23
16	24	22	23	23	21	22
17	30	23	26.5	29	30	29.5
18	20	14	17	22	21	21.5
19	12	12	12	19	14	16.5
20	18	14	16	26	27	26.5
21	19	19	19	26	28	27
22	30	30	30	43	38	40.5
23	15	12	13.5	24	24	24
24	15	12	13.5	25	23	24

ตารางที่ 29 (ต่อ) คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองจาก
แบบทดสอบของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน			คะแนนทดสอบหลังเรียน		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย
25	19	16	17.5	32	28	30
26	20	14	17	26	21	23.5
27	17	12	14.5	32	27	29.5
28	6	6	6	16	14	15
29	15	12	13.5	33	27	30
30	23	18	20.5	33	33	33

ตารางที่ 30 คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองจากแบบทดสอบ
ของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน			คะแนนทดสอบหลังเรียน		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย
1	15	12	13.5	36	32	34
2	19	24	21.5	30	37	33.5
3	18	12	15	38	37	37.5
4	17	22	19.5	28	38	33
5	25	26	25.5	32	40	36
6	18	11	14.5	30	32	31
7	29	26	27.5	37	40	38.5
8	17	16	16.5	35	26	30.5
9	29	25	27	40	41	40.5
10	20	26	23	31	40	35.5
11	21	19	20	29	31	30
12	21	19	20	33	39	36
13	25	20	22.5	35	42	38.5
14	24	26	25	26	22	24
15	22	20	21	31	38	34.5
16	25	25	25	30	35	32.5
17	25	24	24.5	30	31	30.5
18	28	23	25.5	38	41	39.5
19	16	11	13.5	20	18	19
20	26	28	27	35	34	34.5
21	29	33	31	29	39	34
22	27	29	28	30	34	32
23	24	28	26	30	33	31.5

24	19	23	21	30	34	32
----	----	----	----	----	----	----

ตารางที่ 30 (ต่อ) คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองจาก
แบบทดสอบของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน			คะแนนทดสอบหลังเรียน		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย
25	25	27	26	38	34	36
26	28	28	28	31	32	31.5
27	19	14	16.5	30	25	27.5
28	26	34	30	40	45	42.5
29	23	20	21.5	34	37	35.5
30	22	25	23.5	37	41	39
31	26	28	27	31	32	31.5

ตารางที่ 31 คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองจากแบบทดสอบของ
นักเรียนกลุ่มที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน			คะแนนทดสอบหลังเรียน		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย
1	30	26	28	34	28	31
2	28	25	26.5	30	25	27.5
3	21	29	25	32	26	29
4	20	20	20	37	33	35
5	32	40	36	42	44	43
6	27	30	28.5	34	36	35
7	21	24	22.5	40	40	40
8	22	29	25.5	34	36	35
9	32	41	36.5	47	43	45
10	31	32	31.5	33	30	31.5
11	28	26	27	33	25	29
12	26	28	27	41	35	38
13	21	26	23.5	37	33	35
14	30	33	31.5	42	37	39.5
15	20	31	25.5	37	34	35.5
16	19	23	21	43	36	39.5
17	28	32	30	30	30	30
18	30	37	33.5	39	32	35.5
19	30	34	32	34	35	34.5
20	12	14	13	27	23	25
21	30	38	34	43	46	44.5
22	27	28	27.5	33	28	30.5

23	26	33	29.5	31	27	29
24	25	28	26.5	39	34	36.5

ตารางที่ 31 (ต่อ) คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองจาก

แบบทดสอบของนักเรียนกลุ่มที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน			คะแนนทดสอบหลังเรียน		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ค่าเฉลี่ย
25	31	37	34	35	30	32.5
26	29	34	31.5	40	32	36
27	21	26	23.5	33	34	33.5
28	29	36	32.5	39	45	42
29	31	37	34	43	46	44.5
30	35	42	38.5	38	39	38.5
31	29	28	28.5	40	39	39.5
32	30	37	33.5	41	41	41

ทดสอบก่อนเรียน

ป. 4/4. เลขที่...4..

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง เด็กสงสัยเกี่ยวกับผักสลัดกรม

มีอยู่วันหนึ่ง มีหนูหนึ่งไปซื้อผักมาแต่เห็นว่าแม่ซื้อผักมาพอหนูบอก
 วันหนึ่งหนูไม่ได้กินผักหรอก แม่บอกว่าพริกนี้คือกินนะลูกรักของ
 แม่ หนูอยากกินแต่ก็ไม่ได้คะแม่ แม่ห้ามไปกินผักนั้นคะแม่ไม่กิน
 หนูว่าวันต่อแม่ไม่ซื้ออะไรมาจะได้กินผักแล้ว ก็ไปจริงลูกกิน
 เด็กไม่กล้าแล้วเพราะลูกกินจนหมดแล้วแม่ซื้อผักมาแล้วลูกกินหมด
 แม่ว่าหมด แม่ซื้อผักกรมมาให้ลูกกินลูกไม่ว่าในผักกรมเลยกินลูก
 ก็บอกหนูไม่ชอบผักแล้วแม่ก็บอกว่าแม่จะซื้อผักกรมมาตลอดลูกก็
 ซื้อแต่แม่กินเองทุกวันจนเงินหมดเลย แม่ก็ต้องกินผักที่ตัวเอง
 ไม่ชอบเลยแม่แต่หนูดีแล้ว แม่ก็ทราบดี แม่ก็เห็นลูกต้องกินผัก
 กรมแม่ก็ซื้อมาให้ลูกกินดีใจ

ผลงานนักเรียน 2

ทดสอบก่อนเรียน
ป. 4/1. เลขที่ 4...

ตอนที่ ๒ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย 10 บรรทัด

เรื่อง เมื่อฉันเป็นคอมพิวเตอร์

ฉันเป็นคอมพิวเตอร์ ซึ่งอยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ห้องเรียน
มาเล่นเกมในแก้วจอคอมพิวเตอร์ให้ฉันต้องทำตาม
มนุษย์ทุกอย่างเลขฉันออกมาเป็นเลขมนุษย์ฉันจะกินอาหาร
ได้เหมือนมนุษย์ฉันจะได้มีมือเท้าและหูและขาฉันจะไป
เที่ยวที่ไหนก็ได้ฉันจะจับอะไรก็ได้ที่ฉันอยากจับฉัน
จะทำอะไรก็ได้ที่ฉันอยากทำฉันอยากกินก็กินได้
ฉันมองอะไรก็ได้ที่ฉันอยากมองมนุษย์ทำ
อะไรก็ได้แต่คอมพิวเตอร์อยากทำอะไรก็ทำไม่ได้
แต่อะไรก็ไม่ได้อยากไปเที่ยวก็ไม่ได้ มนุษย์
อะไรอะไรก็ได้ใช้คอมพิวเตอร์ทั้งหมดเราก็ใช้คอมพิวเตอร์
ก็ได้

ทดสอบหลังเรียน
ป. 4/1. เลขที่...A

ตอนที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย 10 บรรทัด

เรื่อง เมื่อฉันเป็นโทรศัพท์มือถือ

มีอยู่วันหนึ่งมีโทรศัพท์มือถือที่เป็นเพื่อนรักฉัน 3 วันต่อมาเพื่อนฉัน
ต้องจากไปเพราะมีคนซื้อไป ฉันก็กลัวสักวันหนึ่งก็ต้องโดนซื้อเช่น
ไหน วันนั้นก็มาถึงมีคนมาซื้อไปเหมือนกันเพื่อนฉัน คนที่ซื้อนั้น
ไปเล่นแต่เกมไม่พักเลย 1 เดือนต่อมาคนที่ซื้อฉันไปตาของเขา
มองไม่เห็น เขาเลยยกโทรศัพท์ของเขาให้น้องของเขา น้องของเขา
เขานิสัยเหมือนเขา แต่น้องของเขาไม่เล่นตลอดเวลา น้องเล่นแต่
พอสนุก พอเล่นเสร็จเขาก็ทำอย่างอื่นบ้าง ไม่เหมือนพี่ของเขา
เล่นแต่เกมจนตา มองไม่เห็น ทัศนคติที่ดีคืออย่าเล่นโทรศัพท์มากเสีย
ตา มองไม่เห็น ฉันหวังว่าทำเรื่องนี้ไป นก รัง มี จะต้องสนุกแน่เลย

ทดสอบก่อนเรียน

ป. 4/1. เลขที่ 29.

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง ผักกับแม่พาไปซื้ออาหาร.....

ผักกับแม่พาไปซื้ออาหารตามสั่งและหม่ามมไปที่ร้านขนมหวาน
 แล้วหม่ามก็ไปจ่ายเงินแม่กับผักและ ก็วิ่งไปซื้อแล้วก็วิ่งกลับมาจากร้านขนมหวาน
 กับขนมหวานกับกินข้าว แล้วแม่กับผักบอกว่าไปดูของใช้กันนะ จะ เด็กเด็ก
 ไปและผักกับแม่ไปจ่ายเงินแล้วหม่ามก็เห็นร้านไอติมแล้วก็จ่ายเงิน ผักกับแม่
 ลงไปซื้อ ไอติมสองอันแล้วก็ ไปที่ร้านขายของนักเรียน ผักกับแม่ก็ให้เด็ก
 เด็กลงมาจากกรรมาซื้อของแล้วแม่กับผักก็จ่ายเงิน แล้วก็จ่ายเงิน
 ผักกับแม่และเด็กเด็กไปซื้อ ของใช้ เช่น สมู ยาบราวฟัน แปรงสีฟัน
 ผลไม้ แล้วอาหารกันตบนเย็นแล้วก็ไปจ่ายเงินแล้วก็เดินลงไปที่บ้าน

ทดสอบก่อนเรียน
ป. 4/1. เลขที่. 29.

ตอนที่ ๒ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย 10 บรรทัด

เรื่อง เมื่อฉันเป็นคอมพิวเตอร์

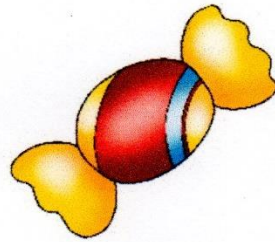
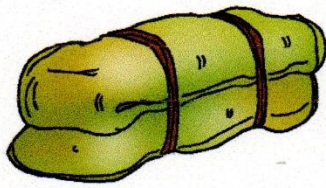
เมื่อฉันเป็นคอมพิวเตอร์ฉันจะทำให้คนกลัว เช่น เล่นเกมเอง แกดังลูก
แกดังหมอกซ์ฉบับใหม่และ ก็ทำให้เพื่อนกลัว เช่น ให้ความรู้ให้ทุกคน
ให้รู้เรื่องอย่างในทุกคนทุกคนจะได้เล่นเกมคอมพิวเตอร์แล้วจะทำให้ทุกคน
และ ทุกคนจะลดยอดได้ 100 คะแนนก็ได้และจะได้ของขวัญด้วยนะคะ
ทุกคนจะได้เวลาส้อมवादได้ 100 คะแนน หง

ทดสอบหลังเรียน
ป. 4/1. เลขที่. 2.1

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง โลกขนมหวาน

เมเรอยู่กับแม่เลี้ยง วันหนึ่งเมเร ได้ทำ โนสนสามของแม่เลี้ยงตก เลศ
ไปบอกกับแม่เลี้ยงว่า "หนูทำโนสนแม่ตกโนสนจะ" แม่เลี้ยงเลยบอกให้
เมเรว่า "ลงไปไหนก็ ไปขึ้นโนมาให้ได้ทำไม่ได้ทำไม่ได้ไม่ตกลงมานั้น" เมเร
จึงลงไปไหนนั้นก็ แรกได้เจอกับ ลูกอมมากมาย เมเรก็ได้เดินทาง ไปหา โนสน
แม่เลี้ยงแล้วได้เจอกับ นกสายรุ้ง แมงดาตัวๆ และ อีตลาห อย่างที่เป็นสาย
สายรุ้ง วนเวียน ต่อมาเมเร ได้เจอกับ โปแตร์ก็ได้กินน้ำ
ได้เล่นอยู่ด้วยกัน อย่างมีความสุข

ทดสอบก่อนเรียน
ป. 4/2 เลขที่...7.

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง ฉันชอบกินขนมรสตรงประเภท

วันหนึ่งฉันไปเที่ยวในวันปิดเทอม ไปเที่ยวอุทยานแห่งชาติ
ประเภทคือไทย และ ขนมไม่ใช่ขนมไทย ฉันแรกฉันกิน
ขนมไทยเป็นไม้หรือขนมกล้วยเผื่อทอด ซึ่งเป็นขนมที่ฉัน
เคยลองฉันบอกพ่อ "พ่อทำไมขนมชนิดนี้อร่อยจัง" พ่อตอบ
"มันก็อร่อยอย่างที่คุณแม่!" แม่! "ก็มันเป็นขนมโบราณของไทย
ขนมที่ส่งมานานใจนะ" ต่อไปฉันกินขนมไม่ใช่ขนมไทย นั่นคือไอศกร
แตงกวาที่ไม่เคยลองนั่นคือรสชาติไทยฉันเลยถามพ่อว่า "พ่อครับเป็น
รสชาติไทยหรือป้าจารย์ พ่อบอก "มันไม่ใช่หรอก มันขนมที่แม่ใช้ขนม
ไทย แต่ทำมาจากขนมไทยหรือหน้าตาไทย" และฉันก็กลับบ้านแต่ผม
ที่นั่งรถกลับบ้านมีว่า "พี่ครับพี่ได้กินขนมอะไรข้างครับ พี่ตอบ
"พี่ได้กินหลายอย่างเลยแหละแล้วน้องคะ" น้อง "ผมก็ชอบนะ"

ทดสอบก่อนเรียน

ป. 4/2. เลขที่ 7..

ตอนที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย 10 บรรทัด

เรื่อง เมื่อนั้นเป็นคอมพิวเตอร์

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเด็กชายคนหนึ่งได้เล่นคอมพิวเตอร์ให้
 ก็ที่ฝนตกหนักจนทำให้กระแสไฟฟ้างดลงคอมพิวเตอร์ก็ดับทำให้
 เขาฉลาดเหมือนคอมพิวเตอร์ ถามคำถามก็ จดคำตอบเข้าใจ
 จนได้เป็นนักธุรกิจนักการเมือง มีคนมาสาธิตเลข ๗ และ ๗ ซึ่ง
 มีคนมากถามว่าทำไมถึงฉลาดอย่างนี้ได้ เขาตอบ "ผมก็ไม่รู้เหมือนกัน"
 "จจนชักง่วงกลับไปที่นอนตงวันหนึ่งมีคนมากถามว่าถ้า
 มีคนสองขา กว้าง สี่ขา มาอีกสี่ขาจะได้กี่ขา เขาตอบ "ได้
 ๑๐ ขา" จจนจากคนร่ำรวยจึง เพราะเขาตอบภายในกะพริบ
 ตา ฉอย่างรวด เร็วจนมีคนนับ ก็เหมือนคน ฉาวรวย
 และมีคนได้เงิน ลูกศิษย์ จจนเขาเสียชีวิตลง

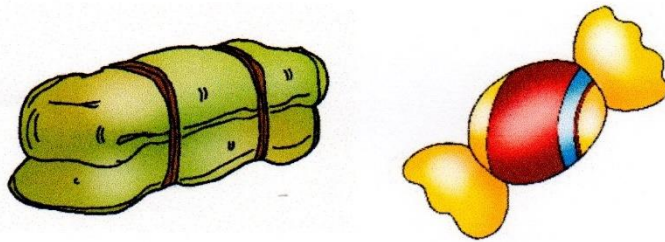

ทดสอบหลังเรียน

ป. 4/๒... เลขที่...๗...

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง กรรมาตามลีนอง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชนมสองชนิดเป็นเพื่อนกันซึ่งชื่อเพื่อน
 ไม่เหมือนกัน คือ ชนมสอดไส้เป็นขนมไทย แต่ขนมยิมเป็น
 ของที่คนต่างชาติชอบกิน แต่คนไทยชอบกินโดยเฉพาะเด็ก
 คนวันหนึ่ง ชนมสอดไส้รู้คิดหาที่ขนมยิมเป็นที่นิยมกว่า
 จึงพูดว่า "ขนมทำไม่เชดเป็นที่นิยมกว่าฉันทั้งๆที่คน
 ก็ชอบแล้วพูดว่าขนมยิม" ก็ฉันอร่อยกว่าเชดนะ"
 คำตอบนั้นทำให้สอดไส้เสียใจ จนหลายวันต่อมา
 ขนมสอดไส้ กลายเป็นที่นิยมกว่า จึงทำให้ขนมยิมไม่ใคร
 ชอบเลย จนหาหรือ สอดไส้รู้ว่า "เราไม่ต้องตกใจกับ
 ทั้งๆที่เค้าดีกว่าเรา"

ทดสอบหลังเรียน

ป. 4/๒. เลขที่ ๗...

ตอนที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย 10 บรรทัด

เรื่อง เมื่อฉันเป็นโทรศัพท์มือถือ

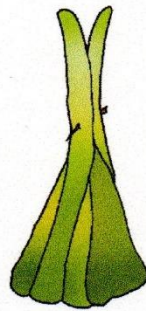
ถ้าฉันเป็นโทรศัพท์มือถือฉันคิดว่าน่าจะเป็นอย่างนี้ เป็นรุ่นที่ทันสมัย
 รูปร่างสวยงาม ราคาแพงกว่าใคร เห็นเร็วและจอใหญ่พอจะ
 ถ่ายรูป และแอปเกมและอะไรก็ทำได้ทุกอย่าง และสามารถใช้
 ฝึกตัวใหม่ได้โดยใช้เสียงพูดว่า "เปิด, ปิด" ก็ยังแจ่มใสเหมือนดัง
 เกมดูจากได้สองหน้า เช่น ดูรูปไปเล่นได้ หรือไปก็ได้ และยังใช้
 ฟังก์ชันอื่นก็ได้ ฉันคิดว่ามันน่าจะสนุกมากนะ และทุกคน
 คงจะอยากจะมีโทรศัพท์ด้วย ขอแนะนำว่า ไม่ให้เล่นโทรศัพท์
 จนเกินไปไม่งั้นจะเสียสายตาและคิดหาไม่ได้

ทดสอบก่อนเรียน
ป. 4/๕. เลขที่ ๑๕

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง ผลไม้คืออะไร

มีผลไม้สี่สี่ชนิดอยู่หนึ่งชนิดชื่อว่าน้ำตาลและมีไอศกรีมรสช็อกโกแลต สีแดงทั้งสอง
ถูกมนุษย์ซื้อมาแต่มนุษย์ไม่กินไอศกรีมรสช็อกโกแลตมนุษย์ กินแต่ไอศกรีมรสวานิลลา รสที่
ไอศกรีมรสถูกแช่อยู่ในตู้เย็นหนึ่งเดือนสองเดือนแล้ว ทุกๆวันไอศกรีมรสและน้ำตาล
เป็นเพื่อนสนิทกัน แต่ไอศกรีมรสกลัวความเย็นของน้ำตาลน้ำตาลให้ความร้อนกับน้ำตาล
ความเย็นของน้ำตาลคือก้อนเกล็ดน้ำแข็ง ความร้อนของไอศกรีมคือก้อนเกล็ดน้ำแข็ง
เย็น แต่ไอศกรีมก็ไม่ปรารถนารสของน้ำตาล น้ำตาลไม่ปรารถนารสของไอศกรีม
หลังจากนั้น 4 อาทิตย์ ต่อมา น้ำตาลไม่สบายไอศกรีมเป็นห่วงมากกินน้ำผลไม้
ไม่ขมสัก ๓ อาทิตย์ ต่อมาไอศกรีม

ทดสอบก่อนเรียน

ป. 4/อ. เลขที่ 25.

ตอนที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย 10 บรรทัด

เรื่อง เมื่อฉันเป็นคอมพิวเตอร์

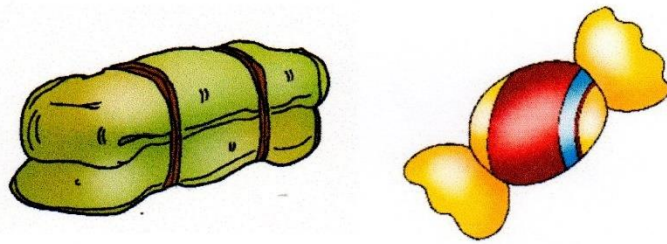
ลืมไม่ได้ตั้งแต่ฉันเกิดคอมพิวเตอร์ลงสู่โลก เป็นคอมพิวเตอร์ที่มีตาม
 สมองมากกว่าคนแต่เวลาทำงานก็มีลบั๊ฟ แต่มีวันหนึ่งฉันได้เขียนงานนำออกมามาก
 แล้วทำให้ฉัน ฉันจึงเกิดการขัด หัวฉันแต่เขาก็ไล่ฉันไปซ่อนแต่เขาก็เห็นฉัน
 ไม่พูดกับฉันจนหน้าฉันแดง ฉันอยากฟังทุกๆ โน้ตเลย เมื่อแต่เขาก็ไล่ฉันไป
 แต่เขาก็ไม่ดูฉันเลย ฉันกลัว

ทดสอบหลังเรียน
ป. 4/ร. เลขที่ ๒๕

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง แผลเป็นเพื่อนกันจนโตไซม

๑ วันหนึ่งมีเด็กชายคนหนึ่งชื่อว่าโตโตได้ แม่ของเขา
 ๑ ได้เขาไปซื้อข้าวต้มมัด เขาก็ไปซื้อข้าวต้มมัดด้วยทั้งแม่ของเขา
 แต่เมื่อเขาซื้อเสร็จมันเหลือเงินทอนเขาเคยพูดในใจว่า "เงินเหลือ
 ไม่ซื้อลูกกลมดีกว่า" เขาก็เดินไปซื้อลูกกลมก็ได้หัวของข้าวต้มมัด
 ไปด้วย เขาได้ซื้อลูกกลมเสร็จเขาได้อาบลูกกลมมีสีรุ้งเดินมา
 กับข้าวต้มมัด ระหว่างที่โตโตเดินกลับบ้าน ข้าวต้มมัด
 ได้คุยกับลูกกลมว่า เฮ้ยๆ ซื้อมะไรหรอ สีส้มเท่าสีลูกกลม นะ
 แล้วแล้วซื้ออะไรนะ สีส้มเท่าสีข้าวต้มมัดนะ แต่เมื่อถึงบ้าน
 เขาก็สงสัยได้คุยกันอะไรหลายอย่าง แล้วโตโตก็ได้กินลูก
 กลม เขาไป ข้าวต้มมัดรู้สึกเสียใจมาก แต่ข้าวต้มมัดถูก

ทดสอบหลังเรียน
ป. 4/ร. เลขที่...๕๕

ตอนที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย 10 บรรทัด

เรื่อง เมื่อฉันเป็นโทรศัพท์มือถือ

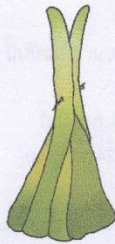
ถ้าฉันเป็นโทรศัพท์มือถือ ฉันคิดว่าฉันจะมีลักษณะ
คือ สวยงาม คนากาใจ เจดี่สี่แจ้ว ถ้าเจ้าของของโทรศัพท์มือถือนี้มี
ลักษณะอย่างนี้ คือ ใจดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มุงงานเราๆ ฉันจะ
รักเจ้าของจนหนักมาก ถ้าเขาจะใช้ฉันเมื่อไรก็ตามฉันจะ สดแทน
ตามที่มีคน แล้วก็ถ้าเขาทำอะไรก็ตามที่ฉันจะ เข้าใจเขา
เลย และถ้าเขามีแฟนจะดีใจกับเขามากนะจ๊ะ ฉันเห็น
เขาได้กลับมาหาและพามาหาเขาจากที่ไรเขาจะ หายไป ฉันจะมา
เล่นทุกที่ ฉันเล่นอยากที่เขามีแฟนไว้ แต่งานไว้
มีลูกไว้ เขาจะได้ไม่เหงาอีกที ฉันจะดีใจกับเขามีความรัก
ที่

ทดสอบก่อนเรียน
ป. 4/3. เลขที่ 72

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง ข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย

๑๒. หุงข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๑๓. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๑๔. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๑๕. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๑๖. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๑๗. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๑๘. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๑๙. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๒๐. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๒๑. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๒๒. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๒๓. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๒๔. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๒๕. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๒๖. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๒๗. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๒๘. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๒๙. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย
 ๓๐. คุณแม่ทำข้าวต้มมัดดีใจใคร่กินแสนอร่อย

ทดสอบก่อนเรียน
ป. 4/3. เลขที่ 70.

ตอนที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย 10 บรรทัด

เรื่อง เมื่อฉันเป็นคอมพิวเตอร์

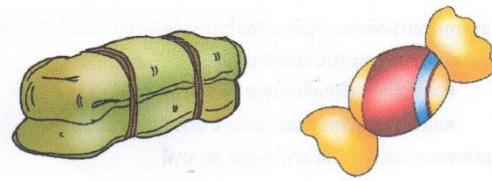
ฉัน หุ่นยนต์แห่งหนึ่ง มีเจ้าชายที่รักผมชื่อคอมพิวเตอร์มาก
 เจ้าชายคนนั้นชื่อ ตาวี จากวิทยาลัยคอมพิวเตอร์โรงเรียนดาววิ
 ร์นเขาไปไหนมาไหน และไปเจอคอมพิวเตอร์เล่นงานวัน หลังจากเห็น
 ไม่นานตาวีก็รู้สึกปวดตาทั้งสองข้างมาก คุณแม่จึงนำตาวีไปหาหมอ
 เฉพาะทาง คุณหมอบอกตาวีว่าตาวีควรเลิกใช้คอมพิวเตอร์
 จนหายเจ็บหรือลดอาการลง นิดตาวีได้ยินดังนั้นก็เลยไม่คอยพูด
 ไม่คอยจาและก็หล่นไป นิดตาวีก็เห็นก็ขยันทาวีไม่ค่อยได้ นิดตาวีก็เดิน
 ไปที่โรงละครที่เห็นแสงไฟแวววับสีเหลืองสว่างไสว นิดตาวี
 ได้เห็นตัวเองในกระจก ตาวีก็ตกใจมากจึงหนีหล่นไป นิดตาวี
 จึงหนีมาติดที่ริมฝั่งในโรงละครและเห็นรูปร่างตาเองเด่นเป็นสง่า
 ตาวีได้เล่าเรื่องราวทั้งหมดให้แม่ฟัง และตาวีก็บอกแม่ว่าผมจะเลิกใช้
 ดิจิตอลจะไม่เล่นคอมพิวเตอร์ นิดตาวีไม่ได้เล่นคอมพิวเตอร์
 ก็มีผลการเรียนที่ดีขึ้น และแล้วตาวีก็ได้อยู่กับแม่อย่าง
 มีความสุขตลอดไป จนแล้วครั้น สภาใหม่ครั้น

ทดสอบหลังเรียน
ป. 4/2. เลขที่ 10

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

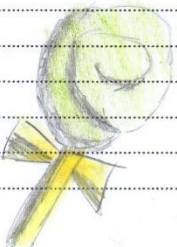

เรื่อง การแข่งขันกันระหว่างคุณตาและคุณยาย !

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีคุณตาและคุณยายที่ช่างแกว่นกัน
อยู่มานานแล้ว เด็กในหมู่บ้านพากันมาทักทายเด็กเล่น นวดแกว
สาวเจอกับคุณตาคุณยายและพูดว่า คุณตาคุณยายช่วยทำ
แกวให้พวกเราได้ไหมครับ เด็กตั้งตารอคำตอบจาก
คุณตาคุณยาย ได้เลยเดียว ตากับยายจะทักอะไร ในขณะเดียวกัน
ลูกหลานก็พูดว่า "นี่ตาเราแกวเก่งไหม" ได้เลยไปเจอ
กันที่สนามเด็กเล่นนะ" ok พอไปถึงสนามเด็กเล่นนวดแกวก็
ไม่ว่างเวลาผ่านไป นวดเขลันก็ทำกัน เด็กๆก็ช่วยแกวฝ่าย
คุณยาย ลูๆ คุณตาก็ตาย นวดแกวแข่งกันไปให้ลูกหลานได้วิ่ง
เล่นได้แล้วเด็กพากันกลับบ้าน "ครับคุณตาคุณยาย ฉันนวดตามันปวดของยาย

ทดสอบหลังเรียน
ป. 4/3. เลขที่ 10.

กล้วยไม้ที่ คมฉิม ของตา เด็กๆ ซึ่งดูทั้งสองต้นปรากฏว่าดอก
 ทั้งสองจะบาน คุณตาคุยขำถามว่าอันไหนจะออกก่อน พวกเรา
 ตอบว่า ดอกที่โตใหญ่กว่า ตากันขำขันเกี่ยวกับวางของของตาหรือจะว่า
 เฉียงกันไปเฉียงกันมาเหมือนเด็กๆ บอกว่า คุณตาถามคุยขำจะเฉียงกัน
 ฟ้าไรจริง ผลก็ออกไปแล้วดอกแรกก็เห็น คุณตาจับคุยขำ
 ลงคิดดูนะคิดว่ากล้วยไม้ที่โตใหญ่กว่าจะโตเร็วกว่าหรือไม่
 นิดๆตาจับคุยขำกับไปถึงบ้าน พวกเราก็เห็นคิดก็ทึ่งเล็กน้อย
 อยู่ที่คุณคุยขำก็พูดว่า เราไปต้องแบ่งกันดูนะ เราช่วยกันทำ
 ดีกว่า ของที่เราทำจะได้ดีขึ้น หลังจากนั้นก็ดูตาจับคุยขำก็ไม่เคย
 แบ่งกันอีกเลย นอนหลับสบายดีอย่างมีความสุข
 ใจใจนั้นดีจริงๆ การแข่งขันจะทำให้เราออกมาไม่สมบูรณ์เพราะฉะนั้น
 พวกเราต้องมีความสามัคคีกันนะจริงๆ

ทดสอบหลังเรียน
ป. 4/3. เลขที่ 10.

ตอนที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย 10 บรรทัด

เรื่อง เมื่อฉันเป็นโทรศัพท์มือถือ

สวัสดีครับ วันนี้ผมจะมาเล่าเรื่องเพื่อคิดเป็นโทรศัพท์มือถือ
 ผมเป็นโทรศัพท์มือถือที่ประโยชน์มาก ทุกคนในโลกสามารถหาความรู้จาก
 ผมได้ ถ้าถ้าผมหนึ่งไปให้เด็กเล็กดูตัวหรือหาตัวได้แล้วก็จะดี
 ผมช่วยครอบครัวของผมโดยการหาความรู้มาให้ พวกเขาและพวกเขาที่
 เก่งผมก็โดยการช่วยเขา ทำให้ผมสามารถช่วยเขาได้เต็มที่
 ผมว่าวันหนึ่งพวกเขาเด็กเล็กหรือผู้ใหญ่บางคนก็อาจจะไม่คาดฝัน
 พวกเขาทำผลตกต่ำโดยไม่รู้ตัว ผมจะบอกพวกเขาช่วยด้วย ๆ ช่วยผมด้วย
 แต่พวกเขาก็ยังไม่ได้ใช้ ผมจึงตั้งใจจะหาตัวมาให้เขาใช้โดย
 ผม
 พวกเขาขยับผมขึ้นมาแต่ผมก็ไม่ได้คุยกับเขาแล้ว พวกเขาตั้งไว้ใน
 ผนังเขา จึงขอโทรศัพท์มือถือให้เขาหรือเพื่อหาความรู้ของเขา
 พวกเขาอยู่กับผมอย่างมีความสุขและดีใจมาก ๆ บัดนี้ผมเอง
 ได้รู้สึกรักตัวเองและตัวผมเองใช้ดีที่ลุด

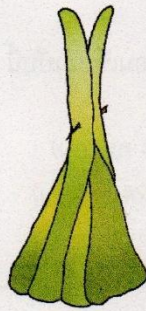

ทดสอบก่อนเรียน
ป. 4/3. เลขที่ 20.

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง ขนมไทยหรือไอศกรีมดีกว่า

ขนมไทยมีชื่อวาขนมแต่ยกย่องเป็นขนมไทยที่อร่อยมากมีกลิ่นหอม
ของใจแต่ขพพทำเสีรงถึงหกตัวใบเตยของส่วนไอศกรีมเป็นของที่เ็น
มีรสหลากหลายดีรสและสามารถทำให้เด็กชอบเด็กตัวแถมมีเด็กผู้ใหญ่
คนหนึ่งสงสัยว่าฉันไหนอร่อยกว่ากันลองขนมไทยหรือไอศกรีม
เขาจึงซื้อขนมเปียกปูนและไอศกรีมเพื่อพิสูจน์ว่าอันไหนอร่อยกว่า
เขาจึงนึกบ่นว่าบังไไอศกรีมก็ต้องอร่อยกว่านะไม่เคยมือไอ
สืออะไรเ็นไปได้หรือกเขาจึงลองกินไอศกรีมเขาพูดออกมาว่า
หน้าตาจะใสลเขาเคลองขนมไทยดูบ้างพอกินเขาถึง
มากกว่าอร่อยกว่าไอศกรีม เขาจึงนึกได้ว่าขนมไทยไม่มีไอ

ทดสอบก่อนเรียน
ป. 4/5 เลขที่ 20

ตอนที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย 10 บรรทัด

เรื่อง เมื่อฉันเป็นคอมพิวเตอร์

วันหนึ่งฉันตื่นมาตอนเช้าฉันรู้สึกแปลกๆ พอฉันจะลุกฉันลุกไม่ได้
 เพราะฉันเห็นตัววงกลมอันน้อยๆ ในห้องที่ฉันตื่นมาแต่ไม่รู้ตัว
 ดึงที่ฉันก็กลายเป็นคอมพิวเตอร์ไปแล้วจะทำไงต่อดีเหมือนเรื่ยนคนอื่น
 จะได้ขโมยไหมเนี่ย พอทุกคนในบ้านตื่นแล้วมีภรรยาโลกฉันฉันเลยตะโก
 ไปว่า แม่ช่วยหนูด้วยวแต่ก็ไม่ได้ยินพจนมเกินออกไปที่ชายของนี้
 ก็เลยมาเล่นคอมพิวเตอร์ฉันเลยตะโกนดังว่าช่วยด้วยค่ะพี่
 พี่หันตักใจถามว่า (เธอคือใคร) ฉันเลยตอบว่า (พี่ห้องพี่นั่นแหละ)
 พี่เลยถามทำไมไปอยู่ในคอมพิวเตอร์ฉันเลยตอบว่าหนูไม่รู้อะ
 พี่ก็บอกว่าคิดไปเองเข้าจะหาไปไม่เห็นงั้นพี่ก็พาหนู
 หารอาหารเป็นแพคเกจกับพี่ก็จะไปหาว่าจะออกได้ไหมเขาบอกแล้ว
 มันออกไม่ได้แล้วงั้นหนูไปก่อนทุกวันที่จะมาหาหะ

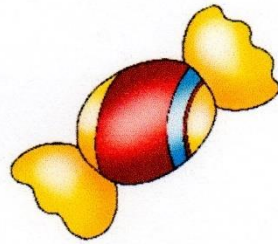
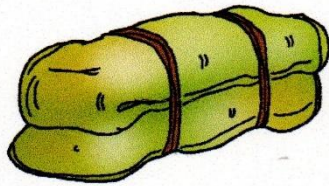

ทดสอบหลังเรียน

ป. 4/3 เลขที่...20

ตอนที่ 1 การเขียนเรื่องบรรยายภาพ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายเกี่ยวกับภาพ อย่างน้อย 10 บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง ข้าวต้มมัดและลูกอมไม่สามัคคีกัน

ข้าวต้มมัดเป็นคนที่น่ารักและใจดี แต่เมื่อเจอกับลูกอม จะมีความ
 เกิดวิวาท และไม่ค่อยใจเป็นอย่างไร ลูกอมเป็นคนที่ใจแข็ง และ
 ชอบมีเรื่อง วันหนึ่งลูกอมดูใจรักข้าวต้มมัด แต่ข้าวต้มมัดกลับ "ตัวรับผลกรรม" ข้าวต้มมัด
 และลูกอมตาใจมาก ทั้งจะต้องจับคู่ ข้าวต้มมัดคิดในใจว่า "ถ้าเราได้อ
 อกกับลูกอมจะไม่สนุกแน่" หลังจากที่ได้คิดในใจอย่างนี้แล้วก็ได้ยื่นเสียง
 เพื่อนทั้งห้องจึงให้ข้าวต้มมัดอยู่กับลูกอม "เราทั้งสองตาใจมาก ควรจะ
 พุด" ใจให้นักเรียนพร้อมเพลงด้วยกัน "พอเขาหัดกันมาล้อมที่ห้องดนตรี
 ลูกอมไม่ตั้งใจล้อมเขาตาใจมากก็ขึ้น ข้าวต้มมัดเห็นกัน จนถึงวัน
 จริงทั้งสองออกไปหน้าชั้นเรียน และเล่นอย่างไมู้ท่า เขาเล่นกับ
 และเริ่มร้องเพลง ลูกอมร้องเพลงอีกเพลง ข้าวต้มมัดอีกเพลง จนจบเพลง

ทดสอบหลังเรียน

ป. 4/3 เลขที่ 20

เมื่อประกาศรางวัลพวกเขาสองคนตื่นเต้นมาก พอมีชื่อของคนที 1
 ยังออกไป จนพอคนสุดท้าย พวกเขาตะโกนออกไปว่า "ฉันขอ"
 คนเรื่งก็ไม่มีพวกเขา มีทางเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า เราควรสามัคคี
 กัน จะได้ประสบความสำเร็จในทุกๆ สิ่ง และเวลาคร้ื่งกัน
 สามัคคีกัน จะได้มีความรักต่อกัน

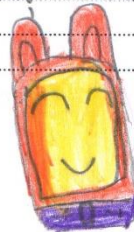
ทดสอบหลังเรียน
ป. 4/3. เลขที่ 20.

ตอนที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (24 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย 10 บรรทัด

เรื่อง เมื่อฉันเป็นโทรศัพท์มือถือ

สมัยที่ฉันคือโทรศัพท์มือถือฉันเป็น ของจำเป็นมาก เพราะเดี๋ยวคนหนึ่ง
 ตั่งการไว้ฉัน มาเข้าเรื่องของฉันเถอะ วันนั้นเป็นเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง
 ซึ่งฉันไปเจอโทรศัพท์เครื่องหนึ่ง พอฉันหยิบมันขึ้นมาฉันก็พบว่ามัน
 ถูกดึงเข้าไปในโทรศัพท์แล้ว ฉันอยู่ในหน้าตาที่ก็มีคนเดินเข้ามา
 ทางฉันเงาพาดกลับมาดูฉันไปฉันเงา ดูแล้วฉันก็เอียงไปข้าง
 ซ้ายแล้วก็เอียงขวาฉัน พอลืมมองลงมาฉันก็พาดมันเข้ามอฉันฉันยังไม่รู้
 ชื่อเขาหรอกเขาบอกกับฉันว่าเขาชื่อสมมติฉันก็เลยบอกกับเขาว่าฉันชื่อ
 มือถือเขาก็ดีใจ และขอฉันเป็นเพื่อน ฉันยอมรับ เราสองคนเป็น
 เพื่อนที่ดีต่อกัน เขาบอกว่าฉันไปเพื่อหาสติเขา เขาไปไหนมาไหน
 ด้วยกัน จนกระทั่งฉันหนึ่ง เขาก็เล่นมันจนหน้าตาเศร้าหมด
 แล้วก็ไม่พาดมันไปกันยาว เขาก็ไม่เล่น กับฉันเลยจนมาเวลาฉันไปทิ้ง
 ไว้ฉันเสียใจมาก แต่ฉันก็กลับ มาเป็นคนที่เหมือนเดิม ฉัน
 มีความสุขอีกครั้งในช่วงเวลาอันแสนสั้น และไม่มีวันกลับไป
 เป็นโทรศัพท์ที่เหมือนเดิมอีก

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรรณิการ์ ต๊ะแสง. (2548). การใช้แบบฝึกกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์เป็นสื่อการสอนเพื่อพัฒนาการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, คณะครุศาสตร์, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กึ่งกาญจน์ บุณณสินวัฒนกุล. (2561). กรอบแนวความคิดการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์. วารสารเกษมบัณฑิต, 19(1), 248-261. Retrieved from <https://www.tcithaijo.org/index.php/jkbu/article/view/127851/96972>.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). การคิดเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร: ซีเอสเอ็มเเดีย.
- เกศินี โกมล. (2557). ผลการใช้ผังกราฟิกประกอบกับการสอนแบบ 7 อี ที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้วิชาเคมี การคิดวิเคราะห์ และการคิดสังเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2557). การเขียนสร้างสรรค์ทางสื่อสิ่งพิมพ์: Idea ดีๆ ไม่มีวันหมด (ฉบับปรับปรุง) พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรุ๊ป.
- จตุพร วงศ์สม. (2559). การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ที่เสริมด้วยการใช้ผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ (วิทยาศาสตร์).
- จำลอง ภูบ่ารุง. (2544). ความคิดสร้างสรรค์นั้นสำคัญไฉน. วารสารการศึกษา กทม, 24(10), 26-29.
- จตุมา นาควรรณ. (2544). ผลของการสอนเขียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, สาขาวิชาประถมศึกษา.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสำราญ บรรณาธิการ. (2548). ภาษากับการสื่อสารหนังสือในโครงการตำราและหนังสือ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร : ลำดับที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พี.เพรส.

- แจ่มจันทร์ พลศรีตา, เพลินจิต ธรรมรัตน์ และ ภิญโญ ทองเหลา. (2557). การพัฒนาคู่มือการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 11(55), 107-117. Retrieved from <https://www.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/34975/29043>.
- ชลธิชา อ่ำคำ. (2553). ผลของการสอนเขียนตามความสามารถของผู้เรียนโดยใช้วิธีการแบ่งชั้นชิ้นงานที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ.
- ชาตรี สำราญ. (2544). *เด็กเรียนรู้ได้อย่างไร: เรียนรู้ภาษาไทยโดยอาศัยสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มูนิธิสวดศรี-สฤทธิวงศ์.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2546). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและอาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้านสุชาการพิมพ์.
- ทิตนา แคมมณี. (2560). *กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพโรงเรียน ครู หลักสูตร และการจัดการเรียน การสอน*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- ทิตนา แคมมณี และคณะ. (2544). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- นิตติยา ตั้งเจริญ. (2560). การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับภาพการ์ตูน. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(2), 1268-1281. Retrieved from <https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/98224/76479>.
- นิตยา สุดสวาท. (2544). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนและการสอนปกติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ.
- บุญฤทธิ ปิยะศรี. (2556). *รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่เน้น ความแตกต่างระหว่างบุคคล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน.

- บุญยแสนอ ตริวิเศษ. (2550). *การเขียนสร้างสรรค์*. บุรีรัมย์: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- บุษบา บัวสมบูรณ์ สรัญญา จันทร์ชูสกุล พินดา วราสุนันท์ และ ณัฐกิตติ์ นาทา. (2561). การสำรวจ นวัตกรรมการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษา. *ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 10(1), 28-43.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. (2546). *ความคิดสร้างสรรค์: พรสวรรค์ที่พัฒนาได้*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2551). *ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน อิงมาตรฐาน* พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาเรียม นิลพันธุ์, ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย, อธิกมาศ มากจ้อย และ รุจิราพร รามศิริ. (2555). *รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยศวีร์ สายฟ้า. (2557). ประเด็นท้าทายในการจัดการประถมศึกษา: จุดเริ่มต้น ของการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา. *วารสารครุศาสตร์*, 42(3), 126-142.
- รัตนา เหล่าทอง ปรีชา สามัคคี และ เปรมจิต ชนะวงศ์. (2557). การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 6(1), 1-11. Retrieved from <https://www.tci-thaijo.org/index.php/nakboot/article/view/97382/75857>.
- เรณู ไม้แก่น. (2550). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนผังกราฟิกกับการสอนแบบปกติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, คณะครุศาสตร์, สาขาหลักสูตรและการสอน.
- โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์). (2559). *แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา ระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร รายวิชาภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์).

- โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์). (2560). *แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา ระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2560 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร รายวิชาภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์).*
- เลขา มากสังข์. (2556). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทุ่งนารี อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. Retrieved from https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_Doi=10.14457/CMU.the.2013.35*
- วรนาท รักสกุลไทย. (2561). *การใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizer) เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท แพลน ฟรินท์ติ้ง จำกัด.*
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้าวิชาการ.*
- วรวรรณ ศรียาภย์. (2557). *การเขียนเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วี.พรีน (1991).*
- วิจารณ์ พาณิช. (2560). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม: บริษัท ชัน แพคเกจจิ้ง (2014) จำกัด.*
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำว้จันง. (2549). *สอนเด็กให้คิดเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: เมธีทิปส์.*
- ศิริวรรณ วณิชวัฒนารชัย. (2559). *การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated Instruction). วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 13(2), 65-75. Retrieved from <https://tcj-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/91813/71997>.*
- สนิท สัตโยภาส. (2545). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี จำกัด.*
- สมจิตร ศรีสุข. (2550). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบซินเน็คติคัล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, คณะครุศาสตร์, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน.*
- สายตา ปาลี. (2546). *การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้หนังสือพิมพ์รายวันสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาประถมศึกษา.*
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร*

ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2563). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์: เรียงความ ย่อความและสรุปความ* ช่วงชั้นที่ 2-ช่วงชั้นที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสศ. ลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *สร้างสรรค์นักคิด คู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านทักษะความคิดระดับสูง*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์แห่งชาติเพื่อพัฒนาผู้ที่มีความสามารถพิเศษ สกสศ.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). *พจนานุกรมศัพท์การศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลเจ็ยฮั่ว.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. Retrieved from

<http://backoffice.onec.go.th/uploaded/Outstand/2017-EdPlan60-79.pdf>

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

(2561). *รายงานผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561*. Retrieved from

<http://180.180.244.45/NT/ExamWeb/FrLogin.aspx?ReturnUrl=%2fNT%2fExamWeb%2fdefault.aspx>

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พิมพ์ครั้งที่ 4*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สิริอร วิชชาวุธ. (2554). *จิตวิทยาการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุทิตี ชัดติยะ. (2552). *ศาสตร์การเขียน ฉบับปรับปรุงแก้ไข*. กรุงเทพมหานคร: เปเปอร์เฮาส์.

สุริย์รัตน์ บำรุงสุข (บรรณาธิการ). (2555). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุริย์รัตน์ พิมพ์เขต. (2557). *การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น*

- ประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน.
- อรุณีย์ โรจนะไพบูลย์. (2546). การสร้างเกณฑ์ให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ในแฟ้มสะสมงานวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาการศึกษาวิจัยและประเมินผลการศึกษา.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2552). ภาษาพาสอน เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: แอคทีฟ พรินท์.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2561). กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลี บ่อทอง. (2549). การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ.
- อัญธิกา สุวรรณประสิทธิ์. (2554). การสร้างแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกบินทร์จริยาคม อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดกบินทร์บุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์, คณะครุศาสตร์, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน.
- อารี พันธุ์มณี. (2547). ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ไยไหม เอ็ดดูเคท.
- อุษณีย์ โพธิสุข และคณะ. (2544). สร้างสรรค์นักคิด: คู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านทักษะความคิดระดับสูง. กรุงเทพมหานคร: รัตนพรชัย.

ภาษาอังกฤษ

- Baxendell, B. W. (2003). Consistent, Coherent, Creative The 3 C's of Graphic. *Teaching Exceptional Children*, 35(3), 46-55. doi:10.1177/004005990303500307
- Chien, C. L., and Seng, C. T. (2010). Scaffolding writing using feedback in students' graphic organizers – novice writers' relevance of ideas and cognitive load. *Educational Media International*, 45(2), 135-152.
DOI:10.1080/09523987.2010.492678
- Delrose, L. N. (2011). *Investigating the use of graphic organizers for writing*. (Master's Theses). Louisiana State University. Retrieved from <https://digitalcommons.lsu.edu>
- Drapeau, P. (2009). *Differentiating with graphic organizer: tool to foster critical and creative thinking*. The United States of America: Corwin Press.
- Griffin, C. C., Malone, L. D., and Kameenui, E. J. (1995). Effect of graphic organizer instruction on fifth-grade student. *The Journal of Educational Research*, 89(2), 98-107. Retrieved from <https://eds.a.ebscohost.com>.
- Hall, T., and Strangman, N. (2008). *Graphic Organizers*. Retrieved from <https://www.northernhighlands.org>
- Hanover Research. (2018). *Best Practices for Differentiated Instruction Prepared for WASA School Information and Research Service*. Retrieved from <https://www.wasa-oly.org>
- Haughton, V. V. (2015). *The effect of differentiated instruction on the achievement of low performing fifth-grade students of low socioeconomic status*. (Degree Doctor of Philosophy), Capalla University. Retrieved from <https://search.proquest.com/docview/1728882498?pq-origsite=gscholar>
- Heacox, D. (2002). *Differentiating instruction in the regular classroom: how to reach and teach all learners, grades 3 -12*. United States of America: Free Spirit Publishing Inc.
- Kansizoğlu, H. B. (2017). The Effect of Graphic Organizers on Language Teaching and Learning Areas: A Meta-Analysis Study. *Education & Science / Egitim ve Bilim*, 42(191), 139-164. DOI:10.15390/EB.2017.6777

- Lascaster, K. (2013). An Examination of using Graphic Organizers to Teach Writing: A case study. *Eastern Illinois University*. Retrieved from http://www.eiu.edu/researchinaction/pdf/Katie_Lancaster_Paper.pdf.
- McMackin, M., and Witherell, N. (2010). Using leveled graphic organizers to differentiate responses to children's literature. *New England Reading Association Journal*, 46(1), 49-54. Retrieved from <https://eds.a.ebscohost.com>.
- Meyer, D. J. (1995). *The effects of graphic organizers on the creative writing of third grade students*. (Degree of Master of Arts in Reading Specialization), Kean College of New Jersey.
- Miller, S. A. (2011). *Using graphic organizers to increase writing performance*. (Master's thesis). the State University of New York at Fredonia, Faculty of Science in Education, Department of Language, Learning and Leadership. Retrieved from <https://dspace.sunyconnect.suny.edu>
- Morgan, H. (2014). Maximizing Student Success with Differentiated Learning. *The Clearing House*, 87(1), 34-38. DOI:10.1080/00098655.2013.832130
- Porcaro, J. W. (2012). Facilitating Communication with Graphic Organizers. *TESL Reporter*, 44(1), 61-65. Retrieved from <https://eds.b.ebscohost.com>
- Reis, S. M., McCoach, D. B., Little, C. A., Muller, L. M., and Kaniskan, R. B. (2011). The Effects of Differentiated Instruction and Enrichment Pedagogy on Reading Achievement in Five Elementary Schools. *American Educational Research Journal*, 48(2), 462-501. Retrieved from <https://eds.a.ebscohost.com>.
- Tayib, A. M. (2016). The Effect of Using Graphic Organizers on Writing (A Case Study of Preparatory College Students at UMM-AL-QURA University). *International Journal of English Language Teaching*, 4(5), 31-53. Retrieved from <http://www.eajournals.org>.
- Tobin, R. (2008). Conundrums in The Differentiated Literacy Classroom. *Reading Improvement*, 45(4), 159-169. Retrieved from <https://eds.b.ebscohost.com>.
- Tomlinson, C. A. (2001). *How to Differentiate Instruction in Mixed-ability*. Retrieved from <https://eds.a.ebscohost.com>.

Valiandes, S. (2015). Evaluating the impact of differentiated instruction on literacy and reading in mixed ability classrooms: Quality and equity dimensions of education effectiveness. *Studies in Educational Evaluation*, 17-26. Retrieved from <https://reader.elsevier.com> DOI:10.1016/j.stueduc.2015.02.005

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางลักษมี แป้นสุข
วัน เดือน ปี เกิด	25 ธันวาคม 2520
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) สาขาวิชาประถมศึกษา วิชาเอกประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2542 และเข้า ศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2560
ที่อยู่ปัจจุบัน	19/3 หมู่ 3 ซอยสายไหม 43 ถนนสายไหม แขวงสายไหม เขตสายไหม กทม. 10220